

Chuyện của chúng mình

Hà Nội 2004

MỤC LỤC

	Trang
1. Những người nhân hậu	5
(Dựa theo truyện ngắn “Ngôi nhà có ma” của nhà văn Y Ban. Truyện được giải nhất cuộc thi viết cho thiếu niên, nhi đồng)	
2. Như là cổ tích	13
(Dựa theo truyện ngắn cùng tên của Hạ Huyền)	
3. Sinh nhật của bà	21
(Dựa theo truyện ngắn “Tiệc mừng sinh nhật bà” của Cù Thị Phương Dung)	
4. Chiếc ống tiết kiệm	29
(Dựa theo truyện ngắn cùng tên của Hạ Huyền)	
5. Nhóm bộ tứ	39
(Dựa theo truyện ngắn “Cô bạn nhà quê” của Trần Thanh Sơn)	
6. Người khách lạ	48
(Dựa theo truyện ngắn cùng tên của Đặng Hiền)	
7. Chuyện của Lan	56
(Theo truyện ngắn “Câu chuyện một buổi chiều” của Nguyễn Đăng Tuấn Minh)	
8. Cô em gái	64
(Dựa theo truyện ngắn “Cái kết của câu chuyện ngụ ngôn” của Nguyễn Hoa Lu)	
9. Mẹ và Con	72
(Theo truyện ngắn “Ngày không thể quên” của Cù Thị Phương Dung)	
10. Bài văn ấy	80
(Dựa theo truyện ngắn cùng tên của Trần Thiên Hương)	
11. Hoa Cẩm cù	88
(Dựa theo truyện ngắn cùng tên của Trần Thiên Hương)	
12. Kỷ vật người lính	96
(Dựa theo truyện ngắn cùng tên của Đoàn Ngọc Minh)	
13. Ông vua vì sao	104
(Dựa theo truyện ngắn “Câu chuyện về ông vua vì sao” của Nam Thanh)	
14. Câu chuyện trực nhật	111
(Dựa theo truyện ngắn cùng tên của Trường Giang)	
15. Tờ giấy bạc mất góc	118
(Dựa theo truyện ngắn cùng tên của Quỳnh Vân)	
16. Những thiên thần bé nhỏ	125
(Dựa theo truyện ngắn “Hoa thơm thảo” của Phạm Đỗ Thái Hoàng)	
17. Hoa Tình bạn	132
(Sửa lại từ kịch bản Hoa Cẩm cù)	
18. Lâm “cò bọ”	140

(Dựa theo truyện ngắn “Mưa bụi” của <i>Trần Thiên Hương</i>)	
19. Điềm tám vãn	148
(Dựa theo truyện ngắn “Điềm tám” của <i>Nguyễn Hương</i>)	
20. Những món quà tết	154
21. Ông già bán sách	161
22. Chú vẹt biết nói	169
23. Dũng Ê-di-xơn	177
24. Câu chuyện về một cuốn sách (Nhật ký Mã Yên)	184

Những người nhân hậu

(Dựa theo truyện ngắn “Ngôi nhà có ma” của nhà văn Y Ban.
Truyện được giải nhất cuộc thi viết cho thiếu niên, nhi đồng)

Dẫn chương trình (chọn một trong hai lời dẫn sau):

1) Các bạn thân mến. Tôi có một cô bạn tên Mai. Mai học lớp 6, có một cậu em rất dễ thương, tên Sơn, học lớp 1.

Một lần, hai chị em Mai được bà và mẹ cho về thăm quê ở Phú Thọ. Lần đó, hai chị em được bà kể cho nghe một kỷ niệm của mẹ hồi còn bé ở vùng quê ấy.

Đó là một câu chuyện thật cảm động về tình bạn.

Trong chuyên mục “Bạn của chúng mình” hôm nay, tôi mời các bạn cùng bà cháu bạn Mai chứng kiến lại từ đầu câu chuyện cảm động đó nhé.

Chỉ lưu ý các bạn một điều, xuyên suốt trong câu chuyện này là những khu đồi rợp xanh lá cọ. Những cây cọ vùng trung du vang vang trong câu hát tuổi thơ của chúng mình: “Cọ xè ô che nắng. Râm mát đường em đi”... Các bạn còn nhớ không?

Còn bây giờ, mời các bạn theo dõi câu chuyện đó nhé.

2) Các bạn thân mến. Một lần, vào chiều thứ bảy, tôi được mẹ cho về quê chơi. Quê ngoại tôi ở Phú Thọ.

Đó là một vùng trung du có rất nhiều cọ. Các bạn hẳn ai cũng nhớ bài hát thuở bé có câu: “Cọ xè ô che nắng. Râm mát đường em đi” chứ.

Những khu đồi rợp xanh bóng cọ, đẹp như trong tranh...

Rồi chúng ta sẽ gặp lại những tán cọ xanh ấy, vì chính lần về quê đó, tôi được nghe một câu chuyện cảm động về tình bạn.

Câu chuyện đó tôi muốn giới thiệu với các bạn trong chuyên mục “Bạn của chúng mình” hôm nay.

Nào, mời các bạn theo cùng dõi nhé.

(Mở màn, chuyển sang cảnh dẫn chuyện)

Bối cảnh dẫn chuyện.

Một ngôi nhà lợp bằng lá cọ. Xa xa, phía trước ngôi nhà là những đồi cọ nhấp nhô xanh ngắt. Bà (trạc ngoài 50 tuổi), hai chị em Mai (12 tuổi- học lớp 6), Sơn (6 tuổi- học lớp 1) vừa dưới xuôi lên. Đã tầm trưa, ba bà cháu vừa đi bộ một quãng đường đồi nên khá mệt...

Mai (ngồi bệt xuống hiên nhà): Ôi, bà ơi... cháu mỏi chân quá.

Son: Chị Mai thua em nhé. Em chả mỏi chân tẹo nào...

Bà (thả túi du lịch xuống hiên nhà, cười): Chà... Cu Sơn của bà giỏi ghê. Đi bộ xa thế mà chưa mỏi chân...

Mai: Thôi đi em. Đứa nào vừa nè nè đòi bà bế đấy...

Bà (dàn hoà): Chị Mai cũng giỏi nữa. Hệt như mẹ Hồng ngày xưa...

Son (chợt nhớ ra): Bà ơi, sao mẹ cháu lâu về thế...

Mai (vói em): Ban nãy mẹ dặn gì em không nhớ sao? Mẹ qua nhà chú Huy, giúp chú đi chữa bệnh, chốc nữa sẽ về sau. (quay sang bà) Bà ơi, mẹ cháu ngày xưa thì thế nào?

Bà: Thôi, bà cháu mình vào nhà đã...

Mai (năn nì): Bà ơi, ngồi đây cho mát đã. Đợi mẹ cháu về rồi vào luôn. (nhìn ra xa) Cháu thích ngắm những đồi cọ này... Bà kể chuyện mẹ cháu hồi xưa đi.

Bà (ngồi xuống hiên, kéo cu Sơn vào lòng, vuốt vuốt mái tóc Sơn. Bắt đầu câu chuyện): Mẹ cháu hồi bé đi bộ xa 7 cây số mà chẳng hề kêu ca gì. Lại còn làm được một việc tốt giúp bạn, là chú Huy ban nãy đó...

Mai (xuýt xoa): Tận 7 cây số hả bà. Vậy mà bà cháu mình vừa đi có hai cây từ đường cái lên đây... Chuyện mẹ cháu ra sao, bà kể đi.

Sơn (nói theo chị): Bà kể chuyện mẹ cháu hồi bé đi bà...

Bà (giọng xa xăm, kể): Hồi đó, cách đây đã hơn hai mươi năm rồi. Vùng này lúc đó hãy còn thưa dân cư lắm, không phải đông vui như bây giờ. Một hôm, nhà người bạn của bà có đám giỗ...

Mai: Lúc đó bà còn trẻ lắm, bà nhỉ?

Bà: Phải, chỉ như mẹ các cháu, còn mẹ thì lúc đó cũng học lớp 6, đúng bằng cháu bây giờ... Hồi đó, phương tiện đi lại không nhiều, mà đường xá thì khó khăn lắm. Vậy là mẹ cháu đã phải cùng bà đi bộ 7 cây số mới đến nhà bạn của bà đấy...

Sơn: Thế mẹ cháu có kêu mỏi chân như chị Mai không bà?

Bà (cười): Có, mỏi chân lắm. Mẹ cũng kêu, nhưng khi đến nơi, là làng chú Huy ban nãy đây, thì mẹ lại quên ngay và sà vào chơi với các bạn ở đấy luôn...

Sơn (hồn nhiên): Đấy, chị Mai thấy chưa...

Mai (chăm chú): Mẹ cháu quen với các bạn ở đấy hả bà?

Bà: Không quen. Nhưng mẹ cháu thì dễ thân với các bạn lắm. Chính nhờ thế mà mẹ cháu đã làm được một việc tốt giúp bạn đấy.

Mai: Chuyện như thế nào hả bà?

Bà: Buổi trưa, ăn giỗ xong, bà bạn giúp chủ nhà dọn dẹp, còn mẹ cháu thì ra chơi với mấy cô bạn mới quen ngoài cổng...

(Mở màn, chuyển sang các cảnh)

Nhân vật:

Cảnh dẫn: **Bà:** ngoài 50 tuổi- **Mai:** 12 tuổi- **Sơn** (em Mai): 6 tuổi

Mẹ Hồng (**Bà** hồi trẻ): Cảnh 2: ngoài 30 tuổi.

Hồng (**Mẹ Mai** hồi bé): Cảnh 1,2: 12 tuổi.

Cảnh 3 (**Mẹ Mai**): ngoài 30 tuổi.

Hà (bạn mới của mẹ hồi bé): Cảnh 1,2: 12 tuổi.

Minh (bạn của Hà): Cảnh 1,2: 12 tuổi.

Huy (bạn cùng học với mẹ hồi bé): Cảnh 2: 12 tuổi.

Cảnh 3 (**Chú Huy**): ngoài 30.

Mẹ Huy: Cảnh 2: ngoài 30 tuổi.

Ba, bốn vai quần chúng, không thoại, ở cảnh 2.

Bối cảnh 1.

Công một ngôi nhà vùng trung du. Hồng, Hà, Minh đang ngồi chuyện trò với nhau...

Hà: Mẹ cậu là Bác sĩ à?

Hồng: Sao cậu biết?

Hà: Thì đây là nhà gì tớ. Sáng nay lúc mẹ cậu và cậu chưa đến, cả nhà nói chuyện về mẹ con cậu mà.

Hồng (tò mò): Thế à? Nói những chuyện gì?

Minh: Chuyện mẹ cậu giúp cấp cứu, chữa bệnh cho nhiều người trong làng tớ...

Hồng: Thì tại mẹ tớ làm Bác sĩ ở bệnh viện huyện mà, ai mà chả thế... Còn gì cậu là bạn học của mẹ tớ từ nhỏ, lấy chồng sang đây.

Hà: Gì tớ nói cậu học rất giỏi, lại hay thương người. Có khi còn cho bệnh nhân của mẹ cả con lợn tiết kiệm của mình...

Hồng (lúng túng): À, chuyện đó từ năm ngoái, khi tớ còn học lớp 5. Sao gì cậu lại biết?

Hà: Thì khi đưa con đi điều trị ở bệnh viện huyện, hai mẹ con gì tớ hay sang nhà cậu chơi mà...

Hồng: Tớ nhớ rồi, mà sao không thấy em họ cậu đâu nhỉ?

Minh: Nó chơi với em tớ trong nhà ấy... Này Hà ơi, hay chúng mình đưa bạn Hồng đi chơi đi?

Hà: Đi chơi ở đâu?

Minh: Thì đi loanh quanh... À, hay là đưa Hồng đi xem nhà ma?

Hà: Đi xem nhà ma? Mẹ tớ cấm đấy... (với Hồng) Chỗ cậu ở có nhà ma không?

Hồng (ngạc nhiên): Nhà ma?

Minh (giải thích): Là nhà có người suốt ngày bịt mắt như ma ý...

Hồng: Sao lại suốt ngày bịt mắt?

Hà (vẻ bí hiểm): Thì thế mới gọi là ma...

Hồng (tò mò): Thế ở đây có nhà ma à?

Minh: Có đấy. Nhưng sợ lắm, chả có ai dám đến gần nhà ma đâu.

Hồng: Mẹ tớ bảo làm gì có ma, chỉ là do con người tưởng tượng ra thôi...

Hà: Thế cậu có dám đến nhà ma không?

Hồng (luỡng lự): Nếu có ma thì ban đêm mới sợ... Còn ban ngày thế này, có gì mà không dám đến?

Hà: Ừ, ban ngày thì chả sợ... Chỉ sợ mẹ tớ mắng thôi. (nhìn lên vào trong nhà, thấp giọng) Hay chúng mình đến nhà ma đi...

(Cả ba đứng dậy đi. Mờ dần, chuyển sang cảnh dẫn chuyện)

Mai: Bà ơi, ngày xưa mẹ cháu với bà ở trên này à?

Bà: Bà và mẹ ở ngôi nhà này cho đến khi mẹ cháu học xong đại học, đi làm ở Hà Nội rồi đón bà về. Khi đó cháu còn bé tý...

Son: Khi đó thì cháu ở đâu hả bà?

Bà (âu yếm xoa đầu Son): Khi đó thì cu Son cháu bà còn trong bụng mẹ, cháu ạ.

Mai: Bà ơi, tại sao lại gọi là nhà ma hả bà?

Son (vẻ thông thạo): Nhà ma là nhà có con ma ý. Thế mà chị Mai cũng không biết, bà nhỉ.

Bà (cười): Không phải đâu, các cháu ạ. Để bà kể tiếp rồi các cháu sẽ biết. Hôm đó, hai bạn của mẹ cháu dẫn nhau đến một ngôi nhà nằm biệt lập ở tận cuối làng...

(Mờ dần, chuyển sang cảnh 2)

Bối cảnh 2:

Một ngôi nhà bình thường như mọi ngôi nhà vùng trung du. Mái lợp cọ, mảnh sân gạch sạch sẽ.

Trước sân có mấy khóm hồng đang trổ bông rất đẹp, chứng tỏ chủ nhà chăm chút rất cẩn thận. Ngôi nhà đang khép cổng.

Ba bạn nhỏ đứng xa xa ngắm ngôi nhà...

Hà (thì thầm, vẻ sợ sệt): Đấy, ngôi nhà ma đấy.

Hồng (thất vọng): Nhà ma là thế này đây ư? Thế mà tớ cứ tưởng được các cậu cho xem cái gì hay ho...

Hà (bỗng kêu lên thất thanh): Ối trời ơi, ma về đấy. Chạy đi...

Hồng (bị bắt ngờ, dật mình): Cái gì? (chạy ra xa khỏi ngôi nhà theo Hà và Minh)

Hà (chỉ tay): Ma kia...

Hồng (đưa mắt theo tay chỉ của Hà, ngạc nhiên): Sao, người đàn bà bị mất, chân quần xà cạp, vai vác cuốc kia mà là ma á. Đi làm đồng ai mà chả thế?

Hà (vẻ nghiêm trọng): Cậu ở làng khác không biết đấy thôi, ở đây, chúng tớ bị cấm không cho đến gần bà ấy đâu. Người lớn bảo bà ấy là con ma hủi, đến gần bị lây đấy...

Hồng: Lây ư. Đó là trước kia không biết đó thôi. Mẹ tớ bảo bây giờ người ta không gọi đó là hủi, mà gọi là bệnh phong.

Minh: Bệnh phong ư?

Hồng: Đúng, bệnh phong. Bệnh phong không lây đâu. Ở bệnh viện phong, các bác sĩ tiếp xúc bình thường với bệnh nhân.

Nhiều người gửi con cháu còn nhỏ lên bệnh viện ở với ông bà đang điều trị bệnh phong. Bệnh nhân đã ổn định, muốn về thì được bệnh viện cho về sống cùng với con cháu, chả sao cả...

Hà (không tin): Thế cậu có dám lại gần nhà ma không?

Hồng (tự nhiên): Có gì đâu mà chẳng dám... (nói rồi xăm xăm đến gần ngôi nhà. Cánh cổng lúc này đã mở. Người đàn bà đã bỏ bị mất. Hồng nhận ra người quen, kêu lên) Ồ, mẹ bạn Huy... Thì ra đây là nhà bạn Huy ư? (gọi to) Huy ơi, ơi Huy!

Huy (trong nhà chạy ra, tay còn cầm quyển toán): Ồ, Hồng. Sao bạn lại biết nhà tớ ở đây mà đến thăm? (quay sang mẹ, đang sưng sờ ngạc nhiên) Mẹ ơi, đây là bạn Hồng ngôi cùng bàn lớp con.

Mẹ Huy (quay nhìn Hà và Minh đứng ngoài hàng rào rồi đột nhiên quỳ xuống trước mặt Hồng, run run): Cháu ơi, cô xin cháu. Cháu đừng nói với các bạn trong lớp là nhà Huy có ma hủi nhé. Cháu mà nói thì bạn bè sẽ xa lánh Huy, tội nghiệp cho Huy nhà cô lắm... Bệnh cô ổn định rồi, bác sĩ đã cho cô về mấy năm nay để làm lụng nuôi Huy ăn học đấy, cháu ạ.

(cầm bàn tay Huy để lên lòng bàn tay bệnh tật của mình. Nhìn Hồng với cặp mắt khẩn khoản, van lơn) Đây cháu xem, không lây đâu, cháu hứa với cô đi...

Hồng (xúc động và bất ngờ trước tình cảm của bà mẹ. Cũng sụt sịt khóc): Cô ơi, cháu không nói với ai đâu. Cháu hứa đấy ạ. Bạn Huy học rất giỏi, lại là chi đội trưởng lớp cháu đấy... Mẹ cháu nói bệnh phong không lây đâu, cô đừng sợ cho Huy.

(Độc trong bối cảnh ấy: Trong khi Hồng đang đứng nói chuyện với mẹ con Huy thì Hà và Minh đã nhanh chân chạy về nhà báo cho mọi người. Một lúc sau, một đám người chạy đến.

Mẹ Hồng chạy đầu tiên. Mẹ thở dốc vì vội, vì mệt, hốt hoảng lao tới ôm Hồng vào lòng.

Nhưng rồi mẹ nhanh chóng nhận ra tình thế, khi thấy Hồng đang nói chuyện bình thường với hai mẹ con Huy.

Lúc đó, mọi người dừng lại từ xa, không ai đến gần nhà Huy)

Mẹ Hồng (ngấm nghĩa con): Con không sao đấy chứ?...

Hồng: Vâng. Con có sao đâu... À, mẹ ơi. Đây là bạn Huy học cùng lớp con. Bạn ấy học toán rất giỏi, lại là chi đội trưởng mà có lần cắm trại xong có qua nhà mình chơi với mấy bạn khác đấy.

Còn đây là mẹ bạn Huy, ngày nào cũng phải đèo Huy đi học rồi đón về vì nhà xa quá.

Mẹ Hồng (đã hiểu ra mọi chuyện): Mẹ hiểu rồi. Thế mà lúc nãy mọi người hốt hoảng cả lên, mẹ cứ ngỡ con có tai nạn gì (cầm bàn tay mẹ Huy, lúc này đang ôm mặt khóc tím tím) Chị cho tôi xem.

Mẹ Huy (vội rút tay lại, nhìn ra phía đám đông): Chị ơi, tôi sợ người làng đây... Rồi họ không để yên cho con tôi đi học.

Mẹ Hồng (bình thân khuyên giải): Không sao, tôi là bác sĩ, chị đừng ngại, rồi tôi sẽ nói cho mọi người hiểu (xem kỹ đôi bàn tay- *Cho nhân vật đi găng tay, cách điệu bàn tay bị tật*) Tay chị đã ổn định rồi. Nhưng sao chị cho cháu đi học xa thế?

Mẹ Huy: Chị ơi, ở làng tôi, không ai đồng ý cho con cái học chung với con tôi. Họ sợ con họ bị lây bệnh. Hàng ngày, sáng sớm tôi đưa cháu đi học rồi về gánh thuê, cuốc mướn, đóng gạch... Ai thuê gì tôi cũng làm, miễn là có tiền cho cháu ăn học. Trưa lại đi đón cháu về...

Mẹ Hồng (xúc động ôm lấy vai mẹ Huy, giọng an ủi): Chị ơi, tôi hiểu hoàn cảnh của chị. Chị là một bà mẹ tốt nhất mà tôi được gặp. Chị lại may mắn có được đứa con ngoan như vậy...

Hồng (lại gần nắm lấy bàn tay Huy, lúc này đang lúng túng vắn vắn cuốn sách toán, cặp mắt đỏ hoe, xúc động): Bạn có một bà mẹ thật tốt, Huy ạ.

Huy (Chân thành): Cả bạn và mẹ bạn cũng vậy, Hồng ạ.

(Độc trong bối cảnh ấy: Những người lớn từ xa chứng kiến câu chuyện, đã dần dần lại gần mẹ Huy. Họ bắt đầu hiểu được câu chuyện và theo mẹ Hồng lần lượt ôm lấy vai bà mẹ đang đau khổ, sẻ chia, an ủi)

(Mờ dần, chuyển sang cảnh dẫn)

Mai (chăm chú): Sau đó chú Huy có về làng học cho gần nhà không bà?

Bà: Không, cháu ạ. Một thời gian sau thì chú Huy đi được xe đạp, mẹ chú không phải đưa đón nữa nên cũng đỡ vất vả hơn.

Mai: Vậy là không ai còn gọi đó là nhà ma nữa, bà nhỉ?

Bà: Ủ, ngay hôm đó, bà về nói chuyện với dân làng về bệnh phong. Dần dần, mọi người đã hiểu ra.

Mẹ cháu thì về nhà rủ bạn bè thu thập các bài báo về bệnh phong gửi cho bạn của bà hay gửi người làng chú Huy khi có dịp họ về bệnh viện huyện chữa bệnh...

Nhờ đó mà mẹ chú Huy lại được sống hoà nhập với dân làng.

Mai: Vậy là tốt rồi, bà nhỉ. Còn mẹ cháu...

Bà: Mẹ cháu với chú Huy từ đó càng thân nhau hơn. Chú Huy gọi bà là mẹ và thường đến nhà ta đây học với mẹ cháu. Chú Huy học rất giỏi toán, còn mẹ cháu thì giỏi văn.

Cả hai giúp nhau nên đều trở thành học sinh giỏi toàn diện...

Mai: Rồi mẹ cháu thì thành nhà báo, chú Huy thì thành bác sĩ...

Bà: Từ khi còn đi học, chú Huy tâm sự với bà là muốn trở thành bác sĩ như bà để chữa bệnh phong cho mẹ và cho mọi người.

Quả nhiên, khi thi đại học thì chú Huy vào trường đại học y trở thành bác sĩ, còn mẹ cháu đi học báo chí, trở thành nhà báo...

Mai: Vậy còn mẹ chú Huy thì sao hả bà?

Bà: Mẹ chú Huy được vào hợp tác xã thủ công nghiệp, làm hàng mỹ nghệ xuất khẩu bằng nguyên liệu từ lá cọ. Cuộc sống dần dần ổn định. Cho đến một năm, trong một trận lũ quét, con suối nhỏ có cây cầu mà học sinh thường đi học bị nước cuốn trôi...

(giọng xúc động) Mẹ chú Huy đi làm về đã vật lộn với nước lũ, cứu được hai cháu nhỏ, vừa lúc dân làng ra kịp. Nhưng các cháu nhỏ thì cứu được hết, còn mẹ chú Huy thì đã kiệt sức...

Mai (xúc động): Thật là tội nghiệp bà quá... Lúc đó thì mẹ cháu và chú Huy ở đâu hả bà?

Bà: Lúc đó mẹ cháu đã đi làm được hai năm rồi, còn chú Huy thì học ngành y tận 6 năm, nên ra trường sau...

Khi mẹ chú Huy mất thì chú đang chuẩn bị về quê nghỉ hè, trước khi đi nhận công tác. Nghe tin dữ, mẹ cháu xin nghỉ phép về cùng chú Huy. Bà lúc đó cũng từ bệnh viện sang nhà chú...

Một đám tang rất đông dân làng, ai cũng tiếc thương một bà mẹ giàu lòng nhân ái...

Mai: Thế mà hôm nay cháu mới được nghe bà kể. Mẹ cháu không kể cho cháu nghe bao giờ...

Thế chú Huy không ở Hà Nội hả bà?

Bà: Sau đó chú Huy nhận công tác ở bệnh viện phong trong Nghệ An cho đến tận bây giờ. Vợ chú Huy cũng là bác sĩ, ra trường sau chú mấy năm, cùng công tác trong một bệnh viện...

Mai (vẻ nhớ ra): Cháu nhớ rồi. Một lần cả nhà chú Huy về quê, bố mẹ cháu đưa ra ga. Cô chú có một bạn trạc tuổi cháu.

Bà: Cháu nhớ đúng rồi đấy. Bạn ấy tên là Nam, đã từng được bố đưa ra Hà Nội thi học sinh giỏi toán bậc tiểu học...

Son (từ nãy ngẩn ra nghe bà và chị Mai nói chuyện, giờ mới rụt rè đề nghị): Bà ơi, hay là ta xuống dưới đường đón mẹ đi. Cháu thích ngắm đồi cọ...

Mai (trêu em): Giờ mới thấy em Sơn nói một câu nghe được. Nãy giờ chỉ toàn chọc quê chị... Bà ơi, cháu cũng thích đi ngắm đôi cọ.

Bà (vui vẻ): Cũng được, để bà mở cửa nhà ra cho thoáng, còn thắp hương cho các cụ đã...

(Bà đứng dậy mở cửa căn nhà. Hai chị em Mai thì chạy tung tăng quanh sân. Một lát, bà ra. Cả ba bà cháu đi ra ngõ...)

(Mở dân, chuyển sang cảnh 3)

Bối cảnh 3:

Trên con đường rợp bóng cọ từ nhà bà xuống đường cái, cả ba bà cháu dừng lại dưới một tán cọ khi trông thấy mẹ và chú Huy từ dưới đi lên.

Sơn (reo lên): A, mẹ về. A, mẹ về...

Mẹ Mai: Ôi, đã để ba bà cháu chờ lâu quá...

Chú Huy: Con chào mẹ. Chú chào các cháu.

Bà: Bệnh nhân thế nào mà hai con về muộn thế. Hai cháu chờ mẹ, còn chưa muốn vào nhà bà...

Chú Huy: Bệnh nhân cũng không nặng lắm nhưng để có điều kiện điều trị, con sẽ đưa về bệnh viện đợt này luôn, mẹ ạ.

Sơn (hồn nhiên): Mẹ ơi, mẹ có mỗi chân thì ngồi đây nghỉ một lúc (kéo tay mẹ, ngồi xuống cạnh một gốc cọ bên đường)

Mẹ Mai (vui vẻ ngồi xuống, ôm cu Sơn): Mẹ mỗi chân lắm. Cu Sơn quan tâm đến mẹ thế...

(tất cả cùng ngồi xuống vệ cỏ bên đường)

Bà: Hai con đi bộ à?

Chú Huy: Thừa mẹ, con với Hồng đi xe, khi thăm bệnh nhân gần đây thì gửi xe lại rồi đi bộ về đây...

Mai: Chú Huy ơi, chú thăm người bị bệnh phong à?

Chú Huy (cười): Đúng thế cháu ạ... Nhưng sao cháu Mai lại biết bệnh phong?

Sơn (nhanh nhẩu): Cả cháu cũng biết nữa...

Bà (cười, giải thích): Là khi đến đây, cháu Mai kêu mỗi chân. Bà kể cho các cháu nghe chuyện ngày xưa mẹ cháu theo bà đi bộ 7 cây số sang làng chú Huy mà không mỗi chân...

Mẹ Mai (hiểu ra): Thì ra là vậy. Thảo nào con gái mẹ lại biết bệnh phong để hỏi chú Huy...

Thế cu Sơn của mẹ có mỗi chân không?

Sơn (nhìn lên chị Mai): Con không mỗi. Nhưng chị Mai thì kêu mỗi chân đấy, mẹ ạ.

Mẹ Mai (cười, âu yếm): Chà, con trai mẹ giỏi hơn chị Mai cơ à...

Mai: Chú Huy ơi, sau đó thì chú còn thấy ở đâu có nhà ma nữa không?

Chú Huy: Có đấy, các cháu ạ. Có điều, nhà ma ngày một ít dần đi. Mẹ các cháu là nhà báo nên khi đi công tác luôn để ý ở đâu có nhà ma thì điện báo cho chú, như hôm nay chẳng hạn. Và thế là có dịp, chú lại cùng bạn bè trong bệnh viện có mặt ở đó ngay...

Mai: Để rồi hôm nào đi học, cháu sẽ hỏi các bạn xem, nếu có ai biết có nhà ma, nhất định cháu sẽ báo cho chú.

Son: Cháu cũng vậy. Lớp cháu cũng có bao nhiêu là bạn...

Chú Huy (vui vẻ): Nhất định rồi, chú và các bạn chú sẽ lập tức đến ngay nhà ma mà các cháu tìm thấy...

(Những tia nắng nhảy nhót chiếu qua tán cọ rung rinh. Buổi trưa vùng trung du thật là yên ả, thanh bình.

Mờ dần, chuyển sang người dẫn chương trình)

Dẫn chương trình: Các bạn thân mến. Câu chuyện mà tôi muốn các bạn chứng kiến hôm nay đã hết rồi.

Từ sau hôm đó, tôi cũng về kể cho các bạn cùng lớp tôi. Với ai, tôi cũng dặn: Nếu bạn có biết ở đâu có nhà ma thì báo cho cô Hồng hoặc chú Huy biết nhé. Cô Hồng là nhà báo, còn chú Huy là bác sĩ ý mà.

Còn các bạn thì sao, các bạn có biết ở đâu còn nhà ma không? Nếu có thì các bạn đã biết phải báo đi đâu rồi, đúng không.

Đến một lúc nào đó, tôi tin là không còn ở đâu trên đất nước ta lại còn có nhà ma nữa, phải không các bạn.

Còn bây giờ, đã đến lúc nói lời tạm biệt, hẹn gặp lại các bạn trong chương trình sau nhé.

Như là cổ tích

(Dựa theo truyện ngắn cùng tên của Hạ Huyền)

Dẫn chương trình: Các bạn thân mến. Có lẽ trong chúng ta, chắc ai cũng từng được nghe ông bà hoặc bố mẹ kể chuyện cổ tích rồi, đúng không?

Như chuyện “Tấm Cám” chẳng hạn, hay chuyện “Cây khế”, chuyện “Cây tre trăm đốt”... đó là những câu chuyện mà đoạn kết thật thú vị, bao giờ người nghèo khổ, chăm chỉ hiền lành, tốt bụng cũng được ông Tiên, ông Bụt giúp đỡ.

Trong chuyên mục “Chuyện của chúng mình” hôm nay, tôi muốn các bạn chúng kiến câu chuyện xảy ra với một đôi bạn thân thiết, cùng nhau học tập, cùng nhau sẻ chia những khó khăn, những niềm vui và cả những hành động rất đáng cảm phục...

Và qua câu chuyện, tôi lại nhớ đến lời của bà nội tôi hay nói một mình, mỗi khi kể xong một câu chuyện cổ tích: “Thương người thì trời để phúc lộc cho...”

Không hiểu sao, tôi cứ luôn nghĩ đến một tương lai tốt đẹp hơn cho những người đã có hành động tốt, như đã xảy ra trong câu chuyện này...

Nào, mời các bạn.

(Mở màn, chuyển sang các cảnh)

Nhân vật:

Hằng: 14 tuổi. Vừa học xong lớp 8, đang nghỉ hè.

Lan: Bạn cùng học, lại cùng xóm với Hằng.

Người đi đường: Trạc 50 tuổi.

Cô giáo: Trạc 35 tuổi.

Bối cảnh 1.

Trên con đê ở một làng ngoại thành. Hai cô bạn đang ngồi chơi trong một buổi chiều tà. Phía xa là thành phố với những ngôi nhà cao tầng đã bắt đầu lên đèn. Toàn cảnh, rồi Zoom lại hai bạn...

Lan: Hằng có thấy lạ không?

Hằng (chưa hiểu): Lạ á, về cái gì.

Lan (cười): Quên mất, cứ nghĩ là Hằng cũng đang cùng suy nghĩ như tớ... Là cái cảm giác được ngồi chơi thoải mái như thế này mà không phải lo chuyện học hành (ngẩng đầu lên) Không ngờ bầu trời hoàng hôn lại đẹp như vậy...

Hằng (vẻ hiểu ra, cười): Ừ nhỉ, tự nhiên cậu lại rủ tớ ra đây... Mà cũng lạ thật. Có lẽ vì mọi khi vào giờ này, chúng mình đã ăn cơm xong và đang chuẩn bị ngồi cặm cụi làm bài vở, có lúc nào rồi mà ngắm hoàng hôn đâu (ngước nhìn trời) Thật là thơ mộng...

Lan (cười): Thì ra cậu cũng mơ mộng ghê, cây văn của lớp có khác (chợt trầm ngâm) Hôm nay rủ cậu ra đây chơi, nhưng cũng có chuyện đấy... (ngập ngừng) Có lẽ tớ phải bỏ học thôi, Hằng ạ.

Hằng (chợt thấy nao nao): Sao, chúng mình mới học xong lớp 8 mà... Kê ra thì nhà cậu cũng khó khăn thật, bố là thương binh nhẹ, nhưng bệnh lại hay tái phát. Mẹ làm ruộng, lại có ba con đi học...

Nhưng... (vẻ chân thực) một học sinh giỏi toán cấp thành phố như cậu mà bỏ học thì tiếc lắm...

Lan: Nhà tớ có lẽ không kham nổi cho cả ba chị em đi học. Mẹ dành cho mỗi chị em được học đến một lớp nào đó rồi đi làm thôi. Nhưng... hôm nay tớ muốn nói chuyện khác với Hằng cơ.

Hằng (bồn chồn): Là chuyện gì mà cậu có vẻ quan trọng thế?

Lan: Sáng mai Hằng có ra thành phố với tớ không?

Hằng: Ra thành phố? Để làm gì vậy?

Lan: Là chị họ tớ vừa xin cho tớ một chân phụ việc trong quán cơm bình dân, chỉ rửa bát, quét dọn thôi. Tớ xin với mẹ, nếu được làm trong ba tháng hè thì sang năm lại cho tớ đi học tiếp...

Hằng (ngập ngừng): Nhưng nếu ra đấy mà cậu ở lại làm luôn thì tớ phải về một mình sao? Những ngót chục cây số...

Lan: Không, Chị họ tớ dặn là bà chủ hẹn ra sớm, chắc chỉ để xem mặt thôi, còn để giữ chỗ, hôm sau mới đi làm. Hơn nữa, cậu quên là chiều mai còn buổi tổng kết năm học toàn trường sao? (chợt có vẻ xúc động) Hằng đến cho biết chỗ, thỉnh thoảng còn lên chơi...

Hằng: Ừ nhỉ (chợt thấy mũi lòng) Sao cậu cứ làm như đã nghỉ học rồi thế. Mai tớ sẽ đi với cậu mà. Nhưng cậu phải hứa là chỉ được làm ba tháng hè thôi nhé, để về còn học. (cố đùa cho Lan vui lên) Đừng thấy làm được tiền lại ham quá đấy...

Lan (đượ buồn, giọng già dặn đi): Hằng không hiểu đâu, cứ nghĩ đến lúc phải bỏ học, không được đến lớp với các bạn là tớ lại... (chợt chuyển giọng) Thôi, thế là tốt rồi, mai chúng mình đi thật sớm cho mát nhé.

Hằng (ngước nhìn trời, vẻ đăm chiêu): Ừ, đi sớm. Trời trong veo thế này, mai lại nắng phải biết... (chợt vui lên) Này Lan ơi, cậu có nghe thấy gì không?

Lan (cười thật dòn như chưa hề gợn một chút buồn): Có nghe. Hằng ơi. Tiếng ve... (hát) “*Ve ve ve, hè về. Vui vui vui, hè về...*”

(Lấy khuôn hình cả hai cùng hát. Tiếng hát nổi lên trên nền tiếng ve ran ran... Cả hai lắc lư nghịch ngợm như lứa tuổi hồn nhiên vốn có của hai bạn. Đẩy thật chậm ra cảnh toàn. Mờ dần, chuyển sang cảnh dẫn. Cảnh cuối này có thể lấy dài một chút...)

Dẫn chương trình: Các bạn thân mến. Hôm sau, hai bạn đèo nhau bằng xe đạp ra thành phố từ sớm. Chừng hơn 8 giờ, Hằng và Lan đã đến hàng cơm nơi chị họ của Lan đang làm.

Nhưng thật buồn làm sao, vì bận học, Lan ra muộn vài hôm nên bà chủ quán đã thuê được người khác... Hai bạn thất thểu ra về. Mới gần chín giờ mà đường phố đã hắt nắng chói chang.

Phần vì chán nản, phần vì đã thấm mệt nên khi qua một hồ nước, có bóng cây, lại có ghé đá, hai bạn rủ nhau ngồi nghỉ...

(Mở màn, chuyển sang cảnh 2)

Bối cảnh 2

Hồ nước mát mẻ trong cái nắng trưa đầu hè, thật dễ chịu (Có thể chọn hồ Đổng Đa, cạnh khu Hoàng Cầu hay hồ Ngọc Khánh)

Hại bạn thất thủ dắt xe dựng ở gốc cây cạnh ghế đá rồi mệt mỏi ngồi xuống ghế...

Hằng (cố an ủi Lan): Eo ơi, trông thấy con bé bê chồng bát cao tới cảm mà tớ thờ phào khi nghe chị cậu bảo hết việc...

Lan (mặt buồn xo): Coi như số tớ bị xui xẻo rồi Hằng ơi. Vậy là kế hoạch của tớ hôm qua bị đi tong rồi...

Hằng (không cảm lòng): Hay là tối nay về, tớ sẽ nhờ mẹ tớ hỏi cô Hà. Cô Hà người nội thành dạy cùng mẹ tớ. Chắc thế nào cô chả biết có nơi cần người phụ giúp việc thời vụ... (nhìn bộ mặt rầu rĩ của Lan, hứa hẹn) nếu có nơi cần hai đứa, tớ sẽ làm cùng...

Lan (hiểu ý bạn): Nhà Hằng con một, bố thoát ly, mẹ giáo viên. Có túng thiếu gì đâu mà cho cậu đi làm thêm...

Hằng: Biết đâu được. Làng mình hầu như nhà ai cũng cho con đi giúp việc thời vụ. Lớn rồi, đi lao động giúp mẹ cũng tốt chứ...

Lan (chuyển hướng câu chuyện): Ôi, khát nước quá. Hằng còn tiền không?

Hằng (sốt sáng lục túi): Tiếc quá, chỉ còn mỗi hai nghìn. Mua gì bây giờ?

Lan: Mình mua mận ăn vậy...

Hằng (lại một hàng rong ở góc hồ mua mận rồi quay lại): Mận này thật là ngon, cậu nhỉ...

Lan (ăn mận. Chợt vui lên): Hằng còn nhớ lần cô chủ nhiệm cho học sinh giỏi trường mình đi tham quan trường điểm trong thành phố không?

Hằng: Nhớ, chỉ mới năm ngoái thôi. Trường Ngô Sĩ Liên kết nghĩa đã cho xe về đón...

Lan: Chỉ một buổi sáng, chúng mình đã quen thân với bạn Thảo trưởng lớp 7A trường Ngô Sĩ Liên và được đãi một châu mận thế này khi chờ xe chia tay trước cổng trường...

Hằng: Thảo “cây toán” giải nhì thành phố, đúng không?

Lan: Đúng, kính cận dày cộp mà học giỏi thế. Lại xinh xắn và dễ gần nữa. (chợt bâng khuâng) Giá mà chúng mình lại được gặp Thảo một lần nữa nhỉ...

Hằng (đồng tình): Ừ. Tớ cũng mong gặp lại. Lúc đó thì chúng mình đã thân thiết với nhau lắm rồi, Lan nhỉ.

Lan: Đúng vậy. Tuy nhiên, kể cũng khó có dịp, Hằng nhỉ. Chỉ còn cách học thật giỏi để lại được đi thi học sinh giỏi cấp Thành phố, may ra lại gặp Thảo. Nhưng, chỉ với Hằng thôi, còn tớ...

Hằng (chợt nhớ đến chuyến đi làm hạt của Lan): Cậu đừng lo, vẫn còn hy vọng mà. Tớ hứa sẽ nhờ mẹ xin việc cho cậu.

Mà cậu xem, còn buổi tổng kết chiều nay nữa mới nghỉ hè mà. Có thêm vài ngày nghỉ thư giãn cho bỏ những ngày học hành căng thẳng cũng tốt chứ.

Còn những ba tháng hè, tha hồ cho cậu đi làm kiếm tiền, sang năm lại xin mẹ cho đi học tiếp...

Lan: Tớ cũng hy vọng vậy... (nhìn Hằng xúc động, chân thành) Cậu thật là tốt, Hằng ạ. Tớ đã làm cậu phải vất vả cả sáng nay...

Hằng: Cậu vui lên và đi học cùng chúng tớ là tốt rồi, Lan ạ... Còn bây giờ (chìa gói mận đã hết. Đứng dậy kéo tay Lan, đùa) Nào, đội viên (*nếu cần thì cho nhân vật nhỏ tuổi bớt đi*), hãy dừng cảm lên. Đã no nê rồi, lên đường thôi!

(Cả hai cùng cười dòn tan như chưa hề vướng vấn một chút lo toan nào trước đó. Đã hơn 10 giờ. Trời nắng và đường thì chột vắng teo. Cả hai dắt xe đạp xuống đường. Hằng vừa chuẩn bị lên xe thì có tiếng còi xe máy sau lưng. Cả hai dừng lại tránh sang bên cho xe máy vượt qua. Chiếc xe máy xóc nhẹ vào rãnh đào đường, làm rơi ra một túi vải. Lan bật lên tiếng gọi với theo: “Cô ơi. Rơi đồ. Dừng xe!”.

Nhưng người đi xe vẫn lao vút đi trên con đường trưa vắng...)

Lan: Hằng ơi, cô đi xe máy đánh rơi túi đồ...

Hằng: Cậu nhặt lên xem...

Lan (cúi nhặt, ngập ngừng): Không biết có cái gì...

Hằng (hai tay vẫn giữ xe): Thử mở túi ra xem có gì vậy?

Lan: Tớ sợ lắm. Không phải túi của mình, ngộ nhờ...

Hằng: Thì chúng mình chỉ xem thôi mà...

Lan (hồi hộp, rón rén mở túi. Bỗng giật mình): Hằng ơi. Tiền. Toàn tiền thôi... (túm miệng túi lại)

Hằng (lập cập): Thôi chết, làm sao bây giờ. (Nhìn trời) Cũng đã muộn quá rồi...

Lan: Ừ. Chiều nay còn buổi tổng kết năm học nữa...

Hằng: Hay là mình hỏi thăm ra đồn công an gần đây gửi, nhờ các chú ấy nhắn tìm người đánh rơi... rồi chúng mình về luôn?

Lan (ngập ngừng... rồi chột quả quyết): Không được đâu, Hằng ạ. Cách đó thì lâu lắm. Người mất mà hỏi cho được thì... Tiền lại nhiều như thế này.

Hằng (cảm thấy Lan có lý): Ừ, tiền nhiều thế thì cô ấy sẽ phát hiện ra bị mất ngay thôi. Lúc đó, chắc là cô ấy lo lắm... Vậy phải làm sao bây giờ?

Lan: Thế này thôi Hằng ạ. Chúng mình cứ đứng đây đợi, thế nào cô ấy cũng quay lại con đường này để tìm.

Hằng (đồng tình): Phải rồi. Cậu thông minh thật. Nhưng tớ đề nghị thế này, chúng ta quay lại ghé đá ban nãy, chứ đứng giữa đường thế này thì...

Lan (cười): Đúng thật. Vậy là cậu thông minh hơn tớ rồi!

Hằng (vui vẻ): Thì hai người phải thông minh hơn một người chứ.

(Cả hai dắt xe quay lại. Nhưng không ngồi mà đứng quay lưng ra hồ, sốt ruột nhìn hút ra hướng người đánh rơi đồ vừa đi...)

Hình ảnh mô tả sự chờ đợi của hai bạn: Lúc đầu thì còn bình tĩnh, sau bắt đầu sốt ruột. Thình thoảng lại hoan hỉ khi thấy có người phóng xe máy ngược trở lại, rồi lại thất vọng.

Bóng nắng co dần dưới chân...)

Hằng: Chết thật. Làm gì bây giờ Lan ơi. Muộn rồi.

Lan (tay vẫn nắm chặt túi tiền. Mắt vẫn ngóng ra phía xa): Làm gì bây giờ... Phải đợi thôi, Hằng ạ. Đợi thêm một lát nữa (giọng xa xăm, như chỉ nói cho mình nghe) Giá như có ông Tiên ông Bụt mà nhờ nhắn cho cô ấy thì hay biết mấy...

Hằng (dướn người lên nghiêng ngó, vẻ chăm chú. Rồi chột reo lên khe khẽ): Kia rồi, Lan ơi...

(Theo hướng nhìn của Hằng, một cô đi xe máy rất chậm, luôn quan sát hai bên đường, tiến dần về phía hai bạn)

Lan: Đúng cô ấy rồi Hằng ơi (vẫn đợi cho cô đi xe máy đến gần. Tay cầm túi bắt giắc thu lại phía sau lưng) Thưa, cô là...

Người đi đường (vẻ mặt lo lắng): Các cháu ơi. Cô đi thu tiền điện, trên đường mang về công ty thì... Các cháu ngồi chơi đây lâu chưa?

Lan: Chúng cháu ngồi chơi đây lâu rồi cô ạ. Túi của cô là...

Người đi đường (chợt linh cảm thấy điều gì đó, rồi bồn chồn reo lên): Cháu ơi... Con gái ơi... Túi vải của cô màu vàng, có thắt dây dù... (lúng túng gạt chân chống, dựng xe máy bên đường) Có phải các cháu...

Lan (nhìn Hằng, thở ra nhẹ nhõm): Chính xác là cô đây rồi. Hằng ơi... (quay sang người đi đường) Vâng, đúng là chúng cháu nhặt được, cô ạ. (chỉ tay về phía rãnh đào đường) Ở ngay kia, lúc xe cô nảy lên khi vượt qua rãnh nước...

Hằng: Đúng thế đây, cô ạ. Và chúng cháu đã đợi đây để chờ cô...

Người đi đường (không cảm được xúc động, ôm lấy hai em): Các cháu ơi. Cô không biết các cháu là học sinh trường nào, nhưng cô thật cảm ơn nhà trường đã dạy dỗ được những học trò ngoan như hai cháu. Cảm ơn những bà mẹ nào đã sinh ra những đứa con ngoan như hai cháu... Số tiền này nếu mất, cả đời cô cũng không góp đủ để bồi thường đâu, các cháu ạ.

Lan (lúng túng trao túi tiền cho Người đi đường): Xin cô nhận cho ạ. Chúng cháu xin phép về kéo muôn...

Người đi đường (run run nhận túi, vội vàng): Không, không... Các cháu đừng vội đi. Cô cảm ơn các cháu. Thật là không phải nếu các cháu không để cô bày tỏ lòng biết ơn của mình (lục trong túi lấy ra chiếc ví, rút ra một ít tiền, dúi vào tay Lan) Hai cháu nhận chút tiền của cô để đi đường (giờ mới ngắm kỹ hai bạn) Chắc nhà hai cháu ở xa đúng không?

Lan (lễ phép trả lại tiền): Vâng ạ... Nhưng thưa cô, chúng cháu không dám nhận đâu ạ. Chúng cháu chỉ mong tìm được cô để trả lại túi tiền. Giờ chúng cháu xin phép về kéo muôn ạ.

Hằng (đồng tình): Vâng ạ. Chúng cháu không dám nhận đâu (dắt xe xuống đường) Lan ơi về thôi. Chúng cháu chào cô ạ.

Người đi đường (ngỡ ngàng, cảm kích nhìn theo hai bạn đang vui vẻ đạp xe đi): Cô cảm ơn hai cháu. Cô chào hai cháu... (cúi nhìn túi tiền trong tay, như chưa hoàn hồn, nói như chỉ mình nghe) Thật là quý hóa quá...

Mờ dần, chuyển sang cảnh dẫn chuyện

Dẫn chương trình: Các bạn thân mến. Thật là cảm phục trước hành động của hai bạn Lan và Hằng, đúng không?

Hai bạn rất cần tiền, dù kiếm được việc làm thêm như Lan mong muốn cũng chỉ vài trăm nghìn một tháng thôi.

Nhưng mấy trăm nghìn đó sẽ cứu Lan khỏi cảnh bỏ học giữa chừng, giúp Hằng không bị mất đi một cô bạn học giỏi, thân thiết.

Trong khi đó, túi tiền nhặt được thật hấp dẫn, rất nhiều tiền. Với nó, hai bạn có thể yên tâm theo học mà không phải lo lắng gì về tiền nong... Nhưng, các bạn thấy đây, hai bạn chỉ nghĩ đến hạnh phúc của người đánh rơi nó khi được nhận lại.

Và Lan đã từng cầu đến ông Tiên, ông Bụt trong chuyện cô tích. Có điều không phải cầu cho mình, mà cầu cho người bị mất tiền...

Thật là một mong ước đáng yêu, phải không các bạn? Và như các bạn thấy đấy, câu chuyện với Người đi đường thật có hậu.

Còn câu chuyện về hai bạn mà tôi muốn kể hôm nay thì sao?

Nó vẫn còn tiếp tục đấy. Chúng ta hãy theo dõi tiếp nhé.

... Trưa hôm đó, khi hai cô bạn của chúng ta về đến đầu làng thì gặp cô giáo chủ nhiệm. Cô bảo vừa tiễn đoàn cán bộ giáo viên trường Ngô Sĩ Liên kết nghĩa về xong.

“Có việc này chắc hai em vui lắm”... Cô nói thêm rồi đưa hai bạn quay lại văn phòng nhà trường.

Khỏi phải nói Hằng và Lan hồi hộp thế nào. Chiều nay tổng kết, mà cô lại muốn cho biết tin vui trước, chắc phải là đặc biệt lắm.

Tôi cũng thấy hồi hộp. Còn các bạn thì sao? Các bạn có đồng ý theo họ vào văn phòng không? Có thì nhanh chân lên!

(mở dần, chuyển sang cảnh 3)

Bối cảnh 3:

Văn phòng trường THCS... (Có thể chọn bất cứ khuôn viên một trường THCS nào, miễn là sân trường có hàng phượng vĩ đang rực lên sắc đỏ trong nắng trưa)

Quang cảnh trong văn phòng như vừa tiếp một đoàn khách xong. Cả ba đi vào. Cô giáo hồ hởi mời hai bạn ngồi...

Cô giáo: Nào, hai em ngồi xuống đi. (Giờ mới nhận ra khuôn mặt đỏ ửng vì đi ngoài nắng của hai bạn) Chắc vừa đi xa về hả?

Lan (ngượng nghịu): Em thưa cô, chúng em ra phố ạ...

Cô giáo: Thảo nào. Trời nắng thế mà... (chợt như nhớ ra chuyện cần nói) À, hai em có thư đây (mở cuốn sổ tay lấy ra một mảnh giấy có những dòng chữ nắn nót, trao cho Lan) Hai em đọc đi rồi cô kể cho nghe cuộc gặp sáng nay...

Lan (đưa hai tay đón tờ giấy, lễ phép): Em xin cô... (nhìn lướt trang thư rồi quay sang Hằng, mắt ánh lên một niềm vui) Thư của Thảo, Hằng ơi...

Hằng (nghiêng người nhìn bức thư trong tay Lan, phấn khích): Thư Thảo à. Chúng mình vừa nhắc đến xong. Cậu đọc đi...

Lan: Ừ. (ngước nhìn cô giáo, lễ phép) Em xin phép cô ạ (đọc)

“Gửi hai bạn Lan và Hằng.

Nghe cô chủ nhiệm mình nói có một phái đoàn của trường mình sang trường bạn sẻ chia học bổng “Giúp bạn nghèo vượt khó, chăm ngoan, học giỏi”.

Nhớ đến hai bạn, mình xin cô cho đi theo cùng. Nhưng tiếc quá, khi cô của hai bạn cho người về nhà tìm thì hai bạn lại có việc đi vắng.

Cô chủ nhiệm mình bảo, ngoài chia sẻ học bổng cho trường bạn, trường mình còn chính thức mời các bạn học sinh nghèo vượt khó, học giỏi, về thành phố cùng đi tham quan các điểm vui chơi và danh thắng của thủ đô cùng với học sinh trường mình nữa.

Hy vọng chúng mình sẽ lại gặp nhau và... cùng ăn mặn như hôm nào. Giờ đã đến lúc phải theo xe về rồi, hẹn gặp lại các bạn nhé. Chúc các bạn một mùa hè bổ ích và lý thú.

Bạn gái: Thu Thảo”

Hằng (xuýt xoa): Ôi, tiếc quá...

Lan: Ừ, giá mà chúng mình về sớm hơn một chút...

Cô giáo (cười vui): Vậy ra bạn của hai em đã nói hộ cô về cuộc gặp sáng nay rồi... Giờ thì đến tin vui cho hai em đây... (Cô lật lật sổ tay lấy ra tờ quyết định có đóng dấu đỏ của trường).

Căn cứ vào danh sách đã tổng hợp từ trước, nhân dịp này, hội đồng nhà trường đã có quyết định trao học bổng đợt này cho một số em, trong đó có em Lan, học sinh giỏi toán cấp thành phố.

Học kỳ I năm tới, em Lan không phải đóng góp mọi khoản chi phí. Học bổng cho cả năm, nhưng nếu học kỳ II lại đạt học sinh giỏi thì mới được trao tiếp...

(cô nhìn Hằng) Hằng là học sinh giỏi văn cấp thành phố nhưng không thuộc diện khó khăn nên không được trao học bổng.

Nhưng cả em và Lan đều có tên trong danh sách được mời đi tham quan với trường bạn đợt này...

Hằng (reo lên): Lan ơi, vậy là bạn hết phải lo lắng rồi nhé. Và lần này chúng mình lại được gặp Thảo như vừa ước muốn nữa (quay sang cô giáo) Em cảm ơn cô... (nhìn cô đầy ý nghĩa) Cô ơi, quả đây là tin mừng cho chúng em đấy, cô ạ...

Lan (xúc động, cặp mắt đỏ hoe): Em cảm ơn cô. Vậy mà em đã tưởng sang năm em không còn được đi học với các bạn nữa...

Cô giáo (cảm thông): Cô biết hoàn cảnh của em Lan. Cô nghe nói đợt này bên Lao động thương binh xã hội của xã sẽ đề nghị lên trên, xem xét lại trợ cấp cho một số đối tượng chính sách, trong đó có bố em đấy.

(chợt trầm ngâm) Địa phương mình còn nghèo quá... (rồi vui lên) Nhưng cô rất mừng vì đa số các em có hoàn cảnh gia đình khó khăn đều chăm ngoan, học giỏi cả...

Thôi, trưa rồi, các em về nghỉ đi để chiều còn dự lễ tổng kết. (chợt nhớ ra) À phải rồi, chủ nhật sau sẽ có xe của trường bạn đến đón đấy, hai em nhớ nhé.

Hằng, Lan (đứng dậy, lễ phép): Thưa cô vâng ạ. Chúng em chào cô...

(Mở màn, chuyển sang người dẫn chương trình)

Dẫn chương trình: Các bạn thân mến. Khởi phải nói Hằng và Lan vui như thế nào. Hai bạn bá vai nhau bước ra.

Trưa vừa đúng Ngọ. Hai cái bóng tròn dưới chân như cũng nhảy nhót chia vui cùng họ. Không gian tràn ngập tiếng ve ran.

Hàng phượng vĩ đầy hoa trong sân trường thì cháy lên như lửa trong nắng hè. Bài hát về con ve và mùa hè rộn ràng như lứa tuổi trong trắng và hồn nhiên của chúng mình vang vang đâu đó...

Các bạn biết không, nghe xong câu chuyện, tôi bỗng cháy lên một ước muốn: nếu như tất cả các bạn nghèo của chúng ta được yên tâm đi học mà không lo phải chia tay dang dở với ngôi trường thân thương của mình thì hay biết mấy.

Và, như trong truyện cổ tích của bà nội, tôi chợt nhận ra, không chỉ ngày xưa ngày xưa, mà ngày nay cũng có những người như ông Tiên, ông Bụt hiện ra để các bạn nghèo học giỏi, thơn thảo, luôn được gặp may mắn như bạn Lan trong câu chuyện hôm nay.

Tôi cũng chợt nhận ra điều ám ảnh trong câu nói như chỉ cho riêng mình nghe của bà nội “Thương người thì trời để phúc lộc cho”... Câu nói đó như vện vào câu chuyện hôm nay vậy.

Các bạn có đồng ý không? Còn bây giờ, đã đến lúc nói lời tạm biệt rồi, hẹn gặp lại các bạn trong chương trình sau nhé.

Sinh nhật của bà

(Dựa theo truyện ngắn “Tiệc mừng sinh nhật bà” của Cù Thị Phương Dung)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Ở lứa tuổi chúng mình, ngày sinh nhật thật là thú vị, đúng không? Vì thế nào cũng có bánh kẹo, hoa và được bạn bè, người thân tặng quà... Thật là một ngày đáng nhớ!

Câu chuyện mà hôm nay tôi kể cho các bạn nghe, liên quan đến một ngày, cũng được gọi là sinh nhật, nhưng là ngày sinh của một người đã 65 tuổi, đó là bà của chị em một người bạn tôi, tên là Thúy Vi.

Thúy Vi bảo, vì bố mẹ thường bận, nên bà nội của bạn bao giờ cũng đứng ra tổ chức sinh nhật cho từng đứa cháu nội, cháu ngoại của bà.

Với mấy chị em Thúy Vi, bà trở nên thân thiết như một người bạn vậy. Và lần này, đến lượt bà, mấy chị em có sáng kiến sẽ tự mình tổ chức sinh nhật (chứ không gọi là chúc thọ như người lớn) cho bà, mà không phải nhờ đến bố mẹ.

Đó là một sáng kiến rất bất ngờ và... cảm động, nên được các bố mẹ đồng ý ngay. Và chiều hôm trước ngày sinh nhật bà, bạn tôi- Thúy Vi, 13 tuổi, học lớp 7 vừa nghỉ hè- lập tức tập trung mấy đứa em họ lại cắt đặt công việc như một vị tư lệnh...

(Mở màn, chuyển sang bối cảnh 1)

Nhân vật:

Bà: 65 tuổi.

Thúy Vi: 13 tuổi, học lớp 7.

Linh (gái): 12 tuổi, học lớp 6.

Chíp (trai): 11 tuổi, học lớp 5.

Sơn (trai): 7 tuổi, học lớp 2.

Lan (gái): 12 tuổi, học lớp 6.

Bối cảnh 1.

Một căn phòng khách. Buổi chiều trước hôm sinh nhật bà, bố mẹ đi làm vắng. Thúy Vi và các em sôi nổi bàn nhau công việc chuẩn bị cho buổi sinh nhật bà vào trưa mai, thứ 5...

Thúy Vi (giọng chị cả): Nào, các em có ý kiến đi. Dân chủ nhé. Sau khi đã quyết thì chỉ có thi hành, miễn bàn!

Linh: Nhưng chúng ta sẽ làm món gì cho buổi sinh nhật bà ngày mai?

Thúy Vi (tự tin): Đương nhiên là bún chả rồi. Đó là món tủ mà chị vừa được học hôm vừa nghỉ hè trong một lớp dạy nấu ăn ngắn ngày...

Các em (đồng tình): Hoan hô chị Vi. Bún chả thì ngon tuyệt...

Linh: Em đồng ý, vì bún chả là đơn giản nhất... Nhưng chúng mình phải mua thiệp mời nữa chị Vi ạ, cho lịch sự chứ...

Chíp (láu táu): Để em đi mua thiệp mời cho. Em biết một nơi có đầy thiệp rất đẹp...

Thúy Vi: Hay. Đúng là dân chủ có khác. Quả là chị không nghĩ tới điều này. Vậy thì em Chíp đi mua thiệp mời, em Linh chữ đẹp viết thiệp mời các bố mẹ.

Sơn (rụt rè): Em có ý kiến...

Thúy Vi (khuyến khích): Tốt lắm. Em Sơn lại có sáng kiến gì chẳng?

Sơn (ngượng ngập nhìn mọi người đang chăm chú nghe): Em, em chỉ xin đi mua thiệp cùng anh Chíp...

Lan (vẻ cụt hứng): Tưởng gì...

Thúy Vi (cười thông cảm): Đồng ý. Có hai người cùng chọn thì thiệp mời chắc sẽ đẹp hơn...

Linh: Em còn một ý kiến nữa...

Thúy Vi: Em Linh nói đi...

Linh: Chúng ta sẽ tổ chức ở nhà chị Vi cho rộng, nhưng bà lại ở nhà chị thì làm sao bây giờ? Chẳng nhẽ lại để bà đứng ra nấu nướng...

Thúy Vi (vẻ suy nghĩ): Hay ta mời bà đi chơi đâu đó, hẹn bà 11 giờ trưa thì về. Lúc đó chị em mình đã nấu nướng xong rồi, cũng vừa lúc các bố mẹ đi làm về...

Các em (đồng tình): Phải đấy. Phải để cho bà bất ngờ mới hay chứ.

Lan: Bà ngoại đang chơi bên nhà em, hôm nay nhà em có bà nội lên chơi. Khi nào mình họp xong, em sẽ sang mời bà về. Chúng mình sẽ đề nghị bà sáng mai đi chơi nhà bạn của bà là được...

Thúy Vi: Nhất trí như vậy nhé. Ai còn ý kiến gì nữa không?

Các em: Thôi ạ. Chúng em đồng ý như vậy...

Thúy Vi: Tốt rồi. Vậy thế này nhé, bây giờ em Chíp và em Sơn đi mua thiệp về, em Linh viết thiệp mời rồi ai mang về nhà nấy cho bố mẹ. Nhớ xin tiền để mai ta đi chợ nhé.

Sáng mai, chị sẽ đưa các em đi chợ sắm đồ ăn luôn...

Sơn (bỗng reo lên): A, bà về. A bà về...

Cả bọn (đứng dậy): Chúng cháu chào bà ạ.

Bà (đi từ ngoài vào, vẻ ngạc nhiên): Bà chào các cháu. Có việc gì mà hôm nay các cháu tôi không ra quầy cho thuê truyện như mọi khi thế này? Sao lại tập trung tất cả ở đây?...

Thúy Vi: Thưa bà. Là chúng cháu đang bàn việc tổ chức sinh nhật cho bà ngày mai đây ạ.

Bà (hơi bất ngờ): Sinh nhật bà á. Thế mà giờ bà mới biết... Vậy bố mẹ các cháu đã biết chưa?

Thúy Vi: Thưa bà, bố mẹ cháu đồng ý rồi và đã thông báo cho các chú, các cô rồi ạ...

Lan: Bố mẹ cháu còn khen chúng cháu có sáng kiến đấy ạ.

Bà (xúc động): Thế mà bố mẹ và các cháu không cho bà biết sớm. Bày vẽ ra làm gì cho tốn kém...

Thúy Vi: Không đâu bà ạ. Bà tổ chức sinh nhật cho tất cả các cháu. Lần này bà phải đồng ý cho các cháu tổ chức sinh nhật cho bà chứ...

Bà (băn khoăn): Nhưng liệu các cháu có làm được không, hay để bà giúp một tay?

Thúy Vi: Không bà ạ. Chúng cháu đã đề nghị với bố mẹ cho chúng cháu tự làm...

Son (khoe với bà): Bà ơi, vừa nghỉ hè, chị Vi đã đi học nấu ăn rồi đấy ạ. Chị ấy học món bún chả ngon lắm...

Bà (dấu vẻ xúc động, quay sang Son âu yếm): Mới “học” mà đã biết là ngon há cháu...

Thúy Vi (rụt rè đề nghị): Thế này bà ạ. Đề cho có ý nghĩa, sáng mai bà đi chơi đâu đó, khoảng 11 giờ trưa hẵng về, bà nhé.

Chúng cháu sẽ tự mình làm tất cả mọi việc. Cháu cũng dặn bố mẹ cháu bảo với các cô chú thế. Tầm đó, các bố mẹ đi làm về là vừa...

Bà (đành chiều các cháu): Thôi được. Sáng mai bà sẽ tranh thủ đi thăm người bạn bị ốm, đến trưa bà mới về được.

Cả bọn (đồng thanh reo lên): Hoan hô bà!

(Mở màn, chuyển sang cảnh dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn có đồng ý đó là một sáng kiến rất tuyệt của chị em Thúy Vi không? Đền nổi sáng kiến được người lớn đồng ý tuyệt đối, còn người trong cuộc thì răm rắp theo sự phân công.

Tuy nhiên, bao giờ cũng vậy, không phải mọi ý tưởng cũng đều được thực hiện một cách suôn sẻ. Nhất là khi vị tư lệnh của kế hoạch hay ho này lại chưa từng tổ chức và thực hiện một việc tương tự bao giờ. Hướng chi, món bún chả chỉ mới được học vài buổi hôm đầu hè. Mà công việc cụ thể cho ngày sinh nhật lại không đơn giản chút nào.

Đầu tiên là thiệp sinh nhật (giơ thiệp sinh nhật lên) Các bạn xem đây! Hai thành viên tích cực của nhóm là Chíp và Son hý hửng chọn mua về một loạt thiệp mời rất xịn, in hình hai em bé hôn nhau(?)

Tranh cãi một lúc, nhưng rồi cả bọn đồng ý là tuy lạc đề nhưng được cái là in rất đẹp. Linh nắn nót ghi dòng chữ (đọc) “ *Chúng con trân trọng kính mời bố mẹ tới dự bữa cơm thân mật mừng sinh nhật bà nội (ngoại) nhân dịp 65 tuổi, tổ chức tại nhà chị Vi, trưa ngày...*”

Tiếp đến là buổi đi chợ vào sáng hôm sau. Mọi khi do được nghỉ hè, 7-8 giờ sáng, bố mẹ phải hò hét mãi, mấy đứa em của Vi mới chịu dậy. Hôm đó thì mới hơn 6 giờ, cả bọn đã tập trung ở sân nhà chị Vi, hăm hở bàn tán như đi trẩy hội.

Thúy Vi vừa dậy, kêu là làm gì đã có chợ bây giờ mà đi. Nhưng rồi, thấy cả bọn tỏ vẻ sốt ruột quá, Thúy Vi đành mang túi, mang làn ra, phân công mỗi đứa cầm một thứ...

Cả bọn rồi rít chào bà và bố mẹ chị Vi rồi kéo nhau ra chợ...

(Mở màn, chuyển sang bối cảnh 2)

Bối cảnh 2

Không ngờ trời mùa hè mau sáng. Mọi người đã đi lại buôn bán nhộn nhịp. Hàng quán đã mở cửa đón khách.

Trên đường ra chợ. Cả bọn đi qua một hàng chơi điện tử. Một quầy cho thuê truyện. Một nhà có con Vẹt biết nói, sáng nào cũng treo ở góc cây ven đường... (Các cảnh quay hoàn toàn có thể thực hiện độc lập ở những nơi thích hợp, chỉ chú

ý quay thêm cảnh đêm, sao cho có được cảm giác liên tục như trên đường ra chợ vậy)

Đang đi, bà chạy theo gọi với. Thúy Vi và các em dừng lại...

Bà: Các cháu có cần bà rẽ qua chợ mua giúp các thứ không?

Thúy Vi: Thưa bà, không cần đâu ạ. Bà đi đi cho mát, kéo chốc nữa thì nắng lắm.

Linh (chìa tờ giấy ghi đặc chữ): Bà ơi, chị Vi đã ghi rõ cần mua gì vào đây rồi. Bà cứ yên tâm đi chơi đi, chị em cháu khắc mua được mà.

Sơn (ngắm bà): Bà ơi, sao hôm nay bà mặc áo đẹp thế?

Lan (vẻ người lớn): Chuyện. Hôm nay bà đi chơi nhà bạn của bà mà. Có phải quanh quần ở nhà với chị em mình như mọi hôm đâu, bà nhỉ?

Bà (vui vẻ dặt tay Sơn): Phải, hôm nay các cháu mời bà đi chơi sinh nhật của bà, nên phải mặc áo đẹp chứ...

(nhìn Thúy Vi) Thôi, thế thì bà để chị em cháu tự lực vậy, không ngờ là các cháu của bà đã lớn ghê rồi. Bà đi trước nhé...

Thúy Vi: Bà ra đi xích lô bà nhé!

Cả bọn: Chúng cháu chào bà ạ.

(Bà vẫy tay chào chị em Vi rồi đi khuất. Vừa lúc cả bọn đi đến một hàng có trò chơi điện tử)

Chíp (hồn nhiên reo lên): A, em biết quây này có trò chơi mới cơ...

Cả bọn (nhao nhao): Thế à? Trò gì? Tại sao chúng mình không biết nhỉ?

Sơn (rụt rè): Chị Vi ơi, hay là ta đến ngó một lúc đi...

(Chị Vi chưa kịp đồng ý, cả bọn đã tự động dừng lại. Rồi cả chị Vi cũng mê mải xem trò chơi điện tử mới. Một lúc lâu, chị Vi mới nhớ ra, kéo cả bọn đi)

Lan (trầm trồ) Eo ơi, trò này hay quá, lại dễ chơi nữa.

Chíp (vẻ thành thạo): Anh chủ quán bảo đó là trò mới phục vụ học sinh dịp nghỉ hè này đây.

Linh: Để chiều nay, mấy chị em mình ra chơi đi chị Vi...

Thúy Vi: Đồng ý. Chiều nay ngủ dậy, ra chơi mấy hiệp rồi đi bơi...

Cả bọn: Hoan hô chị Vi...

(Cả bọn lại vui vẻ kéo nhau đi... Qua quán cho thuê truyện, mấy chị em như quen chân bước vào)

Lan: Chị ơi, đã có “Pôkêmon” số mới chưa?

Linh: Ôi, số “Hoa học trò” kia có cái ảnh bìa đẹp quá. Trông như chụp hoa phượng ở cổng trường em vậy.

Sơn: Có “Đôrêmon” số mới chưa chị?

Lan: Ôi, lần này có nhiều truyện tranh hay thế...

Cả bọn: Ừ nhỉ, chiều nay chúng mình ra thuê xem đi.

Chíp (nhắc): Nhưng mà chiều nay đi chơi điện tử rồi đi bơi cơ mà?

Cả bọn (vẻ luyến tiếc): Ừ nhỉ... Thôi để sáng mai vậy.

Thúy Vi (ngó đồng hồ trong quây): Thôi chết, muộn rồi. Chúng mình đi thôi kéo hết chợ.

(Cả bọn lại kéo nhau đi... Qua cây sấu trước nhà có treo con vệt là sắp đến chợ. Chợt cả bọn dừng lại khi nghe Chíp reo lên)

Chíp: Em biết nhà này có con vệt biết nói cơ.

Cả bọn (nhao lên tò mò): Ở đâu, ở đâu? Chỉ cho bọn mình xem với.

Chíp (chỉ lên cành sấu): Kia kia, đó là cái lồng có con vẹt biết nói đấy.

Thúy Vi (vẻ tò mò): Biết nói cơ à?

Sơn: Chị Vi ơi, chúng mình lại xem đi.

Cả bọn: Đi xem đi (cùng rẽ lên hè, lại chỗ treo lồng chim vẹt)

Linh (ngắm nghía con vẹt): Làm sao cho nó nói bây giờ?

Chíp (vẻ thành thạo): Để em bảo nó nói cho. “vẹt ơi”

Vẹt (nhại lại ngay): Vẹt ơi (*hoàn toàn có thể dựng cảnh này, nếu chỉ có vẹt không biết nói*)

Cả bọn (ngạc nhiên cười khoái chí): Ôi, ngộ quá!

Chíp (thích quá, vì thấy mình thông thạo): “Có khách”

Vẹt (nhại lại ngay): Có khách, có khách!

Linh (bắt chước Chíp): “Chị Linh”. Nói đi.

Vẹt: Nói đi.

Cả bọn (khoái chí): Ngốc. “Chị Linh”.

Vẹt: Chị Linh.

Linh: Hay quá.

Chíp: Nó chỉ biết nói vài từ sau cùng thôi.

Thúy Vi (chen vào): “Chị Vi”.

Vẹt: Chị Vi, chị Vi.

Sơn: Anh Chíp bảo con vẹt gọi tên em đi.

Chíp: “Cu Sơn”.

Vẹt: Cu Sơn, cu Sơn.

Lan (cũng chen vào): “Chị Lan”.

Vẹt: Chị Lan.

(Cả bọn trầm trồ khen con vẹt giỏi. Mãi đến khi ông chủ nhà ra đuổi, chị Vi mới nhớ ra. Vội kéo cả bọn chạy ra chợ. Khá muộn rồi... Cảnh đó mờ dần, chuyển sang cảnh dẫn)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Chúng ta đã theo dõi cảnh đi chợ của chị em Thúy Vi. Nếu mà có các bạn tham gia, tôi dám chắc chuyện cũng xảy ra hết như thế, các bạn có tin không?

Quay lại chuyện chị em nhà Thúy Vi... Rồi sáng hôm đó, mấy chị em cũng mua đủ các thứ cần dùng cho một bữa bún chả. Chẳng là, bài học có ghi nguyên liệu dành cho bữa ăn 4 người. Thúy Vi chỉ cần bảo Linh nhân mỗi thứ lên 4 lần cho đủ số người dự sinh nhật bà là xong.

Tuy nhiên, khi đi chợ về mới thật phiền phức. Nào bún, nào thịt, nào rau, lại hoa quả, gia vị linh tinh... Bạn nào cũng xách một túi nặng, nên chỉ kịp thả túi đồ ra sân là cả bọn nằm lăn ra sàn hiên, kêu ca mỗi chân, mỗi tay... Thúy Vi cũng mệt, vì chưa bao giờ làm như thế cả, mọi khi toàn bà làm hộ. Nhưng, thôi chết, đã hơn mười giờ rồi...

(Mờ dần, chuyển sang bối cảnh 3)

Bối cảnh 3

Sân nhà Vi, có một cái hiên rộng, sạch sẽ. Đồ dùng để thái thịt, quạt than đã chuẩn bị sẵn. Khi đi chợ về, cả bọn để đồ ăn ngoài sân rồi tranh thủ lăn ra hiên nằm nghỉ...

Thúy Vi: Nào, muộn rồi. Tất cả ngồi dậy để chị phân công đây, nhanh lên kẻo không kịp.

Linh: Chị Vi để em đi cắm hoa cho.

Lan: Còn em thì làm gì hả chị Vi?

Chíp: Em làm gì?

Sơn: Em làm gì?

Thúy Vi (phấn chấn): Tốt lắm, có thể chứ. Em Sơn rửa quả, nhớ rửa cho sạch nhé. Em Lan chuẩn bị quạt than hoa để nướng. Chíp nhặt rau sống, rửa sạch. Chị thì thái thịt, ướp gia vị và pha nước chấm.

(tinh nghịch) Nào, bố ba quân. Bắt đầu thôi!

Các em (hùa theo, vẻ thích chí): Tuân lệnh Hoàng thượng (?)

(Mỗi đứa một việc có vẻ trôi chảy được một lúc. Thúy Vi thái thịt, chốc chốc lại ngó vào tờ giấy ghi cách thức thái thịt, ướp thịt. Lan hì hục mãi, khói mù mịt mà chưa quạt được than. Sơn và Chíp làm được một lúc thì chán, bắt đầu nghịch nước. Chỉ có Linh là đã cắm xong những bát hoa khá đẹp...)

Thúy Vi (lấy tay phẩy phẩy khói): Lan làm sao thế, khói quá.

Chíp: Chị Lan hun chuột, anh em ơi...

Sơn (phụng phịu): Sao nhiều quả thế hả chị Vi. Em rửa mãi không hết...

Thúy Vi: Em Linh xong việc ra giúp em Lan quạt than... Còn em Chíp và em Sơn không nghịch nước nữa, làm khăn trương lên... (chị có vẻ cáu) Chị đang lo bị muộn đây. (kêu ca) Giờ ơi... Sao lúc đi chợ thì hăng hái mà bây giờ lại dềnh dàng thế này không biết...

(Công việc lại trôi chảy được một lúc rồi ỉu dần. Không khí có vẻ lắng xuống, không còn hăng hái nữa. Thúy Vi vẫn cặm cụi thái thịt, trong khi Linh và Lan quạt xong than, rủ nhau căng dây chun ra nhảy dây đôi. Mấy cậu bé thì mang tú lơ khơ ra chơi...)

Thúy Vi (đang ướp thịt, ngẩng lên kêu): Trời đất ơi, đã muộn rồi mà còn chơi à. Để chị xoay một mình thì đến bao giờ?

Lan (rụt rè): Hay chị lại nhảy dây với chúng em một lúc cho đỡ mỏi. Than quạt xong rồi, chỉ còn nướng là xong thôi...

Linh: Phải đẩy chị Vi ạ. Đẳng nào thì cũng phải đợi cho thịt ngấm gia vị...

Thúy Vi (vẻ bùi tai): Nào thì cho chị chơi với (trộn trộn món thịt ướp gia vị rồi đây lại, giao hẹn) Chơi một lát thôi nhé.

Cả bọn (reo lên): Vâng ạ.

(Thế là chị em Vi lại say sưa chơi, quên cả giờ giấc. Chợt nghe tiếng cu Sơn)

Sơn (bỏ bài): Em đói lắm rồi, chị Vi ơi.

Chíp: Em cũng thế...

Thúy Vi: Thôi chết, quên mất. Sắp đến giờ bà về rồi. Khăn trương đi nướng chả thôi. Linh đi sắp bún vào các mâm đi, cho làm ba mâm nhé. Lan và Chíp rửa rau sống rồi cũng sẽ làm ba mâm. Nước chấm chị pha rồi, cũng sẽ làm ba...

Sơn: Em thì làm gì hả chị Vi?

Thúy Vy: Sơn lại đây quạt than cho chị nướng chả. Các em nhanh tay lên.

Cả bọn: Vâng ạ.

(Một lát sau, mùi thịt nướng thơm lừng. Mấy cái bụng đồng loạt sôi lên vì đói. Sơn kêu lên)

Sơn: Chị Vi ơi, cháy rồi.

Thúy Vi: Thôi chết, chị quên lật, cứ nghĩ là chưa được. Em quạt phe phẩy thôi. Đói rồi hay sao mà quạt mạnh thế?

Sơn (phụng phịu): Em quạt thế cho nhanh chín (mặc cả) Chốc nữa dỡ thịt ra, chị cho em ăn trước nhé.

Thúy Vi (lật lật món chả cháy thui): Thôi được, cho các em lót dạ trước mẻ này. Lan ơi, mang một bát nước chấm lại đây, in ít thôi (gỡ thịt ra bát nước chấm) Thôi, các em lại ăn mẻ này trước cho đỡ đói rồi còn làm tiếp.

(Cả bọn hăng hái xúm lại. Chỉ một loáng, chị Vi chưa kịp ném đã hết veo. Mẻ thứ hai đã khá hơn, vàng hươm đều cả hai mặt. Vi hý hửng vì thành công, nhưng vừa thả vào bát nước chấm đã bị các em nhanh tay vớt lên ăn sạch, mà trông vẫn còn thòm thèm...)

Chíp (hồn nhiên): Chị Vi ơi, mẻ sau này không đắng. Tuyệt lắm.

Linh (bấm tay Chíp, ngó chị Vi): Nhìn kìa...

Thúy Vi (mếu máo, nói dối): Thế này thì làm sao mà nướng kịp. Nướng đến đâu các em lại ăn sạch thì chốc nữa mọi người về lấy gì mà ăn với bún?

(Cả bọn dường như đã qua cơn đói. Nghe chị Vi nói đứng ngẩn mặt ra. Lại là cu Sơn reo lên)

Sơn: A bà về, a bà về.

(Cả bọn như được thần tiên đến giúp, chạy ào cả ra. Chị Vi ôm lấy bà trước)

Thúy Vi: Ôi, may quá. Bà về cứu chúng cháu với.

Cả bọn: Bà cứu chúng cháu với...

Bà (vẻ hiểu ngay mọi chuyện): Ôi, cho bà xin lỗi. Đường trong ngõ nhà bạn của bà tắc lâu quá... (động viên) Không sao, bà cháu mình làm chỉ một loáng là xong thôi mà...

(Mờ dần, chuyển sang cảnh dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thấy không. Mọi chuyện thật không đơn giản một chút nào. Thế mới biết để ngồi được vào một mâm cơm tinh tươm mà bà chuẩn bị cho cả nhà là mất bao công sức của bà đấy.

Như hôm đó, thật nếu không có bà về đúng lúc thì chị em Thúy Vi không biết xoay xử ra sao.

Chỉ một loáng, những kẹp chả vàng hươm, đều tăm tắp được bà cho ra lò. Mấy chị em Vi chỉ việc gạt vào bát nước chấm là xong.

Dưới bàn tay bà, việc bày biện bàn ăn trông thật hấp dẫn. Xong việc, bà còn lấy nước ấm, rửa mặt mũi cho từng đứa. Với bà thì vị tư lệnh Thúy Vi vừa thét ra lửa với lũ em ban nãy cũng chỉ biết ngoan ngoãn đứng yên cho bà lau mặt. Bà rất ngạc nhiên, chẳng hiểu vì sao mà mặt mũi các cháu của bà lại đầy nhọ than thế không biết?

Lúc xong xuôi mọi việc thì vừa lúc tan tầm trưa. Bố mẹ các nhà lục tục vào chào bà. Ai cũng mang trong tay một túi quà gói ghém thật đẹp để mừng sinh nhật bà.

Đặc biệt, ai cũng chú ý đến món bún chả thật hấp dẫn trên bàn ăn. Một người hỏi: Ôi, ai làm bún chả mà ngon thế kia?

Một câu hỏi đầy hứng thú, hết như các chú lùn vẫn hỏi khi ngồi xuống bàn ăn do nàng Bạch Tuyết dọn cho.

Và các bạn có biết bà trả lời thế nào không? Bà cười rạng rỡ, bảo: “Các cháu nó làm cả đấy. Đứa nào cũng khéo. Tiếc quá, bà đi chơi về muộn, chẳng được góp tẹo công nào”...

Chị em Thúy Vi nhìn nhau đầy ý nghĩa. Bà của họ thật là tuyệt, các bạn có thấy thế không? Còn các bạn, nghỉ hè rồi, các bạn có ý định tổ chức sinh nhật cho bà, hay cho bố mẹ mình không? Một lớp học làm bún chả bây giờ tìm đâu chả có...

Còn bây giờ, đã đến lúc tạm biệt chương trình “Chuyện của chúng mình” rồi. Xin chào các bạn và hẹn gặp lại nhé.

Chiếc ống tiết kiệm

(Dựa theo truyện ngắn cùng tên của *Hạ Huyền*)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Nghỉ hè rồi, các bạn có được bố mẹ cho đi chơi đâu không? Như mọi năm, các bạn của tôi thường được theo bố mẹ đi nghỉ ở biển cùng cơ quan. Cũng thích, chỉ phải cái khi về nhà trông ai cũng đen thui vì cháy nắng. Bạn trai thì còn đỡ, bạn gái thì trông thật kỳ, phải vài tuần sau mới trở lại bình thường được.

Tôi thì thích nhất là có quê ở đâu đó để về chơi trong những ngày hè. Chứ không phải chỉ được mấy ngày vội vàng ở biển, rồi lại phải quay ra phố, trong khi kỳ nghỉ hè thì hãy còn dài...

Như bạn Hoa của tôi chẳng hạn. Bạn ấy còn có bà ngoại ở quê, hè nào cũng được bố mẹ cho về ở chơi hàng tháng trời với bà, thật thích.

À, nhắc đến bạn Hoa, tôi lại nhớ đến câu chuyện rất cảm động mà bạn ấy vừa kể với tôi sau kỳ nghỉ hè vừa qua ở nhà bà. Trong chuyên mục “*Chuyện của chúng mình*” hôm nay, tôi sẽ cùng các bạn chứng kiến câu chuyện đó nhé.

Chuyện bắt đầu từ hôm người cậu ruột của Hoa ở quê cho em Nam ra chơi nhà Hoa, “để chị Hoa đưa em đi thăm thành phố”- bố mẹ Hoa gọi điện về nhắn cậu thế- trước khi cho Hoa theo cùng cậu và em Nam về quê nghỉ hè. Chả là ở quê, bà ngoại ở cùng với cậu mà.

Nam là một cậu bé lên 7, vừa học xong lớp 2. Hoa tỏ ra rất hợp với cậu em này. Kể cũng lạ, hè năm ngoái, Nam còn bé tí. Cậu ta chẳng để lại ấn tượng gì suốt một tháng Hoa nghỉ hè ở nhà cậu với bà.

Vậy mà năm nay, vừa theo bố ra ở nhà Hoa một hôm, hai chị em đã thân thiết như ở cùng nhau lâu lắm...

(Chuyển sang bối cảnh 1)

Nhân vật

Bà: khoảng hơn 70 tuổi.

Mẹ Nam (mợ của Hoa): khoảng 30 tuổi.

Cậu Hòa (bố Nam): Khoảng ngoài 30 tuổi. *(Có cả phương án bỏ bớt nhân vật này- Xem cuối trang 7 và từ trang 11)*

Hoa: 13 tuổi, học lớp 7. Nghỉ hè.

Nam: 7 tuổi, học lớp 2. Nghỉ hè.

Bối cảnh 1

Nhà bạn Hoa.

Lăng Bác. Một địa điểm và thời gian thích hợp nào đó cho hai chị em Hoa ngồi chơi, ngắm cảnh và tâm sự...

(Có thể bắt đầu bằng cảnh Hoa đèo xe đạp đưa Nam đi chơi, xuất phát từ nhà. Hoặc bắt đầu luôn từ cảnh ở lăng Bác, nhưng thêm cảnh hai chị em dắt tay nhau đi chơi một đoạn rồi đến chỗ ngồi chọn trước)

Hoa: Nam có thích vào lăng viếng Bác lần nữa không?

Nam (vẫn ngắm cảnh lăng): Có ạ. Em cũng muốn được ngắm Bác một lần nữa. Nhưng em cũng thích ngồi đây ngắm cảnh lăng...

Hoa: Chị cũng chỉ vào viếng Bác với em hôm qua là lần thứ hai. Lần đầu, khi chị cũng học lớp 2 như em, trong đoàn học sinh đạt danh hiệu “cháu ngoan Bác Hồ” toàn thành phố...

Nam: Chị ở đây thích thật. Muốn vào lăng ngắm Bác ngủ lúc nào cũng được. Nếu không thì rủ nhau ra đây ngồi ngắm cảnh lăng cũng thích.

Hoa: Ừ. Nhưng nghỉ hè rồi thì mới thoải mái thế này. Trong năm học cũng bận lắm...

Nam (ngập ngừng): Chị Hoa này... Ai chết đi cũng nằm ngủ như Bác ở trong lăng này, không nói được nữa hả chị?

Hoa (hơi ngạc nhiên): Ừ. Nhưng sao em lại hỏi vậy?

Nam (ấp úng): À. Là vì em có một chuyện... Nhưng chị phải hứa là sẽ giữ bí mật cơ.

Hoa (nhìn về mặt nghiêm trọng của Nam, tò mò): Chuyện gì vậy? Chị hứa mà...

Nam (ngập ngừng): Là chuyện về bà em ý mà...

Hoa: Thế à. (chữa) Là bà của chị nữa...

Nam: Vâng... Thôi, để em kể từ đầu cho chị nghe vậy.

Hoa: Em kể từ đầu đi...

Nam: Một hôm, cũng đã gần một năm rồi, bố em làm chuồng gà. Bà xin của bố một đoạn ống bương (*tiếng địa phương. Một loại tre nhưng vỏ mỏng hơn và lòng ống to. Có nơi gọi là cây luồng*) Bà bảo, để bà làm ống tiết kiệm.

Hoa: Ống tiết kiệm là ống gì?

Nam: Là cái ống để bà nhét tiền vào qua một cái rãnh nhỏ ý...

Hoa (cười): Chị biết rồi. Như con lợn nhựa bán ngoài phố, đúng không?

Nam: Đúng. Nhưng bà bảo để trong ống bương cho chắc.

Hoa: Ừ. Lợn nhựa thì dễ chọc ra để lấy tiền lắm. Làm sao còn tiết kiệm được, chị toàn thế, mỗi khi thích mê một cuốn truyện nào đó... Nhưng bà làm ống tiết kiệm để làm gì nhỉ?

Nam (vẻ quan trọng): Chị không biết đâu. Mới đầu em cũng không biết...

Hoa (tò mò): Thế bà có bảo cho em biết không?

Nam: Có. Bà bảo: “Bao giờ bà có đầy ống tiền này thì bà lên núi”.

Hoa: Núi sau làng mình á? Lên núi mà ngắm cảnh biển thì đẹp thật, Nhưng ai mà chả lên được, cần gì phải tiết kiệm tiền?

Nam: Thì mới đầu em cũng nghĩ như chị. Em bảo “khi nào bà lên thì cho cháu theo với”. Nhưng chị biết bà bảo sao không?

Hoa (tò mò): Thế bà bảo sao?

Nam: Bà bảo “cha cái thằng gở mồm”. Rồi bà cười “lên núi, là bà đi theo các cụ đây. Tức là bà trăm tuổi ấy” (nhìn chị Hoa, giải thích vẻ nghiêm trọng) Tức là chết ý. Chị biết không? Ý bà bảo thế.

Hoa (vẻ hiều ra): Ừ nhỉ. Thế mà chị không nghĩ ra, quê mình ai chết cũng chôn trên núi... Nhưng bà còn khỏe chán. Bà còn ở với chị em mình mãi.

Nam (vẻ lo lắng chân thực, hồn nhiên): Em chán bà chết lắm, chị Hoa ạ.

Hoa (cười, nói chững): Em phải nói là bà chết thì em chán lắm chứ. Ừ, bà chết thì chị em mình buồn thật. Về quê chơi lại không có bà...

Nam (buồn buồn): Có lần bà ốm, em phải mang ông ra lác lác cho bà biết là còn chưa đầy ông (vẻ quan trọng) Thế là bà mới khỏi đấy...

Hoa (hiểu tâm trạng của em. Động viên): Phải rồi. Còn lâu mới đầy ông, vì bà có làm ra tiền đâu. Em yên tâm, còn lâu bà mình mới chết.

Nam (vẻ lo lắng): Không phải đâu chị Hoa ạ. Có nhiều người biếu bà tiền. Các bác, rồi các anh chị đã đi làm, khi về thăm đều biếu bà tiền. Mà bà thì không tiêu gì (ngập ngừng) Chỉ được cái...

Hoa (vẻ thông cảm với em): Được cái gì?

Nam (bỗng nhỏ giọng): Là toàn tiền to. Nên may mà ông lâu đầy...

Hoa (cảm thấy thú vị, cố không cười): Nhưng sao em biết là toàn tiền to?

Nam: Thì ai cho tiền, em cũng bảo đừng cho bà... tiền lẻ (!)

Hoa: Vậy mà không ai thắc mắc vì sao em lại yêu cầu thế à?

Nam (hồn nhiên): Không. Vì ai cho tiền là bà cho luôn vào ông mà.

Hoa (vẻ hiều ra): Ừ... Nhưng mà thế thì cũng mau đầy ông lắm nhỉ.

Nam (vẻ quan trọng, tự tin): Nhưng chị yên tâm. Giờ thì còn lâu bà mới chết...

Hoa (ngạc nhiên): Tại sao?

Nam (giao hẹn): Nhưng chị phải giữ bí mật cơ.

Hoa: Chị hứa rồi mà.

Nam (thấp giọng): Em đã cất riêng cho bà một chỗ khác, chỉ để lại trong ông một ít thôi, cho ông lâu đầy.

Hoa (bất ngờ thú vị. Nhưng không muốn để em thất vọng): Ôi, thế á? (tò mò) Làm sao mà em moi tiền ra được? Bà có biết không?

Nam: Khó, nhưng em cũng đã moi được. Để hôm nào về, em cho chị xem, nhiều tiền lắm chị Hoa ạ. Bà không biết đâu. Thỉnh thoảng em lại moi ra... Được mấy tháng rồi mà bà không biết.

Hoa: Ừ. (lựa lời) Để hôm nào chị về, hai chị em mình cùng đưa tiền cho bà cất riêng ra, đừng để trong ông nhiều quá, cho ông lâu đầy.

Nam (vẻ yên tâm): Có chị thì tốt rồi. Em đưa, chỉ sợ bà lại cho vào ông. Chị nhớ giao hẹn với bà nhé.

Hoa (xúc động khoác vai em cùng đứng dậy): Nhất định rồi. Có đứa cháu ngoan như em, lại muốn bà sống lâu. Chắc bà sẽ nghe theo thôi. Thôi, chị em mình đi dạo đi...

(Như đã được giải tỏa một nỗi niềm, cả hai chị em thân thiết đứng lên, vui vẻ đi dạo quanh khu vực lăng Bác. Được hôm trời râm mát, có rất đông người đi dạo như chị em họ... Lấy khuôn hình hai chị em khoác tay nhau đi rồi đẩy thật chậm ra toàn cảnh. Mờ dần, chuyển sang cảnh dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Sau hôm đó, cậu của Hoa về nhà trước vì có việc ở Hợp tác xã thủ công mỹ nghệ mà ông là chủ nhiệm. Theo đề nghị của Hoa, Nam

được ở lại chơi với chị thêm mấy hôm rồi về sau. Đó là những ngày hè đáng nhớ của cả hai chị em Hoa.

Vì Hoa còn chưa có em, mà cu Nam lại tỏ ra là một cậu em rất tình cảm, lại rất hợp với chị. Cả hai được bố mẹ đưa đi chơi nhiều nơi ngay trong thành phố. Mà thật lạ, có nơi mà ngay cả Hoa cũng giờ mới biết.

Thế mới biết, nghỉ hè quan trọng như thế nào đối với học sinh chúng mình. Nếu không thì chính cả Hoa cũng lạ lẫm với thành phố nơi mình sinh ra, như em Nam vậy. Phải không các bạn?

Nhưng, cả Nam và Hoa đều không biết được rằng, khi cả hai chị em đang vui vẻ khám phá thành phố thì ở quê, người bà thân yêu của họ đang bị một nỗi dằn vặt ám ảnh...

Khổ một nỗi là bà không biết nói sao đây? Thậm chí bà còn không muốn nghĩ đến cái điều đang ám ảnh tâm trí bà.

Hôm đó, bố Nam ra bến xe đón hai chị em, đang trên đường về thì ở nhà, bà và mẹ Nam đang bàn một chuyện rất quan trọng...

(Chuyển sang bối cảnh 2)

Bối cảnh 2

Nhà em Nam. Có thể chọn một ngôi nhà có hiên rộng, có vườn, trông như cảnh ở quê nhà Hoa.

Có thể bà và mẹ Nam đang làm một việc thủ công nào đó, như chăm nón, hay đan lát gì đó... và câu chuyện của hai người đang được tiếp tục trong khi làm việc.

Mẹ Nam (vừa làm vừa nói, giọng đầy tâm tư): Hay là bà đánh dấu nhầm lẫn sao đó?...

Bà (cũng băn khoăn, nhưng quả quyết): Thì tiếc là bà lại không nhầm...

Mẹ Nam: Thế bà đánh dấu ra sao?

Bà: Cả mấy lần bà để miệng ống tiền lên trên, lại tận xỏ tú. Khi lấy ra cho tiền vào đều thấy miệng ống quay xuống dưới, lại nằm dịch ra ngoài...

Mẹ Nam: Lạ nhỉ. Nhà mình ngoài nhà con và cu Nam ra thì còn ai? (hơi có vẻ dỗi) Con thì còn không biết bà để ống ở đâu...

Bà (cười xuế xóa): Thì tại bố con nó bày trò *bí mật bí đường* gì đó, từ sau cái lần bố nó làm chuồng gà, cắt ống tiết kiệm cho bà...

Mẹ Nam (chợt ngỡ ngợ): Thôi chết, hay là cu Nam. Chuyện hai bố con có lần cười cười, có vẻ dấu con cái gì đó thì không nói làm gì. Nhưng cu Nam thì thỉnh thoảng lại thậm thụt khi bố vắng nhà...

Bà: Thì chỉ còn biết nghi cho cu Nam... Nhưng bà không nỡ, thằng bé có hiếu, biết thương bố mẹ, đặc biệt là rất tình cảm với bà.

Mẹ Nam (vẻ đồng tình): Nó là thương bà nhất. Chẳng thế mà học lớp 2 rồi mà tôi nào cũng đòi ngủ với bà, đòi nghe kể chuyện cổ tích... (vẻ phân vân) Mà bé như nó thì mua gì mà lấy tiền của bà nhỉ?

Bà: Thế mới lạ. Hay bố nó lại chơi xổ số hay lô đề gì?

Mẹ Nam: Nhà con làm chủ nhiệm HTX thủ công nghiệp, suốt ngày bận bịu... Lại không có vẻ ham hố cờ bạc gì.

Bà: Thế hôm nay hai chị em nó mấy giờ về?

Mẹ Nam (ngiêng người nhìn đồng hồ treo tường): Bác ngoài Hà Nội điện về dặn 8 rưỡi. Nhà con đi đón lúc 8 giờ. Cũng sắp về rồi.

Bà: Thế con đã nói với bố nó chưa?

Mẹ Nam: Con nói rồi. Nhà con bảo chỉ có bà và hai bố con biết bà bỏ ông. Có vẻ nghi cho cu Nam. Còn bảo sáng nay ra đón rồi cho cu Nam qua nhà trước để con và bà hỏi chuyện. Còn cháu Hoa thì được bố trí đưa ra thăm xưởng làm hàng mỹ nghệ luôn, rồi về sau...

Bà (vẻ băn khoăn, day dứt): Sao mà vội thế? Tội nghiệp...

Mẹ Nam: Tính nhà con thế. Có chuyện gì là tức áp lên, nóng tính lắm... Nhưng cũng phải hỏi luôn cho ra nhẽ mà dạy cháu thôi, bà ạ.

Bà (bỗng quyết đoán, vẻ hy vọng): Có nhẽ đâu là bà nhầm? Hay con bỏ ra xem, nếu nhầm thì tốt quá(!)

Mẹ Nam (vẻ vui mừng): Con cũng nghĩ thế mà không dám thưa với bà... Giờ ta thử bỏ ra xem luôn, kéo cu Nam lại về đến nơi rồi.

Bà (nhìn ra cổng, đứng dậy, vẻ cuống quýt): Lạy giời lạy phật cho con được nhảm (chạy đi lấy ống)

Mẹ Nam (đi lấy con dao to, cầm lăm lăm, vẻ hồi hộp): Đâu, bà đưa con...

Bà (cầm ống đi ra, vẻ bần thần, lắc lắc cái ống. Nghe ngóng, rồi lắc đầu, đưa cho mẹ Nam): Không hy vọng gì đâu, con ạ...

Mẹ Nam (chăm chú theo dõi thái độ của bà, vẻ thất vọng): Không lẽ cu Nam nhà tôi... (đón cái ống, vẻ cương quyết bỏ ra)

Bà (vẻ mặt đau khổ, nhắm mắt): Lạy giời lạy phật...

Mẹ Nam (buông rơi con dao. Thẫn thờ nhìn cái ống đã bị bỏ đôi, chỉ còn mấy tờ bạc lẻ gấp nhỏ lăn lóc): Nam ơi...

(Vừa lúc đó có tiếng xe máy dừng ở cổng. Mẹ Nam lấy cái nón che vội lên cái ống vừa bị bỏ đôi. Cu Nam đeo cái ba lô xinh xắn trên vai chạy ào vào ôm lấy cổ bà. Tiếng xe máy lại rồ đi)

Nam (vẻ mừng rỡ): Bà, Cháu nhớ bà quá. Mấy hôm cháu đi có ai cho bà tiền không?

Mẹ Nam (xúc động nhìn hai bà cháu, nói về dĩ): Còn mẹ thì nhớ con đến mấy hôm nay không ăn được cơm đây...

Bà (rom rớm nước mắt, đẩy cu Nam sang phía mẹ): Bà cũng không ăn được cơm...

Nam (vẻ ngạc nhiên, lại ôm cổ mẹ, rồi nhìn hai người): Có chuyện gì mà bà với mẹ lại khóc. Con về rồi đây mà. Cả chị Hoa nữa, nhưng bố bảo cho chị Hoa ra thăm xưởng đan lát, cho chị thích mê đi...

Bà (bối rối): Ồ, ờ. Cháu về rồi thì bà không nhớ nữa (dợm đứng lên) Cu Nam ra giếng bà rửa mặt cho mát nào.

Mẹ Nam (bỗng kiên quyết, đẩy khẽ Nam ra): Thôi nào, để sau bà ạ (nhấc cái nón lên) Nam, con nhìn xem...

Nam (vẻ bất ngờ, lúng túng): Cái ống tiết kiệm của bà...

(mờ dần, chuyển sang cảnh dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Trong khi ở nhà, Nam đang lúng túng vì quá bất ngờ. Đến nỗi, với sự non nớt ngây thơ của mình, em chỉ biết méo máo, không biết ứng xử ra sao.

Cùng lúc đó, ở ngoài HTX, bố Nam đang tìm cách hoãn binh cô cháu gái, để ở nhà cho bà hỏi chuyện cu Nam. Chả là mấy hôm rồi, nghe bà kể chuyện bị mất tiền bỏ ống, lại tự tay lắc lắc, kiểm tra, bố Nam rất ngạc nhiên. Đúng là mất thật. Chỉ còn Nam thôi, hôm qua mẹ Nam mới được cho biết bí mật của hai bố con.

Bà thì băn khoăn sốt ruột, sợ nhất là cu Nam hư, dùng tiền ra mua bán đại dột gì. Bố thì thất vọng vì không thể ngờ được là cu Nam lại cố ý lấy tiền của người bà mà nó rất yêu thương.

Rồi bố Nam quyết định không chờ nữa, có gì thì dạy dỗ luôn thôi, còn bây giờ... thì cũng đành phải nói chuyện cho Hoa biết, chứ làm sao được? **(Nếu dùng phương án bỏ bớt nhân vật thì tiếp trang 34)**

(Chuyển sang bối cảnh 3)

Bối cảnh 3

Một căn phòng, bày biện nửa như trụ sở ủy ban, nửa như văn phòng công ty tư nhân. Đó là phòng làm việc của ông Đức Hòa, chủ nhiệm HTX thủ công đan lát hàng xuất khẩu cấp xã.

Cậu Hòa dẫn Hoa bước vào phòng...

Cậu Hòa (cổ đầu vẻ lúng túng, dài giọng): Đây đây... (đưa tay kéo cái ghế) Cháu ngồi đây cho mát một lúc. Để cháu tham quan qua cơ ngơi của HTX cậu trước, rồi ta về nhà sau...

Hoa (nhìn vẻ đơn sơ của căn phòng): Đây là nơi làm việc của cậu đấy ạ?

Cậu Hòa (vẻ bản thân suy nghĩ, trong khi tay vẫn đang cầm chiếc ấm định rót nước): Ở đây... cháu thấy có được không?

Hoa (có vẻ nhận ra điều gì hơi khác nơi cậu): Cậu ơi, cháu không khát. Hay ta về thăm bà và mợ đã, chiều hẵng ra thăm xưởng...

Cậu Hòa (lúng túng, vẻ không quen dấu giếm. Ngồi xuống ghế, nhìn Hoa): Ừ thôi. Đến chiều vậy... Nhưng mà có điều này, cháu ạ...

Hoa (hơi ngạc nhiên): Có chuyện gì thế cậu?

Cậu Hòa: À, là chuyện thằng Nam nhà cậu... Nói thế nào nhỉ. Nghĩa là... hình như nó lấy tiền tiết kiệm của bà làm gì đó mà không cho ai biết.

Hoa (vỡ lẽ): Thì ra là chuyện em Nam... Có phải bà đã phát hiện ra bị mất tiền tiết kiệm trong ống, phải không cậu?

Cậu Hòa (ngạc nhiên, hỏi dồn): Sao, cháu cũng biết à? Cu Nam nói với cháu à? Hay nó lấy tiền của bà ra Hà Nội mua sắm gì?...

Hoa (thở ra nhẹ nhõm): Ôi, thế mà cậu làm cháu sợ quá... Vâng, em Nam có kể với cháu là em moi tiền trong ống của bà...

Cậu Hòa (sửng sốt): Chết, cái thằng. Ra nó lại hư thế à?...

Hoa (vội vàng): Không không... Chỉ là em còn bé. Nghe bà đùa lại tưởng thật...

(lấy khuôn hình Hoa đang kể lại câu chuyện của em Nam cho cậu Hòa nghe. Chọn thời gian vừa đủ rồi lấy trung cảnh cậu Hòa cười nhẹ nhõm, tức tốc kéo Hoa ra xe đò về nhà...)

Cậu Hòa: Thôi chết cái thằng. Nó mà nói cho cậu biết thì có tốt hơn không... Thôi, nhanh nhanh không lại xảy ra chuyện lớn ở nhà.

Hoa (cuống quýt, dờ cười dờ mếu): Thì em Nam cứ nghĩ là bà không biết, còn nhờ cháu lần này về bảo bà không cho tiền nhiều vào ông...

(Có thể lấy một đoạn hai cậu cháu ra xe máy chạy đi, xa dần trên một khuôn hình cố định, rồi mờ dần, chuyển sang bối cảnh 2.

Nhà em Nam. Ông kính đón cảnh hai cậu cháu đèo nhau về nhà, vội vàng bóp còi xe inh ỏi ngoài cổng. Rồi hai cậu cháu tức tốc chạy vào nhà. Vừa lúc em Nam đang mếu máo không biết xoay xử ra sao)

Mẹ Nam: Đây rồi, anh về mà xem. Hai bố con cứ bí mật mãi đi...

Cậu Hòa (vẻ sung sướng): Không sao... (kéo tay Hoa đang lúng túng chào bà, chào mẹ) đã có vị cứu tinh của nhà ta đây rồi.

Nam (sung sướng chạy ào đến ôm lấy chị Hoa, mếu máo): Chị ơi, cứu em với...

Hoa (xúc động kéo em Nam đi lại bên bà. Lúc đó, bà đang có vẻ rất ngạc nhiên, hết nhìn Hoa lại nhìn con trai): Bà ơi, đúng là em Nam lấy tiền của bà, nhưng chỉ để cho ông tiền của bà lâu đây thôi...

Bà (vẻ băn khoăn, nửa mừng, nửa không hiểu): Nó bảo với cháu thế à?

Mẹ Nam: Mẹ không hiểu hai chị em cháu ra làm sao (quay sang chồng) thì ra là anh biết rồi, sao không nói cho bà và em...

Cậu Hòa: Thì anh cũng vừa mới biết rồi kéo cháu Hoa về đây ngay...

Hoa (đẩy khẽ em Nam): Em đi lấy tiền ra đi...

Nam (đã bình tĩnh lại, chạy đi): Vâng (một lát, mang cái gói kê đầu của bà ra đưa cho Hoa) Trong đây chị ạ.

(Hoa đón cái gói từ tay Nam. Hai chị em đưa mắt ra hiệu với nhau, vẻ đã hiểu nhau lắm. Hoa moi trong gói ra một túi ni lông đầy căng. Trong túi là những tờ tiền 50 ngàn, 20 ngàn, 100 ngàn đã được vuốt lại phẳng phiu nhưng xếp lộn xộn, không theo thứ tự nào. Chứng tỏ người cất không quen với tiền nong lắm. Cả nhà ngạc nhiên nhưng với khuôn mặt rạn rở dần, xúm quanh dõi theo hành động của Hoa)

Hoa (xúc động nhưng rành rọt): Thưa bà, thưa cậu mẹ. Vì thương bà, không muốn bà lên núi nên em Nam đã moi bớt tiền ra cho ông không bao giờ đầy.

Hôm ở Hà Nội, em Nam kể cho cháu nghe và đề nghị cháu hứa giữ bí mật này. Chỉ vì em sợ bà lại cho tiền vào ông.

Cháu đã hứa với em Nam là sẽ đề nghị bà không cho tiền này vào ông nữa.

Hai chị em đã hẹn nhau, lần này về thì đưa tiền cho bà cất đi...

Bà (vẻ hiểu ra): Thì ra là vậy. Bà đã nói đùa mà không ngờ cháu thương bà lại cho là thật (kéo Nam vào lòng) Rồi là giới phật đã nghe lời cầu xin cho nhà mình đó Nam ơi...

Mẹ Nam: Thế mà không nói cho mẹ biết. Rồi thật cái thằng...

Cậu Hòa (pha trò): Bí mật của hai cha con mà nó còn chả nói với anh nữa là nói với em...

Hoa (cười): Hay là mợ đem tiền cho bà vậy. Có được không bà?

Bà (cười vui vẻ): Có gì mà không được. Từ nay bà thôi không cho vào ống nữa vậy, bà để dưới gối kê đầu luôn...

Nam: Bà chỉ cho vào ít tờ tiền thôi, bà ạ. Nhưng... cái ống bị vỡ mất rồi còn đâu...

Mẹ Nam: Là lỗi ở mẹ đấy con ạ (quay sang chồng) Hay anh ra xưởng của HTX cura cho bà cái ống khác vậy nhé. (đếm tiền) Chà, những hơn ba triệu. Bà giàu ghê... (đưa cho bà) Bà cất tiền đi ạ.

Cậu Hòa (đùa): May mà cu Nam moi ra, không thì đã đây ông rồi chứ chả chơi. Thôi, bà cất đi chỗ khác vậy, không cho vào ống nữa. Thế là cu Nam đỡ lo bà phải lên núi, được chưa con?

Nam (cười hồn nhiên): Được ạ. (chạy lại với chị Hoa) Thôi, để em đưa chị lên núi ngắm cảnh biển. Chiều mát, nhờ bố đèo ra biển, hai chị em mình đi tắm, thích lắm chị Hoa ạ.

(Mọi người vui vẻ nhìn hai chị em riu rít chạy đi cất ba lô. Ngoài trời, cái nắng mùa hè vùng biển như cảm giác được cả sự mặn mòi của muối. Xa xa, vọng lại tiếng sóng biển rì rầm...)

Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Nghe xong câu chuyện, tôi ước có một người bà như bạn Hoa, một quê ngoại ở biển như vậy và đặc biệt tôi rất mong có một cậu em họ như Nam. Một cậu em thông minh, tốt bụng, tình cảm và đặc biệt rất thương bà.

Còn điều này nữa. Mẹ tôi cũng được nghe kể câu chuyện này và Người bảo: người mẹ nào có được đứa con hiếu thảo như vậy thì thật hạnh phúc. Còn người bà mà có đứa cháu ấy thì làm sao mà sớm lên núi được. Phải có những người con hiếu thảo mới sinh ra được những đứa cháu hiếu thảo. Mà ở với con cháu hiếu thảo thì ông bà chả muốn ra đi làm gì vội. Và tôi cũng đồng ý với mẹ tôi như vậy.

Thế còn các bạn, các bạn có nghĩ vậy không? Dù sao thì tôi cũng chúc các bạn có một kỳ nghỉ hè đầy thú vị. Còn bây giờ, chương trình của chúng ta đã hết rồi. Xin chào các bạn và hẹn gặp lại.

Phương án bỏ bớt nhân vật cậu Hòa: Tiếp lời dẫn chuyện ở trang 31:

Nhưng các bạn biết không, khi nghe cậu Hòa thú thực là ở nhà, bà và cậu mợ đang có điều khó nói về cu Nam, chuyện liên quan đến cái ống tiết kiệm của bà...

Hoa giật mình hiểu ngay ra tình thế của em Nam: Hóa ra là bà đã biết chuyện bị moi tiền, chứ không như em Nam nghĩ là bà chưa biết! Khi nghe Hoa kể rõ sự tình, đến lượt cậu Hòa còn bất ngờ hơn, nhưng đó là nỗi bất ngờ sung sướng nhất trong đời của cậu.

Cậu bảo: “Thôi chết cái thằng. Nó mà nói cho cậu biết thì có tốt hơn không... Thôi, nhanh nhanh không lại xảy ra chuyện lớn ở nhà”.

Nhưng, cũng vừa lúc đó, đoàn khách tham quan của huyện kéo đến, cần gặp ông chủ nhiệm HTX. Vậy là cậu đành ở lại, còn Hoa thì được anh chàng giúp việc của cậu nhanh chóng đèo xe máy đưa về...

(Mờ dần, chuyển sang cảnh ở nhà Nam. Bắt đầu là tiếng còi xe máy inh ỏi, gáp gáp, rồi Hoa tắt tả, vai mang ba lô xuất hiện. Đúng lúc em Nam đang mếu máo)

nhìn cái ống tiết kiệm của bà bị bỏ dôi, lăn lóc trên sân mà chưa thốt lên được một lời nào...)

Hoa: Cháu chào bà. Cháu chào mợ ạ...

Bà, Mẹ Nam (bất ngờ): Ô kìa, cháu Hoa!

Mẹ Nam: Thế cậu đâu mà cháu về đây một mình hả Hoa?

Nam (sung sướng chạy ào đến ôm lấy chị Hoa, méo máo): Chị ơi, cứu em với...

Hoa (xúc động kéo em Nam đi lại bên bà): Bà ơi, có phải chuyện cái ống tiết kiệm của bà không? Đúng là em Nam lấy tiền của bà. Nhưng... chỉ để cho ống tiền của bà lâu đây thôi...

Bà (vẻ bất ngờ): Sao cháu lại biết chuyện này? Nó bảo với cháu thế à?

Mẹ Nam: Mợ cũng không hiểu hai chị em cháu ra làm sao... Vậy cuối cùng thì tiền của bà đi đâu?

Hoa (đẩy khế em Nam): Em đi lấy tiền ra đi...

Nam (đã bình tĩnh lại, chạy đi): Vâng (một lát, mang cái gói kê đầu của bà ra đưa cho Hoa) Trong đây chị ạ.

(Hoa đón cái gói từ tay Nam. Hai chị em đưa mắt ra hiệu với nhau, vẻ đã hiểu nhau lắm. Hoa moi trong gói ra một túi ni lông đầy căng. Trong túi là những tờ tiền 50 ngàn, 20 ngàn, 100 ngàn đã được vuốt lại phẳng phiu nhưng xếp lộn xộn, không theo thứ tự nào. Chứng tỏ người cất không quen với tiền nong lắm. Cả nhà ngạc nhiên nhưng với khuôn mặt rạng rỡ dần, xúm quanh dôi theo hành động của Hoa)

Hoa (xúc động nhưng rành rọt): Thưa bà, thưa mợ. Vì thương bà, không muốn bà lên núi nên em Nam đã moi bớt tiền ra cho ống không bao giờ đầy.

Hôm ở Hà Nội, em Nam kể cho cháu nghe và đề nghị cháu hứa giữ bí mật này. Chỉ vì em sợ bà lại cho tiền vào ống.

Cháu đã hứa với em Nam là khi nào về thì cùng em đưa tiền cho bà cất đi và đề nghị bà không cho tiền này vào ống nữa.

Bà (vẻ hiểu ra): Thì ra là vậy. Bà đã nói đùa mà không ngờ cháu thương bà lại cho là thật (kéo Nam vào lòng) Rồi là giới phật đã nghe lời cầu xin cho cả nhà mình đó Nam ơi...

Mẹ Nam: Thế mà không nói cho mẹ biết, rõ thật cái thẳng...

Hoa (cười): Hay là mợ đếm tiền cho bà đi... Có được không bà?

Bà (cười vui vẻ): Có gì mà không được. Từ nay bà thôi không cho vào ống nữa, bà để dưới gối để kê đầu luôn vậy...

Nam: Bà chỉ cho vào ít tờ tiền thôi, bà ạ. Nhưng... cái ống đã vỡ mất rồi còn đâu...

Mẹ Nam: Là lỗi ở mẹ đẩy con ạ (quay sang bà) Hay con lại nhờ nhà con ra HTX cura cho bà cái ống khác vậy, bà nhé. (đếm tiền) Chà, những hơn ba triệu. Bà giàu ghê... (trao tiền cho bà) Bà cất đi ạ.

Bà (nhận tiền. Đùa với cả nhà): May mà cháu Nam moi ra hộ bà, không thì đã đầy ống rồi chứ chả chơi. Thôi, từ nay bà không cho vào ống nữa. Thế là cu Nam đỡ lo bà phải lên núi, được chưa cháu?

Nam (cười hồn nhiên): Vâng ạ. (quay sang chị Hoa) Thôi, để em đưa chị lên núi ngắm cảnh biển. Chiều mát, nhờ bố đèo ra biển, hai chị em mình đi tắm, thích lắm chị Hoa ạ.

(Mọi người vui vẻ nhìn hai chị em ríu rít chạy đi cát ba lô. Ngoài trời, cái nắng mùa hè vùng biển như cảm giác được cả sự mặn mòi của muối. Xa xa, vọng lại tiếng sóng biển rì rầm... Tiếp cảnh dẫn cuối như ở trang 10.

Nhóm bộ tứ

(Dựa theo truyện ngắn “Cô bạn nhà quê” của Trần Thanh Sơn)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Câu chuyện mà tôi kể cho các bạn nghe hôm nay liên quan đến một nhóm bạn thân. Đó là nhóm bốn cô gái với bốn cái tên tình cờ mà nghe như bày đặt: Cầm, Kỳ, Thi, Thu!

Cầm là Huyền Cầm, em gái tôi. Cả bốn học lớp 7 trường Trưng Vương. Thấy các em hay ríu rít bên nhau, có lần, mẹ tôi bảo “chúng mày như bốn tiểu thư của một nhà viên ngoại bên Tàu”.

Hỏi tại sao thì mẹ tôi bảo: “viên ngoại là nhà chị em nàng Kiều, trong câu thơ “Có nhà viên ngoại họ Vương”... Còn vì tên của bốn đứa ghép vào nhau thì sặc mùi Tàu chứ sao”(!)

Câu giải thích nghe thật ngộ, phải không các bạn? Có lẽ vì thế mà bốn đứa có vẻ thích cái kiểu ví von ấy của mẹ tôi lắm(?)

Nói thêm một chút. Mới đầu, chỉ có bộ tam thôi, là em tôi cùng Hạ Thi với Thanh Thu. Ngọc Kỳ chỉ vừa gia nhập nhóm.

Chuyện bắt đầu từ cái tên nghe rất lạ tai của cô bạn mới trong nhóm bộ tứ này. Ngọc Kỳ ở quê ra, xin được vào học cùng lớp 7 với bộ tam, sau khi đã hết học kỳ I.

Trước khi Ngọc Kỳ tới thì bộ tam nổi tiếng trong lớp chỉ vì khá xinh xắn và hay đua đòi theo một này nọ, như kiểu tóc theo ngôi sao này, lối ăn mặc theo ngôi sao kia... Và đặc biệt, các em hay châm chọc người khác, nếu ai đó có một chút gì đó để châm chọc!

Và nạn nhân của bộ tam lần này chính là Ngọc Kỳ...

(Mở màn, chuyển sang bối cảnh 1)

Nhân vật:

Huyền Cầm: 13 tuổi.

Ngọc Kỳ: 13 tuổi.

Hạ Thi: 13 tuổi.

Thanh Thu: 13 tuổi. (Cầm, Thi, Thu, được để tóc và ăn mặc hơi điệu một chút. Kỳ thì thể hiện kiểu nhà quê sao cho thuyết phục...)

Bà cụ (ăn mặc- và nói giọng- Nam Bộ): Trạc 60 tuổi.

Cháu: Trạc 7 tuổi. Trông thông minh, nhanh nhẹn. Nói giọng Nam Bộ, rất dễ thương. (Nếu thấy khó thể hiện về Nam Bộ thì bỏ qua)

Bối cảnh 1

Nhà một bạn nào đó trong nhóm.

Cả ba bạn Cẩm, Thi, Thư đang bàn tán về một ngôi sao Hàn Quốc nào đó. Cả nhóm ngồi học nhưng có vẻ không chuyên chú lắm...

Ông kính mô tả một phút cảnh họ tán chuyện huyên thuyên, để cốt khắc họa tính cách của họ, khi còn là bộ tam...

Huyền Cẩm (với một quyển sách học nào đó): Này thôi, học đi. Tán huyên thuyên mãi...

Hạ Thi: Gờm hăng... À này, cái Nga vừa có bộ truyện tranh hay cực.

Thư, Cẩm: Thế à? Bạn ý kiếm đâu ra thế nhỉ?

Hạ Thi: Cô của bạn ý làm phát hành sách ở nhà xuất bản Kim Đồng mà...

Thanh Thư: Có gì đâu. Lát nữa học xong, bọn mình chạy ù sang bên phát hành sách, thấy hay thì mua luôn...

Huyền Cẩm: Phải đấy. Mình cũng hay mua chặn từ phát hành sách. Đến nỗi, các chị ở đây cũng quen mặt nên hay để dành cho sách hay...

Hạ Thi (đồng tình): Ừ. Phải có trước cả lớp mới là *sành điệu* chứ (!)

Thanh Thư (sực nhớ): Ý, quên. Nói đến *sành điệu* mới nhớ. *Fan* của Đan Trường vừa được tặng một an-bum cực hay... Tụi nó có vẻ vênh ghê. *Fan Clup* của tụi mình ít được tặng an-bum mới quá, *quê* cực.

Hạ Thi: Ừ. Hay ta đổi sang *Fan* của Đan Trường? Anh này ga lăng nên hay tặng an-bum cho các *Fan* hơn Mỹ Tâm.

Thư, Cẩm: Thì đổi. Thêm bọn mình, tụi nó chắc lại mừng hú!

Hạ Thi: Chuyện. *Clup* nào mà chẳng thích giành dật các *Fan*! Càng nhiều *Fan*, càng hay được các ngôi sao tặng an-bum mà.

Huyền Cẩm (ngập ngừng): Kể ra thì theo đuôi tụi nó cũng hơi *yếu*. Nhưng chẳng sao, thường xuyên có an-bum mới của ngôi sao mới *sành điệu*, đúng không?

Thi, Thư (đồng tình): Đúng vậy.

Huyền Cẩm (vẻ chột nhớ ra, dài giọng): Thôi...

Thi, Thư (vẻ chăm chú): Sao?

Huyền Cẩm: Nếu chuyển sang *Fan* Đan Trường thì vụ *Poster* của Mỹ Tâm tặng nay mai thì sao? Bỏ đi cũng tiếc, nghe nói đẹp lắm. Độc quyền giành cho các *Fan* Mỹ Tâm, không in bán.

Thi, Thư: Ừ nhỉ... Hay đợi nhận *Poster* Mỹ Tâm xong thì chuyển?

Huyền Cẩm: Đành vậy... (lại chột nhớ đến chuyện học) Thôi chết, học đi. Chị tớ sắp về đấy.

Thi, Thư: Chị cậu hay *quản giáo* lắm à?

Huyền Cẩm: Ừ. Chủ yếu là mẹ mình quản. Còn bảo chị mình cũng phải để mắt đến chuyện học hành của mình... (nhìn đồng hồ trên tường) Mà giờ này thì chị mình sắp đi thư viện về đấy.

Hạ Thi: Chị cậu trông nghiêm nhỉ?

Huyền Cẩm: Chuyện. Sinh viên ưu tú đấy. Kỳ thi học kỳ nào cũng đạt thủ khoa...

Thanh Thư: Thế chị cậu đi thư viện làm gì?

Huyền Cẩm: Thì để học ý mà. Chị tớ bảo thế. Chị bảo, trong thư viện vừa sẵn tài liệu, lại vừa có không khí học tập...

Hạ Thi: Ý. Nói đến thư viện lại nhớ đến cô bạn gì *nhà quê* vừa vào lớp mình. Nghe nói cũng hay đi thư viện lắm?

Huyền Cầm: À. Là cái Kỳ...

Thanh Thu: Ừ. Kỳ... tên gì mà nghe thật kỳ! Nghe *nhà quê* thế không biết? Không biết *nó* vào thư viện làm gì?

Huyền Cầm: Nghe cái Nga bảo *nó* thích đọc sách văn học cực. Loại sách toàn chữ ý. Có quyển dày cộp...

Thanh Thu: Cái Nga ngồi cùng bàn mà... Thảo nào, *nó* học văn có vẻ nổi. Thấy cô giáo dạy văn có vẻ yêu yêu...

Hạ Thi: Học văn như *nó* thì chóng già lắm, thảo nào trông như *nhà quê*. Bây giờ chỉ có *phụ huynh* mới đọc văn như *nó*(?). *Sành điệu* là phải xem truyện tranh, lại phải là truyện tranh dịch mới càng *sành điệu*(!) Lại còn cái kiểu kẹp tóc và ăn mặc của *nó* nữa chứ. Sao mà trông *nó* *nhà quê* thế không biết!...

Thanh Thu: Thì *nó* vừa chuyển trường từ *nhà quê* ra mà lị. Nghe nói *nó* chả hiểu mô tê gì chuyện các *Fan* cả. Ca nhạc thì thích toàn bài hát các cô các bà thích, thế mới lạ...

Huyền Cầm: Ừ. Được cái học rất *oách*. Mới được gần một kỳ mà nghe chùng *ngôi đầu bảng* của lớp trưởng đã sắp rơi vào tay *nó* rồi.

Hôm vừa rồi mẹ mình đi họp *phụ huynh* về, nghe cô chủ nhiệm khen *nó*, liền bảo: “sao không rủ một *đứa* kha khá như *nó* vào nhóm mà chơi. Nhóm rết *đứa* lười học, coi chùng đến cuối kỳ lại lưu ban.”

Hạ Thi: Lúc nào ra chơi, *nó* cũng ngồi trong lớp như bà cụ. Làm sao mà chơi được với *nó*?

Thanh Thu: Chịu thôi, nhóm đang *sành điệu*, thêm một cô *nhà quê* vào, lại thành *lạc điệu*...

Hạ Thi: Ừ... thế. Rồi chúng *nó* lại *nhạo* cho bằng thích.

Huyền Cầm: Thôi, không huyền thuyên nữa. (cầm quyển văn lên) Bài văn về nhà kỳ này nghe chùng khó làm quá?

Hạ Thi (đồng tình): Mình cũng thấy thế. Chả biết bắt đầu ra làm sao nữa...

Thanh Thu: Hay đợi chị cậu về thì hỏi, nhờ gợi ý giúp.

Huyền Cầm: Loại bài này thì cái Kỳ làm ngon. Văn cậu ta được cô giáo cho đọc làm mẫu khi trả bài, nghe hay quá.

Thi, Thu (đồng tình): Ừ. Chả hiểu những điều *nó* viết ra thì đọc ở đâu mà trong sách văn chả có?

Huyền Cầm (bàn): Hay thôi, thế này. Giờ học môn khác. Mai mình thử rủ Kỳ lại nhóm mình học xem. Sắp thi học kỳ rồi, không khéo lại lưu ban như mẹ mình bảo thì gay...

Thi, Thu : Thôi, thế cũng được. Giờ học môn *kỹ thuật* vậy...

(*Ông kính quay cảnh cả ba bắt đầu ngồi học, lấy chùng nửa phút... Rồi mờ dần, chuyển sang dân chuyện*)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến. Đại loại cái tư duy về *sành điệu* của bộ ba em tôi là như vậy. Tuy là hồn nhiên vô tư và hời hợt nữa, nhưng tác hại của *nó* thì các bạn cũng thấy rồi đấy. Được ba tiếng đồng hồ ngồi học thì mất hơn hai tiếng tán dóc vô bổ.

Cũng may, em tôi chột nhớ lời mẹ và có ý định lôi kéo Ngọc Kỳ, cô bạn *nhà quê* nhưng học rất giỏi vào nhóm. Tuy nhiên, Kỳ rất nhút nhát trước đám bạn mới, nên bộ tam, mà cụ thể là Huyền Cầm chưa tìm ra cơ hội tiếp cận sao cho hợp lý được.

May sao, nhân một buổi học ngoại khóa ở Bảo tàng Hồ Chí Minh, trong lúc chờ đợi người hướng dẫn, bộ tam *tình cờ* bắt gặp Kỳ ngồi ở hành lang Bảo tàng ngắm cảnh Chùa Một cột một mình.

Huyền Cầm chủ động bắt chuyện trước, rồi ngồi xuống bên cạnh Ngọc Kỳ. Thi và Thu thì ra về lơ đãng, tình cờ đứng xó rớ bên cạnh...

(Mở màn, chuyển sang cảnh 2)

Bối cảnh 2

Bảo tàng Hồ Chí Minh. Ngoài hành lang trông xuống Chùa Một Cột. Trong khi chờ đợi người hướng dẫn Bảo tàng cho buổi học ngoại khóa về lịch sử, Ngọc Kỳ đang mãi ngắm cảnh chùa Một cột và xa xa là Lăng Bác, thì nhóm bộ tam, có vẻ như tình cờ đi đến...

Huyền Cầm: Chào bạn. Sao bạn lại ngồi đây một mình?

Ngọc Kỳ (lúng túng): Chào các bạn. Là vì... À, mà ngồi đây ngắm cảnh xung quanh thật là đẹp.

Huyền Cầm (vẻ đồng tình): Đúng là đẹp thật... (ngập ngừng) Mình nghe nói... cô Hiệu trưởng trường mình là bà nội của bạn phải không?

Ngọc Kỳ: Sao bạn biết?

Huyền Cầm: Bạn Nga nói cô giáo chủ nhiệm bảo thế...

Ngọc Kỳ: Đúng rồi...

Huyền Cầm: Thế bố bạn đâu? Sao gần đây bạn mới về trường của bà nội để học?

Ngọc Kỳ: Bố mình là thương binh nặng ở trại điều dưỡng. Hai mẹ con mình ở trại cùng để chăm sóc bố. Mình học ở trường địa phương.

Mấy lần bố và bà nội muốn cho ra ở với bà nội để đi học, nhưng mình chỉ muốn ở với bố mẹ. Khi bố mất, mẹ mình khuyên bảo mãi, mình mới về đây học, nhưng rất nhớ mẹ và bạn bè trường cũ...

Huyền Cầm: Ra vậy, bọn mình tệ quá, thế mà không biết. Thảo nào, về đây đã lâu lâu mà có vẻ như bạn vẫn còn nhớ nhà (kéo Thi và Thu ngồi xuống, ngập ngừng) Tụi mình có ba đứa hay học nhóm với nhau, chắc bạn biết rồi...

Ngọc Kỳ (nhìn các bạn, vẻ ngưỡng mộ): Có biết (thật thà) trông các bạn rất xinh, lại rất thông minh. Hiểu biết rộng...

Thi, Thu (hơi bị lúng túng trước lời khen chân thành): Đâu có...

Huyền Cầm (cười): Bạn thấy thế à?

Ngọc Kỳ (cởi mở): Nói thật là mình chỉ dám nhìn các bạn từ xa... (ngập ngừng) vì mình thì trông quê kệch thế này, mà các bạn thì...

Hạ Thi (bất ngờ vì có người khen trực diện, ngưỡng nghịu nói như đáp lễ): Chắc chỉ là vẻ bề ngoài thôi...

Thanh Thu: Chỉ tại bạn không hòa đồng với bạn bè mới đây thôi...

Ngọc Kỳ (thú nhận): Có lẽ vậy... Nhưng cũng thật khó. Vì mình chưa thật quen với môi trường thành phố. Chỗ mình học cũ, bạn bè toàn con em nông thôn...

Huyền Cầm (đưa mắt cho hai bạn): Thế này bạn ạ. Nhân dịp hôm nay, gọi là chính thức biết về nhau. Bọn mình muốn mời bạn gia nhập nhóm, để giúp nhau học tập. Chắc bạn đã kịp biết là trong lớp, bộ tam bọn mình kết quả học tập còn khiêm tốn lắm... phải không hai bạn?

Thi, Thu (đồng tình): Đúng thế...

Ngọc Kỳ (tự tin): Mình biết là sức học của các bạn không phải vậy?

Huyền Cầm (ngạc nhiên): Tại sao?

Ngọc Kỳ (nhìn lướt cả ba cô bạn): Chỉ vì các bạn chưa thực sự để hết tâm trí vào việc học thôi. (tỏ ra chân thật) Nếu muốn, các bạn có thể vượt qua mình, nếu mình không cố gắng...

Thi, Thu (về thích thú): Có phải vậy không? Bạn tin như thế à?

Ngọc Kỳ (cười, giả dè): Hoàn toàn tin như thế.

Huyền Cầm: Vậy bạn có đồng ý vào nhóm bọn mình không?

Thi, Thu: Để thành bộ tứ?

Ngọc Kỳ (chân thật): Rất muốn. Chỉ sợ các bạn chê mình là nhà quê...

Huyền Cầm: Chỉ là khi chúng mình chưa hiểu nhau thôi.

Hạ Thi: Còn giờ thì chính bạn đã gieo niềm tin cho bọn mình rồi...

Thanh Thu: Không hiểu sao, mình cũng nóng lòng muốn biết: Khi tỏ ra muốn học rồi thì mình có khá lên như bạn nói không?

Ngọc Kỳ (tự tin): Các bạn sẽ thấy ngay thôi mà.

Huyền Cầm: Vậy ta thống nhất thế này. Từ nay nhóm mình là bộ tứ. Xác định là kết bạn để học và chơi. Mà thời gian này thì học là chính vì chuẩn bị thi cuối kỳ rồi. Học một buổi ở lớp, một buổi thì học nhóm bộ tứ tại nhà mình. Đồng ý không?

Cả bốn (cùng hân hoan giơ bàn tay ra, đặt lên nhau): Đồng ý!

(Ổng kính thu gọn khuôn hình những bàn tay đặt lên nhau, rồi đẩy rộng ra, khi các cánh tay cùng vung lên trong tiếng cười đồng tình vui vẻ của bộ tứ. Vừa lúc, có tiếng còi tập trung lớp. Bộ tứ kéo nhau đứng dậy, chạy đi. Mờ dần, chuyển sang cảnh dân)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến. Mẹ tôi và tôi rất bất ngờ, nhưng là bất ngờ thú vị khi bộ tứ lần đầu tiên xuất hiện. Mẹ tôi rất có cảm tình với Ngọc Kỳ, vì Người biết, bên ngoài cái vẻ quê kệch ấy là một sức cuốn hút kỳ lạ người khác cùng học với mình.

Tôi và mẹ không mong gì hơn thế. Quả nhiên, tôi để ý thấy chất lượng những buổi học nhóm ở nhà tôi của bộ tứ khác hẳn trước kia, khi còn là bộ tam.

Và đúng như Ngọc Kỳ quả quyết, mấy đứa em tôi vốn sẵn thông minh, nên từ khi có Ngọc Kỳ thúc đẩy, dẫn dắt, cả bọn vượt qua kỳ thi cuối năm học suôn sẻ, toàn đạt khá và giỏi.

Tuy nhiên, kiến thức vững chắc của con người phải là cả một quá trình tích lũy lâu dài. Một thời gian vài tháng cố gắng, chỉ giải quyết một mục tiêu nho nhỏ nào đó, như giới hạn trong khuôn khổ một kỳ thi thôi chẳng hạn.

Các bạn sẽ thấy rõ điều đó qua lần bộ tứ em tôi đi dạo chơi Bờ Hồ, sau buổi lễ tổng kết cuối năm học ở trường, trước kỳ nghỉ hè.

Khi bộ tứ vừa ăn kem xong, đang thoải mái tán chuyện bên Hồ Gươm thì gặp một bà cụ dắt một đứa cháu chừng 7- 8 tuổi đến gần...

(Mở màn, chuyển sang cảnh 3)

Bối cảnh 3

Một góc nào đó của bờ Hồ Gươm. Có thể lấy vài phút cảnh bộ tứ đang ăn kem và bối cảnh chung ở Bờ Hồ.

Ông kính quan sát bà cụ dắt tay em bé từ xa đi lại. Chừng như thấy nhóm bạn có vẻ dễ gần, bà tiến lại chỗ các bạn...

Bà cụ: Chào các cháu...

Bộ tứ (ngừng nói chuyện, chăm chú nhìn bà cụ, đồng thanh): Chúng cháu chào bà ạ.

Bà cụ (tìm cách bắt chuyện): Trông các cháu xinh xắn dễ thương quá... Hẳn các cháu là học sinh trường nào gần đây?

Huyền Cầm: Thưa bà vâng ạ. Trường cháu gần đây. Chúng cháu vừa tổng kết cuối năm, bắt đầu được nghỉ hè nên rủ nhau ra đây chơi...

Ngọc Kỳ: Bà ơi, bà ở tận trong Nam ra Hà Nội chơi hả bà?

Bà cụ (Hồ hỏi cầm tay cháu): Phải, hai bà cháu bà từ Cần Thơ ra thăm lăng Bác và sáng nay thì cháu bà đòi ra thăm Hồ Gươm. (vui vẻ gợi chuyện) Thế các cháu có biết Cần Thơ không?

(Cả bọn vẻ ngờ ngác thì Ngọc Kỳ lên tiếng):

Ngọc Kỳ: Thưa bà. Cháu đọc sách, chỉ biết thành phố Cần Thơ được gọi là Tây Đô vì đó là một thành phố giàu đẹp nhất miền Tây Nam Bộ. Đặc biệt, ở đó có bên Ninh Kiều đẹp và nên thơ lắm, phải không ạ?

Bà cụ (cười, vẻ tự hào): Phải đây (đọc như ngâm)

“Ninh Kiều gạo trắng nước trong.

Một lần khách ghé không mong ngày về”

Cháu: Nhà em ở bên bên Ninh Kiều, các chị ạ.

Ngọc Kỳ: Ôi, thích nhỉ. Thế em ra Hà Nội đã được bà cho đi chơi những đâu? Có thích không?

Cháu (hồn nhiên kể): Em đã được vào thăm lăng Bác. Vào nhà sàn của Bác, xem ao cá Bác Hồ. Thăm chùa Một Cột. Thăm Quốc Tử Giám và hôm nay thì lên thăm Bờ Hồ...

Bà cụ (đỡ lời cháu): Chẳng là bà cháu đi thăm những nơi gần nhà trước. Hôm nay ra Bờ Hồ, cháu bà đòi được nghe kể sự tích Hồ Gươm. Mà bà thì chỉ lồm bồm thôi. Gặp được các cháu là người Hà Nội gốc, bà mừng lắm...

Huyền Cầm (lúng túng): Thưa bà, Hồ Gươm có sự tích trả gươm thần đấy ạ. Nhưng... (quay nhìn Thi và Thu, cả hai cũng bối rối)

Hạ Thi (láng máng): Đó là ông Lê Lợi trả gươm cho cụ Rùa dưới hồ này, bà ạ.

Thanh Thu (cũng láng máng): Vì lúc đó nghe nói là đã đánh thắng giặc ngoại xâm rồi, nên không cần gươm nữa, bà ạ.

Cháu (hồn nhiên): Nhưng em nghe nói, sự tích hồ Gươm này là một câu chuyện rất dài và hay lắm cơ. Các chị kể cho em nghe đi.

Bà cụ: Phải đấy. Cháu bà chỉ ước được đích thân người Hà Nội ngồi bên bờ Hồ Gươm này trực tiếp kể cho nghe cơ...

Huyền Cầm (kéo tay Ngọc Kỳ, nói nhỏ): Cậu cũng chỉ lảng máng như bọn mình thôi à?

Thi, Thu (nhìn Ngọc Kỳ vẻ cầu cứu, hy vọng. Rồi đánh liêu nói): Thưa bà, có bạn cháu đây sẽ kể ạ.

Ngọc Kỳ (hiếu ý bạn): Vâng thưa bà. (kéo tay em bé lại gần) Chuyện là thế này em ạ. Ông Lê Lợi đánh tan giặc Minh và lên ngôi vua vào năm 1428. Đó chính là Lê Thái Tổ, vị vua khởi nghiệp nhà Lê nửa đầu thế kỷ thứ 15.

Trước đó, trải qua hơn 10 năm gian khó, có lúc tưởng chừng thất bại. Có lần Lê Lai, một tướng tâm phúc của Lê Lợi đã từng phải liêu mình chết thay cứu chúa, Lê Lợi mới tránh được sự truy sát của giặc.

Theo truyền thuyết, may nhờ nhật được gươm thần phát sáng trong đêm, trên đường rừng chạy trốn, mà Lê Lợi mới đi đến thành công và lên ngôi vua. Về sau, ông Nguyễn Trãi, vị quân sư của Lê Lợi đã thể hiện ý đó trong “Bài cáo bình Ngô”: “Thế là nhờ trời đất tổ tông khôn thiêng che chở giúp đỡ cho nước ta vậy”.

Cũng như trong truyền thuyết loa thành, vị thần cho nhà vua gươm báu chính là thần Kim quy, tức là rùa vàng dưới Hồ này.

Khi đất nước đã sạch bóng quân giặc, nhân ngày rằm trung thu, nhà vua cùng quần thần đi thuyền rồng ngắm trăng trên hồ này, lúc đó do nước xanh màu lục, nên có tên là hồ Lục Thủy.

Ra đến giữa hồ, bỗng nhiên mặt hồ nổi sóng. Thời đó, hồ này còn thông với hồ Tây và sông Hồng nên rộng mênh mông, không nhỏ bé như bây giờ. Nhà vua và quần thần rất lo sợ. Bỗng nhiên, bên cạnh thuyền rồng xuất hiện một cụ rùa to lớn lạ thường, nổi lên trên sóng.

Rùa thần cất tiếng: “*Đất nước giờ đã sạch tan bóng giặc, giờ là lúc nhà vua hãy vì dân mà chăm lo việc nông tang, cày cấy cho nước mạnh dân giàu...*” Nhà vua và quần thần cung kính quỳ lạy, nghe thần Kim quy phán bảo.

Một lúc, thanh gươm đeo bên mình vua bỗng rung lên trong vỏ, phát sáng hơn trăng rằm, rồi từ từ bay ra khỏi vỏ đến với rùa thần. Rùa thần vươn lên trên sóng, ngậm gươm báu rồi lặn dần xuống đáy hồ trước sự kinh ngạc của vua tôi nhà Lê.

Cùng lúc đó, mặt hồ lại trở lại phẳng lặng như gương. Nhà vua biết rằng, thần rùa đã xong sứ mạng nên đòi lại gươm báu, bèn đặt cho hồ Lục Thủy một cái tên mới là hồ *Hoàn Kiếm*, tức là hồ *trả Gươm*, hay chúng ta hay gọi tắt là Hồ Gươm như ngày nay...

(Đoạn thoại dài này có thể lợi dụng khi không bắt cận người kể để cho nhân vật đọc mà không cần học thuộc hết. Lúc đó, ống kính miêu tả nét mặt của người nghe)

Tất cả (bất giác vỗ tay): Hay quá.

Cháu (xuýt xoa): Đấy, em đã nói không sai mà. Chị kể hay quá.

Bà cụ: Quả là người Hà Nội có khác. Các cháu kể hay lắm. Bà nghe mà cứ thấy như toàn cảnh đang hiện ra trước mắt vậy.

Cháu (bỗng nhìn ra xa): Bà ơi, bố cháu đến đón kìa...

Bà (nhìn theo ra xa): Phải rồi. Bố cháu đúng hện quá, không cho bà cháu mình chơi với các chị đây thêm một lúc (đứng dậy) Thôi, bà cảm ơn các cháu đã kể chuyện cho nghe...

Cháu: Em chào các chị...

Bà cụ: Bà cháu bà về trước đây. Bao giờ có dịp theo bố mẹ vào chơi Tây Đô, nhớ ghé bên Ninh Kiều vào thăm nhà bà nhé.

Bộ tứ (đứng dậy từ trước, lễ phép): Thưa bà, vâng ạ. Chúng cháu chào bà ạ. Các chị chào em nhé.

(Trung cảnh hai bà cháu dắt tay nhau đi rồi mở rộng dần ống kính ra toàn cảnh Hồ Gươm. Chừng một phút rồi quay lại bộ tứ)

Huyền Cầm (vẻ khâm phục): Sự tích hồ Gươm cậu kể hấp dẫn quá. Cậu đọc ở đâu vậy?

Hạ Thi (đồng tình): Ừ, hay thật. Ngay bọn mình gọi là dân Hà Nội gốc, hàng ngày ngồi chơi bên Hồ Gươm mà nghe như mới lần đầu...

Thanh Thư: Còn mình lúc này hoảng quá. Đang nghĩ không khéo học trò Hà Nội lại thành ra *quê* quá trước khách phương Nam...

Ngọc Kỳ (thú nhận): Quả tình là không có hẳn một câu chuyện có đầu có đuôi như thế đâu. Mình tập hợp trong trí nhớ những mẩu chuyện về Lê Lợi, rồi ghép nối lại thôi. Có điều phải lưu ý tình tiết trả gươm thần để xuyên chuỗi các mẩu chuyện đó lại cho thành một mạch truyện...

Huyền Cầm: Thảo nào, mình cũng hơi lúng túng khi thấy cậu chưa có phản ứng gì ngay. Nghĩ là cậu cũng chỉ lảng máng như bọn mình...

Hạ Thi: Thi ra cậu hay đọc truyện dài cũng có lợi thật. Được thêm bao nhiêu kiến thức cho mình.

Thanh Thư: Đúng thế. Chứ chỉ toàn xem truyện tranh như bọn mình xưa nay thì chả được mấy thông tin về lịch sử, văn hóa, xã hội...

Huyền Cầm: Các bạn nói phải. Kiến thức phải tích lũy nhiều qua năm tháng mới thành, không phải bỗng chốc mà có được. Từ giờ, bộ tứ chúng mình sẽ dành thời gian cho thư viện nhé.

Thi, Thư: Đồng ý.

Ngọc Kỳ: Hay quá. Thế là mình có bạn đi thư viện. Trước đây, mình toàn chỉ đi một mình. Đọc được gì hay, không có ai mà chia sẻ, thật buồn... Đi rồi các bạn sẽ mê cho mà xem.

Các bạn: Thật chứ? Vậy thống nhất thế nhé.

Huyền Cầm: Còn bây giờ thì chúng mình về thôi...

(Bộ tứ vui vẻ dắt tay nhau đi. Nghêu ngao hát: “ve ve ve, hè về. Vui, vui vui hè về”... Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến. Qua câu chuyện hôm nay của em tôi, tôi chợt nghĩ: dường như bây giờ không có học sinh dốt. Nói như Ngọc Kỳ, chỉ là ta có muốn học cho tốt không thôi.

Và cũng qua câu chuyện hôm nay, tôi cho rằng, nếu các bạn thích lập nhóm, nhớ chọn vào nhóm mình một người thật ham học, mặc dù người đó có thể không hợp tính cách với ai đó trong nhóm.

Thậm chí, nhóm có nhiều tính cách càng tốt, nếu không thì có khi lại nhàm quá. Không biết tôi nghĩ thế có đúng không? Các bạn hãy tự mình thử kiểm chứng lại xem.

Còn một điều quan trọng là, chúng mình đang tuổi học hành, dù chơi gì thì cũng phải coi chuyện học hành là trên hết, đúng không? Bởi vì, suy cho cùng thì những cái gọi là *sành điệu* chỉ là phù phiếm, nhất thời và khó dành được sự đồng cảm của tất cả mọi người.

Trong khi đó, nếu bạn học rất giỏi thì không ai là không nghiêng mình kính nể bạn, ngay cả một nhóm bạn nào đó tự coi là *sành điệu*.

Chưa tin, bạn thử hỏi mọi người mà xem. Hy vọng các sẽ bạn sẽ thấy là tôi nói có lý. Còn bây giờ, chương trình “*Chuyện của chúng mình*” đã hết rồi. Xin chào các bạn và hẹn gặp lại nhé.

Người khách lạ

(Dựa theo truyện ngắn cùng tên của Đặng Hiền)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Có khi nào bạn ngồi nhà một mình, đang mãi chơi hay làm gì đó mà có khách lạ đến hỏi bố mẹ chưa?

Trong trường hợp đó, bạn sẽ làm gì? Vì mãi chơi nên lấy cứ là không có ai ở nhà rồi đuổi khéo khách đi chẳng? Hay hỏi han kỹ để biết khách lạ là ai, cần gì? Rồi tùy cơ mà mời vào hay điện hỏi bố mẹ, xin ý kiến “chỉ đạo”?

Kể ra thì đặt vấn đề như vậy hơi chung chung quá phải không? Hay thôi, thế này. Vì đây là một trong những tình huống ứng xử khá quan trọng, lại thường xảy ra đối với tuổi chúng mình. Tốt nhất, tôi sẽ kể cho các bạn một câu chuyện, rồi tự các bạn sẽ thấy nên làm thế nào nhé. Nhân vật chính trong câu chuyện là Huy, con trai cưng của ông Tổng giám đốc Công ty xây dựng Sao Mai.

Huy vốn rất có năng khiếu về máy tính, lại có thể ngồi lý bên máy hàng buổi liền. Khi đã ngồi vào máy, cậu ta không muốn đứng dậy nữa. Hè vừa rồi, vào một buổi sáng, Huy đang ngồi mãi mê trước máy vi tính thì có tiếng chuông gọi công...

Mở đầu, chuyển sang cảnh 1

Nhân vật:

Huy: 13 tuổi, học lớp 7, nghỉ hè.

Người khách (Bác Quang): Trạc ngoài 50 tuổi, thương binh. Trông khác khổ. Vai đeo một túi vải bạt như kiểu xà cọt cán bộ quân đội.

Ông trưởng bên: Trạc ngoài 50. Thương binh. Trưởng bên xe khách.

Bố Huy: Trạc ngoài 50 tuổi. Tổng giám đốc. Cựu sĩ quan. Béo tốt, có dáng vẻ xếp lớn nhưng vẫn còn tư chất con nhà lính.

Mẹ Huy: Trạc dưới 50 tuổi.

Bối cảnh 1

Một ngôi nhà có cổng khóa. Sau hàng rào song sắt, có một cái sân nhỏ. Một phòng khách, bên cạnh có phòng đặt máy vi tính. Huy đang ngồi bên máy. Cửa sổ phòng máy trông thẳng ra cổng.

(Ông kính mô tả bối cảnh căn nhà một chút, rồi trung cảnh Huy đang ngồi chăm chú bên máy, qua cửa sổ. Cận lại khuôn mặt Huy, cùng một góc máy. Tiếng chuông công. Một hồi. Huy không nghe. Hai hồi. Huy không nghe. Hồi chuông thứ ba. (xoay ống kính ra cổng) Vừa dứt tiếng chuông thì có tiếng người khách lạ):

Người khách (nhìn thấy Huy qua cửa sổ): Cháu gì ơi...

Huy (vẻ khó chịu, đứng dậy ngó qua cửa sổ): Ai gọi có việc gì đấy ạ?

Người khách: Có phải nhà đại úy Vinh đây không?

Huy (vẫn ngó qua cửa sổ): Bác là ai? Ở đây có đại úy đại iếc nào đâu. Đây chỉ có ông Tổng giám đốc Nguyễn Quang Vinh thôi.

Người khách (cười độ lượng): Đúng Nguyễn Quang Vinh; đúng số nhà đây rồi... Nếu bố đi vắng thì cháu ra đây bác gửi gói tài liệu này.

Huy (từ chối ngay): Thôi thôi, cháu không biết đâu. Có gì bác ra cơ quan mà gửi. Hoặc bác quay lại sau, khoảng 8- 9 giờ tối bố cháu về...

(lấy cảnh người khách tần ngần rồi thất vọng quay đi. Tại phòng máy, Huy lại bình thản ngồi xuống, chăm chú trước máy)

Mẹ (tiếng hỏi vọng từ trong bếp ra): Có ai bấm chuông đây con?

Huy (vẫn không rời máy, đáp vọng vào): Có một ông nào đó lạ lắm, chắc muốn gửi đơn thư gì đó cho bố. Con bảo hãy ra cơ quan bố mà gửi, hoặc khoảng 8-9 giờ tối bố về thì quay lại...

Mẹ (trong nhà đi ra phòng khách): Chết, thế người đó đâu, sao con không mời vào?

Huy (thấy mẹ bần khoản, cũng đứng dậy đi ra phòng khách): Ông ấy đi rồi, mẹ ạ. Trông ông ấy lạ lắm, con chưa gặp bao giờ. Chắc muốn gặp bố để gửi đơn thư hay nhờ vả gì đó...

Mẹ (ôn tồn): Không được nghĩ thế, con ạ. Khách của bố mẹ, có phải ai con cũng biết, cũng gặp cả đâu... Đơn thư hay nhờ vả, đó là việc của bố. Vả lại, nhờ đâu có việc rất cần, mà người ta lại ở xa về thì sao? Vậy ông khách đi lâu chưa? Con thử chạy theo ra xem sao...

Huy (giờ mới ân hận): Chắc không kịp nữa rồi, mẹ ạ. Bác ấy bảo phải ra bên xe cho kịp chuyển...

Mẹ: Đây, con thấy chưa. Phải có việc cần lắm, người ta mới tìm đến bố. Lại phải lặn lội đi xa như vậy...

(Chợt có tiếng ô tô dừng ngay cổng. Hai mẹ con Huy đi ra sân. Một lát bố Huy vào đến cổng. Tiếng xe ô tô lại rồ máy chạy đi)

Huy (Ra mở cổng cho bố, về bồi rồi): Con chào bố ạ.

Bố (vui vẻ) Chào hai mẹ con (chợt nhìn hai người, vẻ ngạc nhiên) Có chuyện gì mà hai mẹ con có vẻ bần khoản thế?

Mẹ: Ông mà về sớm một chút có phải tốt hơn không...

Bố: Có chuyện gì vậy?

Mẹ: Có ai đó cần gặp ông, nhưng lúc đó tôi đang dở việc trong bếp... Huy tả lại người khách cho bố nghe đi con.

Huy: Vâng. Thưa bố, ông khách cũng... khoảng tuổi như bố. Nhưng mặt thì loang lổ, gầy gò. Vai đeo túi vải bạt, đội mũ cứng bộ đội...

Bố: Ai nhỉ. Ông khách có nói tên và cần gặp bố làm gì không?

Huy: Con cũng không ra. Chỉ đứng trong phòng máy hỏi qua cửa sổ... (vẻ lúng túng. Chợt nhớ ra) À, phải rồi. Ông khách muốn gửi bố tài liệu gì đó, nhưng... (nhìn mẹ bồi rồi)

Mẹ (nhìn bố đang vẻ suy nghĩ): Hay ông thử ra bên xe xem. Ông khách bảo con là sợ muộn chuyển xe...

Bố (chợt nhớ ra): Thôi, chết rồi. Tôi quên khuấy đi. Đó là bác Quang. Bác ấy ở quê ra để gửi tài liệu cho tôi... Bác ấy đi lâu chưa con?

Huy (lo lắng): Chừng 15- 20 phút rồi, bố ạ.

Bố: Đi bộ hay đi xe ô tô?

Huy: Con thấy bác ấy đi bộ.

Bố (đưa cặp cho mẹ): Huy lấy xe máy ra cho bố. May ra thì kịp.

(*Huy vào phòng khách dắt xe*)

Mẹ: Ông ấy là ai mà chắc chưa ra nhà ta? Thằng Huy chưa gặp...

Bố: Phải. Bác Quang là thương binh nặng, nhà tận trên Lục Ngạn, ít khi về Hà Nội. Thỉnh thoảng đi công tác, tôi lại ghé thăm bác.

Chính bác Quang là người đã nhanh tay đẩy tôi xuống hầm trước, trong một lần đơn vị bị ném bom Na-pan. Bác ấy xuống hầm sau nên dính bom, bị bỏng nặng...

Mẹ: Ra vậy, ông đã kể cho cả nhà nghe mấy lần rồi... Chắc phải cần lắm, bác ấy mới lặn lội về đây, lại không gặp. Tội nghiệp...

Bố: Ừ. Bác ấy rất nhiệt tình trong việc giúp sư đoàn viết lịch sử đơn vị. Lần gặp trước, bác ấy đề nghị tôi đọc lại và bổ sung phần bác ấy đã viết. Chắc tài liệu quan trọng nên bác Quang phải tự tay mang về...

Huy (dắt xe ra): Thưa bố. Xe đây rồi. Bố đi ngay cho kịp ạ.

(*Bố Huy lên xe phóng đi*)

Mẹ: Con biết người khách hôm nay là ai không?

Huy: Ai hả mẹ?

Mẹ: Chính là bác Quang, người đã cứu bố ở chiến trường đấy.

Huy (vẻ hối hận): Thế hả mẹ. Con cũng nghe lảng máng bố kể về bác Quang nào đó. Nhưng chắc là bác ấy chưa ra nhà ta bao giờ...

Mẹ: Phải. Vì bác Quang là thương binh, lại ở xa, ít khi về Hà Nội. Lần này, vì có việc phải tự mình mang tài liệu quan trọng cho bố nên...

Huy (lo lắng): Ôi, mong sao cho bố gặp được bác Quang...

Mẹ (hài lòng): Con biết như thế để lần sau mà sửa thì tốt. Thôi, mẹ con mình vào xem có gì chuẩn bị để đón bác Quang. Nếu bác đi bộ thì thế nào bố cũng đón được...

Huy (xăng xái): Vâng. Ta đi thôi mẹ.

(*Cả hai mẹ con vẻ tạm yên tâm, đi vào phòng khách. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện*)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Huy đã nhận ra lỗi lầm của mình và rất ân hận. Cậu đang cùng mẹ hy vọng bố đón được bác Quang về để xin lỗi, thì câu chuyện lại xảy ra không như cậu trông đợi.

Tại bến xe, ông trưởng bến tình cờ nhận ra bác Quang là người cùng điều trị một thời gian dài tại quân y viện tiền phương, trước khi cả hai chuyển về hậu phương rồi mỗi người đi điều trị một nơi.

Ông trưởng bến liền kéo ngay bác Quang về nhà mình, không chịu nghe bác Quang thanh minh là ở quê, giờ đang mùa thu hoạch vải, rất bận bịu. Vậy là khi ra bến xe, bố Huy không gặp được bác Quang. Nghĩ là bác đã gặp chuyển xe mà về rồi, bố Huy đành quay về.

Ở nhà, nghe tiếng xe máy về cổng, Huy mừng quá tưởng bố đã đón được khách, liền chạy ngay ra...

Mờ dần, chuyển sang cảnh 2

Bối cảnh 2

Quay lại cảnh sân và phòng khách nhà Huy.

Huy (tiu ngiu khi thấy bố về một mình): Bố ơi, bác Quang...

Bố (giấu vẻ thất vọng): Bố con mình không kịp rồi, con ạ...

Huy (đón dắt xe cho bố): Bố để con...

Mẹ (trong bếp chạy ra, ta vẫn cầm mớ hành nhặt giở): Thế là không đón được bác Quang hả ông?

Bố (cùng mẹ đi vào phòng khách): Ừ. Có lẽ là mình ra hơi muộn. (về an ủi hai mẹ con) Thôi được, để thứ 7 này tôi đưa hai mẹ con lên thăm nhà bác. (nhìn Huy, lúc đó đã dựng xe ở sân, theo bố mẹ vào nhà) Tiện thể cho con trai xin lỗi bác luôn...

Huy: Vâng. Con biết lỗi rồi, bố ạ.

Bố (hài lòng. Quay sang mẹ, đã vui lên): Nếu bà và con mà lên Lục Ngạn mùa này thì thích mê ly. Bạt ngàn là vải. Vải đỏ rực cả dãy đồi...

Mẹ (chép miệng): Nhưng nghĩ cũng tội cho người trồng vải, ông ạ... Thế nhà bác Quang có nhiều vải không?

Bố: Nhiều. Bác ấy phải trông kín cả mấy ngọn đồi ấy chứ...

Huy: Nhưng được mùa thì tốt chứ sao lại tội hả mẹ?

Mẹ: Tội là vì mấy hôm nay vải xuống giá lắm con ạ. Chỉ ba bốn nghìn một cân...

Bố (ngạc nhiên): Thế thôi à? Vậy là một tạ, bao nhiêu công sức mà chỉ được ba bốn trăm nghìn. Trong khi mọi thứ bây giờ lại đắt đỏ...

Huy: Thế thì bác Quang vất vả lắm, bố mẹ nhỉ...

Bố (chợt trầm ngâm): Phải. Vất vả lắm, con ạ. Những người lao động chân chính kiếm được đồng tiền thật chẳng dễ dàng đâu con. Bác Quang từng quên thân mình che chở cho bố... Từ đó, lúc nào bố cũng như mắc nợ con người, không chỉ riêng mình bác Quang thôi đâu...

Huy: Vậy khi bị thương rồi thì bác Quang được chuyển đi đâu ạ?

Bố: Sau đó, bác Quang được bộ phận tái thương đưa ngay về quân y tiền phương, tức là bệnh viện dã chiến ở ngay chiến trường thôi. Mãi sau này bác mới được đưa về hậu phương.

Huy: Còn bố thì...

Bố: Vì đang trên đường hành quân nên ai bị thương thì ở lại, ai không bị thương vẫn tiếp tục hành quân. Bố chia tay bác Quang khi bác ấy đang bị bất tỉnh, nên bố lo lắng suốt cuộc hành quân. Mãi sau, có đơn vị mới vào, hỏi thăm biết bác ấy qua khỏi, bố mới yên tâm phần nào...

Mẹ: Sau giải phóng thì ông có liên lạc được ngay với bác Quang không?

Bố: Có chứ. Khi chuyển ra ngoài công tác, tôi là đại úy, bác Quang là thương binh, cả hai chưa có gia đình, công việc lại chưa ổn định nên tôi thường xuyên lên chơi nhà bác ấy, vì bác bị bỏng mặt nên ít đi lại.

Mẹ: Vậy mà giờ bác Quang đã có trang trại lớn rồi, nhanh thật.

Bố: Bác Quang vốn là một tay ghép giống cây rất cừ. Vải Lục Ngạn nổi tiếng bây giờ là do một tay bác ấy về tận quê vải Thanh Hà ghép giống đưa lên. Bác ấy giàu lên đã đành, cả vùng Lục Ngạn đói nghèo nhờ đó mà cũng giàu có lên như ngày nay đây.

Huy: Ôi, bác Quang thật là cừ, bố nhỉ. Vậy mà vụ này vải lại rẻ thế, chắc là thiệt hại cho người trồng vải, mẹ nhỉ?

(chợt có tiếng chuông điện thoại. Huy nhanh chân chạy lại)

Huy: A lô. Cháu là con bố Vinh xin nghe đây ạ.

Tiếng qua điện thoại: Cháu bảo bố lại nghe điện thoại nhé.

Huy: Thưa bác. Bố cháu lại nghe đây ạ. (bịt ống nghe. Nói với bố) Bố ơi, có khách hỏi bố (về hy vọng) Hay là bác Quang?...

Bố (chạy lại đón ống nghe): A lô. Tôi Vinh nghe đây ạ... Sao? anh là...

Tiếng qua điện thoại: Tôi là bạn anh Quang đây. Anh Quang đang ở nhà tôi... (cười) Chúng tôi cùng điều trị ở bệnh viện tiên phương năm 72...

Bố: Thế ạ. Anh gặp anh Quang ở đâu? Tôi về muộn một chút, chạy ngay ra bến xe mà không kịp đón anh ấy...

Tiếng qua điện thoại (cười): Tình cờ gặp ở bến xe... Anh ấy kêu bạn, chôi. Tôi phải “bắt cóc” về đây, anh em lâu lắm mới gặp lại nhau mà. Thế này anh Vinh ạ. Anh Quang có nói về anh. Nếu giờ anh không bận thì mời anh lại nhà tôi. Chả mấy khi anh em có dịp ôn lại chuyện chiến trường xưa...

Bố (nhìn mẹ, cười cười, vẻ rất vui): Nhất trí (nháy nháy mắt với Huy). Bố con tôi sẽ đến ngay... Nhà anh ở... (lắng nghe) Rồi, rồi... Nhớ chứ. Không, chả cần ghi đâu. (nhìn đồng hồ trên tường) khoảng 15 phút nữa, bố con tôi sẽ có mặt ở nhà anh. Vâng. Chào anh ạ.

Huy (mừng rỡ. Đón máy nơi tay bố, đặt xuống): Bố con mình đi gặp bác Quang giờ hả bố?

Bố (vui vẻ): Phải. Con chuẩn bị đi (quay sang mẹ) Thì ra bạn cùng điều trị với bác Quang làm ở ngay bến xe. Hiện bác Quang đang ở nhà anh ấy. Giờ hai bố con lại đây rồi sẽ đón bác Quang về nhà mình vậy.

Mẹ: Đành vậy. Chứ bác ấy mà về rồi thì cả nhà mình lại áy náy quá... Vậy là trưa nay không chắc bố con ông đã đón được bác ấy về xoi cơm. Nhưng kiểu gì thì ông cũng phải đón bác Quang về nhà mình chơi ít bữa nhé.

Bố (nháy Huy): Được rồi, bà yên tâm đi. Bố con tôi sẽ không lỡ hẹn lần nữa đâu. Phải không con?

Huy (sung sướng): Nhất định rồi, Bố mẹ ạ.

(Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thấy không. Người ta thường nói: “Sai một li đi một dặm”, chỉ một chút sai sót của Huy trong cách đón tiếp bác Quang mà cả nhà Huy phải áy náy mãi.

Phải chi Huy đừng mãi mê việc riêng của mình quá, chịu đứng dậy ra cổng hỏi han lễ phép. Phải chi Huy đừng nhìn nhận người khác một cách phiến diện, cảm tính, cho là người lạ đến nhờ vả bố mình... thì bác Quang giờ đã ngồi ôn chuyện đồng đội cũ với bố Huy rồi. Huống chi, bác Quang lại là ân nhân cứu mạng của bố!

Được cái may là Huy đã nhanh chóng nhận ra lỗi của mình, nên bố mẹ cũng đỡ phiền lòng. Vì suy cho cùng thì mọi lỗi lầm cũng đều có thể sửa chữa được, dù ít, dù nhiều, nếu thành khẩn nhận lỗi ngay.

Tuy nhiên, ta hãy theo dõi tiếp câu chuyện của Huy xem sao. Liệu cậu ta có biết cách chuộc lại lỗi lầm của mình không nhỉ? Mà chuộc lỗi ra sao, biết đâu nhờ ra ai mắc phải, có thể rút ra bài học cho mình?

Nhà bạn bác Quang té ra rất gần nhà Huy, chỉ chừng 10 phút đi xe máy. Đặc biệt, nhà bác có một cái vườn tuyệt đẹp. Lúc hai bố con Huy đến thì bác đã cùng bác Quang đứng đợi ở cổng. Và câu chuyện của họ bắt đầu ngay từ khi bố giao xe cho Huy dắt vào sân...

(Mở màn, chuyển sang cảnh 3)

Bối cảnh 3

Sân, vườn nhà ông trưởng bên xe.

Một cái bàn nước kê dưới rặng cây. Gió vườn trưa mát lộng...

Huy dắt xe bố vào sân, còn ba người cựu binh thì vừa đi vừa chuyện trò sôi nổi...

Ông trưởng bên (bắt tay bố, xởi lời): Không ngờ là anh Vinh còn phong độ quá... Nghe anh Quang nói chuyện, tôi cũng mừng cho anh. Cựu chiến binh mà biết làm ăn giỏi cũng đỡ mang tiếng chỉ giỏi đánh giặc, không biết làm kinh tế... (cười vang)

Bố (ngắm nhìn cơ ngơi, cười theo): Thì anh và anh Quang nào có kém gì... Vậy ra, khi còn ở quân y tiền phương, anh cùng nằm điều trị với anh Quang à?

Ông trưởng bên (sôi nổi): Thì cùng... Tôi bị chân, ông Quang bị mắt (cách nói kiểu lính với nhau) Lúc đó còn chưa nhìn được vì còn bị sưng húp lên... Na-pan mà. (cười hóm hỉnh) Nhưng chỉ sau vài tháng, anh biết không, hai chúng tôi thành ra kẻ hay đi chơi trong làng nhất...

Bố (ngạc nhiên): Hay đi chơi?

Ông trưởng bên (vẽ khoái chí): Thì anh tính, lúc đó còn thanh niên mới lớn, trên dưới 20. Không đi đánh trận được nữa, buồn vài hôm, ai buồn được vài tháng. Vậy là ông kém mắt công ông què chân đi chơi khắp làng. Được cái, các bà các chị rất thương...

(trong khi ông chủ nhà đang mãi chuyện với bố thì bác Quang lại gần Huy. Ông cười vui vẻ, bắt chuyện... Ông kính đang trung cảnh ba người trò chuyện vui vẻ thì chuyển sang toàn rồi theo dõi bác Quang và Huy. Bác Quang nắm tay Huy...)

Bác Quang (chính là người khách bấm chuông nhà Huy): Chà, con bố Vinh trông giỏi trai ghê. Cháu học lớp mấy rồi?

Huy (bối rối, chưa khỏi bị ám ảnh bởi lỗi lầm. Không trả lời vào câu bác hỏi): Dạ thưa bác... Cháu xin lỗi bác vì sáng nay...

Bác Quang (hình dung ra Huy nghĩ gì, vui vẻ khoác vai Huy): Không sao (an ủi) Quả tình bác cũng chỉ muốn đưa tài liệu tận tay bố Vinh. (cười, hóm hỉnh) Mà lỗi là tại bố hay về muộn, có phải tại cháu đâu...

Huy (đã mạnh dạn hơn): Bác ơi, không phải đâu. Mọi hôm thì bố cháu hay họp hành về muộn. Lẽ ra cháu phải ra mời bác vào nhà nghỉ ngơi uống nước, rồi đợi bố cháu về...

Bác Quang: Bác thì sốt ruột, không bụng dạ nào mà ở lại lâu. Bác theo xe vải đi giao hàng, chỉ định rẽ qua một lúc. Còn bao nhiêu vải cần thu hoạch và tiêu thụ ở nhà, lo rút giá lắm, cháu ạ. Lẽ ra là giờ này về nhà rồi, vậy mà lại “bị bắt cóc” lại đây đây... (cười vang)

Huy (bị cuốn theo câu chuyện của bác) Mẹ cháu bảo vụ này vải xuống giá lắm. Bố mẹ cháu bảo tội cho bà con trông vải...

Bác Quang (cười vô tư): Không sao đâu cháu ơi. Được cái tốt là vải xuống giá nhưng lại trúng mùa, hơn bù kém nên cũng không thiệt hại quá. Lại có cái hay là người tiêu dùng được mua vải giá thấp. Vậy là được mùa thì ai cũng có lợi, chả mong gì hơn đâu, cháu ạ.

Huy (vui lây với bác): Mùa này mà ở nhà bác thì ăn vải bằng thích, bác nhỉ?

Bác Quang: Còn phải nói. Trẻ con trên bác, cứ đến mùa vải là đứa nào cũng béo tròn, trông thích mắt lắm. Hôm nào bác mời cả nhà cháu lên trang trại bác chơi. Nhớ đánh ô tô lên mà chở vải về, vô tư...

Huy: Giờ đang nghỉ hè, cháu cũng thích được lên chơi nhà bác. Ban nãy ở nhà, lúc không đón được bác, bố cháu bảo thứ 7 này sẽ cho cả nhà lên thăm bác, tiện thể để lấy tài liệu... (chợt nhớ ra) Phải rồi. Bác ơi, tài liệu gì thế ạ?

Bác Quang: À. Là lúc không phải mùa vụ thì bác rỗi lắm. Sư đoàn cũ của bác và bố cháu, đề nghị bác viết lịch sử truyền thống đơn vị. Cũng đã viết được mấy phần rồi, nhân tiện về Hà Nội, bác mang cho bố cháu xem trước, có gì thì bổ sung thêm...

Huy: Thảo nào... bố cháu bảo việc này quan trọng lắm (bỗng vui lên) Bác ơi. Cho cháu xin phép được giúp bác một tay. Bao giờ bác và bố cháu hoàn tất bản thảo thì dành phần đánh vi tính và chế bản cho cháu, bác nhé...

Bác Quang (vui vẻ): Thế thì còn gì bằng. Thỉnh thoảng, bố cháu có điện cho bác, cũng kể là cháu có năng khiếu vi tính lắm...

Bố (bỗng xen vào câu chuyện của hai bác cháu): Lại nói đến vi tính. Xuýt nữa con trai tôi làm nhờ việc của anh em mình vì vi tính đấy, anh Quang ạ.

Bác Quang (đỡ lời): Không sao. Cháu Huy đã nhận lời làm chế bản cuốn lịch sử đơn vị của anh em mình rồi đấy...

Huy: Con muốn được góp một phần nhỏ bé vào công việc của bác, và cũng muốn được chuộc lỗi của mình, bố ạ.

Bác Quang: Quả là con nhà lính có khác. Có khí phách lắm!

Bố: Thì cũng nhân tiện qua đó mà hiểu được cha anh đã sống và chiến đấu như thế nào. Âu cũng là một công đôi việc, phải không các anh?

Ông trưởng bên: Tôi cho rằng, các anh đang làm một việc rất có ích, không chỉ cho đơn vị mà cho cả các cháu sau này nữa đấy. (quay sang Huy, thân mật) Phải không cháu?

Huy: Vâng, thưa bác. Trong các bài học, chúng cháu cũng được biết chút ít về chiến tranh. Nhưng được biết các bác và bố cháu đã đánh giặc như thế nào thì còn gì bằng ạ.

Ông trưởng bên: Phải rồi. Đó là những năm tháng không thể nào quên của một thế hệ thanh niên chúng ta đấy. Phải không các anh? (ông cười vui vẻ, vỗ vỗ vai Huy) Bây giờ thì đến lượt các bạn trẻ đây. Phải làm sao đưa nước ta tiến lên giàu mạnh, tiên tiến chứ không thể nghèo đói mãi được, phải không cháu?

Huy: Thưa bác, vâng ạ.

Bác Quang: Các anh yên tâm. Bọn trẻ bây giờ khá lắm. Trên Ti vi, trong các buổi lễ biêu dương các gương mặt tiêu biểu trong năm, chúng ta chỉ thấy toàn thanh niên thôi là gì...

Bố (đồng tình): Phải (nhìn con đầy ý nghĩa) Nhưng cũng cần phải có ý thức ngay từ khi còn bé thì mới được, phải không con trai?

Ông trưởng bên (tiếp lời bố): Nếu đã là thông minh thì còn lo gì chuyện ý thức. Huông chi bố là sĩ quan, lại làm ăn giỏi, còn biết cách dạy dỗ con cái như thế này. Phải không các anh? (cúi xuống kéo tay Huy) Còn bây giờ, cũng đã đến bữa rồi, chúng ta hãy cùng nhau nâng chén rượu nhạt, để nhớ lại một thời trai trẻ...

(Ông phấn khởi cười vang, dắt tay Huy đi lên phía trước. Tất cả vui vẻ khoác tay nhau đi theo ông Trưởng bên. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Hôm đó, rồi sau Huy cùng bố cũng đón được bác Quang về nhà mình. Vì phải trưa hôm sau mới có chuyến xe về Lục Ngạn nên cả nhà Huy được đón tiếp bác Quang cả chiều và tối hôm đó.

Bố mẹ rất vui, còn Huy thì tranh thủ đọc được một phần câu chuyện về lịch sử Sư đoàn của bố. Huy hy vọng sẽ được góp phần mình vào công việc có ý nghĩa này.

Khỏi phải nói Huy vui sướng như thế nào. Bố đã giúp Huy giải tỏa được tâm trạng hồi hận về một lỗi lầm của mình. Lại nhân dịp đó mà Huy phát huy được sở trường của mình vào một việc có ích.

Có điều, không phải lúc nào câu chuyện cũng diễn ra suôn sẻ như vậy. Có khi chỉ một lỗi nhỏ trong giao tiếp của con cái cũng gây nên những phiền phức lớn cho bố mẹ, nếu như không có cơ hội giải tỏa ngay như bố con Huy trong câu chuyện của chúng ta. Phải không các bạn? Bởi thế qua câu chuyện này, hy vọng các bạn sẽ rút cho mình được một bài học nào đó về phép giao tiếp ứng xử cho những trường hợp tương tự. Còn bây giờ, đã đến giờ phải chia tay rồi. Xin chào và hẹn gặp lại các bạn trong chương trình sau nhé.

Chuyện của Lan

(Theo truyện ngắn “Câu chuyện một buổi chiều” của Nguyễn Đăng Tuấn Minh)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Vào đầu năm học, thường trong lớp chúng ta hay gặp một vài người bạn mới, là những học sinh vừa chuyển từ nơi khác về. Đó là một bí mật nho nhỏ trong cái tập thể quá quen thuộc của lớp qua nhiều năm. Bởi vậy, người bạn mới trở thành tâm điểm chú ý của khá nhiều bạn.

Trong chương trình hôm nay, tôi muốn kể cho các bạn nghe câu chuyện về một cô bạn mới về lớp 7B, một trường vùng trung du của Hoàng. Ngay từ khi cô giáo đọc tên cô bạn mới: Trần Hoàng Lan, lại xếp ngồi cùng bàn, đã khiến cho Hoàng một phen lúng túng.

Cả lớp vô tư vỗ tay như chào đón một người bạn mới, nhưng Hoàng biết có vô khối cặp mắt nghịch ngợm bắt đầu gán ghép từ cái tên vô tình đó. Trái với vẻ lúng túng tỉnh lẻ của Hoàng, cô bạn xinh xắn tên Lan vừa từ Hà Nội chuyển về lại tỏ ra bình thản và tự tin.

Chính nhờ vậy mà sau này, Hoàng sớm quen thân với Lan như đã từng cùng học vậy. Còn trong buổi học đầu tiên, Lan đã chinh phục cả lớp bằng sức học vượt trội của mình ở hai tiết Văn và Toán của lớp bằng những lần giơ tay phát biểu, trả lời câu hỏi của cô giáo.

Lớp được nghỉ trước hai tiết, khi ra về, Hoàng mới biết mình cùng chung một đoạn đường về nhà với Lan, trong khi các bạn đã rẽ ở những lối khác rồi...

(Mở dân, chuyển sang cảnh 1)

Nhân vật.

Hoàng: 13 tuổi. Lớp 7B

Lan: 13 tuổi. Cùng lớp Hoàng.

Mẹ Hoàng: Trạc ngoài 40 tuổi.

Bà Hồng: Trạc ngoài 50 tuổi.

Bối cảnh 1.

Một đoạn đường quê vùng trung du, trên đường về làng (Đạo diễn có thể cho đôi bạn dừng lại ở đâu đó để tiếp nối câu chuyện, nếu không tiện cho cảnh quay khi đang đi). Hoàng và Lan đang đi học về (khăn quàng đỏ, cặp sách...) Một ngày đầu năm học mới. Nắng thu dịu dàng...

Lan (bắt chuyện): Không ngờ là lại về cùng đường với bạn...

Hoàng (lúng túng): Chính mình mới thấy lạ là không hề biết bạn mới về đây...

Lan (tinh nghịch): Bạn có vẻ tự tin ghê! Chẳng nhẽ bạn tự cho rằng mình có thể biết hết mọi chuyện ở đây?

Hoàng (bối rối vì vẻ sắc sảo của người bạn mới): Không phải thế... Chỉ là vì cái xóm Đông này bé tẹo, mà mình thì không còn lạ gì mọi ngóc ngách của nó...

Lan (cười): Mình hiểu rồi. Chắc bạn là ông tướng nghịch của cái xóm Đông này chứ gì?... (chợt nhận ra vẻ lúng túng của Hoàng, thôi không đùa nữa) Chả là mình

về ở với bà nội mới mấy hôm, rồi đi học luôn, còn chưa kịp đi đâu nên bạn chưa biết đây thôi...

Hoàng: Bà nội của bạn là...

Lan: Là bà Hồng, nhà ở rìa xóm Đông...

Hoàng (reo lên): Bà Hồng “đội trưởng”, ai mà chả biết. Mẹ mình ở trong đội sản xuất chè do bà phụ trách. Nhà mình ở giữa xóm...

Lan (vui vẻ): Hay quá. Thế thì chúng mình là hàng xóm rồi. Vậy mà mấy hôm rồi, mình cứ lo vào lớp mới, không quen ai thì buồn lắm...

Hoàng (hăng hái): Bạn yên tâm đi. Lớp học ở nông thôn, toàn người làng, dễ quen thân lắm. Bạn lại học khá, lo gì thiếu bạn chơi... (ngập ngừng) Nhưng mình không hiểu, tại sao bạn lại...

Lan (chợt lảng lại): Mình hiểu bạn muốn nói gì. Bố mẹ mình đi công tác xa. Đành gửi mình về nhà bà nội học một thời gian...

Hoàng: Đi thế này, chắc bạn nhớ Hà Nội lắm?

Lan (buồn buồn): Không thể tả được, bạn ạ. (chợt như sôi nổi hẳn lên khi nhắc về Hà Nội) Bạn biết không, Hà Nội lúc nào cũng ồn ào, sôi động, không bao giờ tĩnh lặng như thế này.

Bao nhiêu là nơi để đến chơi... Ngày nghỉ nào bố mình cũng đưa mình đi: Thăm Hồ Hồ, nơi có đền Ngọc Sơn và cầu Thê Húc, đẹp như trong tranh... Thăm Hồ Tây, hồ Trúc Bạch. Bố mình...

Hoàng: Bạn có một người bố thật là tuyệt, phải không?

Lan: Đúng vậy. Bố mình cao lớn như một phi công vậy (giơ tay lên cao như để mô tả) Mình có thể đu lên một tay mà trông bố vẫn nhẹ nhàng như không.

Hoàng (vẻ hâm mộ): Chắc bố chả bao giờ máng bạn phải không?

Lan: Tuyệt nhiên. Chẳng bao giờ bố máng mình cả. Trước khi đi ngủ, bao giờ bố cũng kể chuyện cổ tích cho mình nghe, cho đến khi mình buồn ngủ, không nghe được nữa thì thôi... Mỗi dịp sinh nhật, bao giờ bố cũng mua tặng mình những con gấu bông thật là to, thật là đẹp.

Hoàng (trầm tư): Làm con gái thật là sướng, luôn được bố mẹ yêu chiều...

Lan (chợt nhận ra vẻ khác lạ trong cách nói của Hoàng): Vậy bố của bạn thì sao? Chẳng nhẽ bố bạn lại không yêu bạn?

Hoàng (buồn buồn): Bố mình là công nhân khai thác quặng. Bố đi làm từ sáng sớm và về khi đã chiều muộn, lúc nào cũng làm lụi, ít khi nói chuyện với mình...

Lan: Vậy còn mẹ của bạn?

Hoàng: Mẹ mình làm công nhân nông trường chè. Có đỡ bận bịu hơn nên còn có thời gian gần gũi mình và chăm sóc cho bố...

Lan (như nói một mình): Chắc là với ai cũng vậy, chả bao giờ được cả hai người...

Hoàng: Vậy mẹ bạn thì...

Lan (giọng xa xăm): Bố mình đi công tác được mấy năm thì mẹ mình cũng đi xa luôn. Vậy là mình được bà nội đón về đây...

Hoàng: Chắc ở trường cũ, bạn học giỏi lắm?

Lan: Đó là nhờ bố mình. Bố luôn kèm cho mình học bài, làm bài...

Hoàng: Chắc mẹ của bạn bận đi làm cả ngày?

Lan: Mẹ mình là công chức, đi làm từ sáng đến chiều muộn mới về. Có gì cần thì gọi điện thoại về dặn mình thôi...

Hoàng (buồn buồn): Còn bố mình thì chẳng lúc nào có thời gian để dạy thêm cho mình học. Tối về có muốn hỏi bài thì bố đã mệt rồi. Chỉ khi nào nghe có ai kể mình nghịch ngợm gì thì bố nghiêm khắc nhắc nhở đôi câu...

(ngập ngừng) Chả bao giờ bố nhớ đến sinh nhật của mình nếu mẹ không nhắc đến. Quà sinh nhật của bố chỉ là mấy cuốn vở học và lời dặn “chơi ít thôi, còn lo mà học”... Chưa bao giờ bố đưa mình đi chơi đâu cả...

Lan (vẻ an ủi): Đây chỉ là tại bố bận bận quá thôi, cũng như mẹ mình vậy (giọng xa xăm buồn) Nhưng giờ thì cả bố mẹ mình đều đi công tác xa rồi...

Hoàng (sôi nổi động viên): Giờ về đây, mình sẽ rủ thêm mấy bạn cùng đến nhà bà Hồng học cùng bạn cho vui được không? Rồi chúng mình sẽ chỉ cho bạn thấy, không phải ở vùng trung du này không có chỗ cho bạn chơi đâu.

Lan (vui lây): Minh đồng ý. Không hiểu sao mình cũng đã thấy mến phong cảnh và con người ở nơi đây rồi.

Mới về nhà bà mấy hôm mà lúc nào nhà cũng đông khách, ai đến chơi với bà cũng quan tâm, hỏi chuyện mình như người thân vậy.

Còn ở lớp thì... (nhìn Hoàng tinh nghịch) mình đã có bạn là hàng xóm thân thiết rồi. Cô giáo và các bạn ở lớp cũng rất dễ mến...

Hoàng (một chút bối rối, rồi hào hứng kể): Lan không biết đâu, ở đây không chỉ có học, mà thường có nhiều hoạt động bổ ích, như được nghỉ vào dịp thu hoạch chè, hay vụ gặt.

Lúc đó học sinh được nhà trường tổ chức hái chè giúp nông trường hay gặt lúa giúp gia đình, rất vui. Ai cũng gần gũi thân thiết với nhau hơn trong những ngày lao động bổ ích ấy.

Lan (reo lên): Thế thì tuyệt quá. Ở Hà Nội, chỉ có học thôi, ít tổ chức hoạt động gì trong kỳ học. Chỉ thỉnh thoảng được đi tham quan một hôm... Nghe bạn kể, mình đã thấy rất thích rồi. (chợt ngược nhìn trời) Thôi chết, mãi chuyện quá, muộn rồi. Chúng mình về kéo bà lại mong.

Hoàng: Ừ. Nào, chúng ta cùng chạy thi nhé...

(Cả hai cười vui vẻ rồi cùng chạy nhanh trên con đường trưa thanh vắng... Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến. Vậy là vô tình mà Hoàng được xếp ngồi cùng bàn, cạnh một cô bạn mới ở Hà Nội chuyển về. Lại vô tình mà cô bạn đó lại là hàng xóm của Hoàng.

Ngay sau buổi học đầu tiên, khi về cùng đường, vẻ giản dị, tự tin của Lan đã khiến cho hai bạn trở nên thân thiết.

Tuy nhiên, nếu để ý câu chuyện của họ, các bạn sẽ thấy một điều gì đó bất thường, khi Lan luôn kể rất say mê về bố. Hoàng không nhận ra điều đó nên thấy chạnh buồn khi nghĩ đến bố mình. Hoàng cho rằng bố không quan tâm đến bạn và thậm chí ao ước bố quan tâm đến mình hơn, như bố của Lan vậy...

Chính vì điều đó mà khi đi học về, hai mẹ con Hoàng đã có một cuộc nói chuyện khá ấn tượng về bố. Hoàng có dịp thổ lộ với mẹ điều bạn thường nghĩ về bố, còn mẹ thì cũng nhân dịp đó mà kể cho Hoàng nghe về người bố thân yêu của mình...

(Mờ dần, chuyển sang cảnh 2)

Bối cảnh 2

Một căn nhà ở miền quê. Hoàng đi học về, có vẻ vui vì vừa quen cô bạn mới. Mẹ đón Hoàng ở cửa... (Đạo diễn có thể dựng cảnh câu chuyện của hai mẹ con tiếp tục diễn ra khi đang ăn cơm, hoặc chỉ trước khi ăn cơm trưa)

Hoàng (vẻ đang vui): Con chào mẹ.

Mẹ Hoàng: Ừ. Nhanh về ăn cơm kéo dơi rồi con (chợt nhận ra vẻ khác lạ nơi Hoàng) Hình như buổi học đầu tiên đã có điểm tốt hay sao mà...

Hoàng (bẽn lẽn): Không phải đâu mẹ... (Chợt hào hứng) À, mẹ ơi, nhà bà Hồng có bạn Lan vừa về học cùng lớp con.

Mẹ Hoàng: Thế à. Mẹ chỉ biết bà Hồng có cô cháu nội ở Hà Nội mới về. Hôm nọ mẹ và các bác trong nông trường có đến nhà bà chơi, nhưng chưa hỏi thăm kỹ... Con gái Hà Nội có khác, ngoan ngoãn lễ phép lắm.

Hoàng: Bạn ấy có vẻ học giỏi lắm đấy, mẹ ạ.

Mẹ Hoàng: Mới một hôm, sao đã biết là học giỏi hả con?

Hoàng: Hôm nay đã học tiết văn và toán rồi, mẹ ạ. Cả lớp, chỉ có bạn Lan xung phong trả lời câu hỏi của cô. Được các cô giáo khen lắm...

Mẹ Hoàng: Chắc ở Hà Nội, bạn ấy đã là học sinh giỏi rồi ấy chứ?

Hoàng: À, mẹ ơi. Bạn ấy có người bố rất tuyệt, mẹ ạ.

Mẹ Hoàng: Sao con biết?

Hoàng: Thì khi đi về cùng đường với con, bạn ấy kể rất nhiều về bố. Bạn ấy có vẻ rất yêu bố. Bố bạn ấy dạy kèm cho học, đưa đi chơi, kể chuyện cho nghe trước khi ngủ...

Mẹ Hoàng: Chắc bố bạn ấy có điều kiện gần gũi con gái hơn...

Hoàng (vẻ hơi dằn dỗi): Còn con thì bố chả bao giờ quan tâm đến con học như thế nào...

Mẹ Hoàng: Kể ra thì con cũng thiệt thòi thật. Nhưng con xem, bố chả còn thời gian đâu nữa. Sáng thì xe đón đi sớm cho kịp ca làm, chiều muộn mới về đến nhà...

Hoàng: Thế còn ngày nghỉ thì sao? Chả bao giờ bố đưa con đi chơi đâu cả...

Mẹ Hoàng (cười, mắng yêu con): Cha bố anh. Trông cái mặt kia. Lại tị với bố của bạn rồi đấy hả (chợt dăm chiêu) Các cụ bảo rồi “Mỗi cây mỗi hoa. Mỗi nhà mỗi cảnh” con ạ. Để nuôi cho anh con học đại học ở Hà Nội, lo cho con theo học tiếp rồi còn theo anh con, bố cũng vất vả lắm đấy. Nào có nhẹ nhàng gì...

Hoàng (vẫn vẻ âm ức): Nhiều khi con muốn hỏi bài, thấy bố nghiêm nghiêm, con lại thôi...

Mẹ Hoàng: Thì con cũng mãi chơi quá còn gì. Khi bố ăn cơm xong, đang rồi rồi thì con còn mãi chơi tận đầu tận đầu với lũ bạn.

Hơn chín giờ tối mới về giờ sách ra thì bố đã phải đi nghỉ sớm để hôm sau còn đi làm...

Hoàng (yếu ớt chống chế): Nhưng mà ngày nghỉ, bố cũng không dạy con học...

Mẹ Hoàng: Lại nói ngày nghỉ. Bố nhiều lần còn bảo “không biết thằng Hoàng nhà mình đi chơi những đâu mà ít khi thấy mặt ở nhà. Cái xóm Đông thì bé tẻo teo thế này”...

Hoàng (thật thà): Con đi đặt bẫy chim với bọn thằng Huy, mẹ ạ.

Mẹ Hoàng: Đấy. Con lại còn trách bố con nữa thôi?...

Hoàng (chợt nhìn lên bàn học): Có gói gì trên bàn con vậy mẹ?

Mẹ Hoàng: Ừ quên. Sáng nay bố đi làm, để lại gói quà năm học mới cho con đây.

Hoàng (như quên hẳn câu chuyện vừa nói, đứng nhòm dùm): Ôi, thích quá. Quà gì thế hả mẹ?

Mẹ Hoàng: Mẹ cũng không biết. Bố chỉ bảo “để thằng Hoàng đi học về nó khắc mở” ...

Hoàng: Mẹ cho con mở nhé?

Mẹ Hoàng: Ừ. Nhưng mà ăn cơm cho xong đi đã...

Hoàng: Con ăn xong rồi mẹ ạ.

Mẹ Hoàng: Vậy thì con mở ra xem bố con tặng quà gì.

Hoàng (hồi hộp mở túi quà): Chắc lại mấy quyển vở như mọi năm...

Mẹ Hoàng: Thế thì hợp quá đi rồi còn gì.

Hoàng (reo lên): A. Một bộ quần áo mới, quần xanh áo trắng như con thích đây (*Nếu có quần áo thì cho Hoàng mặc thử, vẻ thích thú*). (lật lật mấy cuốn vở) Lại thêm cả sách vở nữa...

Mẹ Hoàng (cười, vẻ vui lây với con): Thì ra buổi tối thứ bảy vừa rồi, con với mẹ mua quần áo mới chuẩn bị khai giảng, bố đã nghe được...

Hoàng: Nhưng mà lúc đó bố đã ngủ rồi mà... (chợt nghĩ ra) Thảo nào hôm chủ nhật, bố ra thị xã làm gì đó.... Chắc bố đi mua quần áo cho con, vậy mà cũng không cho con ra thị xã chơi.

Mẹ Hoàng (cười): Không lẽ muốn giữ bí mật quà cho con lại còn cho con đi theo... Giờ thì con còn trách bố không quan tâm nữa thôi?

Hoàng (đánh trống lảng): Mẹ ơi. Có phải giặt không, hay để mai đi học con mặc luôn.

Mẹ Hoàng (cười chia sẻ với Hoàng): Chắc lại thích mê rồi phải không? Mặc một vài hôm rồi giặt cũng được, con ạ.

Hoàng (thích chí): Vâng ạ.

Mẹ Hoàng: Từ nay thì chơi ít thôi, phải lo mà học cho bố đỡ phiền lòng, nghe con?

Hoàng: Thưa mẹ, vâng ạ. Mẹ ơi, chiều nay con rủ thêm mấy bạn sang nhà bà Hồng học nhóm với bạn Lan đây.

Mẹ Hoàng: Ừ. Cũng tốt, cho bạn ấy chóng quen trường. Còn con thì cũng nhân thế mà bớt bớt đi bầy chim bầy cò đi...

Hoàng (xăng xái): Mẹ để con dọn mâm bát cho...

(Mẹ Hoàng vui vẻ nhìn con như biến đổi thành một con người khác, so với lúc vừa đi học về. Bà âu yếm lắc đầu nhìn theo con... Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến. Từ hôm đó, Hoàng rủ thêm mấy bạn chiều nào cũng sang nhà bà Hồng học nhóm cùng Lan.

Chỉ sau một thời gian, sức học của các bạn cũng như của Hoàng đã vượt lên trông thấy. Ngoài khả năng học tập, Lan còn tỏ ra là một cây kể chuyện cuốn hút. Các bạn được nghe Lan kể bao nhiêu chuyện về Hà Nội, nơi mà hầu hết các bạn chỉ được biết đến qua ti vi hay sách báo.

Đặc biệt, cũng như Hoàng, ai cũng như quen thêm qua Lan một người bạn lớn tuổi, gần bó thân thiết với Lan qua mỗi dòng hồi ức của bạn về gia đình, đó là

người bố thân yêu của Lan. Và cũng như Hoàng, không ai thấy có gì ngạc nhiên khi không hiểu vì sao Lan lại gắn bó và tỏ ra yêu thương bố đến như vậy.

Cho đến một ngày, một cơn mưa thất thường của vùng trung du đã khiến cho Lan bị cảm nặng khi cả bọn đi học về mà không tránh kịp.

Và trong một buổi chiều đến thăm bạn, Hoàng và mẹ đã được bà Hồng kể cho nghe về hoàn cảnh của Lan. Qua đó Hoàng mới hiểu hết tình cảm đặc biệt, hơn mức bình thường mà Lan đã dành cho người bố thân yêu của mình.

Cũng từ hôm đó, Hoàng mới hiểu hết được tấm lòng của bố mình, một người lầm lũi, ít nói nhưng bao giờ cũng chan chứa tình cảm yêu thương và luôn hết lòng vì con cái...

(Mở màn, chuyển sang cảnh 3)

Bối cảnh 3

Trong căn phòng đơn sơ của bà Hồng. Buổi chiều, Lan đang mệt mỏi thiêm thiếp ngủ. Bà Hồng đang thăm thẳm khăn ướt lên trán nóng hổi cho cháu thì Hoàng và mẹ đến thăm. Hai mẹ con ngắm Lan đang ngủ một lúc rồi theo bà Hồng lại bên bàn nước...

Mẹ Hoàng: Tội nghiệp. Con gái Hà Nội có khác, bị dầm mưa một hôm là bị ốm ngay...

Bà Hồng: Có lẽ là cháu bị *sốt ngã nước* đấy, cô ạ. Thường người ta khi thay đổi chỗ ở, nhất là miền xuôi lên vùng đồi núi, hay bị như vậy.

Hoàng: Bà ơi, bạn Lan đã đỡ nhiều chưa ạ?

Bà Hồng: Trưa nay bỏ ăn, mãi vừa rồi mới ăn được chút cháo rồi ngủ thiếp đi đấy, cháu ạ. Có lẽ cũng đã khá hơn.

Mẹ Hoàng: Thế bố mẹ cháu đã biết tin mà lên thăm con chưa hả bà?

Bà Hồng (chép miệng): Mẹ cháu ở xa, nào đã kịp báo đâu hả cô. Tội nghiệp. Cháu sốt cao thiếp đi mà miệng thì cứ gọi bố hoài...

Mẹ Hoàng: Thấy các bạn bảo cháu rất thương bố, mà bố cháu cũng rất chiều con gái...

Bà Hồng (lắc lắc đầu, nghiêng người nhìn sang nơi Lan nằm, rồi quay lại): Chả dẫu gì cô và cháu. Bố cháu Lan mất khi cháu mới học lớp 5. Cháu gắn bó với bố nên lúc nào cũng không quên được. Tôi biết cháu hay kể về bố với các bạn đến học nhóm ở đây nhưng không nỡ khuyên cháu khác đi...

Hoàng (ngạc nhiên): Ôi, thế mà cháu không ngờ tới. Lúc nào chúng cháu cũng ước ao có được một người bố như bạn ấy. Mới tuần trước, có bài thủ công gấp hình rất khó, chỉ mình Lan được điểm cao, bạn ấy cũng bảo đấy là nhờ có lần bố đã dạy cho làm...

Mẹ Lan (gật gật đầu xác nhận lời con): Thì ra cháu rất yêu bố và không khi nào không nghĩ đến bố. Vậy còn mẹ cháu thì...

Bà Hồng: Mẹ cháu làm ở một công ty xuất khẩu lao động, hay phải đi nước ngoài. Về nước thì cũng cả ngày bận bịu ở cơ quan, tối mới về, ít gần gũi cháu hơn, so với bố.

Được cái cháu rất ngoan nên cả năm lớp 6 hầu như cháu suốt ngày chỉ ở nhà một mình, mà vẫn đạt học sinh giỏi xuất sắc. Có gì cần, mẹ chỉ gọi điện về dặn dò con gái.

Tôi về thăm, thấy xót quá bàn chuyện cho cháu về quê học, mãi mẹ nó mới đồng ý. Cũng vì lại vướng một đợt đưa lao động đi nước ngoài vào cuối tháng 8, gần dịp khai giảng vừa rồi...

Hoàng: Thảo nào mãi khi khai giảng năm học, cháu mới biết có thêm bạn Lan ở Hà Nội về học cùng lớp.

Bà Hồng (cười): Hôm khai giảng về, Lan cũng kể chuyện ngồi cùng bàn với bạn Hoàng nhà ở giữa xóm, bà đoán là cháu. Sau cháu rủ thêm bạn đến học, Lan rất thích...

Mẹ Hoàng (nhìn con, vui vẻ khoe): Cũng nhờ học nhóm với cháu Lan mà cháu Hoàng đỡ mãi mê đi bẫy chim bẫy cò tối ngày như trước kia đấy bà ạ. Bố cháu dạo này cũng đỡ phải kêu ca vì ít khi gặp nó ở nhà...

Bà Hồng: Ừ, thì cháu Lan cũng thế. Có bạn học cùng vừa vui lại đỡ nhớ nhà hơn. (giọng trầm lại) Chứ như mấy hôm mới về, lẩm lức thấy cháu cứ bần thần đến tội...

Mẹ Hoàng: Rồi cháu cũng quen dần ngay thôi, bà ạ. Trẻ con chả chóng vui bạn vui bè mà (nhìn con âu yếm) Ngay như cháu Hoàng đây, nghịch ngợm mãi chơi là thế mà đã quen thân ngay với cháu Lan được. Giờ thì cũng chăm học ra dáng rồi...

Hoàng (chợt reo lên): Bà ơi, bạn Lan tỉnh dậy rồi.

(*cả ba lại chỗ Lan nằm*)

Hoàng: Lan ơi, bạn đã khoẻ chưa?

Lan (khẽ nhồm dậy, nhưng vẻ còn mệt): Cháu chào bác. Chào bạn Hoàng... Bà ơi...

Mẹ Hoàng (khẽ đỡ Lan ngồi dậy): Nào con gái. Trông đã khá hơn rồi...

Bà Hồng: Có gì thế cháu. Đã thấy trong người khá hơn chưa?

Lan: Bà ơi cho cháu ngum nước...

Hoàng (nhanh nhẩu): Để cháu lấy cho... (chạy lại bàn)

Bà Hồng: Cháu lấy hộ bà cốc nước bột sẵn ở góc bàn ấy...

Hoàng (lấy cốc nước): Đây rồi bà ạ. (mang cốc nước lại cho bà Hồng)

Mẹ Hoàng (sờ trán Lan): Chà, mát rồi đây (đùa) Sau kỳ *ngã nước* này cháu tôi lại gắn bó với quê nội không rời đi được ấy chứ ...

Bà Hồng (khoảng khoảng cốc nước, cho Lan uống từng ngụm nhỏ): *Trẻ con dễ ốm chóng khỏi mà...*

Lan (vẻ nũng nịu): Bà ơi, cháu có còn *trẻ con* nữa đâu...

Mẹ Hoàng (cười): Phải. Lớn rồi. Cậu Hoàng nhà bác cũng thế, chả bao giờ nhận mình là trẻ con, vậy mà hôm xưa về nhà phụng phịu rằng “bố không cho đi chơi, bố không thương con”...

Hoàng (vẻ ngượng nghịu): Kia mẹ...

Lan: Vậy mà Hoàng nói với cháu là bố bạn đi làm suốt ngày nhưng vẫn có quà nhân dịp khai giảng vừa rồi đấy ạ. Bố của cháu cũng thường xuyên gửi quà cho cháu, bà nhỉ...

Bà Hồng (đưa mắt cho mẹ Hoàng): Phải, cháu ngoan và học giỏi thì lúc nào bố cũng thường xuyên gửi quà cho cháu...

Hoàng: Bạn Lan thường xuyên được điểm tốt ở tất cả các môn học đấy bà ạ. Lan ơi, tối nay bọn mình sẽ đến đây học rồi chép bài cho bạn.

Mẹ Hoàng: Phải đấy. Cháu cố mà ăn uống cho khỏe để đi học với các bạn, chứ ở nhà thì buồn lắm. Hoàng ơi, lại lấy túi cam để mẹ bỏ cho bạn nào...

Hoàng: Vâng ạ.

(nhanh nhẹn chạy lại bàn lấy cam. Cùng lúc ấy, ngoài sân nghe có tiếng gọi lao xao của các bạn trong lớp đang đến gần “Bà ơi. Lan ơi”... Bà Hồng và Hoàng đi ra cửa đón. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Sau hôm đó, Hoàng đã hiểu vì sao Lan hay nhắc đến bố nhiều đến như vậy. Mẹ bảo, mẹ Lan ít có điều kiện gần gũi chăm sóc con nên bao nhiêu tình thương Lan dồn hết cho người bố thân thương của mình.

Trong thâm tâm của Lan, hình ảnh một người bố quan tâm chăm sóc con gái không bao giờ nhạt phai. Thậm chí, Lan còn tưởng tượng ra nhiều đức tính tốt đẹp nơi bố của mình, những nét đẹp mà Lan thường ao ước và dành cho bố.

Chính hoàn cảnh của Lan đã gây ấn tượng thật sâu sắc đối với Hoàng. Bạn bỗng thấy mình thật may mắn biết bao khi vẫn còn một người bố để mà yêu thương, không phải tưởng tượng ra như Lan.

Hoàng bỗng thấy bồi hồi xúc động khi nghĩ về bố. Quả thật, bố đã cố hết sức mình trong công việc cho anh em Hoàng được học hành đầy đủ. Vậy mà sau mỗi ngày đi làm về mệt nhọc, bố vẫn quan tâm đến việc học hành của Hoàng, dù chỉ là một lời nhắc nhở “chơi ít thôi, còn lo mà học”. Hoàng thầm hứa “Thưa bố, từ nay con sẽ gắng học tập tốt hơn cho bố vui lòng”.

Còn các bạn, các bạn thì sao? Bạn đã bao giờ thiếu cố gắng trong học hành tu dưỡng để bố mẹ phải phiền lòng chưa? Năm học mới đã đến rồi, giờ chính là dịp chúng ta sửa chữa những lỗi lầm của mình với bố mẹ thân yêu của chúng ta đấy.

Chúc các bạn một năm học mới thành công nhé. Còn bây giờ. Xin chào các bạn và hẹn gặp lại.

Cô em gái

(Theo truyện ngắn “Cái kết của câu chuyện ngụ ngôn”- Nguyễn Hoa Lu)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Nhà có hai anh em, thường có những kỷ niệm khó quên khi chúng ta đã lớn, đúng không? Những kỷ niệm đó khá đặc biệt và nhiều khi ta thấy thích thú mỗi khi nhớ lại...

Trong chương trình CCCM hôm nay, tôi sẽ kể cho các bạn nghe một kỷ niệm như thế của bạn tôi, tên là Huy.

Huy hiện là sinh viên khoa Công nghệ thông tin, đại học Bách khoa. Em gái Huy kém hai tuổi, tên là Anh Thư đang là sinh viên khoa Báo chí, đại học Khoa học xã hội và nhân văn .

Kỷ niệm về hai anh em mà Huy kể, là chuyện xảy ra khi Huy đang học lớp 9, còn Anh Thư thì lớp 7. Không nói thì các bạn cũng đoán ra là Huy rất giỏi toán, còn cô em gái Anh Thư thì lúc đó học toán chỉ trung bình, bù lại, rất có năng khiếu về văn học.

Chả thế mà từ năm lớp 6, Anh Thư đã kiêm chức “Tổng biên tập” tờ báo tường của lớp. Năm đó cũng vậy, ở lớp 7, Anh Thư cũng là “Tổng biên tập” tờ báo tường có cái tên rất hay: “Ngôi sao xanh”.

Từ khi làm báo, ngoài giờ học, Anh Thư được mẹ miễn cho mọi việc nhà. Nhưng như thế thì công việc lại dồn lên ông anh: nào nhặt rau, nấu cơm, rửa bát... những việc mà bình thường thì cô em hầu như cáng đáng hết. Vậy là bắt đầu xảy ra những tị nạnh nhỏ nhỏ...

(Mở màn, chuyển sang cảnh 1)

Nhân vật.

Huy: 15 tuổi. Lớp 9.

Anh Thư: 13 tuổi. Lớp 7

Việt Tùng (bạn cùng lớp Thư): Cao lêu đêu.

Mẹ: Trạc gần 40 tuổi.

(Đạo cụ: Chuẩn bị một tờ báo tường khổ Ao có tên “Ngôi sao xanh”)

Bối cảnh 1

Nhà Huy. Anh Thư và Việt Tùng đang loay hoay bên tờ báo tường trải rộng trên bàn. Tùng vẽ phác tranh minh họa ra một tờ giấy, còn Anh Thư thì chọn bài... Huy chuẩn bị nấu cơm: vo gạo, nhặt rau... đi đi lại lại tỏ vẻ khó chịu. Cố tình cho em gái thấy.

Huy (thở dài, cau có): Đến bao giờ mới “vác xong cái tù và hàng tổng” ấy, em gái ơi?

Anh Thư (đang chăm chú chọn bài, không ngẩng lên): Thì anh ráng giúp em hôm nay nữa thôi mà...

Việt Tùng: Anh Huy ơi, em cũng đang mệt quá vì bà “Tổng biên tập- hắc- xì- dầu” này đây...

Anh Thu (bỏ bài, ngẩng nhìn Tùng đang lom khom vẽ): Còn bạn nữa đây. Không lo mà vẽ cho cẩn thận đi... (đứng dậy, lại bên ngó Tùng vẽ) Ồi giờ ơi, giờ này có phải để cho bạn thử màu nữa đâu. Ngày mai đã phải nộp rồi. Thôi, thôi... vẽ lại cho tôi nhờ!

Huy (tò mò lại ngó. Nói khích, cố tình trêu em): Ái chà. Vẽ đẹp thế này, lại còn chê. Tùng ơi, thôi bỏ, để “Tổng biên tập” vẽ cho...

Việt Tùng (lúng túng lùi ra ngấm bức vẽ rồi ngó Anh Thu): Ừ. Thế này mà sao bạn còn chê. Mình đã vẽ lại theo ý bạn đến hai lần rồi ấy chứ...

Anh Thu (vẻ kiên quyết): Đã đành là hai lần, nhưng không ai lại vẽ đám mây thô thiển như thế. Bạn không làm sao cho nó trông “*xốp*” lên một chút được à. Lại còn hàng cây nữa, trông *chết lặng* quá. Cho nó sinh động lên một chút...

Việt Tùng (đành công nhận): Cũng phải... Nhưng tại sao bạn không vẽ luôn đi cho mình (vò vò bức vẽ cho vào sọt rác) trông bạn có vẻ cũng có con mắt mỹ thuật đấy chứ...

Huy (trêu em): Tùng ơi. Em không biết đâu. Phán thì dễ lắm. Làm mới khó... “hãy làm như tôi nói, chứ đừng làm như tôi làm” ấy mà.

Anh Thu: Nào thôi. Em xin anh đấy. Để yên cho bạn ấy làm (ngước nhìn đồng hồ) gần hết buổi sáng chủ nhật rồi...

Huy: Nào thì yên. Nhưng mà nhanh nhanh lên, anh cũng sắp phải tập trung đội tuyển rồi đấy. Không ai gánh hộ mãi được đâu, em gái ạ.

Anh Thu: Vâng, em biết rồi. Chỉ ngày hôm nay nữa thôi. Ngày mai nộp báo rồi còn đâu nữa mà làm.

Việt Tùng (nhìn Huy vừa bỏ đi vào bếp vừa huýt sáo ra vẻ đàn anh): Thu ơi. Trông anh Huy thế mà học toán *siêu* nhỉ. Anh ấy vào đội tuyển nào thế?

Anh Thu: Ừ. Anh ấy giải toán *siêu* lắm. Đội tuyển thành phố đấy. Nếu qua được thì lên đội tuyển quốc gia...

Việt Tùng: Thế mà bạn lại hình như chỉ giỏi văn, còn toán thì...

Anh Thu (tiếp lời): Toán thì bí bét lắm. Học kỳ này chắc mình cố lắm chỉ được trung bình khá.

Việt Tùng: Mà anh Huy nhà bạn với bạn có vẻ không hợp nhau lắm thì phải. Lúc nào anh ấy cũng có vẻ thích *chọc quê* bạn...

Anh Thu: Trông *có vẻ* thôi. Chỉ tại lười quá, giờ lại lúc mình đang bận, phải gánh hộ mọi việc nên hay tỏ ra khó chịu ấy mà.

Việt Tùng: Sao bạn không tranh thủ ông anh, tôn làm *sur huynh* mà học toán cho vượt lên.

Anh Thu: Anh ấy cũng có dạy mình đấy, nhưng chỉ tại mình *mít đặc* về môn toán quá. Có lần, hồi năm ngoái, mình theo anh ấy vào lớp đội tuyển đang luyện toán. Trông *tít mù* những phương pháp và con số, phương trình và quỹ tích... làm mình rất khâm phục.

Về nhà, mình ôm mẹ phụng phịu: “Mẹ thật không công bằng, bao nhiêu gien toán học, mẹ dồn hết cho anh Huy”...

Việt Tùng (thú vị): Thế mẹ bạn bảo sao?

Anh Thu: Mẹ mình cười bảo “Thế sao con không chịu nhường cho anh con một chút gien văn học?...”

Việt Tùng: Đúng là bạn có gien văn học thật. Đã có khối bài được đăng báo Thiếu niên tiên phong rồi còn gì.

Anh Thu: Thực ra, mình chỉ thích được giỏi toán như anh mình thôi. Mình có cảm giác là giỏi toán thì có thể làm được nhiều nghề thú vị hơn, không như giỏi văn...

Việt Tùng: Xem ra có vẻ như bạn cũng hâm mộ anh trai mình lắm nhỉ...

Anh Thu: Có lẽ thế. Vì thực ra anh ấy rất có tài, chỉ mỗi tội *hơi bị lười*. Hình như con trai, ai cũng thế thì phải?

Huy (trong bếp đi ra, tay cầm mớ rau muống nhặt dở): Lại nói xấu gì anh trai đây phải không em? Xong chưa để còn nhặt hộ anh mớ rau này với (ra vẻ đói quá) Ôi, tôi đến xỉu đi vì đói mất. Có ai nấu hộ tôi bữa cơm này với...

Việt Tùng: Anh Huy sượng ghê. Được cô em gái ca ngợi hết lời. À, anh Huy ơi. Hay là hôm nào em cùng mấy đứa bạn đến nhờ anh kèm thêm môn toán nhé?

Huy: À. Thì ra là đang nói về chuyện học toán à. Thế thì còn được. Em cứ rủ bạn đến đi, có thêm các bạn, chắc em gái anh còn thích học toán, chứ mình nó thì... lười quá lắm đấy, Tùng ạ.

Anh Thu: Anh cứ nói thế. Em cũng chịu học lắm chứ bộ. Giờ môn toán của em cũng đã tiến bộ hơn nhiều rồi đấy chứ. Tùng ơi, có thích thì *bái anh Huy làm sư huynh* đi, đến đây học với mình cho vui.

Việt Tùng: Nhất định rồi. Chỉ sợ anh Huy lên đội tuyển lại bận thôi.

Huy: Không sao. Mỗi buổi vài tiếng thì được mà... Thôi, anh vào đây, trưa rồi đấy, hai đứa cố lên cho chóng xong đi cho anh nhờ (đi vào)

Anh Thu: Đây, bạn thấy chưa. Ông anh mình cũng *thoáng* ra phết đấy chứ. Động vào sở trường thì cũng đáng yêu lắm...

Việt Tùng (ngắm nghía bức vẽ): Quả đúng như vậy. Thì ra, ai làm đúng sở trường của mình thì công việc cũng có hiệu quả hơn, phải vậy không bạn?

Anh Thu (bỏ bài báo vừa xem xong, hài lòng): Vậy là đã chọn xong bài rồi. Nhiều bài hay lắm. Hy vọng kỳ này báo mình lại được giải, chỉ còn phần trang trí của bạn nữa thôi đấy. (lại ngắm bức vẽ của Tùng) Đây, trông đã ra dáng hơn bao nhiêu. Cậu không để lại bức vẽ cũ mà so xem sao...

Việt Tùng: Phải công nhận là bạn có con mắt hội họa lắm, lại đòi hỏi rất cao...

Anh Thu: Thì không làm thì thôi, đã làm thì phải sao cho chất lượng cao nhất chứ. (cầm một bài báo lên) Mình đang còn một cái kết của câu chuyện ngụ ngôn đây. Không biết nên kết thế nào cho hay...

Việt Tùng (kết thúc bức vẽ, đặt bút xuống): Cái đây không phải sở trường của mình... (nhìn bức vẽ, xoa tay hài lòng) Xong rồi. Chỉ còn dán bài vào nữa là có thể nộp được...

Anh Thu (đưa cho Tùng mấy bài báo): Bạn cầm mấy bài này về vẽ phác minh họa ở nhà. Chiều nay mình chép, còn bạn sẽ minh họa nốt. Thế nhé, nhớ phác thảo mấy cái tí cho nổi nổi một chút.

Việt Tùng (nhận bài): Được rồi. Cuối buổi chiều, mình sẽ mang lại rồi cùng hoàn thiện lần cuối nhé (quay vào bếp) Em chào anh Huy.

(*tiếng Huy vọng ra “Chào em. Thu ơi, xong rồi vào luộc rau hộ anh”.* Thu và Tùng nhìn nhau, vừa cười vừa đi ra cửa... Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Trong thâm tâm, Huy rất hài lòng về cô em gái của mình. *Thứ nhất*, tuy là một cây vắn, có bài được đăng báo thường xuyên, có rất nhiều bạn hâm mộ, nhưng chưa bao giờ *Thư lên mặt* với anh. Trái lại, *Thư* hâm mộ anh trai ra mặt, mặc dù, có lúc Huy cũng *ra dáng* hơi quá một chút. *Thứ hai*, tuy *có uy* với hoạ sĩ Việt Tùng như ta đã thấy, nhưng ở nhà *Thư* lại tỏ ra rất biết nghe lời anh, thường gánh hết phần việc mà mẹ giao cho cả hai anh em.

Đặc biệt, em gái Huy có một ưu điểm là rất kỹ tính trong công việc. Có lẽ đó là một đức tính mà Huy còn phải học theo mới hy vọng đạt được kết quả tốt hơn trong học tập. Bức tranh Việt Tùng vẽ lại lần thứ ba chỉ là một ví dụ. Còn một ví dụ khác nữa...

Huy còn nhớ lần đó, mãi cuối buổi chiều, khi tờ báo tường dường như đã hoàn tất, mà *Thư* vẫn bần khoăn ngồi cắn bút trước một bài báo, nét mặt trông rất khổ sở. Huy sốt ruột khi lại đành phải đi thổi cơm thay em, trong bụng đang rất ảm ức, khó chịu...

(Mở màn, chuyển sang cảnh 2)

Bối cảnh 2

Nhà Huy. Anh Thư đang ngồi cắn bút, vẻ suy nghĩ lung lăm, trước bài báo đang viết dở. Đồng hồ chỉ 5h30 chiều. Huy đi ra đi vào, vẻ sốt ruột, rồi đứng lại trước em...

Huy (vẻ nhăn nhó): Sao em cứ ngồi mãi thế, xong báo rồi còn gì. Đi nhặt rau thôi chứ?

Anh Thư (giật mình nhìn đồng hồ): Thôi chết, muộn rồi. Thế mà em còn bài báo viết dở. Tối nay lại còn phải học bài ngày mai...

Hay anh cứ hộ em nốt hôm nay nữa, để em nghĩ cho xong đoạn kết bài báo luôn bây giờ đi.

Huy (ngó bài báo, đọc lẩm nhẩm): Chuyện ngụ ngôn về “Con mèo già”... Có cái gì mà em phải phân vân?

Anh Thư (chợt reo lên): Thế mà em không nghĩ ra. Hình như đầu óc em mụ mị đi rồi. Có khi anh mới đọc đến chuyện này lại nảy ra một cái kết hay cũng nên. Anh giúp em tìm một cái kết thật hay cho câu chuyện này với nhé.

Huy (đang ngại nấu cơm, cầm bài báo lên đọc): **Chuyện con mèo già.**

Mèo già rình mãi mới tóm được một con chuột cống. Nó định xơi thì chuột súp xuống cầu xin tha chết. Mèo khó chịu, nhưng cũng tạm nuốt nước bọt, hỏi: Ta già thế này rồi, có lẽ mày là con chuột cuối cùng trong đời tao. Tha làm sao được? Chuột cống thề: Nếu được tha, con xin bắt hết chuột trong nhà này để hàng ngày dâng lên ngài xơi.

Mèo già đồng ý. Từ đó mỗi ngày chuột cống giúp mèo già bắt một con chuột đủ xơi. Cho đến một hôm, chuột trong nhà đã hết, chuột nhắc mèo già giữ lời hứa. Mèo già lắc đầu hét to: Ta lại phải giữ lời hứa với một đũa phản bội đồng loại như mi à? Không đời nào!

Anh Thư: Anh thấy sao? Câu chuyện chỉ còn cần một câu kết thôi.

Huy: Dễ ợt. Nhưng... anh cũng phải *tư duy* mất kha khá thời gian đấy. Thôi, em đi nấu cơm đi, anh nghĩ hộ cho...

Anh Thư (vẻ mừng rỡ): Có thể chứ. Thế mà mẹ cứ bảo em tranh hết phần gien văn học của anh. Thôi, em đi nấu cơm đây (đi vào bếp)

(*Vừa lúc đó mẹ đi trực về dựng xe đạp ngoài sân, bước vào nhà*)

Huy: Con chào mẹ.

Mẹ: Mẹ chào con. Sao, Huy không nấu cơm giúp em làm báo tường à? Hay em đã làm xong rồi?

Huy (cẩn bút về suy nghĩ): Mẹ ơi, báo tường thì xong rồi. Chỉ còn bài báo, em Thư đang bí cái kết đành phải nhờ con đây.

Mẹ (lại bên Huy, cười): Lại còn thế nữa. Chỉ còn thiếu con nhờ em Thư giải toán nữa là đủ *chuyện lạ đó đây* ngay trong nhà mình...

Huy: Mẹ lại không tin con có cả gien văn học rồi (vẻ bí mật) Mẹ lại gần đây con bảo... (vẻ chỉ nói cho mẹ nghe) Mẹ xem, có cái kết cho câu chuyện này, để ọt mà “nhà văn tương lai” phải nhờ đến con đây (đưa bài báo cho mẹ đọc)

Mẹ (xem bài báo, nét mặt rất vui): Hay thật. Ngắn gọn và có ý nghĩa đấy. Con đã nghĩ ra cái kết như em nhờ chưa?

Huy (lém lỉnh nhìn vào bếp): Rồi, mẹ ạ. Nhưng mẹ bí mật nhé, để em Thư còn nấu cơm cho con đi đá bóng một lúc...

Mẹ (cười, mắng yêu): Cha bố anh, chỉ được cái láu cá. Không khéo lại “văn chương hũ nút”, làm lỡ việc của em.

Huy: Mẹ ơi. Con đảm bảo mà... Phải giữ uy tín *ông anh* chứ mẹ.

Mẹ (luỡng lự): Nghĩ thế thì được... (thấy Huy định lấy giày đi đá bóng, lại bảo) Thôi, thôi... Tốt hơn hết là con viết cái kết của con ra đây cho chắc ăn, để mẹ duyệt cho.

Huy (làm ra vẻ miễn cưỡng): Mẹ lại không tin con rồi... (lại bàn cầm bút viết nốt nốt vào cuối bài báo rồi trình trọng đặt bút, xoa xoa tay. Đoạn đưa bài báo cho mẹ) Đây, mẹ xem có hết ý không? Ngắn gọn và súc tích...

Mẹ (đọc): “*Dứt lời, mèo già ngoạm đứt đầu chuột cống. Nó tha chuột cống vào xó bếp rồi ngồi xơi một cách ngon lành*” (gật gật đầu) Ừ được... (nhưng rồi có vẻ phân vân) Nhưng nếu thế này thì tại sao em lại phải nhờ con nhỉ...

Huy (vẻ sốt ruột): Được tức là... được rồi, còn *nhưng* gì hả mẹ? (thấy mẹ có vẻ chưa thông) Chỉ tại em Thư nghĩ nhiều nên mụ mị ra thôi, mẹ ạ. Con đảm bảo đó là cái kết hay nhất rồi đây... Thôi, con đi đây, mẹ nhé. (đi giày vào, chạy đi)

Mẹ (vẫn nhìn bài báo): Ừ thì nhanh đi còn về ăn cơm... (như nói một mình) Không lẽ cái kết chỉ đơn giản thế này... (cầm bài báo gọi to) Thư ơi, Thư...

(*tiếng Thư vọng lên từ trong bếp: “Thưa mẹ con đây. Mẹ về bao giờ mà con không biết...” Một lát, Thư lên nhà, tay vẫn cầm đôi đũa cái.*)

Anh Thư: Mẹ. Con đang luộc rau dờ... (nhìn quanh) Ồ, anh Huy đi đâu rồi mẹ?

Mẹ (giơ tờ báo lên): Chẳng phải là con nhờ anh viết nốt cái kết bài báo này ư?

Anh Thư (vẻ nhớ ra): Vâng. Thôi chết, anh ấy viết cho con chưa mà đã đi chơi rồi...

Mẹ: Con xem, anh con đã viết xong đây rồi (nhìn bài báo bản thảo) Nhưng theo mẹ thì...

Anh Thư: Đâu mẹ, cho con xem... (nhận tờ báo, đọc lướt. Vẻ thất vọng) Ôi, tương gì. Thế này thì ai mà chả viết được hả mẹ. Ngay cả Việt Tùng, *tở* thế mà khi con gặng hỏi cũng nói đúng câu này...

Mẹ (lo lắng): Ủ. Mẹ cũng nghĩ thế (nhìn ra sân) Vậy mà anh Huy con có vẻ đắc chí, cho thế là hay lắm, đã vội tranh thủ đi đá bóng rồi... (cầm lấy đôi đũa từ tay Thu) Thôi, để mẹ luộc rau nót cho, con *nghĩ ù đi một lát*, lại chả hơn anh con...

Anh Thu (cầm tờ báo, vẻ suy nghĩ): Con đang bí, cứ ngỡ anh ấy *tư duy mới* có khi lại hay... (quay lại, không thấy mẹ đâu. Để bài báo lên bàn, đi theo mẹ) Mẹ ơi, mẹ nghỉ đi, để con nấu nót cho. Tôi học xong con nghĩ tiếp vậy.

Mở dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Tôi hôm đó, sau khi học xong, Anh Thu đã thức rất khuya và cuối cùng đã có được cái kết ưng ý.

Còn Huy thì từ hôm đó cũng bận bịu với việc học hàng ngày, lại luyện thi ở đội tuyển, nên cũng chẳng ai nhắc đến chuyện bài báo nữa.

Một vài lần phụ đạo toán cho Việt Tùng và nhóm bạn tại nhà, Huy được biết là một hội đồng giám khảo của nhà trường, có mời thêm một nhà văn và một họa sĩ đang tích cực chăm giải cho báo tường.

Rồi một hôm, Huy đang đạp xe ở lớp luyện toán về thì nghe có người gọi, quay lại thì thấy Việt Tùng đang vẫy rồi rít...

(Mở dần, chuyển sang cảnh 3)

Bối cảnh 3

Trên một đoạn phố nào đó. Huy đang đạp xe đi, nghe Việt Tùng gọi thì dừng xe, quay lại đợi. Việt Tùng đến, vẻ hào hứng khoe...

Việt Tùng: Anh Huy, em đến lớp toán tìm anh thì anh vừa về xong... Anh biết không, báo của bọn em được giải nhì đấy.

Huy (vẻ vui lây): Thế à. Khá quá nhỉ. Thế báo của lớp nào được giải nhất?

Việt Tùng: Của lớp 7A. Nhưng báo chúng em lại có nhiều bài được giải, đặc biệt là có một bài duy nhất trường, được giải nhất. Anh có đoán được là bài của ai không?

Huy (vẻ suy nghĩ): Bài giải nhất à... thơ hay là văn?

Việt Tùng: Văn. Một câu chuyện ngụ ngôn...

Huy (chợt nhớ ra): Ngụ ngôn á. Thế thì bài của em gái anh rồi...

Việt Tùng: Đúng vậy. Là bài của Anh Thu đấy.

Huy (vẻ hồi hộp, nhưng ngần ngại không tiện hỏi): Thế thì hay nhỉ... Hay anh em mình đi xem đi. Giờ báo treo ở đâu?

Việt Tùng: Đang để ở nhà em. Anh Thu cũng đang ở đấy. Vì mai là mang về lớp để cô chủ nhiệm treo cho cả lớp xem.

Huy: Ủ. Nhà em gần trường mà. Vậy ta qua đó một lúc đi...

Việt Tùng: Đi anh (lên xe) Lúc nhận báo về, em bảo bạn Thu đợi đấy rồi ra lớp tìm anh luôn...

Huy (lên xe đạp đi): Thế à. Mừng cho các em... À, tuần này anh rỗi chiều thứ 6. Lại đến nhà anh như mọi khi chứ.

Việt Tùng (đạp xe bên Huy): Nhất định rồi. Em được anh kèm cho mấy buổi, đã vỡ ra nhiều về toán rồi đấy, nhất là môn hình học...

(*ống kính theo hai người một đoạn đường rồi về nhà Việt Tùng. Cả hai vào cổng, dựng xe ở sân. Anh Thư trong nhà chạy ra...*)

Anh Thư: Anh Huy khao bọn em đi. “Ngôi sao xanh” của lớp em được *tận mấy giải* đấy nhé...

Huy (đùa): Lại còn thế nữa. Phải ngược lại mới đúng chứ...

Việt Tùng (cười): Ý anh Huy là lớp mình phải khao lại anh ấy mới đúng đấy, “Tổng biên tập” ạ. Vì tuy không tham gia, nhưng anh Huy đã gánh hết phần việc nhà của bạn còn gì.

Huy: Phải đấy. Việt Tùng thông minh lắm... Đâu rồi, cho anh xem ban giám khảo họ chấm thế nào nào.

Anh Thư: Anh đã vội chê em rồi. Em cũng biết công của anh chứ. Bởi vậy, để bao giờ bài của em được đăng báo TNTP, có nhuận bút em sẽ khao riêng anh, được chưa?

Huy (đùa): Chà, đợi được đăng báo thì... chết đói.

Việt Tùng (đi vào nhà): Anh đi theo em (chỉ tờ báo khổ A0 treo trên tường) Anh Huy xem, bông hoa tết bằng dây ruy- băng màu vàng dính ở cạnh chữ “Ngôi sao xanh”, có chữ “*giải nhì*” và chữ ký của ban giám khảo, là giải của tờ báo nhé...

Anh Thư (tiếp lời): Còn cũng bông hoa như thế nhưng màu đỏ dính ngay trên bài báo của em là *giải nhất* đấy anh ạ. Còn mấy bài giải khuyến khích nữa...

Việt Tùng (hào hứng, không để ý đến vẻ nôn nóng của Huy, khi chăm chăm nhìn bài báo của em gái): Anh Huy thấy *oách* chưa?

Huy (vẻ chiếu lệ): Ồ, ờ... Thật là tuyệt. (chú ý đọc bài báo) Ồ, thế cái đoạn kết của anh...

Anh Thư (vẻ nhớ ra): À. Em nhớ rồi. Tối hôm đó em đã sửa lại...

Việt Tùng (vẻ ngạc nhiên, nhìn Thư): Anh Huy nói cái kết nào?

Anh Thư (cười): Bạn không biết đấy thôi. Chiều hôm đó, rồi mình lại nhờ anh Huy, nhưng lại chỉ được một cái kết giống hệt của bạn...

Huy: Vậy ra khuya hôm đó, em đã nghĩ ra cái kết này à? Thế mà anh cứ tưởng...

Anh Thư: Vâng. Em muốn cho nó *ấn tượng* một chút.

Việt Tùng (vẻ hiểu ra): Anh Huy ơi, em đã bảo mà: “Tổng biên tập” này *hắc-xì-dầu* lắm... Em phải vẽ bức tranh kia đến ba lần thì biết rồi đấy. Còn chưa kể mấy cái *tít* bài báo cũng phải viết lại mấy lần...

Huy (gật gật đầu xác nhận): Đúng như vậy. Trông tờ báo rất nổi. Còn cái kết này thì thật là *ấn tượng*, đúng là ăn đứt cái câu *ngắn gọn* của anh (đọc): “*Đứt lời, Mèo già ngoạm đứt đầu chuột cổng. Không chút đắn đo, nó lôi xác tên phản bội vớt xuống cổng, nơi dòng nước đen ngòm đang lờ đờ chảy. Rồi nó thanh thản lui vào góc bếp, nằm co ro với cái bụng đói meo*”

Việt Tùng (nhìn Huy, trầm trồ): Tuyệt. Phải không? Có cả nhận xét của ban giám khảo đấy, anh Huy đọc đi...

Huy: Anh đọc rồi... “*Ngắn gọn. Ấn tượng và bất ngờ*”. Thật là xác đáng. Anh nghe nói nhà trường có mời cả nhà văn và họa sĩ vào ban giám khảo?

Anh Thư: Đúng thế anh ạ. Nhà văn và họa sĩ đều là các biên tập viên trẻ ở báo TNTP. Những bài được giải sẽ được chọn đăng ở báo để khuyến khích học sinh học văn và viết bài cho báo đấy ạ.

Huy: Thế thì nhất rồi (quay sang Tùng) Vậy thì thể nào anh em mình cũng được khao nhuận bút rồi đây, Tùng nhỉ.

Việt Tùng: Vâng. Nhất định rồi. Trong đó cũng có công của cả anh và em đây, anh Huy ạ.

Anh Thư (cười xác nhận): Ngoài ra, còn công kèm cặp môn toán của *sư huynh* nữa chứ. Bạn Tùng không nhớ à? (cười vui vẻ, nắm tay anh) Thôi, anh em mình về đi, còn báo cho mẹ biết nữa. Chào bạn Tùng nhé. Mai bạn nhớ mang báo lên cho cô chủ nhiệm đây.

Việt Tùng: Nhất định rồi (tiễn cả hai anh em ra cổng) Em chào anh Huy. Bạn Thư về nhé.

(cả ba vui vẻ chia tay nhau ở cổng nhà Việt Tùng. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Sau lần đó, Huy đã biết nể cô em gái hơn và thấy rằng: để đạt được một điều gì đó, năng khiếu thôi còn chưa đủ, còn cần phải đòi hỏi rất cao ở sự cố gắng của bản thân nữa.

Còn Anh Thư thì đã tỏ ra cố gắng học toán hơn khi được anh trai hết lòng bảo ban, kèm cặp. Rồi năm đó, cả hai anh em đều có tin vui: Huy được vào đội tuyển quốc gia môn toán, Anh Thư cũng đạt học sinh giỏi văn cấp thành phố. Nhóm của Anh Thư và Việt Tùng theo học anh Huy đều được tổng kết điểm khá, giỏi về toán.

Giờ thì cả hai anh em đều là sinh viên rồi, họ đã được theo học đúng môn sở trường của mình. Ai cũng bận bịu học hành, lên lớp, đi thư viện, rồi đi thực tế...

Thời gian qua đi thật nhanh, nhưng những kỷ niệm đáng nhớ giữa hai anh em vẫn còn đọng mãi trong ký ức của Huy. Còn các bạn thì sao? Các bạn có những kỷ niệm gì về anh hay em của mình? Một dịp nào đó các bạn hãy kể cho mọi người nghe với nhé. Còn bây giờ, đã hết thời gian rồi, xin chào các bạn và hẹn gặp lại.

Mẹ và Con

(Dựa theo truyện ngắn “Ngày không thể quên” của Cù Thị Phương Dung)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Hôm nay, trong chuyên mục “CCCM” tôi sẽ kể cho các bạn nghe chuyện về một người mẹ với các con của mình.

Tôi không biết rõ trong câu chuyện này ai hạnh phúc vì ai hơn: mẹ vì con hay con vì mẹ. Nhưng tôi biết chắc rằng, các bạn sẽ thấy hạnh phúc vô cùng khi mình có mẹ.

Và khi nghe xong câu chuyện rồi, trong sâu thẳm lòng mình, các bạn sẽ thầm gọi: mẹ ơi...

... Chuyện xảy ra từ hồi chiến tranh chống Mỹ, khi giặc Mỹ leo thang cho máy ném bom xuống Thủ đô Hà Nội và các thành phố khác.

Có một người mẹ cho ba cô con gái của mình sơ tán ở một làng xa thành phố, nhưng chỉ cách nơi nhà máy mẹ sơ tán chỉ chừng hơn chục cây số, vì mẹ không thể ở quá xa con được.

Như vậy là hàng tuần, vào ngày chủ nhật, mẹ có thể đều đặn đạp xe về thăm các con, đó là những ngày hạnh phúc nhất của cả mẹ và con.

Vào một chủ nhật, trước ngày lễ 2-9 chỉ ba ngày, con gái út ôm chầm lấy mẹ trước lúc chia tay, như còn chưa muốn rời mẹ ra...

(Chuyển sang bối cảnh 1)

Nhân vật

Mẹ: Trạc ngoài 40 tuổi.

Chị cả: Lên lớp 7- 13 tuổi.

Chị hai: Lên lớp 5- 11 tuổi.

Em út: Lên lớp 3- 9 tuổi.

Bà tổ trưởng: Trạc ngoài 50 tuổi.

Bối cảnh 1

Dưới một rặng tre ngà, trong cảnh chiều tà... Mẹ trong trang phục áo xanh công nhân, đội mũ cắm lá ngụy trang như thời còn máy bay Mỹ. Xe đạp kiểu xưa, ghi đồng cũng cài mấy cành lá ngụy trang.

Đang dắt xe đi, mẹ quay lại, vẫn thấy con gái út lẻo đẻo theo sau. Mẹ vội vàng dựng xe vào một thân tre, quay lại cúi xuống với con, cố dấu xúc động...

Mẹ: Kìa con, sao không quay lại với các chị đi?

Em út (với tay lên ôm cổ mẹ): Mẹ cho con ôm mẹ một lúc nữa...

Mẹ (âu yếm nhắc bổng con lên. Gắng cười động viên): Con gái ngoan, rồi mẹ lại về thăm các con mà...

Em út (vẻ vui sướng): Vâng. Nhưng mẹ nhớ là không phải đến chủ nhật như mọi khi, mẹ nhé. Mùng 2-9 đấy, ba hôm nữa thôi, mẹ nhớ chưa? Mấy mẹ con mình lại liên hoan như mọi khi ở thành phố ấy...

Mẹ (cười): Mẹ nhớ rồi. Con ở nhà chơi ngoan với các chị, nghe lời bác chủ nhà, 2-9 mẹ sẽ mua bánh kẹo về liên hoan... (nhìn vào ngõ, nơi hai chị đang chạy ra) Kia, các chị ra đấy, con lại với các chị đi (thả con út xuống đất, xúc động quay vội đi dắt xe) Mẹ đi đây...

Ba chị em (vẫy vẫy tay khi mẹ đạp xe khuất dần): Chúng con chào mẹ...

Chị cả (dắt tay hai em): Thôi, chị em mình về chuẩn bị sách vở cho ngày khai giảng đi...

Hai em (đồng thanh): Đi... (*óng kính theo cả ba vào cổng một ngôi nhà*)

*Tiếp sang **bối cảnh 2***

(*Hiên một ngôi nhà ở vùng quê. Cảnh tượng chiều hôm, không có điện, thời chiến. Ba chị em ngồi bọc những cuốn vở bằng giấy báo cũ trong một buổi chiều nhá nhem, chuyện trò ríu rần...*)

Chị cả (bắt đầu vọc vở): Mỗi chị em tự bọc lấy vở cho mình. Ai không biết làm thì nhờ chị nhé.

Chị hai (vẻ tự hào): Em biết bọc rồi. Em sẽ bọc phần vở của em.

Em út (nói theo): Em cũng biết bọc... (nhưng lại lúng túng với chưa biết làm ra sao, đang ngó nhìn chị cả)

Chị cả (nhìn em út, hướng dẫn): Trước tiên em hãy gấp đôi tờ giấy bọc, thế... Sau đó đặt vở vào rồi lật trang giữa ra, gấp báo theo mép vở. Trông chị đây... (làm mẫu cho em)

Em út (chăm chú theo dõi, làm theo): Đây, thế này... (vẻ phấn khởi) Em cũng gấp được đấy, chị ạ.

Chị cả (động viên): Ừ, em giỏi lắm... À, ban nãy hai chị đang định ra sân kho họp tác chơi thì không thấy em đâu. Mọi người ra tắt ngoài đó rồi...

Chị hai: Ừ. Ra đây xem các bà, các chị bện mũ rom vui lắm.

Em út (vẻ bối rối): Em đi theo mẹ một lúc, thế là mẹ lại bế em...

Chị cả: Lớp học của chị trong một ngôi chùa, còn của hai em trong một cái nhà kho của hợp tác xã...

Chị hai: Bác chủ nhà bảo đấy là các lớp học cũ ngoài đồi sơ tán về. Ngoài đó bây giờ trống trải, sợ máy bay bắt ngờ ném bom...

Chị cả (vẻ thông thạo): Bây giờ thì ở vùng này còn chưa có máy bay Mỹ tới đâu, chỉ đề phòng thôi.

Em út: Chị ơi, thế em có được phát mũ rom không?

Chị hai: Có chứ, chị nhỉ. (nhìn em cười) Em bé thế này mà đội mũ rom vào thì trông buồn cười lắm nhỉ...

Chị cả: Chả sao, bé thì được phát mũ rom bé thôi.

Em út: Chị ơi, thế ít nữa em học với ai?

Chị cả: Em học với các bạn cùng tuổi ở địa phương đây. Sáng nay mẹ đã đi ghi tên vào các lớp cho cả ba chị em rồi. Ba chị em mình lên lớp 7, lớp 5 và lớp 3...

Em út (vẻ phân vân): Chắc toàn các bạn lạ lắm, chị nhỉ?

Chị hai: Ừ. Lớp chị cũng thế, nhưng rồi cũng quen nhau ngay ấy mà...

Chị cả: Hai em học gần nhau, ra chơi lại gặp nhau, học xong lại cùng về nhà. Nhớ nghe lời mẹ dặn, học về không la cà đi đâu đấy nhé, trong làng có nhiều hồ ao lấm. Về trước thì ở nhà đợi chị...

Em út: Bao giờ thì chị em mình đi học hả chị?

Chị cả: Đầu tuần sau nữa...

Em út (reo lên): A, đến lúc mình đi học thì mẹ còn về hai lần nữa...

Chị hai: Sao lại hai, chỉ chủ nhật thôi, sang thứ hai đã khai giảng năm học mới rồi.

Chị cả (nhìn em út, xác nhận lời chị hai): Ừ, chỉ một lần thôi...

Em út (quả quyết): Thật mà, mẹ bảo em thế. Mồng 2 tháng 9 mẹ lại mang bánh kẹo về cho chị em mình liên hoan như mọi năm ở phố...

Chị hai: Thế thì thích quá, lại sắp được gặp mẹ rồi (nhắm tính) chỉ còn ba hôm nữa...

Chị cả (đồng tình): Ừ. Chỉ sợ đang thời chiến, mẹ không được nghỉ...

Em út: Không phải đâu, mẹ hứa với em rồi mà. Nhất định mẹ sẽ về.

Chị cả: Mẹ bảo từ nhà máy về đây đi xe đạp theo đường lớn cũng mất hơn một tiếng, tắt đường đồi cũng mất gần hai tiếng đồng hồ đi bộ. Ban đêm thì chắc mẹ không đi xe đạp được, tối lắm...

Chị hai: Ừ. Mẹ chỉ toàn về ban ngày thôi...

Chị cả: Đây là chưa kể nếu làm thêm ca thì đến đêm, mẹ mới xong việc ở nhà máy...

Em út (bỗng hoang mang, nói như muốn khóc): Em không biết đâu, mẹ sẽ về, mẹ bảo em thế... Ba hôm nữa, mẹ sẽ về.

Chị cả (chợt thấy thương em. Dồn số vở đã bọc lại): Thôi nào, chắc rồi hôm đó mẹ sẽ về... Giờ xong rồi, chị em mình cùng ra sân kho xem bện mũ rơm đi... *(Ổng kính bám theo chị cả khi mang vở vào nhà rồi quay ra, dắt tay hai em chạy đi ra cổng. Trời tối hẳn. Ngoài sân kho lại vọng lại tiếng cười đùa của các em, xen lẫn tiếng éch nhái ộp oạp trong các ao chuôm... Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)*

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Rồi cái ngày 2 tháng 9 đó cũng đến. Xong ca, mẹ vội về chuẩn bị những gói quà của công đoàn nhà máy gửi tặng, khi biết mẹ sẽ tranh thủ về với các con.

Nét mặt mẹ hân hoan, rạng rỡ khi nhìn những túi quà trong đó, ngoài bánh kẹo, còn những món đồ chơi nho nhỏ: Một con búp bê nhựa xinh xinh, một bộ đồ nấu ăn nhỏ xíu nhiều màu sắc, một chú gấu nhồi bông trông rất dễ thương.

Chỉ nghĩ đến niềm vui của các con, nhất là cô gái út còn non nớt, là mẹ lại như trẻ lại và quên hết quãng đường dài trước mặt và còn phải quay về nhà máy ngay trong đêm để mai còn đi làm tiếp.

Lúc mẹ ngó ra nhìn trời như thể quyết định có đi xe đạp hay không thì đột nhiên bà tỏ trường vội vàng chạy đến. Mẹ chợt thấy như khế nhối lên đột ngột trong tim. Đó là linh cảm của một người mẹ, linh cảm gắn liền với những đứa con thân thương của mình...

(mờ dần, chuyển sang cảnh 3)

Bối cảnh 3

Trước cửa một căn phòng tập thể đơn sơ. Chiếc xe đạp cũ kỹ dựng ở cửa. Trong phòng, bày biện đơn sơ như cuộc sống nơi sơ tán của công nhân thời chiến. Mấy gói quà còn chưa kịp cho vào một túi...

Ông kính quay cảnh mẹ và bà tổ trưởng gặp nhau trước cửa, rồi vào nhà ngồi ở bàn uống nước...

Mẹ (bồn chồn): Có chuyện gì thế hả chị?

Bà tổ trưởng (vẻ lo lắng, căng thẳng): Thật không phải với em quá. Có việc đột xuất... May mà em còn chưa đi...

Mẹ: Phải làm thêm ca sao chị?

Bà tổ trưởng: Không, việc đột xuất. Ca ba tổ mình chị Hồng bị sốt phải đưa đi bệnh xá, lại đúng vị trí của em...

Mẹ (lo lắng): Thôi chết, chị Hồng cũng đi thăm con hôm chủ nhật vừa rồi với em. Nhưng con chị ấy ở xa hơn, ở nhà bên ngoài... Hôm trước, trông sắc mặt chị ấy không được tốt, nhưng lại bảo không sao...

Bà tổ trưởng: Phải rồi, chị ấy bị gặp mưa, lại cố quá nên vừa rồi phải đưa vào bệnh xá. Vậy là...

Mẹ (sốt sắng): Không sao, chị uống nước đi. Em sẽ thay đồ bảo hộ, chỉ một loáng là xong rồi chị em mình sang nhà máy...

Bà tổ trưởng (thở phào): Ôi, thế mà chị cứ lo em đã đi rồi, lại nhớ mất kế hoạch của tổ... (Nhìn đồng hồ) Còn 20 phút nữa mới vào ca. Em cứ thủng thẳng rồi ngồi nghỉ một lát. Khổ, chắc về đến nhà lại tắt bật chuẩn bị, chưa kịp ngồi uống chén nước...

Mẹ (khoác chiếc áo bảo hộ ra ngoài, đến bàn ngồi tiếp nước): Cũng là em còn phân vân, đi xe đạp hay đi bộ. Đi xe đạp lại sợ lúc về trời tối, phải dắt cũng ngại...

Bà tổ trưởng (vẻ ái ngại): Ủ, đường sá thời chiến, đi ban ngày đã khó, ban đêm thì... Vậy là mẹ con lại nhờ hẹn, các cháu lại mong.

Mẹ (gạt đi): Không sao, chắc con bé lớn biết mẹ bận không về được...

Bà tổ trưởng (chép miệng): Khổ cho các cháu. Như mọi năm, giờ này đang được bố mẹ đèo đi Bờ Hồ ăn kem, ngắm phố phường đỏ rực cờ sao...

Mẹ: Ở phố, nhà máy năm nào cũng nghỉ mùng 2 tháng 9, lại đều có quà đầy đủ cho các cháu, nên năm nay con bé út nhà em cứ nhắc mãi...

Bà tổ trưởng: Phải. Năm nay khó khăn thế mà công đoàn cũng về tận thành phố gói quà mang lên chỗ nhà máy sơ tán. Nhưng chả mấy ai có điều kiện mang quà về cho các con... Một phần nhà máy hoạt động theo chế độ thời chiến, không được nghỉ lễ, phần các mẹ lại gửi con xa. Được mình em có con ở gần một chút thì lại...

Mẹ: Chỉ là đột xuất thôi, các cháu cũng quen rồi... À, chị ơi, ban chiều, lúc còn chưa tan ca, nghe có tiếng bom gần gần...

Bà tổ trưởng: Đó là mạn Việt Trì. Chắc bom tấn nên mới nghe gần thế. Khu vực nhà máy mình vẫn thuộc vành đai an toàn...

Mẹ: Đợt này chắc tổng gom hàng nên nhà máy làm liên tục ba ca...

Bà tổ trưởng: Phải. Không ngờ sức chịu đựng của con người thật kỳ lạ. Lúc ở phố làm hai ca về đã thấy mệt rồi, giờ khi có việc phải đi thêm ca vẫn còn sức hôm sau đi làm.

Mẹ: Cứ nghĩ đến chủ nhật được về với các cháu là em lại thấy khỏe ra, chị ạ. Vậy là một tuần trôi đi thật là nhanh...

Bà tổ trưởng (trầm ngâm): Người mẹ có con thật là lạ, dường như con cái mang lại sức mạnh cho mình...

Mẹ: Còn hơn thế nữa, chị ạ. Một tuần, không được ngắm các con một lần, chăm sóc chúng, nghe tiếng gọi mẹ của chúng... là em dường như không chịu được.

Bà tổ trưởng: Chả thế mà ở nhà máy có đến mấy người đang định theo em chuyển con về sơ tán gần nhà máy để tiện hàng tuần về thăm con...

Mẹ: Cũng phải công nhận bà con mình thật là tốt. Cũng chẳng quen lạ gì, chỉ gặp một lần ngỏ lời xin gửi con là họ mở rộng tấm lòng...

Bà tổ trưởng: Bà con ở quê chị cũng vậy. Riêng nhà cha mẹ chị cũng có một nhà gửi hai cháu, hai cháu nhà chị về gửi ông bà là bốn, thêm mấy đứa cháu nội ngoại, cứ như cái nhà trẻ vậy.

Mẹ: Hôm chủ nhật rồi, em đã liên hệ xin học cho các cháu. Các bác ở địa phương còn bắt tả xem các cháu lớn bé thế nào. Em không hiểu, nói các cháu sẽ học theo lớp, theo tuổi...

Bà tổ trưởng: Tức là theo học bạ đấy...

Mẹ: Vâng, là mình hiểu thế. Không ngờ, ông chủ tịch lại bảo, “ai mà chả biết các cháu học theo lớp. Tôi cần là cần biết cháu lớn bé ra sao, đầu to đầu nhỏ thế nào...”

Bà tổ trưởng (vẻ ngạc nhiên): Chắc là xem có thông minh không...

Mẹ (cười): Không phải thế, chị ạ. Đó là để biết kích thước mà phân công cho các bà các chị bện mũ rơm cho các cháu...

Bà tổ trưởng (cười): Ra là thế. Thật chị em mình lạc hậu quá. Quả thực là bà con chu đáo thật. Lại cảnh giác cao độ nữa...

Mẹ: Vâng. Em cảm động lúng túng, cảm ơn rồi rít. Làm ông chủ tịch cứ ngạc nhiên mãi... (cười, đứng lên) Chắc gần đến giờ vào ca rồi, chị em mình đi thôi.

Bà tổ trưởng: Ừ đi. Đề chị giúp em cho cái xe đạp vào... (áy náy chép miệng) Rõ khổ, thế là lại lỡ hẹn với các con...

Mẹ (nhanh tay đỡ lấy xe, dắt vào nhà): Ấy chết, chị để em... (cười) Có sao đâu, thời chiến mà chị...

(Ông kính bám theo hai người tắt tả ra đi. Trời đã về chiều. Ca ba bắt đầu. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Bị cuốn vào công việc, khi mẹ kết thúc ca ba thì đã gần 10 giờ đêm rồi. Lúc đó chợt nhớ đến các con, nhất là con gái út lúc chia tay, mẹ thấy nhói thắt trong tim. Mẹ hiểu là các con đã chờ mẹ suốt cả buổi chiều. Và mẹ lập tức quyết định phải về ngay với các con. Nhưng trời đêm tối bùng khiến mẹ ngần ngại. Một nỗi đau giằng xé: mai mẹ không được nghỉ, chỉ có thể mang những gói quà này cho các con trong đêm nay thôi, những gói quà mà mẹ biết chúng sẽ mang lại cho các con một niềm vui to lớn.

(Đoạn này có thể đọc diễn cảm trên nền một vài đoạn phim truyện nào đó tả cảnh đêm gió như mô tả- ví dụ chọn trong phim “Đất và người”) Rồi mẹ quyết định ra đi mà không nói cho ai biết, vì mẹ sợ sẽ không ai cho mẹ đi trong đêm tối khuya như vậy. Mẹ đã vượt qua những cánh đồng và những ngọn đồi hoang.

Bóng tối và sự vắng lặng trùm lên mẹ. Gió lạnh trong đêm thổi vù vù bên tai nghe đến rợn người. Ngay cả một người đàn ông can đảm cũng cảm thấy ngại ngùng khi đi một mình trong đêm như vậy.

(cho hình ảnh lướt nhanh) Mẹ vừa đi vừa chạy, cố gắng nén nỗi sợ hãi khi gặp một lùm cây mờ mờ đặng xa, như một bóng đen đang rình đợi. Mẹ nhắm mắt lại khi đi qua một bãi tha ma với vô vàn đóm lửa lân tinh và những con chuột to tướng như cô tình va vào đôi chân run rẩy của mẹ.

(cho hình ảnh chậm lại) Rồi mẹ cũng về được đến làng khi đã gần 12 giờ đêm... Mẹ nghĩ, giờ này chắc các con đã ngủ say sau suốt một buổi chiều và buổi tối đau đầu chờ mẹ. Mẹ nhẹ nhàng đẩy cánh cửa liếp bước vào và hết sức ngạc nhiên khi cô gái út bé nhỏ, đầu tóc rối bù và đôi mắt ngái ngủ đang ngồi gà gật bên ngọn đèn dầu vụn nhỏ...

(mở dần, chuyển sang cảnh 4)

Bối cảnh 4

Buổi đêm trong căn phòng nhỏ đơn sơ. Em bé ngồi bên ngọn đèn dầu. Bên cạnh, hai cô chị đang ngủ say mê mết...

Mẹ (khẽ ôm em út vào lòng như sợ đánh thức hai chị dậy): Sao con lại chưa ngủ hả con?

Em út (ôm chằm lấy mẹ): Mẹ ơi, sao bây giờ mẹ mới về. Chiều nay chúng con ngồi đầu làng chờ mãi mà không thấy mẹ...

Mẹ (xúc động): Ồ. Mẹ xin lỗi con, vì có việc đột xuất của nhà máy...

Em út: Mẹ không biết đâu, lúc chiều nghe bom nổ phía nhà máy, chị lo lắm, làm chúng con khóc mãi, chỉ sợ mẹ bị sao. Bác chủ nhà dỗ mãi mà chúng con không ai ăn cơm chiều...

Mẹ (nước mắt rơi xuống đôi môi đang mỉm cười): Thế sao con không ngủ cùng các chị?

Em út: Con không dám ngủ. Con sợ mẹ về mà không ai đón mẹ.

Mẹ (ôm chặt con vào lòng, vai rung lên): Ôi, con gái bé bỏng của mẹ. Quả là mẹ đã được thưởng công xứng đáng cho nỗi sợ hãi mẹ vừa trải qua khi nghe cái miệng xinh xinh bé nhỏ của con nói ra câu đó...

Em út (khẽ đẩy mẹ ra, nhìn vào mặt mẹ, hồn nhiên): Sao mẹ lại khóc, hả mẹ. Mẹ có đói không để con gọi chị dậy lấy cơm cho mẹ ăn...

Mẹ (bế con trên tay, nhìn vào mặt con, cười hạnh phúc): Mẹ không đói. Mẹ hết đói rồi con gái cưng của mẹ ạ, mẹ sẽ ngồi với các con một lúc... Hôm nay chị Mai con bác chủ nhà không ngủ cùng các con à?

Em út: Chị Mai cho chúng con ăn rồi đi trực đêm với dân quân xã. Gần sáng, chị ấy mới về, mẹ ạ. (khẽ lay lay hai chị) Mẹ về. Hai chị ơi, mẹ về...

Chị cả, chị hai (giật mình ngồi dậy, ngơ ngác một lúc rồi nhận ra): Ôi, đúng thật là mẹ rồi (ngả đầu vào mẹ)

Mẹ (vuốt vuốt đám tóc rối bù của hai chị): Tội nghiệp các con tôi (rút trong túi áo bảo hộ ra chiếc lược) Để mẹ chải đầu cho...

Chị cả: Mẹ ơi, lúc chiều nghe tiếng bom...

Mẹ (vẫn chải tóc cho con, dịu dàng): Không phải đâu các con ạ. Bom nổ phía Việt Trì, còn rất xa chỗ mẹ...

Chị hai: Bác chủ nhà cũng bảo thế, mẹ ạ. Nhưng chúng con thấy mãi mà mẹ không về nên cứ lo...

Em út (vẻ hồn nhiên, tự hào): Em biết là thế nào mẹ cũng về mà, mẹ nhỉ?...

Mẹ (âu yếm): Phải rồi, con ạ. Các con ngoan, biết thương yêu nhau thì mẹ sẽ về (chợt nhớ ra) Thôi, quên mất, để mẹ lấy quà 2-9 cho các con.

Em út (nhanh nhẩu): Để con lấy túi cho mẹ (lấy túi để cạnh cửa) Mẹ ơi, nặng thế (đưa cho mẹ)

Mẹ (đỡ lấy túi, cười): Chỉ tại con mẹ còn bé thôi. Túi chỉ có bánh kẹo thôi, có nặng đâu (giở túi quà ra chia cho các con)

Em út: Ôi, thế là con có bộ đồ nấu ăn để chơi đồ hàng rồi...

Chị hai: Em được con búp bê, xinh quá...

Chị cả: Con gấu bông này thật là ngộ, mẹ nhỉ.

Mẹ (sung sướng ngắm vẻ hân hoan trên từng khuôn mặt ngây thơ): Phải rồi, các bác trong nhà máy phải về tận thành phố để mua quà cho các con đây... (chợt nhớ ra) Thôi, các con nằm xuống ngủ đi, mẹ ngồi với các con một lúc rồi mẹ phải về nhà máy. Mai sớm, mẹ đã phải vào ca rồi.

Ba chị em: Vâng ạ (ngoan ngoãn nằm xuống bên nhau, tay vẫn ôm túi quà)

Em út: Mẹ ơi, mẹ kể chuyện cho chúng con ngủ đi...

Mẹ (xoa xoa đầu cho em út): Ừ. Mẹ sẽ kể cho các con nghe câu chuyện *Bánh mặt trăng* (Có thể đọc thật diễn cảm trong bối cảnh mẹ ngồi kể chuyện và ngắm các con đang đi vào giấc ngủ):

“Ngày xưa, đã lâu lắm rồi, ở một làng nọ có một bà mẹ rất nghèo. Nhưng bà lại có ba cô con gái xinh đẹp, ngoan ngoãn và rất thương mẹ. Hàng ngày các con bà trồng rau, quay tơ dệt vải và giúp bà nướng bánh mang ra chợ bán.

Một hôm, đến ngày sinh nhật mẹ, nhân lúc mẹ đi chợ chưa về, các con bà bàn nhau nên tặng quà gì cho mẹ.

Có một mục phù thủy hay rủ rê các em bé đi chơi xa, nhân dịp ấy đóng vai một người bán hàng mò đến nhà bà mẹ. Mục nói: “Ta biết có một nơi bán rất nhiều quà sinh nhật rất đẹp cho người mẹ. Nếu các cháu muốn, ta sẽ đưa đi và mua tặng các cháu món quà đẹp nhất”

Các cô gái thích lắm, đang định chuẩn bị đi theo mục phù thủy. Bỗng nhiên em út nhắc: “Không được, các chị ơi. Mẹ dặn muốn đi đâu phải đợi mẹ về đã” Chị cả cũng nhớ ra: “Phải rồi, mẹ bảo mẹ chỉ thích nhất cái gì do chúng ta làm ra” Chị hai đề nghị “Đúng. Hay chúng ta làm cho mẹ một cái bánh hình mặt trăng thật đẹp, loại bánh mà mẹ vừa dạy chị em mình làm”.

Cả ba chị em reo lên: “Phải rồi, Bánh mặt trăng. Mẹ bảo mặt trăng là người mẹ dịu hiền nhất của muôn loài trên trái đất”

Phù thủy thất vọng nghĩ thầm: “Ôi, thật khó mà rủ rê những đứa trẻ biết nghe lời mẹ” Thế là mục ta cuốn gói rút thẳng.

Mẹ đi chợ về. Một cái bánh mặt trăng đẹp nhất đang chờ mẹ trên bàn. Còn ba cô con gái thì đang tươi cười, khoanh tay lễ phép cúi chào mẹ. Họ đồng thanh nói: “Chúng con chúc mừng sinh nhật mẹ”

Mẹ sung sướng ôm ba cô con gái vào lòng: “Ôi, mẹ cảm ơn các con. Mẹ chưa bao giờ nhìn thấy một chiếc bánh mặt trăng ngon và đẹp như thế này bao giờ”

Em út (nói trong cơn buồn ngủ ập đến): Mẹ ơi. Chúng con cũng yêu mẹ, cũng biết nghe lời mẹ...

Mẹ (cúi xuống thơm lên vàng trán con, xúc động thì thầm): Phải, con yêu. Các con của mẹ ngoan lắm. Các con ngủ đi... ngủ đi... *(Nhạc ru con nổi lên trên nền hình ảnh ấy. Mẹ ngắm lần cuối các con đang ngủ rồi đứng dậy, khẽ khép cửa lại, bước ra ngoài. Trời hừng hửng sáng. Trăng hạ tuần treo lơ lửng trên ngọn tre như một chiếc lưỡi liềm màu trắng nhạt nhoà... Mờ dần, chuyển sang dần chuyển)*

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Câu chuyện về mẹ và con đến đây đã hết rồi. Bây giờ, người mẹ trong câu chuyện đã thành người bà ngoài 70 tuổi.

Bà đã tổ chức nhiều bữa liên hoan nhân ngày 2-9 cho các con cháu, nhưng ngày 2-9 năm đó không bao giờ phai mờ trong ký ức của bà.

Còn các cô con gái của người mẹ năm nào giờ cũng đã thành mẹ của những đứa con, các mẹ đã tổ chức nhiều bữa liên hoan nhân ngày quốc khánh cho các con của mình.

Họ không nhớ hết những lần đó, nhưng lần gặp mẹ nhân ngày 2-9 năm ấy thì đã lưu lại trong ký ức họ như một kỷ niệm không bao giờ quên được.

Và mỗi khi đến ngày 2-9, trong buổi liên hoan vui vẻ, bà lại kể cho các cháu về mẹ của chúng trong những ngày tháng chiến tranh nơi sơ tán năm xưa... “Lúc đó các mẹ còn bé như các cháu bây giờ. Khi đi học, ai cũng đội những chiếc mũ rom, trông như những chiếc nấm ngộ nghĩnh”...

Mẹ còn cho các con xem những món quà sinh nhật xinh xinh năm ấy: Con búp bê nhựa, chú gấu bông ngộ nghĩnh và bộ đồ nấu ăn nhiều màu xinh xinh mà các mẹ còn cất giữ đến tận bây giờ.

Và còn cả câu chuyện về người mẹ với ba cô con gái cùng chiếc bánh hình mặt trăng đã từng đi vào giấc ngủ trẻ thơ nữa của mẹ nữa, các bạn còn nhớ không? Còn bây giờ, xin chào các bạn và hẹn gặp lại.

Bài văn ấy

(Dựa theo truyện ngắn cùng tên của *Trần Thiên Hương*)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Cùng học với nhau một lớp, thậm chí là ngồi cùng bàn, lại học nhóm cùng nhau, nhiều khi ta cứ tưởng mình đã hiểu kỹ về bạn rồi. Vậy mà lắm khi, phải qua một dịp đặc biệt nào đó, ta mới biết rằng, thực ra mình đã hiểu sai về bạn mình nhiều lắm.

Câu chuyện mà tôi kể cho các bạn nghe trong chuyên mục “Chuyện của chúng mình” hôm nay nói về một đôi bạn như vậy, đó là hai bạn Hoa và Hạnh, học lớp 7 chuyên toán, trường Lê Ngọc Hân.

Hạnh có hoàn cảnh gia đình khó khăn, còn Hoa thì gia cảnh khá giả hơn. Hai bạn chơi có vẻ thân với nhau, nhưng thực ra chưa hẳn đã vậy.

Thậm chí, có lúc Hạnh còn cho rằng, Hoa đã cố tình phô trương sự giàu có, hạnh phúc của mình...

(mở đầu, chuyển sang cảnh 1)

Nhân vật:

Hạnh (trang phục giản dị): 13 tuổi- học lớp 7.

Hoa (ăn mặc hơi phô trương một chút): Bạn cùng lớp với Hạnh.

Mẹ (của Hạnh): Trạc 40 tuổi.

Gì Nga (em ruột mẹ Hạnh): Trạc ngoài 30 tuổi.

Cô giáo dạy văn: Trạc 30 tuổi.

Bối cảnh 1.

Nhà Hạnh. Buổi chiều, mẹ Hạnh đang ngồi may. Hạnh đang ngồi giúp mẹ nhặt chỉ chiếc áo vừa may, trong khi chờ Hoa đến...

Một lát, Hoa dắt xe đạp vào sân...

Hoa: Cháu chào bác ạ.

Mẹ (ngước trông ra, niềm nở): Kia Hoa, sao giờ cháu mới tới. Bạn Hạnh đang nghĩ là cháu lại có việc gì đấy.

Hoa: Thưa bác, tại mẹ cháu cứ bắt cháu phải đi cùng ra cửa hàng thời trang để chọn váy áo cho cháu... (cúi xuống ngắm bộ váy mới)

Mẹ (ngắm Hoa, xuýt xoa): Chà, trông nổi lắm... Nhưng bác cứ tưởng mẹ cháu còn công tác ở nước ngoài?

Hoa: Thưa bác, mẹ cháu vừa về tới qua ạ.

Hạnh (đã ra được một lúc, giờ mới lại bên Hoa, ngắm nghía): Trông cậu mặc bộ này đẹp lắm (ngắm lên đầu) Lại thêm chiếc cặp tóc này nữa, hợp với bộ váy lắm...

Hoa: Đó là cô bán hàng lụa cho đấy. Cô ấy bảo nếu biết lụa thì trông sẽ giản dị mà lại đẹp...

Mẹ (cười): Bác làm nghề may, cứ được ngắm cháu mặc cũng học được nhiều mới cho học trò đấy, Hoa ạ.

Hạnh (vỗ tay): Hoan hô mẹ. Trước tiên là mẹ hãy trông bạn Hoa mặc để may cho con một bộ in hết, mẹ nhé.

Mẹ: Con chỉ nói vậy thôi, bố mua cho bộ váy hôm bắt đầu năm học mới mà con có chịu mặc đâu.

Hạnh: Ôi mẹ, nhưng bộ váy bố mua con mặc chẳng vừa gì cả. Mẹ chả trêu mãi là bố không phải nhà thời trang là gì... À mẹ ơi, hôm nay chủ nhật mà bố đi đâu sớm vậy ạ?

Mẹ: Bố có việc về quê ngoại con ạ. Lẽ ra là mẹ cùng đi nhưng mẹ đang bận làm nốt hàng đã hẹn khách hôm nay trả nên bố về một mình.

Hoa: Bác ơi, quê bác đẹp lắm phải không ạ. Cháu nghe bạn Hạnh kể mà thích mê ly. Bạn Hạnh thật là hạnh phúc, thường xuyên được theo hai bác về quê, còn cháu thì...

Mẹ: Ừ. Bác về quê chỉ hơn hai chục cây số. Ngày nghỉ, hai bác thích cho con cái về quê để vừa thăm ông bà, lại vừa có dịp được nghỉ ngơi ở vùng quê yên tĩnh...

Hạnh: Nhà bạn thì cả bố mẹ đều ở Hà nội, thích quá còn gì?

Hoa: Chỉ được cái có việc gì đến nhà ông bà thì tiện thôi, còn thì chẳng mấy khi được cùng bố mẹ đi chơi đâu. (cười) Lại còn bị bạn bè điều là “không có quê” nữa chứ...

Mẹ: Thế hè vừa rồi, cháu được đi nghỉ ở đâu?

Hoa: Ở Cửa Lò, bác ạ. Nhưng chỉ được vài hôm thì phải quay ra gấp vì mẹ cháu phải đi nước ngoài đột xuất.

Hạnh: Mẹ bạn Hoa làm bên công ty chuyên xuất khẩu lao động mẹ ạ. Vậy còn bố bạn thì sao? Mẹ bạn đi thì vẫn còn bố cơ mà...

Hoa (thoáng buồn, nói tránh đi): Bố mình suốt ngày bận việc ở viện nghiên cứu, không bỏ đi được, chỉ có hai mẹ con mình đi nghỉ thôi...

Mẹ (quay sang Hạnh): Vậy mà con không biết mời bạn Hoa về quê mình chơi.

Hạnh: Vâng. Con cũng không biết. (quay sang Hoa) Trước khi nghỉ hè, mình thấy bạn thông báo sẽ đi nghỉ với mẹ...

Hoa: Ừ. Đến khi hai mẹ con mình về nhà thì bạn đã về quê rồi...

Mẹ: Thôi được, theo bác thì vẫn còn nhiều dịp. Bao giờ được nghỉ một vài ngày, nếu cháu không cùng đi đâu với bố mẹ thì hai bác sẽ bảo bạn Hạnh mời cháu về quê chơi cùng với cả nhà bác. Ở quê, nhà cửa rộng rãi, ai cũng mến khách, cháu sẽ là khách quý đấy.

Hoa (vui vẻ hẳn lên): Vậy thì còn gì bằng, cháu cảm ơn bác ạ.

Hạnh: Bạn đồng ý vậy nhé... (quay sang mẹ) Còn bây giờ, chúng con đi học bài đây (quay sang Hoa) Bạn có mang theo quyển toán chọn lọc để làm bài tập về nhà không?

Hoa (xách cặp lên): Có đây rồi, mình cũng đã kịp xem qua vài bài, cũng khó ra phết đấy, Hạnh ạ.

Hạnh (cùng Hoa đi lại bàn học): Chuyện, toán chuyên mà không khó thì mới lạ... (cười) Mà không hiểu sao hai chúng mình là nữ lại rủ nhau đi học chuyên toán...

Hoa: Mẹ mình bảo học tự nhiên cho nó thông minh con người...

Hạnh: Còn mình thì chỉ thấy thích toán, thế thôi. Nhưng mà nhiều người nói học tự nhiên sau này có nhiều ngành để chọn hơn.

Hoa: Đúng vậy, nhưng học tự nhiên có ảnh hưởng gì tới học các môn xã hội đâu. Lớp mình chả có nhiều bạn học văn rất tốt là gì. Thậm chí năm ngoái, cô giáo dạy văn còn định cử bạn Hòa lớp mình đi thi học sinh giỏi văn là gì...

Hạnh: Ừ. Nhưng thầy giáo dạy toán lại không đồng ý, vì thầy là chủ nhiệm lớp, lại muốn cử bạn Hòa đi thi học sinh giỏi toán. Thế mà cuối cùng bạn ấy cũng giành được giải toán cấp thành phố đấy.

Hoa: Thế mới nê. Thế gọi là giỏi toàn diện, đúng không?

Hạnh: Đúng vậy. Nhưng cũng phải công nhận năm ngoái cô giáo dạy văn hay thật. Học sinh lớp toán đũa nào cũng mê.

Hoa: Ừ. Nghe nói năm nay cô giáo dạy văn cũng hay lắm. Thầy chủ nhiệm bảo cô là giáo viên dạy giỏi ở trường điem vừa xin chuyển về...

Hạnh: Mình cũng nghe nói như vậy. Có lẽ là vì học toán mãi khô khan, được cô giáo dạy văn hay, nên ai cũng thích.

Hoa (đồng tình): Mà ngày mai là có tiết văn rồi còn gì... (nhìn đồng hồ) Thôi, chúng mình học đi.

(Ông kính mô tả hai bạn ngồi học. Mở dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Đang yên lành, bỗng đâu Hạnh biết được một việc chẳng lành. Một lần đi khám bệnh, mẹ Hạnh phát hiện ra mình bị mắc bệnh hiểm nghèo. Kinh tế vốn đã khó khăn, nên bà rất lo lắng. Do sợ con cái biết được lại ảnh hưởng đến việc học hành nên bà có ý định tạm thời giấu đi.

Hạnh tình cờ biết được tin đó và rất lấy làm lo lắng.

Còn Hoa, vốn cũng đang có chuyện buồn riêng của gia đình mà chưa tiện thổ lộ cùng ai.

Trong giờ văn đầu tiên, chính cô giáo dạy văn đã tạo cơ hội cho Hạnh và Hoa được bày tỏ nỗi niềm của mình...

(mở dần, chuyển sang cảnh 2)

Bối cảnh 2.

Tan học. Hạnh và Hoa về sau cùng vì là phiên trực nhật. Ông kính mô tả bối cảnh ngôi trường, lớp học... rồi theo hai bạn xuống sân trường...

Hoa: Sao trông bạn có vẻ ỉu thế?

Hạnh (vẻ hơi miễn cưỡng): À... Chỉ là vì mình vẫn đang bị ám ảnh về bài làm văn cô giáo vừa cho...

Hoa: Ừ. Mình cũng thấy đề văn cô giáo cho hơi lạ: “*Hãy nói về một ước muốn của em trong hiện tại về gia đình mình*”...

Hạnh (trầm ngâm): Theo mình thì cô giáo muốn thông qua bài văn để hiểu rõ hơn về hoàn cảnh học trò của mình.

Hoa: Có lẽ đúng thế. Vì chuyên toán của mình, thầy giáo dạy toán làm chủ nhiệm. Cô dạy văn, ít tiếp xúc với lớp nên mới ra đề văn như vậy... (ngập ngừng) Nhưng... viết ra rồi, mình lại thấy ngại quá.

Hạnh: Chẳng sao đâu, mình cũng đã viết. Vì cô giáo đã nói trước rồi, cô hứa là sẽ giữ bí mật hoàn cảnh cá nhân, nếu có ai yêu cầu mà.

Hoa: Ủ, mình cũng đã nghĩ vậy khi quyết định viết ra ước mơ của mình...(vẻ tò mò) Thế bạn viết về điều bí mật gì vậy?

Hạnh (vẻ buồn buồn): Mình viết về hoàn cảnh riêng của gia đình mình...

Hoa (vẻ ngạc nhiên): Sao? Nghe cậu nói thì hình như nhà bạn có điều gì không được vui ư?

Hạnh (vẻ lưỡng lự): Có lẽ bạn không hiểu được hoàn cảnh nhà mình đâu, vì bạn sống trong một gia đình mà bố mẹ đều làm ra nhiều tiền... Bạn luôn luôn cảm thấy hạnh phúc vì được cả bố và mẹ chiều chuộng...

Hoa (thắc mắc): Nhưng những khi đến thăm thì mình thấy nhà bạn không có vẻ gì là phiền muộn cả. Trong nhà bạn, ai cũng vui vẻ thương yêu nhau. Đó chẳng phải là hạnh phúc ư?

Hạnh: Kể ra thì chuyện buồn ở nhà mình cũng chỉ mới xảy ra hồi đầu năm học thôi, hay đúng ra là tình cờ mà mình mới được biết... (vẻ đắn đo) Thôi được, để mình kể cho bạn nghe vậy.

Hôm đó mình vừa đi mua sách vở cho năm học mới về. Tình cờ nghe có tiếng nói chuyện của mẹ với gì Nga, em ruột mẹ mình ...

(Mở đầu. Câu chuyện được kể lại bằng hình ảnh theo bối cảnh sau)

Bối cảnh kể lại (Hình ảnh không màu)

Ông kính quan sát Hạnh đi từ ngoài sân vào nhà ngoài, tay cầm túi sách vở vừa mua. Bỗng em đi chậm lại khi nghe tiếng mẹ nói chuyện với gì vọng ra từ phòng trong.

Ông kính mô tả căn buồng rồi dừng lại nơi mẹ và gì của Hạnh đang nói chuyện. Mẹ nằm trên giường, còn gì thì ngồi bên cạnh... Thỉnh thoảng lại diễn tả vẻ mặt lo lắng của Hạnh khi đứng ngoài nghe chuyện.

Gì Nga (xem tờ giấy xét nghiệm, vẻ mặt lo lắng): Bệnh thế này mà giờ chị mới báo cho em biết ư? Anh và các cháu đã biết chưa?...

Mẹ: Thì chị cũng vừa mới nhận được kết quả hôm nay...

Gì Nga: Nhưng xem ra thì chị phải đau lâu rồi chứ...

Mẹ (bối rối): Thì chị cũng tưởng chỉ đau bình thường rồi khỏi ngay thôi, ai ngờ...

Gì Nga: Theo như giấy xét nghiệm và kết luận bệnh của bác sĩ thì chị phải vào viện điều trị ngay, càng sớm càng tốt.

Mẹ (vẻ lo lắng): Không đâu, chị sẽ xin điều trị tại nhà thôi. Vào viện thì tốn kém lắm... Mà em cũng đừng cho các cháu biết vội, để điều trị một đợt đã, kéo lại ảnh hưởng đến việc học hành của chúng.

Biết đâu trời phạt thương đến mà cho mình khỏi được...

Gì Nga (băn khoăn): Không cho các cháu biết thì được, nhưng phải cho anh biết chứ. Mà ở nhà điều trị thì không tốt đâu, bệnh này phải có bác sĩ theo dõi thường xuyên...

Mẹ: Chị sẽ báo cho anh biết... Giá mà trời cho cho các cháu học xong đã thì có tốt không. Giờ lại phải gánh thêm tiền thuốc thang bệnh tật...

Gì Nga (động viên): Chị đừng lo lắng quá. Cũng may là mình còn biết được bệnh sớm. Nếu chị yên tâm điều trị thì sẽ chóng khỏi thôi mà.

Mẹ: Chị muốn điều trị ở nhà là để các cháu yên tâm học tập, có mẹ ở nhà vẫn hơn. Vả lại chị còn có khách hàng, lại đỡ được bao nhiêu việc nhà, anh và các cháu lại không phải bận bịu ra vào viện để lo cho chị.

Gì Nga: Đã đành là thế. Nhưng ở nhà chị sẽ không được theo dõi bệnh thường xuyên...

Mẹ (vẻ quyết định): Không sao. Chị sẽ xin ý kiến bác sĩ và định kỳ vào viện kiểm tra vậy. Thôi, có lẽ các cháu sắp về rồi... Không biết cái Hạnh đã chuẩn bị sách vở xong chưa...

Gì Nga: Chị đừng lo. Cháu Hạnh đã ra dáng người lớn rồi, chị cũng nên cho cháu biết vào một dịp thích hợp nào đó, để cháu biết mà động viên mẹ...

(Ông kính chuyển ra ngoài, nơi Hạnh đang đứng nghe mẹ nói chuyện. Hạnh nói to “Mẹ ơi con đã về”... Mờ dần, chuyển về cảnh 1, có màu)

Hoa: Thì ra là vậy. Thảo nào mấy hôm nay mình thấy bạn có vẻ ỉu xìu quá...

Hạnh: ...Từ đó mình để ý thấy mẹ có vẻ mệt mỏi. Thì ra lâu nay mình không biết gì, chả quan tâm gì đến mẹ cả. Mẹ đã cố ý giấu bố con mình về bệnh tật của mẹ...

Hoa (an ủi): Nhưng giờ thì bạn yên tâm rồi đúng không. Bố bạn sẽ biết và lo sớm cho mẹ bạn... (vẻ cảm phục) Thú thực là mình rất mê bầu không khí gia đình trong nhà bạn. Bố mẹ bạn lúc nào cũng vui vẻ và lạc quan, mặc dù mình biết nhà bạn còn khó khăn.

Đến nhà bạn, mình lại chạnh nghĩ về hoàn cảnh nhà mình...

Hạnh (ngạc nhiên): Hoàn cảnh nhà bạn? Chẳng phải là bạn luôn rất hạnh phúc đó sao? (nhìn bộ váy áo mới, chiếc cặp tóc rất điệu của Hoa) Bạn luôn có quần áo mới, và mẹ thì luôn chăm sóc cho bạn từng tí một...

Hoa (buồn buồn, khác hẳn vẻ bề ngoài hạnh phúc): Đó chỉ là bề nổi của mình thôi... Thôi, mình cũng đã kể về điều ước hiện tại của mình trong bài văn nộp cô giáo. Hay là hôm nào, chúng mình cùng đến thăm cô, nhân tiện, bạn sẽ được biết về điều ước đó...

Hạnh (nhìn Hoa rất lạ): Vậy mà mình đã hiểu về bạn rất khác cơ đấy, Hoa ạ.

Hoa: Mình cũng chưa hiểu rõ về hoàn cảnh của bạn... Thôi, chúng mình về đi kẻo muộn.

Hạnh: Ừ. (nắm tay Hoa, vui vẻ) Chúng ta đi...

(Cả hai dắt tay nhau ra nhà gửi xe đạp. Ông kính theo hai bạn lấy xe rồi cùng đạp xe bên nhau ra cổng trường. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Bằng linh cảm riêng, Hạnh chợt nhận ra một bạn Hoa khác, ẩn dưới cái vẻ hạnh phúc mà có lúc Hạnh cho là Hoa cố tình phô trương lên với bạn bè.

Rồi một hôm, trước ngày có tiết trả bài làm văn, cô giáo nhắn Hoa và Hạnh lên phòng cô. Nghe bạn Nga lớp trưởng nhắn vậy, cả lớp đoán già đoán non là thể nào bài văn của hai đứa cũng được điểm cao nhất. Riêng Hạnh và Hoa thì lờ mờ đoán được lý do cô muốn gặp: cả hai đều yêu cầu cô không công khai bài văn của mình.

Buổi chiều, Hạnh và Hoa ngật ngừng bước vào phòng cô giáo...

(Mở màn chuyển sang bối cảnh 3)

Bối cảnh 3.

Một căn phòng bày biện giản dị. Cô giáo đang ngồi soạn bài. Hoa và Hạnh xuất hiện ở cửa, cô giáo vui vẻ đứng dậy...

Hoa, Hạnh: Chúng em chào cô ạ.

Cô giáo: Mời các em vào (chỉ xuống ghế) Các em ngồi đi. Hai em là tác giả của hai bài văn bí mật phải không?

Hạnh: Thưa cô, vâng ạ. Em tên là Hạnh (quay sang Hoa) Còn bạn em đây là...

Hoa (nhanh nhẹn): Dạ thưa, em tên là Hoa ạ.

Cô giáo (hóm hỉnh quan sát nhanh rồi cười): Cô chợt thấy câu “văn là người” thực là hợp với hai em... Hoa có mẹ vừa đi nước ngoài về phải không? Còn Hạnh có mẹ đang bị bệnh hiểm nghèo?

Hạnh, Hoa (lúng túng): Thưa cô, vâng ạ.

Cô giáo: Cô xin được chia sẻ tâm sự với hai em... (bỗng vui vẻ chuyển câu chuyện sang một hướng khác) Nhưng trước tiên, phải nói rằng, cô rất vui khi không ngờ lớp chuyên toán của chúng ta lại viết văn rất hay, rất gợi cảm.

Hoa (trở nên hoạt bát hơn): Thưa cô, bài của lớp em có được nhiều điểm cao không ạ?

Cô giáo: Đây là một bài văn có tính chất trắc nghiệm, để cô có nhận xét ban đầu về sức học văn của lớp thôi, cô không chấm điểm.

Thông qua bài văn này, cô cũng muốn biết được cá tính và hoàn cảnh đặc biệt của một số em trong lớp mình, nếu có...

Hạnh (rụt rè) : Thưa cô... vậy cô đã có nhận xét gì về lớp em ạ?

Cô giáo (cười vui vẻ): Rất đặc biệt! Trước tiên để cô đọc cho các em nghe một số bài của các bạn nam trong lớp. Tất nhiên, đây là những bài hoàn toàn không bí mật...

Hạnh, Hoa (vui lây với cô): Chắc là có gì hay lắm phải không cô?

Cô giáo (vui vẻ lấy tập bài làm văn): Năm nào cô cũng có được niềm vui được hiểu học sinh thông qua cái đề văn có vẻ đặc biệt này...

(chợt lắng lại một phút) Nhưng cũng qua đó, biết thêm được một vài hoàn cảnh đặc biệt trong lớp.

(hóm hỉnh nhìn hai bạn) Nhưng giờ để các em vui lên một chút, chúng ta hãy xem mơ ước của các *cậu chàng* trong lớp nhé.

Hoa: Quả là chúng em chưa bao giờ tâm sự với nhau về ước mơ của mình, vì chẳng có ai hỏi để mà nói, cô ạ.

Hạnh: Đúng thế, cô ạ. Tuy đã học cùng nhau hai ba năm, nhưng chúng em ít có điều kiện hiểu rõ về hoàn cảnh và cá tính của nhau lắm... (nhìn Hoa đầy ý nghĩa)

Cô giáo (cười, rút ra một bài văn): Đó cũng chính là tâm sự của học sinh của cô nhiều khóa trước đây. Ai cũng bảo, nếu không có đề văn của cô, chẳng ai biết nói ra điều ước mơ của mình cho ai nghe... Những ước mơ thật hồn nhiên, ngộ nghĩnh...

(cười) như bài văn này chẳng hạn (cầm một bài văn, đọc) “*Em có ước muốn một ngày nào đó bố em sẽ mua cho em một đôi vẹt Nhật Bản. Chao ơi, em có thể đứng hàng giờ ở chợ Hàng Da để ngắm những con vẹt sặc sỡ, đáng yêu và chỉ mong được sở hữu chúng...*”

Hoa, Hạnh (cười): Chúng em biết, đó là bài của “Cường Vẹt”, đúng không cô?

Cô giáo: Đúng rồi. Các em thấy không, đặc điểm đáng yêu của văn chương lứa tuổi các em là hồn nhiên và chân thực. Bởi thế cô mới nói: với các em, câu “Văn là người” chẳng sai chút nào mà... Đây nữa (lấy một bài khác, đọc) “*Em ước ao được trở thành một võ sĩ môn phái Thiếu lâm. Vậy mà bố mẹ em lại muốn em trở thành nhà thơ, vì đó là nghề của bố mẹ em*”...

Hạnh, Hoa: Thưa cô, đó là bài của “Đăng Thiếu lâm”, phải không ạ?

Cô giáo (ngạc nhiên): Thì ra các em đã biết hết, phải không?

Hoa (cười): Thưa cô, chỉ là do ở trên lớp, các bạn nam hay trêu nhau mà chúng em biết được thôi ạ.

Hạnh: Các bạn nam trông lớn tướng thế mà trên lớp nghịch lắm đấy, cô ạ. Nào là tranh ăn của nhau, đuổi nhau cả khi xếp hàng vào lớp...

Cô giáo: Các bạn nam bao giờ cũng vô tư và *tỏ* hơn các bạn nữ, đúng không? Các bạn nữ bao giờ cũng chững chạc, kín đáo hơn. Những ước mơ thường gắn với chuyện học hành, như bài này chẳng hạn (đọc một bài văn của bạn nữ) “*Em mơ ước được vào đội tuyển toán của thành phố năm học này. Cách đây mấy năm, cũng học trường này, chị em đã đoạt giải cao trong đội tuyển toán cấp thành phố. Giờ đây, chị em đã là sinh viên năm cuối khoa toán, đại học sư phạm. Em cũng muốn được trở thành một nhà giáo như bố mẹ và chị của em*”...

Hạnh (giọng buồn buồn): Đó là những ước mơ đẹp, cô ạ. Tuy nhiên, nhiều khi có những trở ngại riêng mà chúng em chưa dám nghĩ đến những ước mơ như vậy...

Cô giáo (lấy hai bài văn của Hạnh và Hoa đã để riêng một chỗ): Giờ cô muốn nói đến trường hợp của hai em... (nhìn hai bạn, thăm dò) Không biết cô có thể trao đổi chung với hai em được không?

Hoa (hiểu ý cô): Thưa cô, bạn Hạnh đã kể cho em nghe về ước mơ của bạn ấy. Một ước mơ thật cảm động, bạn ấy muốn người mẹ thân yêu của mình thoát khỏi căn bệnh hiểm nghèo. Còn em, nhân đây em cũng muốn cho bạn Hạnh biết ước mơ của mình...

Cô giáo: Thì ra vậy... Đọc văn, cô thấy cả hai em đều là những học sinh ngoan, và có những hoàn cảnh thật đặc biệt. Cô cảm ơn các em đã chia sẻ ước mơ thầm kín của mình với cô...

Hạnh: Thưa cô, tuy chơi thân với nhau, nhưng em mới được biết, thì ra là bạn Hoa cũng có những chuyện buồn...

Cô giáo: Phải, em Hoa đã có một nỗi buồn riêng không giống ai trong lớp, nhưng lại không hiếm gặp trong cuộc sống, đó là sự rạn nứt trong quan hệ của bố mẹ...

Hạnh (nhìn Hoa, ngạc nhiên): Vậy mà bạn chưa bao giờ nói cho mình biết? Mình thấy bố mẹ bạn ai cũng chăm lo và cưng chiều bạn...

Cô giáo: “*Vật chất nhiều khi không thay thế được tình cảm*”, em Hoa đã viết trong bài làm của mình như vậy. Đó là nỗi đau mà Hoa đã giấu đi và chỉ thầm ước ao cho bố mẹ lại thương yêu nhau như xưa... Để em lại được sống trong cảnh gia đình đầm ấm.

Hoa: Vâng, em chỉ mong một đêm nào đó ngủ dậy, bố mẹ em lại đứng bên nhau tươi cười như trên ảnh cưới mà em luôn giấu kín trong cặp sách của mình...

Hạnh (đưa bàn tay của mình nắm lấy tay Hoa, xiết chặt): Cho mình xin lỗi, Hoa ơi. Vì có lúc, mình đã cho rằng bạn muốn phô trương hạnh phúc của bạn. Thì ra, đó là một cách để bạn che giấu tình cảm thực của mình...

Cô giáo (xúc động đứng dậy đi lại phía sau, đặt hai tay lên vai Hạnh và Hoa) Vậy là hai em đã hiểu nhau. Cô tin rằng, hai em sẽ vượt qua được những khó khăn trước mắt để vươn lên...

Hạnh, Hoa (cùng đứng lên, quay lại cô giáo): Chúng em cảm ơn cô, chúng em hứa sẽ cố gắng, cô ạ.

Cô giáo (gật đầu cảm thông): Phải, cô luôn tin vào các em. Chúc cho ước mơ của các em trở thành hiện thực...

(Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Sau hôm đó, hai bạn Hạnh và Hoa mới thực sự hiểu rõ hoàn cảnh của nhau.

Tình bạn của họ trở nên khăng khít hơn. Chính nhờ điều đó mà hai bạn đã có điều kiện giúp nhau vượt qua khó khăn riêng của mình.

Trong lớp, Hạnh và Hoa luôn có kết quả học tập rất cao. Và khi tôi kể cho các bạn nghe câu chuyện này thì việc chữa bệnh của mẹ bạn Hạnh đã có tiến triển rất tốt. Riêng Hoa thì đã có nhiều dịp được cùng bố mẹ đi chơi cuối tuần, bạn đã vui lên rất nhiều vì điều đó.

Kể câu chuyện này, tôi hy vọng các bạn cũng có được những niềm vui như vậy trong tình bạn, trong học tập và trong cuộc sống.

Còn bây giờ, xin chào tạm biệt các bạn và hẹn gặp lại.

Hoa Cẩm cù

(Dựa theo truyện ngắn cùng tên của *Trần Thiên Hương*)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Bạn tôi kể cho tôi nghe một kỷ niệm của tuổi học trò, tôi phân vân không biết có thể kể cho các bạn nghe trong chuyên mục CCCM hôm nay không.

Chả là câu chuyện xảy ra với bạn tôi vào năm học lớp 11, “hơi người lớn so với tuổi của các em đấy”, tôi bảo vậy với cô em gái học lớp 8 của tôi sau khi kể cho em nghe.

Không ngờ, em tôi nói đại ý rằng, những kỷ niệm như thế không có tuổi, hay đúng ra là của chung lứa tuổi học trò. Em tôi hình như già trước tuổi khi còn nói thêm rằng, những câu chuyện như thế sẽ giúp cho học trò có ý thức hơn về gia đình và tình bạn.

Nếu các bạn cũng nghĩ như thế thì tôi xin bắt đầu câu chuyện và hãy để ý rằng kỷ niệm luôn nhắc đến một loài phong lan có cái tên rất ngộ, hoa “Cẩm cù”...

(Mở màn, chuyển sang bối cảnh 1)

Nhân vật

Miên: 17 tuổi học lớp 11 chuyên toán.

Lan: Bạn gái ngồi cùng bàn Miên.

Kiên: Bạn học với Miên (nam)

Quang: Bạn trai ngồi cùng bàn Kiên.

Bối cảnh 1

Nhà Lan. Ngoài sân có treo những dò phong lan. Miên và Lan đang ngồi học bài trong nhà... Ông kính miêu tả bối cảnh chung ngoài sân rồi quan sát hai bạn đang chăm chú học. Một lát, bắt đầu câu chuyện giữa họ...

Lan (bỏ bút, vươn vai): Vậy là cuối cùng cũng đã xong rồi. Cậu thấy những bài toán thầy cho thêm đợt này thế nào?

Miên: Rất hay. Nhưng chưa phải đã là quá khó.

Lan: Vẫn còn chưa quá khó? Cậu biết thầy lấy ở đâu ra không?

Miên: Biết. Thầy bảo lấy trong tập *tuyển chọn toán thi học sinh giỏi toàn quốc các năm 1980 đến 2003*... Nhưng đây chỉ là những bài giới hạn trong chương trình chúng mình đã học thôi.

Lan: Thì có gì khác với khi chúng mình đã học xong chương trình đâu... (nhìn Miên vẻ nghi ngờ, tinh nghịch) Hình như cậu đã “lên tay” nhiều rồi thì phải? (cười, vẻ dọa dẫm) Có khai ra là đã *bái* thêm *su phụ* nào không?

Miên (cười): Không. Đã giao kèo với nhau là cùng học cùng thi rồi, ai lại thế (chợt buồn) Với lại, mẹ mình đợt này đau yếu luôn, hay nghỉ việc nên mình lấy đâu ra tiền mà học thêm thầy. Mình chỉ hay học khuya nhân tiện đợi mẹ đi làm ca về thôi.

Lan (thông cảm): Ừ. Mẹ bạn đã yếu, lại làm cái nghề vất vả quá. Suốt ngày phơi nắng, phơi mưa ngoài đường, có khi lại bụi bặm đêm hôm...

Miên: Biết làm sao được. Mẹ bảo bao nhiêu năm theo nghề rồi, giờ sắp về hưu chẳng nhẽ bỏ. Mình đang định một dịp nào đó sẽ xin phép đi làm đỡ mẹ ít buổi, những khi mẹ đau yếu...

Lan: Nhà cậu vất vả thế mà cậu vẫn luôn chiếm ngôi đầu ở cái lớp chuyên toán này, thật đáng nể (chợt tinh nghịch) À này, hình như cậu đang có *Fan* của riêng mình rồi đấy.

Miên (vẻ không hiểu): Nghĩa là sao?

Lan: Cậu biết anh chàng tên Kiên, hay tếu ngồi bàn đầu không?

Miên: Chỉ sơ sơ. Vì cậu ta chả vừa ở trường khác chuyển về là gì. Mình đã nói chuyện với “hắn” bao giờ đâu.

Lan: Thì mình cũng thế. Có điều, cậu Quang ngồi cùng bàn Kiên nói với mình là cậu bạn mới này tỏ ra rất khâm phục cậu đấy.

Miên: Làm sao tin được, Lan không thấy cậu ta cái gì cũng đùa được đó sao. Chuyện gì qua cậu ta cũng trở nên hài hước được, bao phen cả lớp phải bò ra cười là gì.

Lan: Ừ. Chỉ có điều, nhiều khi cậu ta cũng hơi “ác khẩu” đấy. Nhưng cũng phải công nhận, cái lớp chuyên toán bọn mình khô khan, không có cậu ta chọc cười chắc *thần kinh* mất.

Miên (đồng tình): Đúng thế. Chắc cậu ta cũng chỉ vô tư thôi... Nhưng kể ra mới chuyển về mà *bạo* thế thì cũng phải tự tin lắm.

Lan: Nghe cậu Quang nói anh chàng học *rất được*, lại con nhà giàu, trông ăn mặc cũng biết... gì mà chẳng tự tin.

Miên: Thế à. Vậy thì Lan yên tâm đi, mình không có trong bộ nhớ của cậu ta đâu.

Lan: Ai bảo cậu thế. Học giỏi ai mà chả kính nể, cứ gì phải kể đến hoàn cảnh. Lớp mình, thầy giáo chả bao lần nêu gương cậu trước cả lớp là gì. Bao nhiêu công từ tiểu thư con nhà giàu có muốn cũng chả được như cậu.

Miên: Có lẽ chỉ tại họ ham chơi thôi. Như mình, không chơi thì đành chăm học vậy, có gì mà tự hào...

Lan: Cậu thật khiêm tốn. Theo thầy giáo thì đó là tố chất của một học sinh giỏi đấy.

Miên (bối rối): Bạn có nhầm không? Đó là thầy ám chỉ những tài năng. Mình chỉ cần cù, sao dám *vơ vào* (chợt chuyển câu chuyện) Chà, hình như nhà Lan vừa có thêm một loài lan mới? (đứng dậy bước ra sân, mắt tìm kiếm nơi treo những giò lan)

Lan (ra theo, vẻ khâm phục): Quả cái mũi của *nhà người* thật là tinh. Một người bạn của bố mình vừa tặng một giò lan mới, có cái tên rất ngộ: hoa “*Cắm cù*”

Miên (reo lên thán phục, khi nhìn giò lan): Chao ơi, những *ngôi sao* tỳ hon màu *hồng tím* mới quyen rũ làm sao. Bố mình ở đơn vị mỗi lần về phép cũng mang về những giò lan mới, vậy mà chưa hề có loại này...

Lan: Bố mình cũng rất quý giò lan này. Ban đêm, bố mình thường nói, *hãy im mà nghe mùi hương Cắm cù*...

Miên: Bố mình cũng bảo, giống lan ngoài vẻ đẹp quyen rũ, còn âm thầm tỏa hương khi ta không ngờ nhất...

Lan: Phải, vào ban đêm hay những khi hiu hiu gió như thế này.

Miên (cười tinh nghịch): Cũng thật lạ. Chúng mình nói chuyện về lan say sưa như các cụ vậy... (chợt trầm tư) Bố giao cho mình chăm những giò lan. Bố bảo, để mẹ đi làm về khuya được thưởng thức hương thơm của chúng.

Lan: Bố cậu có vẻ tâm lý ghê... Còn mình thì chỉ hóng chuyện mấy người bạn của bố khi các bác đến nhà uống nước, thưởng lan với bố.

Miên: Mình thì được bố giảng giải rất kỹ về lan. Bố mình là bộ đội biên phòng, thường có dịp đi qua những cánh rừng đầy phong lan... Mình thường học khuya, quen thuộc hết hương thơm những loài lan đã có, chỉ riêng loài “Cẩm cù” này...

Lan: Có vẻ như cậu đã mê “Cẩm cù” rồi, đúng không? Để mình nhờ bố chiết cho Miên một cành. Bố mình vẫn thường chiết cành trao đổi giống lan với các bạn của bố mà.

Miên: Thế thì còn gì bằng, chắc về phép, bố mình sẽ ngạc nhiên lắm. (chợt nhìn đồng hồ) Thôi chết, đã đến giờ về nhà cơm nước rồi, để mẹ mình còn đi làm ca đêm...

Lan: Để mình lấy cặp sách cho cậu (quay vào nhà. Miên say sưa ngắm những giò lan... *Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện*)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Thế rồi chiều muộn hôm đó, mẹ của Miên bị cảm, dạo này bà thường yếu luôn như vậy. Mẹ định cố đi làm vì sợ bỏ nhiều, lương còn lại chẳng được bao nhiêu...

Miên hăng hái nhận đi thay mẹ. Bạn kể với tôi, hồi đó tuy đang là học sinh nhưng trông bạn rất khỏe, không có vẻ gì là “trói gà không chặt” cả, nên mẹ đồng ý.

Đến khi ra đường, mặc quần áo bảo hộ vào, các cô trong tổ của mẹ bảo khó mà có ai nhận ra là học trò. Họ bảo con gái của mẹ lớn quá rồi, lại học giỏi, biết thương mẹ, thật là quý quá.

Đó là đoạn phố Bà Triệu, một chiều chạng vạng tối. Đang cúi xuống chăm chú quét, bỗng Miên nhận ra chân ai đó bước ngập ngừng qua đường. Một linh cảm lạ lùng khiến Miên ngẩng lên: Quang và Kiên đang ôm sách từ trong hiệu sách vừa đi qua đường...

(Mờ dần chuyển sang bối cảnh 2)

Bối cảnh 2

Một đoạn phố. Ông kính mô tả cảnh công nhân vệ sinh đang quét đường phố rồi theo Quang và Kiên về nhà. Phòng học của Kiên, bố trí hơi sang trọng một chút, thể hiện “con nhà giàu”.

Kiên vẻ rất vui vì mua được sách ưng ý. Cả hai ngồi ngả lưng ra ghế, vẻ như khá mệt vì đi bộ từ hiệu sách về...

Kiên: May mua được đúng mấy cuốn toán tuyển chọn thầy vừa cho ghi sáng nay...

Quang: Ừ. Cô bán hàng bảo vừa nhập về đây... Này, cậu có bản nhạc nào hay hay cho nghe chút đi.

Kiên: Có, nhưng không phải bây giờ. Mẹ mình nghiêm khắc lắm, đang giờ học bài thì chớ có mà nhạc nhẽo. Chúng mình chỉ chuyện trò một chút rồi học thôi...

Quang: Thế à. Mình trông mẹ cậu hiền lành và niềm nở lắm mà.

Kiên: Đây là với bạn của mình thôi. Với lại, chỉ khi nào mình tỏ ra có kỷ luật một chút. Khi mẹ đã phật ý thì ngay cả đùa tếu cho vui nhà, mình cũng không dám. Mặc dù bình thường, mẹ vẫn gọi mình là “chú Tếu của nhà mình”

Quang: Thế bố cậu thì sao, hình như ông ít khi ở nhà thì phải?

Kiên: Bố mình còn công tác ở tỉnh xa. Chỉ khi chị mình vào đại học và mẹ mình về hưu thì bố mới chuyển gia đình về đây...

Quang: Thảo nào, vào đầu năm học cậu mới chuyển về... (chợt nghĩ ra điều gì đó) À này, mình chợt nghĩ ra một chuyện, cậu đưa mình xin tờ giấy...

Kiên: Để làm gì vậy? (lấy giấy đưa cho Quang)

Quang (nét mặt đầy vẻ âm mưu, đón tờ giấy, lấy bút ra): À, chỉ là một ý nghĩ thoáng qua thôi (cúi xuống hý hoáy vẽ gì đó, nhưng có vẻ không ưng ý lắm) Chà, quả là mình vụng quá...

Kiên: Cậu định vẽ gì vậy (cười) sao không biết là đang có một Lê-ô na Đơ-vanh-xi đang ngồi đây...

Quang (vẻ ngạc nhiên): Sao, thì ra trong cậu lại cùng một lúc tồn tại nhiều tài năng đến thế kia à. Toán học, tiểu lâm, lại còn họa sĩ nữa...

Kiên (cười, một chút tự hào): Cậu sẽ còn ngạc nhiên nữa đây, Quang ạ. Nào thử nói xem, có ý tưởng tài ba nào xuất hiện trong cái đầu toán học của cậu, để mình giúp...

Quang (vẻ ranh mãnh): Thì cậu cứ giúp đi, rồi mình sẽ nói...

Kiên: Được thôi, cậu định vẽ gì thì nói đi.

Quang (chìa tờ giấy vẽ dở): Đây, mình muốn thể hiện một bà lão mũi khoằm cười trên cây chổi dài, tóc rối tung bay trong gió...

Kiên: Tưởng gì, đó là phù thủy Ba-ba Y-a-ga chứ còn gì nữa. Xem đây (múa bút một lúc)

Quang (ghé đầu xem, thán phục): Cha cha... Bái phục, bái phục! Không ngờ trong cậu ẩn chứa thật nhiều tài năng, Kiên ạ.

Kiên (đi nốt nét vẽ cuối): Đã bảo cậu không chê được mà (đưa bức vẽ cho Quang) Đây, đúng ý tưởng kỳ dị của cậu chưa? Nhưng mà đó là ý tưởng gì vậy chứ. Chẳng nhẽ cậu định thiết kế một thiết bị bay mới?

Quang: Bí mật. Rồi cậu sẽ biết vào đầu buổi học sáng mai trên lớp. (ngắm kỹ bức vẽ) Quả là tuyệt, cậu đúng là Đơ-vanh-xi tài ba của nước Ý (Cẩn thận cất bức vẽ vào cặp) Thôi, làm bài tập đi.

Kiên (đã quên chuyện bức vẽ, lấy sách vở trong cặp ra): Thì ra cậu cũng có kỷ luật học tập ra phết đấy. Chúng mình làm bài tập thầy cho trước, rồi thử vài bài tập trong mấy cuốn vừa mua xem sao nhé.

Quang (cũng lấy sách vở ra): Nhất trí. Chúng mình cùng giải mấy bài Hình học trước nhé.

Kiên: Hình học là sở trường của cậu, đúng không. Thảo nào mà cậu mơ được trở thành một kiến trúc sư. Mình thì chỉ thích trở thành một nhà toán học...

Quang: Chúc cho cậu đạt được ước mơ ấy, Kiên ạ (chăm chú làm bài tập)

(Ông kính mô tả cả hai chăm chú học. Đồng hồ trên tường chạy từng vòng từ 7 đến 10 giờ đêm. Kiên hài lòng bỏ bút, vươn vai đứng dậy...)

Quang: Cậu đã xong rồi à. Riêng bài số 14 này mà mình đã mất gần 30 phút rồi mà chưa xong đây...

Kiên: Mình cũng đã bị tắc bài đó như cậu. Nhưng chỉ cần làm ngược lại một chút là ra ngay.

Quang (vẻ suy nghĩ về lời gợi ý của Kiên): Ngược lại à... (như đã hiểu ra) Phải rồi, dùng phương pháp phản chứng. A, mình nhận ra rồi (vỗ vỗ trán) Thật là... Có thể mà nghĩ mãi không ra.

Kiên: Bao giờ chả thế, chỉ mắc một chút về phương pháp là đi tong bao nhiêu thời gian.

Quang (đồng tình): Mà có khi lại còn không giải ra được ấy chứ. Có những bài toán chỉ có độc một phương pháp giải. Đó mới là một bài toán hay.

Kiên: Đúng vậy (nhìn đồng hồ) Đã đến giờ cậu phải về chưa? Có muốn giải vài bài trong sách vừa mua không?

Quang: Có chứ, đang có hứng mà. Nhưng để mình gọi điện về báo cho mẹ mình đã. Lúc đi, mình chỉ hứa đến khoảng 10 giờ thì về mà.

Kiên: Vậy cậu đi gọi điện đi, ở dưới nhà ấy... Hay thôi, để mình cùng cậu đi xuống vậy.

Quang (đứng dậy theo Kiên. Chợt như lắng nghe điều gì): Này, nhà cậu có loài lan gì mà hương thơm lạ vậy?

Kiên: Sao cậu lại biết là lạ. Cậu cũng rành phong lan thế cơ à?

Quang: Chả là bố mình hay làm việc khuya. Mình cũng hay học muộn. Trước khi mình đi ngủ, bố mình hay chỉ cho mình biết cách phân biệt mùi hương các loài lan trước cửa sổ nhà mình...

Kiên: Và chưa từng có mùi hương này đúng không? Đó là một loại lan mới mà chú lái xe của bố mình vừa mang về đây. Nó có cái tên rất ngộ: hoa “Cẩm cù”...

Quang: Cái tên nghe hay nhỉ. Còn hương thơm thì tuyệt vời...

(cả hai cùng đi ra cửa, xuống cầu thang. *Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện*)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Xem ra thì học trò lớp chuyên có khác, họ đều chăm học, đúng không. Và qua câu chuyện của hai người, chúng ta thấy họ đều là những chàng trai đáng mến, đúng như nhận định của Miên và Lan.

Vậy mà một chuyện bất ngờ vào đầu giờ học hôm sau đã làm đảo lộn tâm trạng của Miên. Nhất là ấn tượng về một anh chàng học giỏi, có khiếu hài hước, chính là Kiên.

Đó là vào đầu giờ học, bỗng trên bảng xuất hiện một bức vẽ mụ phù thủy đang cười chõi bay trong gió. Cả lớp vô tư cười trong khi Miên choáng váng gục đầu xuống bàn.

Miên cay đắng nghĩ: thì ra hôm đó Kiên đã nhận ra Miên, nhưng Kiên có quyền gì để chế nhạo công việc của mẹ Miên, cho dù đó chỉ là việc quyết rác?

Lan cũng đã nhận ra chính Kiên là kẻ gây ra câu chuyện đáng xấu hổ này, vì trong lớp, ai cũng biết tài vẽ của Kiên. Và Lan đã quyết phải làm cho ra nhẽ...

(*Mờ dần chuyển sang bối cảnh 3*)

Bối cảnh 3

Sân trường. Kiên đứng đợi ở ngay lối ra với vẻ mặt của kẻ tội đồ. Miên dắt xe đi vụt qua trước mặt Kiên với vẻ mặt lạnh lùng, rồi lên xe đạp vụt đi. Lan đuổi theo nhưng không kịp, đành đi cùng Kiên...

Kiên (vẻ thiếu nã): Rõ khô, có gì thì cũng để cho người ta xin lỗi một câu chứ. Lan xem...

Lan (vẻ nôn nóng cắt lời): Còn xin lỗi cái gì nữa đây. Chẳng nhẽ cứ đi diễu người cho chán rồi xin lỗi là xong ư?

Kiên (bối rối thanh minh): Thì nào Kiên đã biết có chuyện gì...

Lan (hơi gay gắt): Lại có chuyện xúc phạm người khác một cách vô tình chẳng? Kiên có biết đùa như thế với Miên là quá ác không?

Kiên: Thì ngay cả bây giờ, Kiên cũng không biết bức tranh đó nói lên điều gì mà Miên đã nhìn Kiên với con mắt thù hận như thế suốt cả buổi học...

Lan (nhìn Kiên một cách lạ lẫm): Cậu có định coi Lan là kẻ ngu ngơ không đấy? Hay cậu tự coi mình là một kẻ chủ mưu vô tội?

Kiên (tỏ vẻ ngạc nhiên, cầu khẩn): Lan ơi, hãy làm ơn tin mình một chút đi. Quả thực bức tranh đó đã xúc phạm gì đến Miên vậy?

Lan (đang dắt xe, đứng dừng lại): Sao? Hoặc cậu là một kẻ đùa dai. Hoặc cậu...

Kiên: Quả là mình đang hỏi Lan một cách chân thực đấy.

Lan (hỏi dồn): Nhưng bức tranh đó là do cậu vẽ?

Kiên (chân thực): Đúng, mình vẽ... Hay nói cho đúng hơn là Quang nhờ mình vẽ trong buổi học nhóm ở nhà mình tối qua.

Lan: Quang nhờ? Thật mình không hiểu...

Kiên: Đúng là Quang nhờ mà. Chiều tối, trước khi về nhà mình học thì mình và Quang đi hiệu sách mua mấy cuốn sách toán chọn lọc mà thầy vừa gợi ý...

Lan (như đã bắt đầu hiểu ra): Và Kiên đã bắt gặp Miên trên phố, đúng không?

Kiên: Không hề. Sao lại có chuyện *Miên trên phố* ở đây?

Lan (như nói một mình): Vậy là Quang rồi...

Kiên (vẻ chưa hiểu): Quang làm sao?

Lan: Là mình muốn nói tác giả bức tranh đó chính là Quang...

Kiên: Sao Lan lại biết? Quả thực là sau khi đi mua sách về thì Quang vẽ, nhưng không vừa ý và nhờ mình vẽ hộ.

Lan: Vậy sáng nay ai dán bức tranh lên bảng?

Kiên: Chính là Quang và mình cũng không hiểu vì sao bức tranh lại khiến cho mọi người cười và Miên lại đột nhiên nhìn mình đáng sợ như vậy.

Lan (vẻ đã hiểu): Thôi, đúng rồi. May cho cậu là Miên đã chỉ hiểu nhầm. Vậy Quang đâu?

Kiên (ngạc nhiên): Quang bảo với mình là có việc gấp rồi về ngay khi vừa tan lớp... Nhưng mình còn chưa hiểu. Lan làm ơn...

Lan (nhăn nhó cười, vẻ làm lành. Vội kéo Kiên): Ông ngó ơi. Thôi đi nhanh về nhà Miên kẻo trưa nay *người ta* lại không ăn được cơm.

(Kiên lúng túng lên xe đạp theo Lan. *Mờ dần, chuyển luôn sang cảnh 4*)

Bối cảnh 4

Trong khi Lan gặp Kiên thì Miên về nhà và hết sức ngạc nhiên khi thấy Quang đã đứng đợi ở công từ bao giờ. Như đã ngó ngoai chuyện ở lớp, Miên ngó Quang đang trong vẻ mặt lo lắng...

Miên: Sao cậu lại ở đây? Mà cậu làm sao đến được đây sớm vậy?

Quang (lúng túng): Mình về đây ngay sau khi tan học và đợi Miên được một lúc rồi (gãi gãi đầu, ấp úng) Minh, mình muốn xin lỗi Miên...

Miên (ngạc nhiên): Đợi mình? Vào giờ này? Mà xin lỗi cái gì mới được cơ chứ...

Quang (đánh bạo): Là chuyện bức vẽ sáng nay trên lớp... Đó là do lỗi của mình đấy, Miên ạ.

Miên (sững lại một giây): Cậu nói sao? Chính Kiên đã vẽ bức tranh đó còn gì? Tất nhiên là chiều tối qua còn có cậu đi cùng...

Quang (đã mạnh bạo hơn): Thực ra là Kiên không nhận ra Miên đâu, chỉ mình nhận ra và nảy ra ý nghĩ ngốc nghếch đó. (vẻ chân thực) Đó là một phút rò đại nhất trong đời Quang đấy, Miên ạ.

Miên (vẻ vẫn chưa hiểu): Kiên không nhận ra mình ư. Nhưng chính cậu ta đã vẽ được bức tranh ám chỉ ác độc đó?

Quang: Hãy tha lỗi cho mình, Miên nhé. Mình đã vẽ, nhưng không ưng ý và nhờ Kiên... Không ngờ tài năng đã làm hại cậu ấy.

Miên (đã nguôi ngoai trước vẻ chân thực của Quang): Vậy mà cả buổi học hôm nay, mình đã cay đắng tự thề rằng: sẽ không bao giờ thêm nhìn mặt Kiên nữa...

Quang: Chỉ là do vào giờ học rồi nên mình không còn kịp thanh minh nữa, đành đợi đến lúc tan học vậy.

Miên (băn khoăn): Vậy hóa ra mình đã có lỗi với Kiên ư? Biết làm sao bây giờ. Mà sao trông mặt cậu ta như đúng là có lỗi vậy nhỉ...

Quang: Thực ra là Kiên không hiểu ra chuyện gì đâu. Kiên hỏi vẽ tranh làm gì nhưng mình đã đại dốt bảo vào buổi học ngày mai khắc biết. Rồi chúng mình học luôn và Kiên cũng không hỏi nữa...

Miên: Thì ra là vậy... (như nói một mình) Rất may là mình đã không thất vọng về bạn bè, Quang ạ. Ngay cả cậu nữa...

Quang: Cảm ơn Miên đã tha thứ cho mình...

(vừa lúc đó, Lan và Kiên đạp xe vội đến...)

Lan (kêu lên khi nhìn thấy Quang): Kiên ơi, *kẻ tội đồ* đích thực đã ở đây rồi...

Miên (lúng túng): Lan ơi, mình đã nhầm rồi...

Kiên (vẻ hiểu ra): Vậy là mình đã được Miên tha thứ rồi chẳng?

Quang: Đúng vậy. Lỗi ở mình chứ không phải cậu. Mình đã không nói cho cậu biết trò đùa đại dốt của mình. Nếu không, chắc cậu đã cảm mình rồi...

Lan (dàn hòa): Thôi, chung quy là tại đại dốt và hiểu lầm nhau. Theo mình thì nếu Miên đã tha thứ cho Quang rồi thì chúng ta bỏ qua cho nhau ở đây thôi.

Miên (bối rối nhìn Kiên): Quả là mình đã vội kết tội cho bạn rồi...

Kiên (vẻ cảm kích): Chính mình cũng có lỗi, Miên ạ. Lan đã nói cho mình biết và mình thực lòng cảm phục bạn. Còn lâu mình mới sánh được với Miên về nghị lực và tấm lòng của một người con...

Lan (cười): Và để tỏ lòng cảm phục đó, Kiên phải làm gì đây nhỉ...

Miên (nhìn Lan vẻ cảnh giác): Cậu đã lại tham mưu cho Kiên điều gì phải không?

Kiên: Phải. Mình sẽ gửi tặng cho Miên một giò lan Cẩm cù. Lan đã nói cho Kiên biết, Miên rất mê loài hoa hồng tím huyền diệu đó. Một loài hoa được cả sắc lẫn hương...

Quang (tiếp lời Kiên): Và đó chính là loài hoa của tình bạn, có phải không. Mình đã từng được thưởng thức mùi hương của nó ở nhà Kiên, chỉ tiếc là mình đã không nhận ra điều đó sớm hơn...

Lan: Thôi, đã bỏ qua rồi mà... Chúc cho tình bạn của chúng ta đẹp và mãi ngát hương như loài hoa “Cẩm cù” ấy nhé... (chia bàn tay ra) Nào, hãy đặt bàn tay của các bạn lên đây...

(Ông kính miêu tả cảnh cả bốn bạn đặt bàn tay lên nhau rồi hát lên, Pause hình lại. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Sau hôm đó, bố của Miên về phép vào một buổi tối và hết sức ngạc nhiên khi phát hiện ra một mùi hương lạ. Ông ngắm nghía những giò lan được chăm sóc rất cẩn thận và phát hiện ra giò lan mới, những ngôi sao tí hon màu hồng tím e ấp trong đêm.

Mẹ bảo mấy hôm nay Miên thường giúp mẹ đi ca đêm và khi về còn thức học rất khuya. Vậy mà trước khi ngủ, bao giờ Miên cũng chăm chút rất kỹ những giò lan của bố dành cho mẹ.

Khi bố hỏi về giò lan mới, mẹ bảo, đó là hoa “Cẩm cù” mà bạn của cái Miên tặng cho. Mẹ cười: cái tên hoa nghe rất lạ, nhưng mùi hương của nó trong đêm thì thật dễ chịu. Con còn bảo đó là hoa tình bạn nữa. Không ngờ, con bé thật chịu khó, các cô trong tổ ai cũng khen...

Các bạn thân mến! Câu chuyện tôi kể hôm nay đã hết rồi. Xin chào các bạn và hẹn gặp lại trong chương trình sau nhé.

Kỷ vật người lính

(Dựa theo truyện ngắn cùng tên của Đoàn Ngọc Minh)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Ông ngoại tôi đi bộ đội trong cuộc chiến tranh chống Mỹ. Nay ông đã gần 70 tuổi rồi. Thỉnh thoảng ông lại kể cho chúng tôi nghe về một trận chiến đấu nào đó, khi thì của ông, khi thì của đồng đội, và ông hay gọi đó là những kỷ niệm của người lính.

Tôi đặc biệt thích một câu chuyện liên quan đến mẹ tôi (tên là Vân Hạ) khi còn là học sinh như các bạn (*nếu người dẫn nhỏ tuổi thì thay các bạn bằng chúng ta*) bây giờ. Lúc đó chiến tranh đã kết thúc, ông tôi vừa từ mặt trận trở về.

Đó là một câu chuyện thật cảm động. Được phép của ông bà và mẹ, tôi xin kể cho các bạn nghe trong chuyên mục CCCM hôm nay...

Để cho trung thực, câu chuyện sẽ được kể như chính các bạn đang tự chứng kiến câu chuyện của mẹ tôi hồi đó vậy. Nào, xin mời các bạn.

(mở đầu, chuyển sang các cảnh)

Nhân vật.

Bố: Trạc 40 tuổi

Mẹ: Trạc ngoài 30 tuổi

Bác Đồng: Giám đốc nhà máy, bạn của bố. Trạc 40 tuổi.

Vân Hạ: 15 tuổi, học lớp 7 (hệ 10 năm- tương đương lớp 9 hệ 12 năm)

Thùy Linh: Bạn học cùng lớp của Hạ.

Bối cảnh 1

Cuối năm 1975. Nhà Hạ. Vân Hạ đi học về, vừa vào đến nhà thì có một chú bộ đội quần áo đã bạc màu, vai đeo ba lô có gài một con búp bê rất to cũng vào đến cổng...

Vân Hạ (gỡ chiếc cặp sách trên vai xuống, gọi to): Mẹ ơi, con đã đi học về...

Mẹ (tiếng vọng từ trong nhà): Cất sách đi rồi rửa mặt cho mát, mẹ chuẩn bị xong cơm rồi đây...

Bố (vẻ hồi hộp, xúc động, nhưng như cố giấu một nét tinh nghịch): Có ai ở nhà không, cho tôi vào xin ngum nước.

Vân Hạ (ngỡ ngàng quay ra, còn chưa kịp hạ cặp sách xuống): Dạ thưa, chú là... mời chú vào nhà cháu...

Mẹ (tiếng vọng ra): Có chuyện gì vậy con? Có ai hỏi gì thế...

Bố (xúc động, nhưng như không muốn làm con sợ): Có phải con là Vân Hạ không? Có mẹ ở nhà không con?

Vân Hạ (bối rối, chạy vào nhà tìm mẹ, tiếng vọng ra): Mẹ ơi, có chú bộ đội vào nhà ta. Lạ lắm, mẹ ra đi...

Mẹ (như có một linh cảm đặc biệt, xuất hiện ngay ở cửa): Trời ơi... anh (tay đánh rơi đôi đũa cầm tay, kêu to) Hạ ơi, bố con về rồi đây này.

Bố (không kịp hạ ba lô, giang rộng hai tay ôm lấy mẹ): Ôi, chào hai mẹ con... Hạ đâu, con gái của bố đâu, bố về rồi đây...

Vân Hạ (đã ra, đột nhiên lúng túng đến nép bên mẹ): Mẹ ơi, bố...

Mẹ (quay lại kéo tay Hạ): Bố đây rồi con. Con xem có giống như trong ảnh mà con vẫn thường xem và gọi bố không?

Bố (như đợi cho giây phút ngỡ ngàng nơi con gái qua đi. Đưa hai tay ra khuyến khích): Lại đây với bố, nào con gái...

Vân Hạ (nhìn bố không chớp mắt, vẫn còn chút bối rối): Bố... (rời tay mẹ, ôm chàng lấy bố)

Bố: Chà, con gái bố lớn quá rồi. Xinh hơn hồi bố mới đi bộ đội đấy, con gái ạ. Nhanh thật, thế mà đã hơn 8 năm rồi...

Vân Hạ (ngước nhìn bố, buột miệng): Còn bố thì...

Bố (cười hiền lành): Bố thì già hơn trong ảnh phải không con?

Vân Hạ (thật thà): Vâng. Nhưng trông bố vẫn giống như trong ảnh, bố ạ (ngập ngừng) Bố ơi, thế lần này về rồi, bố còn đi nữa không?

Bố: Không con ạ. Hết chiến tranh rồi, bố được phục viên luôn (cười) Không biết hai mẹ con có nuôi được bố không đây.

Mẹ (vẻ sung sướng): Anh chưa về mà các bác ở nhà máy đã hỏi thăm rồi. Những ai ở nhà máy ra đi khi về lại được bố trí làm ở chỗ cũ. Anh Đồng vẫn còn làm giám đốc nhà máy đây...

Vân Hạ: Lúc nào gặp con, bác Đồng cũng hỏi bao giờ thì bố về. Bác bảo đã có mấy người về lại nhà máy rồi, bố ạ.

Bố: Thế thì tốt quá. Bác Đồng cùng ở phòng kỹ thuật với bố, khi bố đi bộ đội thì bác được lên làm giám đốc nhà máy...

Mẹ: Thôi, hai bố con vào nhà đi. Con gái đi chuẩn bị cho bố tắm giặt để mẹ chuẩn bị cơm nước thì vừa... (đi vào nhà)

Vân Hạ: Vâng ạ. Để con đỡ ba lô cho bố...

Bố (hạ ba lô xuống giường): Nào, để xem bố có quà gì cho con gái nhé (gỡ con búp bê ra, rồi ngắm con gái, vẻ băn khoăn) Bố cứ nghĩ là con còn bé nên tìm mãi để mua cho con con búp bê này... không biết giờ con còn thích không?

Vân Hạ (như sợ bố buồn, ôm con búp bê bố đưa cho): Con thích lắm bố ạ. Thùy Linh bạn con cũng có một con như thế này, nhưng bé hơn. Chúng con vẫn chơi chung với nhau đây ạ.

Bố (tay vẫn sắp xếp các thứ lấy trong ba lô ra): Đây là vải may áo cho mẹ, cho con. Còn đây là cặp tóc bố mua cho con trước khi về...

Vân Hạ: Ôi, bố mua cho mẹ và con nhiều thứ thế...

Mẹ (tiếng vọng ra từ trong bếp): Nào, hai bố con đã chuẩn bị xong chưa... để còn ăn cơm kéo muộn.

Bố (cầm quần áo đứng dậy): Đợi một chút, để anh đi tắm ngay bây giờ đây (cúi xuống xoa đầu con) Con thu xếp lại cho bố nhé (đi vào)

Mẹ (trong nhà đi ra): Nào, xem hai bố con có gì mà chuẩn bị lâu thế... Ôi, con búp bê đẹp quá.

Vân Hạ (sắp lại quần áo cho bố): Bố mua cho hai mẹ con bao nhiêu là quà... (chỉ quần áo bố) mà quần áo của bố thì cũ hết rồi, mẹ ạ.

Mẹ (vẻ xúc động): Bố vẫn thế đấy con ạ. Lúc còn ở nhà máy bố chỉ lo công việc, về nhà thì lo cho hai mẹ con mình... Còn bố thì lúc nào cũng ăn mặc giản dị. Đi bộ đội, bố càng như vậy, vì mọi thứ đều được phát cả mà...

Vân Hạ (chợt nhìn thấy một chiếc ví da rất cũ, lại có một lỗ thủng): Mẹ xem, bố tiết kiệm quá này. Ví đã hỏng rồi mà bố vẫn dùng...

Mẹ (cầm chiếc ví): Ừ. Đã bong hết lớp da bên ngoài rồi (lắc lắc đầu, lật lật chiếc ví) Bố vẫn như ngày xưa, chẳng bao giờ chú ý cho mình...

Vân Hạ (chợt ngập ngừng): Mẹ ơi, để rồi con sẽ mua tặng bố một chiếc ví, nhưng mẹ phải giữ bí mật cho con nhé.

Mẹ: Một chiếc ví không phải là rẻ đâu con ạ. Con lấy đâu ra tiền?

Vân Hạ: Con mỗ lợn nhựa, mẹ ạ. Chắc sẽ đủ tiền thôi, mẹ đừng lo.

Mẹ (vui vẻ): Mẹ cũng sẽ mua quà cho bố nữa... (vẻ suy nghĩ) Nhưng mà... theo con thì mẹ nên mua gì đây?

Vân Hạ: Hoan hô mẹ... (giơ bộ quần áo bạc màu của bố lên) Một bộ quần áo mới cho bố, mẹ ạ.

Mẹ (cười): Đúng, mẹ cũng nghĩ như vậy, con gái ạ. Nhưng... (nhìn con gái, hóm hỉnh) con cũng phải bí mật cho mẹ đấy nhé.

Vân Hạ (cười thích thú): Thưa mẹ vâng ạ.

Bố (tiếng vọng ra từ trong nhà): Nào, tôi xong rồi đây. Hai mẹ con đã xong chưa?

Vân Hạ (nói như reo lên): Xong rồi đây bố ạ. Mẹ ơi, đi ăn cơm thôi...

(hai mẹ con đứng dậy đi vào nhà. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Ngay chiều hôm đó, ông bà tôi cùng vào nhà máy, mẹ tôi xin phép đến nhà bạn học, rồi rủ bạn (tên là Thùy Linh, các bạn có nhớ không?) đi mua quà cho ông ngoại tôi.

Cả hai phải đi mấy chỗ mới mua được một cái ví da ưng ý và vừa với số tiền ít ỏi mà mẹ có. Mẹ bảo đó là một cái ví rất đẹp mà sau đó cả ông bà ngoại tôi cũng thích.

Còn cô Thùy Linh, bạn của mẹ lúc đó thì cứ ao ước: giá mà bố cô cũng được về, thế nào cô cũng mua tặng bố một chiếc ví như thế...

(Mờ dần, chuyển sang cảnh 2)

Bối cảnh 2

Mô tả Vân Hạ và Thùy Linh vừa từ trong cửa hàng ra, tay cầm gói quà được gói rất đẹp. Cả hai vừa đi vừa nói chuyện vui vẻ. Qua một góc công viên hay bờ hồ nào đó, cả hai ngồi nghỉ một lát...(không lấy cảnh toàn để tránh khung cảnh hiện đại quá)

Thùy Linh: Ngồi nghỉ một lát đi, cậu có mỏi chân không?

Vân Hạ: Bây giờ thì có thấy mỏi, lúc này đi lượn các quầy hàng thì không...

Thùy Linh: Chuyện. Tại lúc đó chúng mình mãi lùng tìm để mua được món quà vừa ý mà lì.

Vân Hạ: Ủ. Thế mới biết là một cái ví da đắt thật. Mẹ bảo trước rồi mà mình không ngờ là nó đắt thế. Thảo nào mà bố mình cứ giữ mãi cái ví cũ đã thủng một lỗ để dùng...

Thùy Linh: Giống hệt bố mình. Mẹ mình bảo chả bao giờ bố sắm cho bố cái gì. Ngày lễ tết, bao giờ bố cũng chỉ dành tiền sắm cho hai mẹ con mình...

Vân Hạ: Chính vì thế mà hai mẹ con mình bí mật mua quà tặng bố mình đấy. Mình mua ví, còn mẹ sẽ mua quần áo mới cho bố.

Thùy Linh: Cậu thật là hạnh phúc. Thảo nào mà mình thấy cậu rất vui khi đi tìm mua quà cho bố...

Vân Hạ: Mình cũng lo nữa, vì tiền không nhiều, mà ví thì đắt quá... Chỉ sợ không mua được cái ưng ý.

Thùy Linh: Nhưng rồi cuối cùng thì chúng mình cũng mua được cái ví rất vừa ý, đúng không?

Vân Hạ: Đúng vậy. Nó không đắt lắm, lại rất đẹp, chắc bố mình ưng lắm. Chỉ phải cái mình đã bắt cậu phải đi mãi mãi mỗi cả chân...

Thùy Linh (đùa): Thì bao giờ bố mình về, hai đứa lại đi đúng mấy cửa hàng đó rồi mua về một cái ví như thế cho bố mình... Thế là hòa, được chưa?

Vân Hạ (cười): Tất nhiên là được rồi. Bố cậu ở cùng nhà máy, lại đi bộ đội cùng bố mình, chắc thế nào cũng về sớm thôi, cậu yên tâm đi.

Thùy Linh (chợt buồn): Mình cũng hy vọng là như vậy. Nhưng mẹ mình thì lo lắm đấy. Nhiều hôm mình thấy mẹ cứ nhìn ảnh bố rồi thở dài, cứ tưởng là mình không biết là mẹ buồn...

Vân Hạ (an ủi bạn): Cậu cứ tin là bố sẽ về thì thế nào cũng thành sự thực. Mình cũng vậy, hôm bố về, mình thậm chí là không kịp mừng nữa, tự nhiên thấy bố đã ở nhà rồi...

Thùy Linh: Mẹ mình bảo bác giám đốc nhà máy rất tốt. Ai đi chiến trường về đều được ưu tiên về làm chỗ cũ...

Vân Hạ: Ủ. Đó là bác Đồng trước làm cùng phòng bố mình. Bác rất quan tâm đến học sinh của nhà máy. Năm ngoái, cả mình và cậu đều đạt học sinh giỏi. Lúc lên nhận phần thưởng bác bảo ở nhà máy mình con bộ đội đều học giỏi. Sau này ai muốn vào nhà máy là bác ưu tiên đấy...

Thùy Linh: Ủ, bác cũng bảo nếu ai học giỏi, lên đại học rồi tình nguyện về nhà máy thì bác sẽ cấp tiền cho ăn học nữa.

Vân Hạ: Thế cậu có định sau này học lên đại học không?

Thùy Linh: Còn lâu lắm, lo học lên cấp III đã. Hết cấp III còn thi đại học nữa...

Vân Hạ: Đành vậy, nhưng mình đã có quyết tâm ngay từ bây giờ rồi. Mình sẽ theo học đúng ngành của bố rồi lại xin vào nhà máy. Bố mình bảo lúc đó hai bố con cùng làm ở phòng kỹ thuật của nhà máy...

Thùy Linh: Có lẽ mình cũng như cậu, nhưng... mình còn muốn chờ bố mình về.

Vân Hạ: Chắc là bố cậu sẽ đồng ý như vậy thôi. Có điều, chúng mình cần phải học thật tốt đã (nhìn lên trời) Thôi, nói đến học mới nhớ... Gần hết buổi chiều rồi, chúng mình còn phải về để học bài thôi.

Thùy Linh: Ủ. Chúng mình về đi...

(cả hai vui vẻ đứng dậy. Mờ dần, chuyển sang bối cảnh ở nhà máy)

Bối cảnh đồng hiện: Bố của Vân Hạ trong phòng làm việc của bác Đồng, giám đốc nhà máy. Cả hai đang nói chuyện rất vui vẻ...

Đọc trong bối cảnh ấy:

“Trong khi Vân Hạ đang cùng bạn đi lòng mua quà cho bố thì ở nhà máy, bố đang cùng bác Đồng- giám đốc nhà máy, cũng là bạn của bố- đang ôn lại kỷ niệm và nói về chuyện học hành của con cái...”

Bác Đồng: Hồi đó, trong số mấy anh em tình nguyện tái ngũ của nhà máy thì duy nhất có tôi không được chấp nhận đơn tình nguyện. Thật là tiếc vì không được chứng kiến tận mắt ngày quân ta tiến về giải phóng Sài Gòn...

Bố: Thì trước khi có chủ trương để anh em bộ đội tái ngũ, chuẩn bị tổng công kích giải phóng hoàn toàn miền Nam, anh đã được nhà máy đề nghị và bộ quyết định điều lên làm giám đốc rồi.

Bác Đồng: Lúc đó, tôi cũng xin với bộ cứ để giám đốc cũ chưa về hưu vội, cho mình được tái ngũ đã, mà không được.

Bố: Cũng may mà anh đã ở lại lãnh đạo nhà máy. Nghe vợ tôi nói, sau đó cả nhà máy đi sơ tán rất vất vả, không có sức trẻ không trụ được. Vậy mà nhà máy mình trong thời gian đó lại còn hoàn thành rất tốt nhiệm vụ trên giao cho.

Bác Đồng (một chút hài lòng): Cũng là nhờ được anh em ủng hộ thôi. Tôi ngẫm ra là trong chiến tranh, ai cũng có ý thức trách nhiệm rất cao (cười) Và lại còn phải thi đua với anh em ngoài mặt trận nữa chứ.

Bố: Về nhà, nghe tin các cháu được nhà máy rất quan tâm chuyện học hành, chúng tôi rất cảm ơn các anh. Không ngờ, ở nhà các anh bận bao nhiêu việc mà vẫn rất chu đáo với người ở mặt trận.

Bác Đồng: Chính các anh đã làm cho chúng tôi ở nhà thêm nức lòng đấy. Hàng ngày nghe tin chiến thắng, ai ai cũng thấy như mình còn nợ người ở chiến trường. Mà rất lạ là các cháu học rất tốt, mặc dù bố không còn ở nhà để kèm cặp thường xuyên...

Bố: Tôi ngẫm ra là chúng tôi đã để lại thêm một trách nhiệm làm bố cho người ở lại: các bà vợ gánh thêm một phần và chính nhà máy cũng gánh đỡ một phần, nên các cháu mới được như vậy...

Bác Đồng: Tôi thì cho rằng, chúng ta đang tự lo cho chính mình thôi. Được quan tâm, mai này các cháu lại đem tài năng ra xây dựng nhà máy. Chẳng phải thế là đã được đền bù quá xứng đáng hay sao?

Bố (cười): Anh nghĩ vậy quả là thật xa... Chính con gái tôi cũng mơ ước được học lên đại học rồi về làm ở nhà máy cùng bố đấy.

Bác Đồng (vỗ tay): Đấy, anh thấy chưa. Mà đó lại toàn là những tài năng cả nhé. Tôi nghĩ thật không hạnh phúc nào bằng... (đứng dậy) Thôi, để tôi đưa anh đi thăm một vòng. Mai mời anh lại đến nhận công việc luôn.

Bố (đứng dậy theo): Hay quá, tôi cũng đang muốn được làm việc luôn...

Bác Đồng (thân mật khoác vai bố): Mà này, để hôm nào tôi tập trung các cháu, mời anh kể cho chúng nghe một vài kỷ niệm chiến trường nhé. Tôi muốn các cháu không chỉ học giỏi mà còn phải biết trân trọng những cống hiến của cha anh chúng nữa. Chúng ta phải có trách nhiệm giáo dục toàn diện thế hệ kế tiếp chứ, anh đồng ý không?

Bố (vẻ khâm phục): Tôi không ngờ anh đã trưởng thành lên nhiều quá. Thì ra nhà máy và bộ đã không làm khi quyết định để anh trụ lại với nhà máy... (cười) Tôi rất vui lòng với việc mà anh giao cho.

Rất may là tôi còn giữ được một kỷ vật ở chiến trường, một kỷ vật người lính và những câu chuyện về chiến tranh. Phải, tôi sẽ kể về tình đồng đội, kể về những hy sinh đáng khâm phục của cha anh cho các cháu nghe. Điều đó rất có ích cho cuộc sống của các cháu sau này...

(Cả hai vui vẻ khoát tay nhau đi ra. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Buổi chiều hôm đó, khi mẹ tôi đi học ở nhà bạn về thì ông bà đã về rồi. Trước khi ăn cơm, bà ngoại nháy mẹ tôi rồi bà vui vẻ bảo ông ngồi vào bàn và nhắm mắt lại...

Đến khi mở mắt ra, ông tôi ngạc nhiên khi thấy quần áo mới và đặc biệt, ông chú ý đến gói quà nhỏ nhắn, khiêm tốn, có buộc nơ rất đẹp trên bàn. Ông nhìn bà tôi có ý hỏi...

(Mờ dần, chuyển sang cảnh 3)

Bối cảnh 3

Nhà Hạ. Bố ngồi trước bàn ăn, trên có bộ quần áo gói trong giấy ni lông trong suốt và một gói quà nhỏ gói rất đẹp, trong có chiếc ví của Hạ. Mẹ và Vân Hạ đang sung sướng đứng nhìn bố... Sau khi xem bộ quần áo, bố ngắm nghía gói quà nhỏ, nhìn Hạ rồi nhìn mẹ...

Bố: Bộ quần áo thật đẹp, cảm ơn hai mẹ con. Vậy còn đây là... (chỉ vào gói quà nhỏ)

Mẹ (nhìn Vân Hạ): Đó là gói quà đặc biệt của con gái tặng bố đấy. Kia con...

Vân Hạ (một chút bối rối): Vâng, thưa bố. Đó là phần quà con dành cho bố. Bố mở ra đi...

Bố (vẻ hồi hộp, mở gói quà): Để xem nào... Ôi (cầm cái ví giơ lên) một cái ví thật là đẹp...

Vân Hạ (vẻ phấn khích): Bố ơi, bố có thích không?

Bố (ngắm nghía chiếc ví, nói như hơi lơ đãng một chút): Rất đẹp, con ạ. Có nhiều ngăn, rất tiện lợi...

Vân Hạ (nhìn mẹ rồi quay lại bố, băn khoăn): Nhưng... bố có thích không?

Bố (chợt như dứt khỏi suy nghĩ): Có, có... Bố rất thích con ạ. Bố cảm ơn con (nhìn con gái)... nhưng làm sao con lại biết mà mua ví cho bố?

Vân Hạ (nhìn mẹ rồi quay lại bố): Có chuyện gì sao bố? Chỉ là vì con và mẹ nhìn thấy trong ba lô của bố có một chiếc ví cũ đã thủng. Con đã mua tặng bố chiếc ví này...

Mẹ (đỡ lời cho con gái): Phải rồi. Em đã cho con gái biết là bố chẳng bao giờ sắm cho mình cái gì...

Bố (vẻ đã hiểu ra): Thì ra vậy. Cảm ơn hai mẹ con đã lo cho bố. Còn chiếc ví (nhìn Hạ) đó là một kỷ vật thiêng liêng của bố, bằng chứng cho một câu chuyện cảm động trong đời lính của bố đấy, con ạ.

Vân Hạ (như bị cuốn hút vào câu chuyện của bố): Thế hả bố. Câu chuyện thế nào, bố kể cho mẹ và con nghe với.

Mẹ: Thế mà em và con không nghĩ đến, cứ nghĩ anh vẫn giữ để dùng...

Bố: Chuyện dài lắm, nhưng anh sẽ kể vắn tắt cho hai mẹ con nghe. Em và con ngồi xuống đi... (vào lấy chiếc ví ra rồi ngồi xuống)

Vân Hạ (cùng mẹ ngồi xuống, hỏi hộp): Chắc là câu chuyện có ẩn tượng với bố lắm phải không bố?

Bố (cầm chiếc ví cũ): Phải đây, con ạ. Chủ nhân của chiếc ví này là chú Niên, công vụ của bố. Lúc đó bố là đại đội trưởng một mũi tiến công chính vào cửa ngõ Sài Gòn...

Vân Hạ (ngạc nhiên): Không phải của bố? Thế mà con...

Bố: Phải. Khi ngót một loạt đạn bắn thẳng, bố chuẩn bị dẫn đầu đại đội vượt qua cầu thì bị ai đó kéo lại. Vừa cảm thấy có một vật nặng đè lên người thì đất đá, mảnh đạn rơi như vãi lên người bố.

Thì ra một quả đạn pháo vừa rơi đúng vào đầu cầu, chỗ bố và đồng đội đang chuẩn bị vượt qua. Khi yên tĩnh trở lại thì bố phát hiện ra người kéo bố xuống rãnh nước rồi nằm đè lên là chú Niên...

Vân Hạ (căng thẳng): Thế rồi chú Niên có bị sao không bố?

Bố: Chú bị thương rất nặng, phải gọi một hồi lâu, chú mới tỉnh và việc đầu tiên là chú rút chiếc ví này trong túi ngực ra đưa cho bố. Một chiếc ví dày cộp, sau này bố biết là trong đó có đầy thư từ, ảnh và giấy tờ... Chú chỉ nói là nhờ bố đưa cho bố mẹ ở quê, trong ví có địa chỉ rõ ràng rồi...

Mẹ: Sao lúc đó anh không băng bó cho chú ấy?

Bố: Lúc đó anh chỉ kịp dặn một người lính chuyên chú ấy cho bộ phận tải thương phía sau rồi phải dẫn quân gấp rút vượt qua cầu cho kịp cánh quân ở mũi phía tây thành phố...

Vân Hạ (nhìn tay bố vô tình cầm vào lỗ thủng trên chiếc ví): Thế sao chiếc ví lại có một lỗ thủng vậy hả bố?

Bố: Thực ra là lúc đó bố cũng không nhớ mình đã cho chiếc ví của chú Niên vào túi ngực bên trái của mình khi nào. Mãi đến khi đang tiến rất gấp sau xe tăng vào thành phố thì đột nhiên bố thấy tê dại ở ngực trái rồi ngã xuống. Bố chỉ kịp nghĩ: thế là hết, mình bị dính đạn rồi, không kịp vào thành phố nữa... Rồi thì có ai đó đỡ bố lên...

Vân Hạ (hỏi hộp): Rồi bố vẫn không bị sao hả bố?

Bố: Bố bị choáng một lúc rồi ngạc nhiên khi thấy mình vẫn lại chạy tiếp theo đồng đội, cũng chả còn thời gian mà nghĩ tại sao...

Lúc đó quân địch vẫn điên cuồng chống cự, còn quân ta thì cứ ào tới như nước tràn bờ...

Mẹ (suy luận): Có lẽ là đạn đã bắn trúng chiếc ví của chú Niên trên túi ngực anh?

Bố: Đúng vậy. Nhưng mãi đến trưa hôm sau anh mới phát hiện ra điều đó. Khi đã hoàn toàn im tiếng súng, người đã đỡ anh dậy hôm ấy, ngạc nhiên phát hiện ra túi ngực của anh có một lỗ thủng...

Vân Hạ: Mãi lúc đó bố mới lấy ví ra hả bố?

Bố: Đúng vậy. Viên đạn đã đuối tầm, lại gặp chiếc ví dày giấy tờ nên găm lại trong đó. Ai cũng bảo chú Niên thiêng thật, đã hai lần cứu bố thoát chết...

Mẹ (xúc động, chân thành): Cầu cho chú ấy tai qua nạn khỏi... Rồi anh có tin tức gì về chú ấy không?

Bố (giọng buồn buồn): Rất tiếc là chú ấy bị rất nặng nên mất ngay sau đó... Trước khi về nhà, việc đầu tiên là anh tìm thợ phóng to chiếc ảnh của chú trong ví rồi tìm đến nhà chú ấy.

Vân Hạ (xúc động): Bố đã đến nhà chú Niên rồi hả bố?

Bố (gật đầu): Bố đã đến, con ạ. Có chú ấy thì bố mới về được hôm nay... Bố giao cho bố mẹ chú ấy giấy tờ, đặt chiếc ảnh phóng to lên bàn thờ chú rồi thắp hương xin chú ấy cho bố được giữ tấm ảnh nhỏ và chiếc ví đã thủng này...

Mẹ: Quả là một kỷ vật vô giá...

Vân Hạ: Giờ thì con đã hiểu rồi, bố ạ. Vậy còn chiếc ví của con...

Bố (cầm cả hai chiếc ví lên tay): Cả hai chiếc ví đều quan trọng đối với bố, con ạ. Một chiếc là phần đời của bố trong chiến tranh, nó giúp bố sống tốt phần đời còn lại để góp phần giúp cho thế hệ các con trưởng thành lên.

Một chiếc là tấm lòng của con, là niềm hy vọng của bố mẹ vào tương lai mai sau của con, con gái ạ.

Vân Hạ: Con cảm ơn bố. Con xin cố gắng học thật giỏi để bố mẹ và cả chú Niên nữa vui lòng, bố ạ.

(Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Sau đó, giữ lời hứa với ông giám đốc, ông tôi đã có một buổi kể chuyện chiến tranh với học trò là con em trong nhà máy. Chiếc ví có một lỗ thủng được ông tôi đem ra cho mọi người xem, coi như một kỷ vật của người lính.

Có điều, câu chuyện của ông tôi không chỉ như đã kể cho bà và mẹ tôi nghe mà đó chính là câu chuyện mà hôm nay các bạn vừa chứng kiến. Câu chuyện có cả bà tôi, mẹ tôi, có cả bộ quần áo mới bà mua và chiếc ví mà mẹ tôi đã cùng cô Thủy Linh từng đi mấy cửa hàng mới mua được để tặng cho người ở mặt trận về.

Cả nhà máy lặng đi lắng nghe. Mãi đến khi ông giám đốc đứng dậy vỗ tay, tất cả mới bật cả dậy ào ào vỗ tay tán thưởng. Ông tôi bảo, đó là một trong những giây phút hạnh phúc nhất của ông sau chiến tranh.

Còn bây giờ, đã đến lúc nói lời tạm biệt, tôi xin chào và hẹn gặp lại các bạn trong chương trình sau.

“Ông vua Vì sao”

(Dựa theo truyện ngắn “Câu chuyện về ông vua Vì sao” của Nam Thanh)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Đi học, chẳng có ai lại không muốn mình học giỏi, đúng không? Nhưng, muốn là một chuyện, làm thế nào để đạt được mong muốn đó mới là chuyện khó, nếu không biết cách.

Trong chuyên mục CCCM hôm nay, tôi sẽ kể cho các bạn nghe chuyện về một cậu bạn học rất kém, như các bạn cùng tổ học tập thường đùa là luôn “đội sổ” trong lớp.

Vậy mà rồi nhờ tìm ra phương pháp học tập, cậu bạn đó đã vượt lên một cách chắc chắn, trở thành người đứng đầu lớp, khiến cho bạn bè và thầy cô đều mừng vui và không kém phần “kinh ngạc”.

Các bạn đã bắt đầu thấy tò mò rồi phải không? Tôi xin bắt đầu luôn nhé. Cậu bạn đó tên là Hùng Mạnh, một cái tên rất oách, đúng không? Nhưng chúng ta hãy bắt đầu từ khi cậu ta còn luôn “đội sổ” nhé...

(mở màn, chuyển sang cảnh 1)

Nhân vật

Hùng Mạnh: Học lớp 8C.

Nam, Dũng, Tiến... Bạn cùng tổ học tập của Mạnh.

Ông Minh: Trạc 45 tuổi- thầy giáo ở quê- cậu ruột của Mạnh

Bối cảnh 1

Nhà Mạnh. Chừng 11 giờ trưa. Tổ 1, lớp 8C của Mạnh vừa tan lớp đã tập trung tại đây mà không ai về nhà ngay. (Ông kính mô tả các bạn trong tổ mặc đồng phục HS, khăn quàng đỏ, đeo cặp lục tục vào nhà Mạnh. Ai cũng có vẻ bồn chồn, nôn nóng.) Vừa vào đến nhà, sau khi nghe tổ trưởng Dũng mào đầu, cả bọn nhao nhao có ý kiến...

Dũng (than thở): Thế là lại công cốc. Cả tổ ai cũng được điểm tốt, chỉ duy nhất bạn Mạnh xơi ngỗng, thế là tổ mình lại “đội sổ”...

Nam: Chắc là cậu không chịu thực hiện các biện pháp mà bọn mình góp ý (nhìn chăm chăm vào Mạnh, vẻ truy vấn) Cậu có chú ý nghe giảng trên lớp không?

Mạnh (vẻ mặt chân thực): Có! Mình luôn luôn nghĩ đến lời cậu nhắc mà...

Nam (vẻ bồn chồn): Thế có nghe được lời thầy giảng không? Cậu “nghĩ đến lời mình nhắc” như thế nào?

Mạnh (vẻ tự tin): Thì mình luôn tự nhắc trong đầu “chú ý nghe giảng, chú ý nghe giảng”... vậy đấy.

Tiến: Vậy cậu có thể nói cho bọn mình xem, giờ Toán hôm nay thầy giảng bài gì, nội dung tóm tắt ra sao?

Mạnh (lúng túng): Thầy giảng về Hình học, các định lý... (gãi tai)

Nam (dồn): Định lý gì, cậu nói tên định lý đó thôi cũng được... Cậu nói là có nghĩ đến lời mình nhắc mà.

Mạnh (áp úng): Đúng là mình nhớ đến lời cậu thật, nhưng...

Nam (vẻ sốt ruột): “Nhưng” sao? Cậu phải nói thực thì bọn mình mới tìm cách cho cậu khắc phục được...

Mạnh (thú thực): Mình... mình chỉ nghĩ đến nét mặt đỏ gay của cậu khi bảo mình nhắc đi nhắc lại câu “trước tiên là chú ý nghe giảng, chú ý nghe giảng”

Tiến (vẻ thông thạo): Vậy là mất tập trung rồi. Lẽ ra phải nghe lời thầy thì cậu lại nghĩ đến nét mặt của bạn Nam...

Dũng (lắc đầu): Vậy là chưa thực hiện được một biện pháp. Vậy lưu ý “giờ nào việc ấy” thì sao, cậu có thực hiện được không?

Mạnh (chỉ tay lên tường, góc học tập dán đầy những mảnh giấy nhỏ ghi rõ “giờ nào việc ấy” được gạch chân bằng bút đỏ): Mình luôn nhìn thấy dòng chữ ấy và thực hiện theo đúng biện pháp đó...

Dũng (nhìn những mảnh giấy trên tường, gật gù): Có lý, ngồi học ở đây thì không thể không nhìn thấy khẩu hiệu này...

Tiến: Vậy giờ tự học hôm qua, cậu có làm bài tập Hình không? Bài kiểm tra nhanh 15 phút môn Hình sáng nay, đúng y chang dạng bài tập về nhà, sao cậu lại xoi ngỗng?

Mạnh (lúng túng, vẻ nhớ lại): Có, ngay đầu giờ tự học chiều qua mình đã mang bài tập Hình ra... Nhưng...

Dũng: “Nhưng” làm sao? “Giờ nào việc ấy”, cậu nhớ lắm mà...

Mạnh (vẻ khỗ sở): Mình nhớ rồi... Vừa lúc đó thì cu Tý em tớ đá bịch quả bóng nhựa vào tường rồi reo lên “Vào! Rô-nan-đô đá vào rồi!”...

Tiến (bất nọn): Vậy là cậu bỏ bài tập Hình đó, ra đá bóng với cu Tý chứ gì?

Mạnh (lúng túng): Không, tớ vẫn nhớ câu “giờ nào việc ấy”- đang học không đi đá bóng mà...

Nam: Vậy là cậu vẫn làm bài tập Hình?

Mạnh (thú thực): Mình có ngồi giờ bài tập Hình ra nhưng lại nghĩ đến đội bóng Bra-xin với các ngôi sao Rô-béc-tô Các-lốt, Rô-na-đi-nhô và đặc biệt là người ngoài hành tinh Rô-nan-đô...

Dũng (lắc đầu): Vậy là hết giờ làm bài tập Hình, thảo nào...

Nam: Vậy còn bài tập Lý. Không lẽ cậu nghĩ đến bóng đá hết cả buổi chiều?

Mạnh: Không, mình chợt nhớ đến câu “giờ nào việc ấy” thì đến giờ học môn Lý và mình đã mang bài tập Lý ra...

Tiến (vẻ hy vọng): Vậy là đã biết phân phối thời gian cho các môn học. Nhưng rồi sao, cậu học môn Lý tốt chứ?

Dũng (thất vọng nhắc Tiến): Tốt cái nổi gì. Các cậu không nhớ là sáng nay tiết Lý có bốn cậu đứng “chào cờ” khi thầy giáo kiểm tra bài cũ à?

Nam, Tiến (cùng ồ lên thất vọng): Ừ nhỉ. Trong số đó có cậu Mạnh...

Tiến (thắc mắc): Nhưng cậu vừa nói là có học Lý cơ mà?

Mạnh (vẻ có lỗi): Mình có ôn môn Lý, nhưng đọc đến nước, lại nghĩ ngay đến hồ bơi trong veo đến đấy, lại nghĩ đến những lần thi bơi với mấy cậu bạn, bao giờ mình cũng về nhất...

Dũng, Nam, Tiến (như cùng lúc kêu lên): Rõ là bệnh “mất tập trung” rồi!

Nam (nhắc lại): Không còn nghi ngờ gì nữa, cậu bị “bệnh lơ đễnh, thiếu vi-ta-min tập trung”...

Tiến (đề theo): Phải rồi. Bệnh của cậu phải đến bác sĩ Ac-si-mét.

Dũng: Tóm lại là từ giờ, cậu phải rèn cho mình thói quen làm việc gì thì phải *tập trung chú ý* vào việc đó, quên hết mọi sự chung quanh...

Tiến (ví von): Như ông Ac-si-mét, mãi suy nghĩ về lực đẩy lên các vật trong nước mà khi đang tắm, ông quên mất là mình không mặc quần áo, cứ thế chạy ngay ra phố hét lên với mọi người “Ô-rê-ca” (tìm thấy rồi). Vậy mới được...

Nam (quay sang Tiến, Dũng): Chúng ta hãy thống nhất như vậy. Thôi, trưa rồi, chúng mình về thôi (với Mạnh) Cậu nhớ khắc phục “căn bệnh mất tập trung” là được, chúng mình sẽ kiểm tra cậu đấy.

Mạnh (chân thành hứa hẹn): Được rồi, mình sẽ nhớ...

(*Dũng, Nam, Tiến về tạm thỏa mãn, cùng ra về. Mạnh tiễn cả ba ra cổng. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện*)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Ngay chiều hôm đó, Mạnh cầm cúi viết mấy chữ “Tập trung suy nghĩ” lên các mảnh giấy dán thêm quanh góc học tập, rồi ngồi vào bàn, giở sách vở ra học.

Nhưng rồi mấy chữ vừa viết như chưa được vừa ý, học một lúc, Mạnh lại lấy bút ra sửa lại chữ nọ rồi chữ kia, bóc ra rồi dán lại... Chợt nghĩ đến bài học thì đã nửa buổi chiều trôi qua. Đến lúc cố ép mình học thì cơn buồn ngủ ập đến, hai mắt Mạnh như bị khâu dính lại...

Nam và Tiến phải gõ thước lên cánh cửa sổ mấy lần, Mạnh mới tỉnh dậy. Thì ra các bạn đến kiểm tra thật. Mạnh mang tên “vua ngủ” từ hôm đó, và tất nhiên, tổ 1 lại tiếp tục “đội sổ”.

Cả tổ lại thêm mấy lần “kê đơn, bốc thuốc” cho Mạnh, nhưng đâu vẫn hoàn đấy. Cho đến một hôm...

(*mờ dần, chuyển sang cảnh 2*)

Bối cảnh 2

Nhà Mạnh. Chủ nhật. Mạnh quyết tâm không đi đá bóng mà ngồi học. Cậu đọc rất to môn Lịch sử, giọng đã bị khàn đi thì có người khách đi vào...

Ông Minh (chính là người khách đó): Làm gì mà hét to thế cháu. Mẹ với em đi đâu mà không thấy ai ở nhà?

Mạnh (reo lên): A, cậu. Cậu đến lâu chưa mà cháu không biết? Mẹ đưa em cháu sang bên hàng xóm. Để cháu lấy nước cho cậu...

Ông Minh: Cậu đến lâu rồi. Học to như cháu thì trộm vào khuôn cả nhà đi cũng không biết. Sao, cháu không xem bóng đá trực tiếp à?

Mạnh (bẽn lẽn): Không ạ. Cháu phải học bài...

Ông Minh: Lạ nhỉ. Nghe nói cháu ham bóng đá lắm mà...

Mạnh: Nhưng dạo này cháu học xoàng lắm... Cháu luôn “đội sổ” làm cho tổ 1 của cháu cũng bị “đội sổ” lây.

Ông Minh (vẽ chăm chú): Ra là thế (nhìn quanh góc học tập của Mạnh) Góc học tập của cháu khá tốt. Nhưng cách bày biện sách vở, đồ dùng học tập chưa khoa học, kèm thêm những mảnh giấy này... sẽ gây mất tập trung khi học bài, làm bài.

Mạnh: Đó là do mấy bạn tổ cháu gợi ý, kê đơn... bắt phải theo các biện pháp đó. Lại còn yêu cầu phải đọc thêm sách tham khảo này nọ...

Ông Minh (nhìn những mảnh giấy, cười hóm hỉnh): Các đơn thuốc này không sai, đọc thêm sách tham khảo rất tốt...

Mạnh (vẽ sốt ruột): Nhưng cậu ơi, tại sao cháu học vẫn không khá lên được. Ở quê cậu cũng dạy học, cậu giúp cháu với...

Ông Minh (vẽ rất thú vị như được hỏi đúng sở trường của mình): Thôi được, trong lúc đợi mẹ cháu, cậu cháu ta sẽ thử bàn xem tại sao cháu học kém nhé (cười, giao hẹn) Nhớ là không được tự ái đấy!

Mạnh: Vâng ạ.

Ông Minh (gõ gõ tay lên đầu mình, mắt ánh lên hóm hỉnh): Giờ hãy thử nói cho cậu nghe, cháu vừa học gì nào?

Mạnh (liếc xuống cuốn vở, ấp úng nhắc): Cháu đang học về lịch sử cách mạng Việt Nam, thời kỳ...

Ông Minh (Vờ nhìn lên trần nhà vẽ chú ý nghe nhưng tay thì khéo léo gấp cuốn vở lại): Tốt. Thời kỳ nào nhỉ?

Mạnh (ấp úng): Vào năm 1930... à, năm 1931... năm 30-31... Đảng Cộng sản Việt Nam... Đảng Cộng sản Việt Nam...

Ông Minh (nhắc): Nói ý chính thôi...

Mạnh (thú nhận): Không biết tại sao mà cháu đọc mãi không thuộc được...

Ông Minh (vẽ thông cảm): Đọc mãi không thuộc. Cũng phải thôi... (như tìm cách diễn đạt) Thế nào nhỉ... Cứ đọc đi đọc lại một câu, thì gọi là kiểu học gì?

Mạnh (nhanh nhẩu): Thừa cậu, gọi là học vẹt ạ.

Ông Minh: Học vẹt có tốt không? Bạn cháu có bày cho cháu học vẹt không?

Mạnh: Học vẹt thì lâu thuộc và chóng quên, bạn cháu không học thế...

Ông Minh: Phải rồi, bạn cháu đều học khá, họ đã chỉ cho cháu cách học đúng, chỉ vì cháu học chưa đúng cách nên còn kém mãi...

Cậu hỏi thật, cháu học có thấy mệt óc không?

Mạnh (nghĩ một chút rồi thực thà): Cháu không thấy mệt óc, cháu chỉ thấy... buồn ngủ thôi.

Ông Minh (tìm cách diễn đạt): Phải rồi... Thế này nhé. Cháu đi lao động, cuộc đất chẳng hạn. Nếu cháu không cuốc, chỉ đứng chống cuốc, thì không thấy mệt, khi có gió mát lại còn thấy buồn ngủ nữa.

Phải khi cuốc thật lực, mới thấy mệt nhưng hứng thú, vì thấy công việc trôi chảy, làm sao mà ngủ được, đúng không?

Mạnh (vẽ suy nghĩ): Thảo nào mà cháu thấy học chẳng mệt óc gì cả, chỉ thấy ngại... Vậy là cho đến nay, cháu hầu như chưa học, phải không cậu?

Ông Minh: Đúng vậy. Đó là do căn bệnh lười động não gây nên. Vốn không thích suy nghĩ, lâu dần thấy học là ngại vì phải suy nghĩ. Lúc đó thì chỉ muốn tránh chuyện học nên học không vào được...

Mạnh: Cháu hiểu rồi... Vậy khắc phục bằng cách nào hả cậu?

Ông Minh: Giờ cháu phải làm quen dần với cách học mới, sao cho bắt buộc cái đầu phải hoạt động, chứ không phải cái *mô*.

Chẳng hạn như bài lịch sử này: Đọc một lượt, cháu phải *suy nghĩ* xem cần nắm bắt những ý chính nào thì có thể tóm lược được toàn bài. Ghi chép nó ra, đó gọi là đề cương chi tiết.

Mỗi một ý chính lại phải đặt câu hỏi: Vì sao? Khi nào? Nói về cái gì? Trả lời các câu hỏi đó. Lại xuất hiện các câu hỏi tiếp, lại phải *suy nghĩ* cách trả lời... Làm được như vậy cháu sẽ thấy việc học rất mệt óc nhưng cũng rất hứng thú.

Mạnh (vẻ chăm chú): Cháu đã hiểu ra điều cậu muốn nói, nghĩa là chia bài ra nhiều ý, đặt các câu hỏi rồi dựa vào bài để trả lời...

Ông Minh (hài lòng): Chính là như vậy. Lúc đó không cần phải tự nhắc, cháu cũng vẫn phải *tập trung chú ý* vào bài thì mới trả lời câu hỏi “vì sao” được. Ngoài ra, cháu còn phải *đọc thêm sách* để trả lời những câu hỏi không có trong bài...

Mạnh: Lúc đó thì không còn thời gian để nghĩ đến việc khác nữa, phải không cậu?

Ông Minh (cười vui vẻ): Cháu đã hiểu ra rồi đấy. Cậu không tin là cháu lại không học khá lên được. Thôi, cháu bắt đầu đi, mẹ cháu về rồi thì phải, để cậu ra nói chuyện với mẹ cháu một lát...

Mạnh (vui vẻ): Vâng, có tiếng mẹ cháu về rồi đấy. Cháu xin phép được học đây ạ. (*Ông Minh ra. Mạnh nhanh nhẹn ngồi vào bàn học. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện*)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Sau hôm đó, Mạnh bắt đầu với cách học mới mà Ông Minh nói là “*học bằng đầu chứ không phải bằng mô*”. Ông Minh cũng thường xuyên đến nhà kèm cho Mạnh vào các ngày nghỉ.

Đặc biệt, tổ học tập của mạnh rất ngạc nhiên khi người chủ động truy bài giờ đây lại là Mạnh chứ không phải cậu ta bị truy bài như trước kia. Thậm chí, có lần các bạn trong tổ còn bị Mạnh truy cho “hết đường chạy”, như buổi ôn tập về môn Sinh vật và Địa lý hôm đó...

(*mờ dần, chuyển sang cảnh 3*)

Bối cảnh 3

Một góc sân trường. Trước giờ học. Mạnh, Dũng, Nam, Tiến đang tranh thủ truy bài trước giờ vào lớp. Không khí tỏ ra rất sôi nổi...

Dũng: Tốt rồi, mình có cảm giác mọi người đều đã thuộc bài hôm nay. Còn ai hỏi thêm gì nữa không?

Nam: Đã truy hết bài rồi, còn gì nữa đâu...

Tiến: Đạo này cậu Mạnh học bài rất kỹ, nắm bài rất sâu. Hy vọng tổ mình tuần này tiếp tục không bị “đội sổ” nữa.

Dũng (tin tưởng): Chắc chắn rồi, khả năng lại còn đầu sổ ấy chứ...

Mạnh (vẻ không để ý đến điều các bạn quan tâm): Vẫn còn sớm, mình còn muốn trao đổi thêm một số điều chung quanh môn học...

Nam: Tốt quá. Cậu hỏi đi, chúng ta cùng trao đổi.

Mạnh: Các anh bộ đội bị lạc trong rừng sâu, không nhìn thấy mặt trời thì tìm phương hướng bằng cách nào?

Tiến: Dễ ợt. Sờ gốc cây to, phía có rêu ẩm thì là hướng Tây!

Dũng, Nam: Đúng vậy!

Mạnh: Vì sao rêu ẩm lại ở hướng Tây?

Nam: Vì hướng Tây mặt trời chiếu ít hơn, ẩm thấp hơn nên rêu có điều kiện phát triển.

Mạnh: Vì sao ánh sáng mặt trời lại liên quan đến chuyện rêu mọc?

Tiến: Chắc là ánh sáng mặt trời có tia gì đó liên quan đến sự tăng trưởng hay kìm hãm sự phát triển của rêu...

Mạnh: Đó là tia gì vậy? Vì sao lại có ảnh hưởng đó?

Nam (gắt): Vì sao à? Sao cậu hỏi lảm thế. Câu hỏi của cậu đã sang lĩnh vực Vật lý rồi, chúng ta đang nói về Sinh vật và Địa lý mà.

Dũng (dàn hòa): Không sao. Bạn Mạnh đã nói là trao đổi thêm rồi mà, nếu sang lĩnh vực Vật lý, ta sẽ hỏi thầy giáo dạy Lý. Hay sẽ cùng nhau tìm đọc thêm các sách tham khảo cũng tốt.

Tiến (phụ họa): Đúng vậy, dạo trước, chúng mình đã từng “kê đơn” cho bạn Mạnh là cần đọc thêm sách tham khảo là gì...

Nam (chống chế): Nhưng chúng mình đang trao đổi xoay quanh bài vở hôm nay thôi mà...

Mạnh (như không để ý đến tranh luận của các bạn): Vậy thì vì sao cũng là thực vật, mà có cây lại mọc thẳng, có cây lại leo dàn?

Nam: Dễ ợt, cây mọc thẳng thuộc họ cây thân gỗ, cứng. Cây leo dàn thuộc họ cây thân mềm, dây leo...

Mạnh: Vì sao cây dây leo lại uốn thành móc để bám vào dàn hay quấn vào cây chủ?

Nam (áp úng): Điều đó thì... (gắt lên) Cậu thì lúc nào cũng chỉ hỏi người khác. Đó là những câu không có trong sách. Hay cậu thử trả lời đi xem?

Tiến: Phải đấy, cậu Nam không biết, bọn mình cũng không biết, cậu Mạnh thử trả lời xem?

Mạnh: Thì mình cũng tự đặt câu hỏi để tìm cách trả lời thôi. Câu trả lời này thì mình đã đọc trong một tài liệu...

Dũng (tò mò): Đó là một câu rất hay, Mạnh nói cho bọn mình biết đi.

Mạnh: Là do trong thân cây thuộc họ dây leo có một loại *sinh trưởng tố* có khả năng di chuyển phân bố. Loại *sinh trưởng tố* này tập trung nhiều một phía thì làm dẫn dây leo dài ra, phía đối diện thì co ngắn lại, do thế mà dây leo quấn được vào dàn...

Dũng: Hay thật, đó chính là đặc điểm của cây mướp, cây bí, cây bầu đấy. Như bạn Mạnh nói thì dễ thấy là chất *sinh trưởng tố* đó trong dây leo tập trung nhiều ở phía ngoài, còn phía áp vào dàn thì ít hơn...

Mạnh: Đúng vậy. Còn có loại *sinh trưởng tố* ở một số cây thân mềm lại tập trung nhiều ở phía ít ánh sáng hơn. Các bạn có biết vì sao bông hoa hướng dương lại hướng về phía mặt trời không?

Nam (hào hứng): Mình đoán là liên quan đến loại *sinh trưởng tố* mà cậu vừa nói, đúng không?

Tiến: Đúng là một câu hỏi rất hay đấy, bạn Mạnh giải thích đi.

Mạnh: Đúng là ở cây hoa hướng dương, loại *sinh trưởng tổ* này di chuyển trong thân cây, tập trung ở phía ngược hướng ánh mặt trời. Do đó mà phía đó phát triển hơn, làm cho thân cây cong lại, hướng bông hoa về phía mặt trời.

Nam (cười về thú vị): Biết ngay là thế mà. Sinh vật quả là có nhiều điều thú vị, phải không các bạn?

Dũng: Đúng vậy, nhưng có điều, chúng ta phải biết tìm hiểu sâu về chúng. Quả là bạn Mạnh đã có ý thức tìm tòi suy nghĩ. Không chỉ học môn Sinh vật hay Địa lý mà còn mở rộng vấn đề sang các lĩnh vực khác, tùy theo các câu hỏi “vì sao” liên quan đến lĩnh vực nào...

Tiến: Đúng thế (cười) Theo mình thì từ nay, chúng ta không gọi bạn Mạnh là “Ông vua ngủ gật” nữa mà phải gọi là “Ông vua Vì sao” thì đúng hơn. Các bạn thấy sao?

Dũng, Nam (cười, đồng thanh): Đồng ý.

(Mạnh cười ngượng nghịu. Một hồi trống vang lên. Cả bọn vui vẻ kéo nhau vào lớp. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Sau đó, tổ 1 của Mạnh dần dần chuyển ngôi, những lá cờ đỏ thường xuyên cắm ở vị trí của tổ.

Các thầy cô giáo đều công nhận là sức học của Mạnh rất vượt trội và chắc chắn. Cả lớp đều xuýt xoa khi thấy kết quả học tập của Mạnh vượt lên từng ngày.

Các bạn trong tổ thì đua nhau kể công, đưa thì bảo đó là nhờ nghe lời khuyên “*chú ý nghe giảng ở lớp*”. Đưa lại bảo, đó là nhờ “*toa thuốc Vi-ta-min tập trung, chống bệnh lơ đãng*” của bác sĩ Ac-si-mét mà có lần cả tổ mách cho.

Mạnh đều cười, gật đầu nhận là đúng cả. Chỉ xin kể thêm một *ông thầy đặc biệt* đó là *ông* luôn nhắc Mạnh đặt câu hỏi “*Vì sao*” và lời khuyên của ông cậu “*hãy học bằng đầu chứ không học bằng mồm*”.

Các bạn có công nhận như vậy không? Nếu “*có*” thì còn chờ gì nữa, hãy như Mạnh, bắt tay vào học đi. Còn bây giờ, đã đến lúc phải chia tay rồi. Xin chào các bạn và hẹn gặp lại.

Câu chuyện trực nhật

(Dựa theo truyện ngắn cùng tên của Trường Giang)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Thời đi học ai cũng có những kỷ niệm đáng nhớ về tình bạn, tình thầy trò, về những lỗi lầm đại dột...

Và người nâng đỡ chúng ta không ai khác chính là thầy cô.

Trong chương trình CCCM hôm nay, tôi xin kể cho các bạn nghe về một kỷ niệm như thế. Chuyện bắt đầu từ những phiên trực nhật của Dũng và các bạn trong tổ... Mời các bạn cùng theo dõi nhé.

(Mở dần chuyển sang bối cảnh 1)

Nhân vật

Dũng: 12 tuổi, học lớp 6C.

Xuân và chừng 3-5 bạn cùng tổ trực nhật với Dũng.

Cô giáo Lan: Trạc ngoài 40 tuổi.

Mẹ (của bạn Dũng): Trạc 30 tuổi.

Bối cảnh 1

Một buổi họp tổ trực nhật. Cô giáo đang tìm hiểu nguyên nhân vì sao lớp bị ban thi đua nhà trường nhận xét là vệ sinh kém...

(Lời đọc trong bối cảnh trước buổi họp: Tổ trực nhật xôn xao bàn tán là trong buổi họp hôm nay, cô chủ nhiệm sẽ “xạc cho một trận” vì lớp 6C vừa bị “bêu danh” trước toàn trường do vệ sinh kém. Ai cũng cho rằng mình không có lỗi. Một lúc sau, như có sự điều khiển từ Xuân, cả tổ hướng sự chú ý về phía Dũng, tổ trưởng. Có vẻ như họ đã thống nhất ngầm với nhau rằng, cậu ta là thủ phạm...)

Vừa lúc đó, cô giáo bước vào. Cả tổ vẻ nơm nớp đứng dậy.

Cô Lan (vẫy tay): Các em ngồi xuống (*để cặp lên bàn, quay lại gần các em. Vẻ mặt phiến muện, đa tay nhìn đồng hồ...*) Nào, đáng tiếc là đã muện rồi nhưng chúng ta vẫn phải ngồi với nhau. Cô rất buồn là lớp ta hôm nay bị phê bình trước toàn trường...

(ngừng một lát, quan sát cả tổ như muốn tìm hiểu chuyện gì đang xảy ra. Cả tổ nhấp nhòm, xì xầm, đa mắt nhìn nhau, hát đầu về phía Dũng... Cô bắt đầu như hiểu ra điều gì đó... Cô vỗ vỗ tay) Trật tự nào, có em nào cho cô biết tại sao mấy hôm nay tổ mình lại vệ sinh kém như vậy, hay các em không làm vệ sinh lớp học?

Xuân (nhìn một lượt các bạn như tìm sự đồng tình, rồi quay sang cô): Thưa cô, chúng em có trực nhật ạ. Nhưng... (*quay sang Dũng với cái nhìn đầy ám chỉ*)

Cô Lan (phân vân): Thôi được, em Dũng là tổ trưởng, hãy cho cô biết rõ hơn...

Dũng (từ nãy cúi mặt, vẻ buồn bã ngược lên nhìn cô giáo, ấp úng): Thưa cô... (*Dũng như muốn bật khóc trước cái nhìn thiện cảm của cô giáo*)

Cô Lan (vẻ khuyến khích): Có chuyện gì sao Dũng? Cô biết xưa nay em vẫn là một học sinh gương mẫu mà...

Bạn 1 (ngồi cạnh Dũng, nhận được cái nhìn ra hiệu từ Xuân, vội đứng lên): Em thừa cô, mấy hôm nay, bạn Dũng không tham gia trực nhật với cả tổ...

Bạn 2 (cũng nhận được cái nhìn ra hiệu từ Xuân): Thừa cô, đúng thế ạ. Bao giờ bạn Dũng cũng đến muộn, khi chúng em đã làm xong...

Bạn 3 (đồng tình có chủ ý): Đúng thế cô ạ.

Bạn 4 (nói theo): Tha cô, bạn Dũng tổ trưởng mà rất lời trực nhật ạ.

Cô Lan (không thể không nhìn Dũng bằng cặp mắt nghiêm nghị): Lại có chuyện như thế sao? (một chút băn khoăn, nhưng đành nói) Tổ trưởng mà không tham gia thì làm sao quán xuyến được công việc...

(Dũng gục mặt xuống bàn, vai rung lên như kìm nén tiếng khóc nức nở. Những cái nhìn kín đáo của các bạn cho nhau nhưng không qua được mắt cô giáo...) Thôi được, chỉ còn hai hôm nữa là hết tuần, cô hy vọng các em sẽ làm trực nhật tốt hơn. Bây giờ các em về nghỉ...

(Mở dần chuyển sang bối cảnh 2)

Bối cảnh 2

Chỗ gửi xe đạp, nhóm bạn tụ tập nhìn Dũng cam chịu lẳng lẳng lấy xe ra trước. Cô giáo ở chỗ lấy xe máy đang kín đáo quan sát họ...

Chờ cho cô giáo và Dũng đi khuất, nhóm bạn mới lục tục lấy xe của mình, tiếng trò chuyện ran lên...

Xuân: Các cậu thấy chưa, vậy là tại mình không sao. Cô giáo có bệnh cậu ta cũng chịu. Mai chúng mình lại tiếp tục chứ?

Bạn 1: Tất nhiên rồi, mai lại tiếp tục...

Bạn 2: Ai bảo cậu ta không chịu theo bọn mình, cứ ra về học sinh ngoan...

Bạn 3: Mà đâu có sao cơ chứ. Chỉ đến sớm một chút, làm trực nhật sớm lên rồi ra Hồ Tây hóng gió, đến giờ lại vào lớp học.

Bạn 4: Đúng vậy. Lần này được bài học rồi, chắc mai sẽ phải cùng chúng mình đi trực nhật sớm cho mà xem.

Xuân: Đã thế, mai chúng mình sẽ lên lớp sớm hơn mọi khi 30 phút, quét lớp xong thì ra bến luôn. Mình biết có cái phao sắt của bộ đội, y hệt con tàu, lên đấy mà “ra khơi” thì hết ý...

Bạn 4 (đồng tình): Càng hay, cho cậu Dũng có ra sớm cũng thành muộn. Tha hồ mà bị cô giáo phê bình...

Bạn 2: Còn chúng mình thì vẫn trực nhật, không cần tổ trưởng...

Bạn 3: Tổ trưởng mà không tham gia trực nhật thì đành chịu, làm sao thanh minh với cô giáo được, phải không các bạn?

Xuân: Đúng quá! Cho cậu ta chừa cái thói đóng vai học sinh ngoan đi, lại ra về không thèm tham gia trò chơi với bọn mình chứ.

Bạn 1: Thôi, chúng mình về thôi...

(cả bọn ồn ào ra về. Xuân, đầu tiên các trò nghịch, gọi với theo)

Xuân: Sáng mai, nhớ mang theo mỗi đứa một cây sào chống nhé...

(Mở dần chuyển sang cảnh dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Vậy là đã rõ, vì không chịu đi trực nhật sớm để tranh thủ ra Hồ Tây chơi với một vài bạn trong tổ mà Dũng đã bị cả nhóm ghét, mà có vẻ như đầu tiên chỉ là anh chàng Xuân. Hình như cô giáo tinh mắt đã nhận ra điều bất thường trong cuộc họp... Lại còn bạn Dũng nữa, có điều gì đó mà bạn chưa tiện nói cho cô giáo biết, chỉ đành cam chịu...

Chúng ta hãy cùng theo dõi tiếp câu chuyện nhé.

(Mở dần chuyển sang bối cảnh 3)

Bối cảnh 3

Nhà bạn Dũng, buổi tối. Khi cô giáo đến thì hai mẹ con đang vừa làm gì đó vừa nói chuyện. Vô tình, cô giáo dừng chân lại như không tiện cắt đứt câu chuyện của hai mẹ con... (Lưu ý: Chủ yếu mô tả khung cảnh và diễn xuất. Lời thoại đúng lúc, đúng chỗ, chỉ để minh họa cho tình huống)

Dũng: Mẹ ơi, mai con phải đến lớp từ 5 giờ 30, các bạn phê bình con không tham gia trực nhật, mà con lại là tổ trưởng.

Mẹ (ngạc nhiên): Sao lại thế hả con? Mẹ tưởng công trường chỉ mở trước giờ học thôi, đi sớm ai cho vào mà trực nhật?

Dũng: Đúng thế mẹ ạ. Trực nhật chỉ được vào lúc 6 giờ 30, đủ thời gian quét dọn vệ sinh...

Mẹ: Vậy sao sáng mai con lại định đi từ 5 giờ 30?

Dũng (ngập ngừng, như không muốn cho mẹ biết tất cả): Là vì các bạn con trong tổ trực nhật đều muốn làm sớm... Khi con đến lớp thì các bạn đã làm xong rồi.

Mẹ (vẻ lo lắng): Thế à. Gay nhỉ. Sáng sớm không có con trông em cho mẹ quấy bột, rồi cho em ăn, lại còn đưa em đi nhà trẻ, thì mẹ đi làm muộn mất. Hay để mẹ nói chuyện với cô giáo...

Dũng: Thôi mẹ ạ. Cô giáo đã nhắc con phải sửa chữa khuyết điểm, cô có vẻ đang thất vọng vì con, mà con thì không muốn cô buồn...

(Lời đọc trong bối cảnh ấy: Đến đây thì cô giáo hiểu được phần nào câu chuyện ở lớp trưa nay. Cô chợt thấy như mình có lỗi với cậu học trò ngoan này...)

Cô Lan (đánh tiếng): Cho tôi được hỏi, có phải nhà em Dũng đây không?

Tiếng Dũng (thấp thỏm): Mẹ ơi, tiếng cô giáo con đây...

Tiếng Mẹ: Thế à... (ra gặp cô Lan, giọng xởi lởi) Chào cô giáo. Quý hoá quá, mời cô giáo vào nhà chơi xơi nước ạ.

Dũng (ra chào cô, vẻ rụt rè): Em chào cô ạ...

(Cả ba vào nhà. Dũng nhanh nhẹn đi lấy nước, mẹ rót nước cho cô. Cô giáo ngồi xuống âu yếm kéo Dũng cùng ngồi xuống ghế)

Cô Lan (nhẹ nhàng): Em không có lỗi gì cả, Dũng ạ (quay sang mẹ) Tôi xin lỗi vì đã vô tình nghe được phần nào câu chuyện của hai mẹ con chị. Nhưng cũng nhờ đó mà biết được câu chuyện trực nhật của em Dũng, điều mà có lẽ Dũng không tiện nói ra để minh oan cho mình...

Mẹ (bồi hồi xúc động, cảm kích): Thật quý hoá quá. Xin cảm ơn cô...

Cô Lan (bối rối): Chỉ là tôi chưa hiểu hoàn cảnh của em Dũng, chị ạ...

Cũng may mà tôi đã ngờ ngợ có chuyện gì đó trong buổi họp tổ trực nhật trưa nay. Tôi sẽ chân chính lại việc này, chị ạ.

(mở dân, chuyển sang bối cảnh 4)

Bối cảnh 4

5 giờ sáng. Đòng phỏ mới chỉ lác đác có người dậy sớm đi bộ. Cô giáo Lan cũng có thói quen đi bộ, nhưng hôm nay cô đi sớm hơn, cô đang rẽ vào trường...

(Lời đọc trong bối cảnh ấy: Đã có kinh nghiệm trong những tình huống tương tự xảy ra đối với học trò, cô giáo không gắng hỏi Dũng kỹ hơn. Cô quyết định tự mình tìm hiểu xem có chuyện gì xảy ra với tổ trực nhật. Nghe Dũng nói với mẹ các bạn trong tổ đi trực nhật từ 5 giờ 30, hôm nay cô đi bộ sớm hơn, từ 5 giờ để rẽ qua trường...)

Điều mà cô giáo không ngờ tới đã xảy ra: tổ trực nhật còn đến sớm hơn cả cô nghĩ. Bằng cách nào đó, cả nhóm- trừ Dũng- đã có mặt ồn ào vào lớp. Cô giáo nép mình chỗ khuất bên ngoài để quan sát)

Xuân: Nào, nhanh lên anh em ơi. Hôm nay mà ra boi thuyền Hồ Tây thì chúa... Vì vậy, tớ quyết định, chỉ quét sơ sơ bên ngoài thôi, để còn đi sớm để chơi được lâu, trước khi vào học.

Bạn 1 (rụt rè): Nhưng hôm qua cô đã phê bình rồi, phải quét kỹ một chút không thì...

Bạn 2: Không sao, tất cả bọn mình đã trực nhật, chỉ có tổ trưởng là không chịu đi cùng, vậy thì hãy để cho cậu ta bị cô phê bình...

Bạn 3- Bạn 4 (đồng tình): Phải đấy, quét đi... a- la- xô...

(Mô tả cảnh cả bọn ồn ào quét nhát đợc nhát không lấy lệ rồi theo lời Xuân rủ nhau vút chổi, cầm sào đã chuẩn bị sẵn kéo nhau đi. Vừa khi Dũng đến, lúc đó mới hơn 5 giờ...)

Xuân (nháy cả bọn đứng lại): Tổ trưởng lại đi trực nhật muộn rồi nhé...

Bạn 2: Phải, chúng tớ đã làm xong rồi, còn việc gì nữa đâu mà làm...

Bạn 3 (rủ rê): Có theo chúng tớ đi boi thuyền thì đi...

Bạn 4: Thôi, tổ trưởng đi về đi, kéo lại mất danh hiệu chăm ngoan...

Xuân: Phải đấy. Có phải thích là được theo hội đua thuyền đâu. Từ đầu đã không chịu tham gia thì thôi. Giờ muốn cũng không được!

Bạn 1: Hay là cậu thích thì còn phần trong lớp đấy, vào mà quét...

(Cả bọn giơ sào lên quá đầu nhao nhao: “Đi thôi, anh em ơi... Tiến lên”... Dũng tần ngần nhìn theo một lúc rồi mang chổi vào lớp)

(Mở dân, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Vậy là cô giáo đã hiểu hết mọi chuyện. Thì ra, có một vài bạn, đầu tiên là anh chàng Xuân nghĩ ra trò lấy cờ trực nhật để được đến lớp sớm, tranh thủ ra Hồ Tây chơi.

Vì Dũng không thể đi sớm, cũng không muốn theo nên bị các bạn cô lập. Bản tính hiền lành, ngoan ngoãn, Dũng thà chịu mang tiếng oan chứ không mách cô giáo chuyện của các bạn.

Đứng trước tình huống chỉ chọn một hướng, cô giáo quyết định theo sau Dũng vào lớp, nhưng vẫn không cho Dũng biết...

(mở màn, chuyển sang bối cảnh 5)

Bối cảnh 5

Dũng ngạc nhiên khi thấy trong phòng học rất bẩn, thì ra các bạn vẫn chưa quét lớp. Ông kính mô tả Dũng cầm cùi một mình kéo bàn, luôn chối quét rất cẩn thận trong khi cô giáo đang quan sát em làm việc. Dũng giật mình khi nghe tiếng gọi...

Cô Lan: Dũng đây à...

Dũng (lồm cồm chui trong gầm bàn ra): Dạ. Em chào cô ạ.

Cô Lan: Sao em lại làm vệ sinh một mình? Mà hình như lớp đã được quét rồi mà...

Dũng: Thưa cô vâng. Nhưng thấy còn bẩn nên em quét thêm cho sạch thôi ạ.

Cô Lan (nhìn đồng hồ): Mới 5 giờ 20. Sao em đi trực nhật sớm vậy, các bạn trong tổ đâu?

Dũng (ngập ngừng): Em thưa cô... các bạn ấy đến trước em nên em phải làm sau một chút ạ. Còn bây giờ thì...

Cô Lan: Thôi được, em cứ quét cho xong đi, rồi ra bờ hồ với cô. Cô ra đó trước...

(Đọc trong bối cảnh ấy: Cô giáo nói xong quay ra liền, để lại Dũng ngơ ngác vì không hiểu sao hôm nay cô lại đến lớp sớm vậy. Mà cô lại như còn biết các bạn đã kéo nhau ra Hồ Tây nữa. Ngần ngừ một lát, Dũng lại chăm chú làm nốt công việc của mình...)

Ông kính quan sát nét mặt của Dũng, cảnh Dũng tiếp tục quét rồi theo chân cô giáo ra Hồ Tây. Mở màn, chuyển sang cảnh 6

Bối cảnh 6

Hồ Tây lộng gió. Chừng 5 giờ 30 phút. Xuân và các bạn đang loay hoay với cái phao bằng sắt to như một chiếc xuồng (nếu không có đạo cụ này thì thay bằng một con thuyền nhỏ có 4-5 em trên đó). Mới đầu các em có vẻ thích thú, hò hét inh ỏi, nhng rồi mấy cây sào nhỏ không thể điều khiển được cái phao. Nó cứ xoay xoay mà không chịu đi cho, ra không được mà vào cũng không được. Một vài em đã bắt đầu thấy lo sợ, méo máo... Vừa lúc đó thì cô giáo ra.

Cô giáo (Chạy vội ra, hốt hoảng): Thôi chết, em Xuân cho các bạn quay vào đi. Cẩn thận không gió bắt đầu nổi lên rồi...

Xuân (đã bắt đầu run, loay hoay với cây sào): Em tha cô, nhưng... nhưng mà không chèo cho nó vào được ạ.

Bạn 1: Cô ơi, cứu chúng em với...

Bạn 2: Cứu chúng em với, cô ơi...

Bạn 3 (méo máo): Tại bạn Xuân cứ bắt chúng em phải đi trực nhật sớm... Cô cứu chúng em với...

Xuân (cổ trắn tĩnh): Các cậu theo tớ, chúng ta sẽ bơi vào... (định cởi áo)

Cô Lan (hoảng hốt): Không được, Xuân ơi. Đợi một chút cô sẽ nhờ người đến...

Bạn 1 (méo máo): Tớ không biết bơi...

Bạn 2- bạn 3: Tớ cũng không biết bơi...

Cô Lan (cổ trần tĩnh): Các em đừng nhảy xuống nước, hãy ngồi yên, đợi một chút. Xuân chớ cho bạn nào nhảy xuống nhé, hãy đợi cô. Em hứa đi, được không?

Xuân (nghe theo, đi vào giữa phao): Em thưa cô, vâng ạ (quay sang các bạn) Các cậu hãy ngồi xuống, sát vào nhau ở giữa phao này...

(Vừa lúc đó thì Dũng chạy ra. Vừa thấy tình huống như vậy, lập tức em gọi to: “Cô đừng dỗi với các bạn, em sẽ ra ngay” rồi quay trở lại. Một lúc Dũng chạy ra với bát cước câu số 5 vừa mượn được...)

Dũng (bình tĩnh): Tha cô, em sẽ quăng dây cho các bạn... (quay ra hò gọi to) Các cậu chú ý bắt lấy vòng sắt nhé (ném một đầu dây đã buộc vòng sắt ra)

Xuân (hồi hộp giơ tay đón, bắt hụt): Mạnh tay chút nữa, Dũng ơi...

(Cả bọn trên phao đã bớt sợ, xôn xao: “May rồi!” “Có dây kéo rồi!” “Cậu Dũng đây!” “Cố lên Dũng ơi”... Đến lần thứ 3 thì Xuân bắt được vòng sắt. Dũng từ từ kéo khễ rồi cuốn dần cuộn dây câu... chừng 10 phút sau thì cái phao sắt được kéo cập bờ. Cả bọn len lét bước lên tróc ánh mắt mừng rỡ của cô giáo, trong khi Dũng lúi húi buộc lại dây phao lên một gốc cây)

Cô giáo (không có vẻ gì là tức giận, ôn tồn nhắc): 7 giờ kém rồi, Xuân và các em vào lớp ngồi nghỉ một lúc cho đỡ mệt để chuẩn bị học. Lần sau đừng rủ nhau chơi đại như thế nữa nhé.

(cô thở ra nhẹ nhõm nhìn các em chạy đi rồi âu yếm quay lại với Dũng, lúc này đang khiêm tốn bớc tới) Em Dũng đi trả dây câu rồi cũng vào lớp đi. Cô cảm ơn em nhé.

Dũng (bối rối): Em thưa cô, vâng ạ (rời chạy đi)

(Mở màn, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Buổi học hôm đó lại diễn ra bình thường như không có sự cố gì xảy ra. Chỉ có điều, các bạn trong tổ trực nhật thấy rất lạ là vệ sinh trong lớp được làm rất sạch, chưa bao giờ tổ của họ làm được như vậy.

Và khi tan học, loa phóng thanh của nhà trường đọc rõ mồn một lời tuyên dương lớp 6 C vệ sinh sạch nhất trường.

Cuối buổi học, trước khi về văn phòng, cô giáo Lan đã có lời mời tổ trực nhật ở lại. Trong tổ, ai cũng thấp thỏm, nhưng không phải là vì lo lắng như hôm bị phê bình trước toàn trường...

(mở màn, chuyển sang bối cảnh 7)

Bối cảnh 7

Cả tổ xôn xao trong khi chờ cô giáo quay lại. Ai cũng nhìn Dũng bằng con mắt thiện cảm, kể cả bạn Xuân...

Bạn 1: Có phải bạn Dũng tự mình quét phòng không?

Bạn 2: Bạn Dũng đã tự lau bảng đen nhánh phải không?

Bạn 3: Cậu còn lau bàn sạch sẽ nữa, cả bàn cô giáo và bàn học. Cha bao giờ trực nhật làm kỹ thế...

Bạn 4: Thế mà cậu còn kịp ra hò cứu bọn mình nhỉ...

Xuân: Cho mình xin lỗi, nhng... bọn mình muốn biết tại sao mọi khi cậu không muốn đi sớm với bọn mình? Có phải cậu cho rằng chỉ vì cậu là học sinh ngoan không?

Dũng (bối rối, nhưng chân thực): Chỉ là vì buổi sáng, mình phải giúp mẹ trông em để mẹ quấy bột, cho em ăn rồi đưa em đi nhà trẻ, chỉ khoảng 6 giờ 30, mình mới xong việc để đi trực nhật... Ngoài ra, mình cũng chỉ muốn tổ trực nhật đúng giờ nhà trường quy định là 6 giờ 30. Nếu ai dậy sớm hơn, có thể tranh thủ học bài...

Bạn 2: Ra là vậy... Mà bình thường thì 6 giờ 30 bác thường trực mới mở cổng cho trực nhật vào mà...

Bạn 3: Thì ra thế, chứ không phải cậu kênh kiệu ta đây, đúng không?

Bạn 1 (nhìn Xuân, ngập ngừng): Thực tình, mình cũng không muốn dậy sớm đâu, buồn ngủ lắm...

Xuân: Mình hiểu rồi, Dũng ạ. Bọn mình cảm ơn cậu về sự việc hôm nay... (quay sang các bạn, vẻ chân thực) Thôi, chúng mình sẽ không đi trực nhật sớm như vậy nữa. Mình xin lỗi vì đã rủ rê các bạn...

Dũng (cảm động): Mình cũng cảm ơn các bạn đã hiểu cho mình...

Cả bọn (vỗ tay đồng thanh): Hoan hô tổ trưởng...

Cô Lan (xuất hiện khi cả bọn đang nói chuyện nên không ai chú ý. Cô tươi cười): Cảm ơn các em, những gì cô định nói với các em thì cô đã được nghe các em nói rồi. Chỉ mong các em đoàn kết, tự giác trong mọi công việc (nháy mắt với các bạn rồi quay sang Dũng) Còn bây giờ, cô biết có một bạn đang rất mong được về ngay để giúp mẹ đón em ở nhà trẻ...

Cả bọn (nhao nhao): Cảm ơn bạn Dũng, bạn Dũng về đi...

Cô Lan (hài lòng): Chúng ta cũng về thôi. Cô chào các em.

Cả bọn (đứng dậy lễ phép): Chúng em chào cô ạ.

(Cô giáo vui vẻ đi ra chỗ để xe. Các bạn ríu rít ùa ra, bả vai Dũng, nói cười vui vẻ. Mờ dần, kết thúc)

Tờ giấy bạc mất góc

(Dựa theo truyện ngắn cùng tên của Quỳnh Vân)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Bà tôi nói rằng, bản chất của trẻ em là tốt, nếu mắc lỗi lầm mà có người nhắc thường hiểu ngay và khi có dịp, lại bộc lộ bản tính tốt của mình.

Ông tôi cười hiền lành và giảng giải, thì cái điều mà bà tôi nói đó, sách người xưa đã dạy: “nhân chi sơ tính bản thiện”, thời ông bà, khi còn bé, ai mà chả được học.

Câu chuyện mà hôm nay tôi muốn kể cho các bạn như một chứng minh cho lời dạy đó của ông bà. Chuyện bắt đầu từ việc một cậu bạn tên là Kiên đã dùng một tờ bạc rách, biết là không tiêu được đi mua quà để đổi lấy tiền lành mua truyện...

(Mở đầu, chuyển sang các cảnh)

Nhân vật

Bà Lành: Trạc 70 tuổi, bán hàng vặt. Hiền lành phúc hậu.

Cu Tèo: Trạc 5-6 tuổi. Cháu bà Lành

Kiên: 12 tuổi, học lớp 6.

Nam: Bạn học của Kiên.

Bối cảnh 1

Sắp đến giờ học, Kiên- vai mang cặp, cổ quàng khăn đỏ- vẫn loay hoay làm gì đó nơi góc học tập, thỉnh thoảng lại lăm lét ngó xem có ai biết việc mình làm không.

Ông kính tò mò lại gần, thì ra cậu ta đang cố moi tiền trong con lợn tiết kiệm. Vì vội, lại không dùng hàng nên đến khi lôi được một tờ 20 ngàn ra thì than ôi, một góc bị rách mất lại trong đó...

Kiên (thất vọng kêu lên): Thôi! Mất một góc rồi... (chợt giật mình khi nghe tiếng mẹ)

Tiếng mẹ: “Kiên, muộn rồi mà con còn chưa đi học à?”

Kiên (đấu vội tờ tiền vào túi): Con đi đây ạ (vội vàng chạy ra, vừa hay gặp Nam)

Nam (xuất hiện, cũng tỏ ra vội vàng): Mình cứ tưởng cậu đi rồi, thôi, chạy đi không muộn...

Kiên: Yên chí, chạy nhanh còn kịp (nháy mắt cười, vờ bí mật) Này, giờ giải lao đi với mình nhé. Có phi vụ này hay lắm...

Nam (vờ hồi hộp): Có chuyện gì đấy, nói nghe trước đi...

Kiên (vờ muốn trêu bạn): Đừng sốt ruột, kéo đang giờ học lại mơ tưởng... Hãy biết là có cái ăn đấy.

Nam (đành kéo Kiên): Ừ thôi, chúng mình chạy đi không muộn.

(cả hai cùng nhau chạy vội đi. Mở đầu, chuyển sang cảnh 2)

Bối cảnh 2

Mấy tiếng trống báo giờ giải lao vang lên. Học sinh ủa ra sân trường. Kiên kéo Nam đi ra chỗ vắng...

Nam (sốt ruột): Này, có gì bí mật cậu nói đi. Làm mình trong lớp cứ thấp thỏm mãi...

Kiên (cười): Tò mò rồi phải không (lôi tờ bạc ra, ghé lại gần Nam) Mình có tiền đây, nhưng bị rách một góc, định “moi bụng lợn” ra đi mua truyện, nhưng... Cậu thích ăn bánh rán không?

Nam (nhìn tờ tiền rách): Có muốn ăn, nhưng... tiền rách thế này thì ai người ta nhận cho mà mua?

Kiên (ngập ngừng): Thì ta tìm cách chứ... (chợt nghĩ ra) Hay ta ra bà Béo, bà Béo mắt kém chắc không nhận ra đâu...

Nam (do dự): Nhưng vì mắt kém nên bà sờ rất kỹ, bà nhận ra ngay...

Kiên (gật đầu): Ừ. Tiền lăm mực thì được, đây lại mắt góc... (chợt reo lên) Phải rồi, hay lại ra quán bà Lành, lần trước... (đỏ mặt ngập ngừng)

Nam (phân vân): Bà Lành thật thà... Lần trước cậu đã mua tiền rách một lần rồi, bà không mở ra xem, nhưng lần đó chỉ có một nghìn, còn lần này...

Kiên (sốt ruột cầu): Cậu tính lâu quá, sắp hết giờ rồi, mà mình thì đang đói bụng đây...

Nam (tặc lưỡi): Thôi vậy, mình cũng đang đói bụng đây...

Kiên (vẻ đắc thắng, kéo tay Nam): Có thể chứ. Thôi chạy đi...

(cả hai cùng chạy ra quán. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thấy chưa, một sai lầm của chúng mình nhiều khi chỉ bắt đầu như vậy. Đói bụng và tặc lưỡi một cái...

Vậy là mặc dù có nghĩ đến sai phạm lần trước với một chút phân vân, Nam đã không kiềm chế được mình. Kiên thì mới đầu chỉ phạm lỗi nhỏ, với tờ tiền chỉ có giá trị một nghìn (mà cậu ta cũng đỏ mặt khi nhắc lại đấy chứ, các bạn có tinh ý nhận ra không?).

Còn lần này thì sao nhỉ, chúng ta hãy cùng theo dõi tiếp câu chuyện của hai cậu chàng này nhé.

(Mờ dần, chuyển sang cảnh 3)

Bối cảnh 3

Quán bà Lành. Hàng hoá lèo tèo chứng tỏ bà nghèo nhưng có món bánh rán rất ngon. Khi Kiên và Nam đến thì bà Lành đang bận vừa trông quán vừa trông cu Tèo đang ốm...

Kiên (nhanh miệng): Cháu chào bà...

Bà Lành (tiếng trong nhà vọng ra): Chào các cháu...

Kiên: Bà ơi, bà bán bánh rán cho chúng cháu ạ.

Bà Lành (giọng hiền lành): Đây rồi, bà ra ngay. Hôm nay cu Tèo nhà bà bị cảm, bà đang phải đắp khăn ướt cho cu cậu đây... (trong nhà đi ra quán) Nào, hai cháu mua nhiều không?

Kiên (nắm chặt tờ tiền, không trả lời bà ngay): Bà ơi, cháu bà mới đến à? Mọi khi cháu không thấy nó...

Bà Lành (xởi lởi): Nó là cháu ngoại của bà đây, cháu ạ. Tội nghiệp, mẹ nó đi viện nên bố nó mang về gửi bà nhưng lại lo bà vất vả. Bà bảo, thôi cứ để nó ở với bà cho vui, bà bán quán không giàu nhưng cũng đủ cho bà cháu rau cháo qua ngày...

Kiên (tranh thủ): Bà cho chúng cháu hai nghìn bánh rán...

Nam (ái ngại): Thế cu Tèo ở với bà thì ai cho nó đi học hả bà?

Bà Lành (nhanh tay gói bốn cái bánh vào mảnh báo): Sang năm cu Tèo mới phải đi học, cháu ạ (bà chép miệng) Chỉ tội là chưa ai “khai tâm” cho nó. Lẽ ra phải dạy trước cho cháu biết mặt chữ để sang năm vào lớp 1 cơ đấy...

Kiên (hồi hộp đưa cho bà tờ tiền đã gấp nhỏ lại): Bà trả lại cho cháu...

Bà Lành (nhận tờ tiền 20 nghìn thả vô cái hộp sắt rồi nhặt tiền trả lại): Của cháu còn lại 18 nghìn đây...

Kiên (vội đưa tay ra nhận): Cháu xin bà ạ (quay sang Nam) Thôi, chúng mình về lớp không thì muộn.

Bà Lành (vui vẻ): Còn kịp, hai cháu ăn đi rồi hăng vào lớp. Bà phải vào với cháu bà đây. Hôm nào cu Tèo khỏi, hai cháu ghé vào chơi với em nhé...

Nam (thở phào, xen lẫn chút ái ngại): Thưa bà, vâng ạ. Chúng cháu chào bà ạ.

(cả hai vừa đi vừa ăn. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Khi cái bụng hết sôi réo thì cũng là lúc cái đầu của bạn Nam bắt đầu làm việc. Cậu ta bỗng thấy rất rõ trong tâm trí mình hình ảnh bà Lành tất bật vừa bán hàng vừa trông cu Tèo đang sốt. Có lẽ tình cảm chân thật của bà, lại thêm sự bận rộn, lo lắng cho đứa cháu đã khiến cho bà không kiểm tra lại tờ tiền mà Kiên đưa cho. Chính điều này đã khiến cho phần còn lại của buổi học của Nam trôi đi trong sự dằn vặt. Và ngay chiều hôm đó...

Mờ dần, chuyển sang cảnh 4)

Bối cảnh 4

Nhà Kiên, buổi chiều. Kiên đang chăm chú vuốt vuốt lại mấy tờ tiền mà ban sáng bà Lành trả lại thì Nam đến...

Kiên (vẻ phẫn chấn): Sao cậu đến muộn thế (giơ nắm tiền ra) Nhìn này, tiền lành cả đây! Chúng mình đi mua truyện tranh đi...

Nam (mặt ỉu xiu, hơi có vẻ cáu): Tiền! Cậu thì lúc nào cũng tiền...

Kiên (ngạc nhiên buông tay xuống): Ở kia, hôm nay cậu làm sao thế?

Nam (vẻ dịu lại, nhưng vẫn bứt rứt): Thì tại... Thú thực với cậu là cả buổi sáng hôm nay, mình chả được lời nào của thầy vào đầu cả...

Kiên (băn khoăn): Có chuyện gì vậy, cậu ốm à?

Nam (ngập ngừng): Chỉ tại... (rồi lại gạt đi) Thôi, chúng mình học lại bài hôm nay đã (giở sách vở ra)

(Ống kính mô tả Kiên ngạc nhiên quan sát Nam rồi cũng lấy sách vở ra ngồi học. Kim phút chiếc đồng hồ trên tường nhích từng khắc một... Trong khi Kiên thỉnh thoảng ngó đồng hồ thì Nam lại đang học rất chăm chú... Nhận thấy Nam có vẻ đã học xong, Kiên vươn vai...)

Kiên (vẽ thăm dò): Mỗi quá, cậu học đã xong chưa?

Nam (bỏ bút, vẽ hài lòng): Còn một bài tập nữa... (nhìn Kiên, ngáp ngừng) Kiên này...

Kiên (ngó Nam): Gì? (bỗng phẫn chấn) Thế bây giờ đã đi hiệu sách được chưa, còn bài tập tôi làm nốt...

Nam (vẽ kiên quyết): Thế này Kiên ạ. Thú thực là từ trưa tới giờ, mình cứ nghĩ mãi về hai bà cháu bà cụ Lành...

Kiên (vẽ hiểu ra): Thì ra cậu nói trong lớp không nghe thầy giảng được là do vậy hả?

Nam (thú nhận): Đúng vậy. Cậu không thấy là chúng mình đã để bà Lành mất một khoản tiền lớn của hai bà cháu sao? Mà bà thì chỉ trông cậy vào quán hàng nhỏ nhoi đó...

Kiên (như chợt nhận ra vẻ nghiêm túc của Nam, lúng túng): Giờ mình mới nghĩ ra điều đó...

Nam (vui vẻ): Vậy thì tốt rồi. Thôi, cậu ngồi xuống, chúng mình học nốt, không đi mua sách nữa. Mai mang tiền ra trả cho bà Lành nhé...

Kiên (phân vân): Nhưng... Còn thiếu mất hai nghìn đã mua bánh rán...

Nam (sôi nổi): Không sao. Mình sẽ bù hai nghìn đó và còn chiêu đãi cậu thêm hai nghìn bánh rán mua của bà Lành nữa (rút túi ra hai tờ hai nghìn) Đây là tiền mẹ mình cho ban nãy, trước lúc đến đây đây.

Kiên (vui vẻ): Đồng ý. Vậy hẹn giờ giải lao sáng mai nhé!

(cả hai vui vẻ ngồi lại vào bàn học. Mờ dần, chuyển sang cảnh 5)

Bối cảnh 5

Mấy tiếng trống báo giờ giải lao vang lên. Học sinh ùa ra sân trường. Kiên kéo Nam cùng chạy ra quán bà Lành...

Nam (reo lên từ xa khi thấy bà Lành đang ngồi cùng cụ Tèo ở quán): Bà ơi, em Tèo hôm nay khỏi rồi hả bà?

Bà Lành (vui vẻ): Bà chào hai cháu. May quá, giờ Phật phù hộ nhà nghèo, em cháu đã khỏi rồi đây...

Kiên (bối rối): Cháu chào bà ạ.

Cu Tèo: Em chào hai anh. Hôm qua em biết có hai anh đến mà em còn sốt quá... Bà bảo, chắc hôm nay hai anh lại đến...

Nam (ngạc nhiên): Bà biết vậy thật hả bà?

Bà Lành (cười hóm hỉnh): Bà biết, và bà đã dành phần quà cho hai cháu đây (lấy cho Nam và Kiên hai quả ổi chín vàng dành sẵn)

Nam và Kiên (ngượng nghịu đưa tay ra đón): Cháu xin bà ạ.

Kiên (nháy nháy Nam): Kìa cậu...

Nam (gật đầu nhìn bà rồi mạnh dạn): Bà ơi, hôm qua chúng cháu... Chúng cháu...

Bà Lành (cười): Bà biết rồi, có phải cháu muốn nói đến tờ 20 nghìn không?

Kiên (ngạc nhiên, ấp úng): Bà ơi, sao bà lại biết là...

Bà Lành (cười hiền lành, cầm con dao): Đưa ổi đây để bà gọt vỏ cho... (gọt ổi) Cháu xem, hàng họ của bà nghèo nản thế này, hai chục nghìn là to lắm, có mấy khi bà được nhận tiền to thế đâu...

Nam (lễ phép): Chúng cháu hiểu rồi bà ạ. Hôm nay chúng cháu mang trả lại bà tiền, mong bà tha lỗi cho chúng cháu (quay sang Kiên ra hiệu. Kiên lấy tiền ra đưa cho Nam. Nam lấy thêm 4 nghìn đưa cho bà) Bà bán thêm cho chúng cháu hai nghìn bánh rán nữa ạ.

Bà Lành (cười bao dung): Bà biết là thế nào các cháu cũng quay lại mà... Em Tèo cũng mong các anh quay lại đây (lấy bánh cho Nam)

Nam (đưa tay ra đón gói bánh): Cháu xin bà (chuyển bánh cho Nam)

Kiên (đón gói bánh từ tay Nam, lấy một cái đưa cho Tèo): Em ăn bánh với các anh đi...

Nam (vui vẻ): Phải đấy, em Tèo phải ăn nhiều cho chóng khoẻ, hôm nào hai anh đến dạy chữ cho để còn chuẩn bị lên lớp 1 chứ.

Cu Tèo (reo lên): A, thích quá... (bỗng buồn xo) Nhưng mẹ em còn ốm, chưa mua sách học cho em...

Kiên (nhìn Nam, rồi quay sang Tèo): Yên chí. Anh có đưa em hộ năm nay học lớp 2 mà, để rồi anh sẽ xin sách lớp 1 của nó cho em...

Bà Lành (vui vẻ): Bà cảm ơn các cháu. Thế là cháu bà đã có anh, lại được học, còn gì bằng...

Nam, Kiên (vui vẻ): Bà ơi, chúng cháu phải vào học đây (quay sang Tèo) Bọn anh đi nhé, hẹn gặp lại em sau.

Cu Tèo (đứng lên cười tí mắt): Em chào hai anh ạ.

(Cả hai đứng dậy, đưa tay vẫy cu Tèo rồi chạy đi. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Y lời hẹn, ngay chiều hôm sau, Kiên và Nam học bài xong liền rủ nhau đến nhà Bà Lành, Kiên không quên mang mấy quyển sách lớp 1 như đã hứa với cu Tèo.

Từ xa, khi thấy bóng Kiên và Nam, cu Tèo đã chạy ra đón. Bà Lành cảm động dẫn hai bạn vào nhà...

(Mờ dần, chuyển sang cảnh 6)

Bối cảnh 6

Nhà bà Lành. Một cái bàn kê ngoài hiên. Cái sân rộng, sạch sẽ...

Nam: Bà ơi, bà cứ trông quán, để cháu dạy em học ở ngoài hiên này được rồi... (mang sách lại bàn) Nào, em Tèo lại đây...

Kiên (nhìn quanh): Còn cháu thì sẽ tranh thủ làm việc gì đó giúp bà vậy (nói rồi đi tìm chổi quét sân)

Bà Lành (vẻ cảm động): Chao ôi, các cháu thật giỏi giang quá... (đi ra khuất)

(ống kính mô tả khung cảnh vui vẻ trong nhà bà Lành: Nam dạy cu Tèo học đánh vần, tập viết. Kiên quét sân, xách nước... Một lúc sau, bỗng bà Lành vẻ mặt buồn bã đi đến chỗ cu Tèo)

Nam (vẻ ngỡ ngàng): Thưa bà, có chuyện gì mà... Cháu trông bà có vẻ buồn thế ạ?

Kiên (cũng ngừng công việc đang làm dở): Hay... ngoài quán có chuyện gì hả bà?

Bà Lành (kéo cu Tèo lòng, như cố dấu điều gì thương cảm): Có chuyện đây các cháu ạ... (nửa như muốn nói, nửa như không muốn cho cu Tèo biết điều gì đó. Bà ngập ngừng...) Có người ở bệnh viện vừa ghé về, nhắn tin cho bà...

Nam (thấp thỏm đoán): Ở bệnh viện? Hay là mẹ em Tèo có chuyện gì hả bà?

Kiên: Phải rồi. Hôm nọ bà bảo mẹ em Tèo phải nằm viện mà?...

Cu Tèo (nhìn hai anh rồi lo lắng ngược nhìn bà): Có phải vậy không bà? Bao giờ thì mẹ cháu ở bệnh viện về hả bà?

Bà Lành: Gay lắm đây cháu ạ. Mẹ cháu phải mổ nhưng không đủ tiền, mà bà thì... (chợt như nghĩ ra điều gì) Thôi được (quay sang Kiên và Nam, tươi tỉnh lên một chút) Hai cháu chơi đây với em một lát, để bà sang nhà hàng xóm xem sao nhé.

Nam (nhanh nhẹn): Thưa bà vâng ạ. Bà cứ đi đi, chúng cháu sẽ đợi ạ.

(Bà Lành tắt tả đi ra. Từ lúc đó, ba anh em vẻ thấp thỏm lo lắng. Rồi chúng ta thấy Kiên ghé lại Nam trao đổi điều gì đó. Nam có vẻ suy nghĩ rồi vui vẻ gật đầu... Mờ dần, chuyển sang cảnh 7)

Bối cảnh 7

Nam đi học, rẽ đến nhà Kiên sớm hơn mọi hôm. Kiên vẻ bồn chồn như đang đợi Nam từ lâu...

Kiên (vừa trông thấy Nam, reo lên): Cậu đây rồi, sao lâu thế? Có được không?

Nam (nhìn đồng hồ trên tường): Chả còn sớm như đã hẹn còn gì... Của mình chỉ được hơn một trăm nghìn thôi (vẻ ngượng nghịu) Tại thỉnh thoảng mình lại moi ra đi mua truyện tranh...

Kiên (vẻ ngạc nhiên): Thế là nhiều rồi. Mình cũng vậy... (cười) Cũng chỉ vì như cậu...

Nam (cười): Mình biết mà. Vậy cậu được bao nhiêu?

Kiên (xoè tập tiền trong tay ra): Cũng chỉ còn hơn một trăm...

Nam (ngạc nhiên): Kia chả là tờ tiền hôm nọ chúng mình đã trả cho bà Lành là gì? Nhưng... cậu đã dán lại góc bị rách rồi à?

Kiên: Thì hôm đó, bà Lành trả lại, mình giấu đi. Hôm qua xin mẹ mổ lợn, nói là giúp mẹ em Tèo nằm viện, mẹ cho ngay. Khi mổ lợn ra, mẹ thấy miếng rách này nên mình đành thú thực và nhờ mẹ dán lại...

Nam: Khéo quá, không nhận ra, thế này mới tiêu được chứ.

Kiên: Mẹ mình cũng bảo vậy. Thôi, ta đi đi. Còn rẽ qua đưa tiền cho bà Lành kịp gửi lên bệnh viện.

Nam (vui vẻ): Ừ đi...

(cả hai kéo tay nhau chạy đi. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Vậy là số tiền mà Kiên và Nam góp được từ dạo tết vừa rồi, đem “đúc lợn”, thỉnh thoảng lại bị moi ra mua truyện, giờ đã được hai bạn không ngần ngại xin phép mẹ mang hết ra giúp cho mẹ em Tèo có tiền chữa bệnh.

Khỏi phải nói bà Lành cảm động đến thế nào khi chứng kiến tấm lòng thơm thảo của hai cậu học trò nhỏ. Cũng từ hôm đó, cứ sau buổi học chiều, nhà bà Lành

lại vang tiếng học vắn và vui đùa của cu Tèo với hai người anh lớn, giờ đã thành thân thuộc của cậu.

Câu chuyện mà tôi kể cho các bạn hôm nay đã hết rồi. Xin chào và hẹn gặp lại các bạn trong chương trình sau nhé.

Những thiên thần bé nhỏ

(Nhân kỷ niệm 60 năm ngày thành lập Quân đội và
15 năm ngày hội Quốc phòng toàn dân 22-12-1944--22-12-2004)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Hôm nay, tôi sẽ kể cho các bạn nghe câu chuyện cảm động về tình cảm của các bạn học sinh dành cho một chú bộ đội. Chú là một thương binh nặng, ở một mình trong căn nhà tình nghĩa ngay gần một trường THCS. Người mẹ già thân thương của chú đã qua đời trước đó hơn một năm...

Hôm đó, vào cuối buổi học, cô giáo chủ nhiệm lớp 6A thông báo sẽ cử một tổ ba em học sinh, thay mặt cho nhà trường “làm nhiệm vụ đặc biệt”. Cả lớp xôn xao giờ tay, mặc dù chưa biết sẽ được làm gì.

Rồi cuối cùng, cô cũng chọn được ba người là Minh, Lan và Tú. Trước lúc về văn phòng, cô giáo dặn cả ba đợi cô tại lớp...

(Mở màn, chuyển sang bối cảnh 1)

Nhân vật

Cô giáo: Trạc 30 tuổi, chủ nhiệm lớp 6A

Chú Quân: Thương binh nặng, trạc ngoài 40 tuổi.

Minh: Học sinh nam- lớp 6A

Lan: Học sinh nữ- lớp 6A

Tú: Học sinh nữ- lớp 6A

Bối cảnh 1:

Phòng học, Minh, Lan và Tú đang đợi cô giáo chủ nhiệm. Ông kính mô tả cả ba đang hồi hộp bàn tán về “nhiệm vụ đặc biệt” mà cô giáo sẽ thông báo khi quay lại...

Minh: Mình chịu không đoán ra là “nhiệm vụ” gì, mà cô giáo lại nói là “nhà trường phân công cho lớp ta”...

Lan: Mình cũng không biết, nhưng chắc phải là quan trọng lắm, vì cô bảo là phải chọn những bạn có thành tích học tập xuất sắc...

Tú: Lại phải có ít nhất một bạn nam ...

Minh: Hay là đi thi học sinh giỏi...

Lan: Chắc không phải đâu, thi học giỏi phải có thông báo toàn trường chứ... *(có tiếng chân ngoài hành lang)*

Tú: Cô giáo đến đây...

(Cô giáo xuất hiện ngoài cửa rồi bước vào lớp. Cả ba đứng lên)

Minh, Lan, Tú: Chúng em chào cô ạ.

Cô giáo (vẫy tay): Các em ngồi xuống đi (lại gần chỗ ba em) Cô xin lỗi vì đã để các em phải chờ, chả là cô hiệu trưởng cần gặp cô một lát ở văn phòng...

Minh (vẻ sốt ruột, nhưng ngập ngừng): Em thưa cô...

Cô giáo (như hiểu được cả ba đang muốn biết điều gì): Chắc các em đang sốt ruột muốn biết mình sẽ làm gì đúng không? Đó là một công việc rất vinh dự, mà cô hiệu trưởng đặc biệt giao cho lớp ta, các em có biết vì sao không?

Minh: Em thưa cô, có phải vì lớp ta là lớp chọn không? Nhà trường muốn lấy học sinh giỏi ở lớp chọn... Nhưng chúng em muốn biết là sẽ được làm việc gì ạ.

Cô giáo (cười): Đúng rồi. Vì công việc sẽ chiếm một phần thời gian tự học của các em. Cô hiệu trưởng đã gợi ý để lớp chúng ta tham gia, các em là học xuất sắc nhất của lớp nên đã được chọn trước tiên... Còn công việc, đó là góp phần chăm sóc một chú thương binh nặng... (cô hơi lặng đi) Mà theo cô hiệu trưởng thì chú đang ở giai đoạn rất khó khăn...

Lan: Chúng em biết rồi, đó là chú Quân nhà gần trường mình, có phải không cô?

Cô giáo: Phải rồi, có lần nhà trường đã mời chú Quân kể chuyện chiến đấu cho chúng ta nghe rồi đấy.

Tú: Vâng, đó là vào dịp 22-12 năm ngoái...

Cô giáo: Còn năm nay thì chú đã yếu đi nhiều và các bác ở địa phương đã chính thức đề nghị trường ta giúp đỡ...

Minh: Vậy chúng em sẽ làm gì hả cô?

Cô giáo: Theo như cô hiệu trưởng nói thì sau khi mẹ mất, chú Quân ở một mình ở ngôi nhà tình nghĩa nên gặp rất nhiều khó khăn trong cuộc sống. Các em sẽ giúp đỡ chú cơm nước, công việc vặt, chuyện trò, kể cả múa hát cho chú vui, nếu cần...

Lan: Em hiểu rồi, còn bạn Minh thì gánh vác những công việc nặng nhọc dành cho con trai, phải không cô?

Cô giáo (vui vẻ): Cô rất vui vì các em đã hình dung ra công việc của mình. Vậy các em có ý kiến gì nữa không?

Cả ba: Thưa cô không ạ.

Cô giáo (vẻ hài lòng): Vậy thì tốt rồi. Ngay từ chiều nay, sau giờ tự học, các em có thể bắt đầu đến nhà chú Quân được rồi. Cô chỉ nhắc là giờ có thêm việc, các em sẽ cố gắng sắp xếp thời gian để sao cho vẫn học cho tốt, được không?

Cả ba (vẻ quyết tâm): Thưa cô, chúng em sẽ cố gắng ạ.

Cô giáo: Tốt. Giờ cũng đã muộn rồi, chúng ta về thôi...

(Cả ba bạn cùng cô giáo vui vẻ ra về. Mờ dần, chuyển sang cảnh 2)

Bối cảnh 2

Nhà chú Quân. Ông kính mô tả ngôi nhà nhỏ bé, đơn sơ. Chú Quân đang nằm có vẻ mệt nhọc trên một chiếc giường cá nhân. Chiếc màn đơn màu cỏ úa vắt sơ sài. Mâm cơm đạm bạc dở giang như chú vừa ăn chưa trọn bữa. Khoảng 3 giờ chiều, xuất hiện Minh, Lan và Tú ngoài cửa, cả ba có vẻ ngáp ngừng...

Minh: Hình như chú Quân không có nhà...

Lan, Tú: Cửa chỉ khép hờ thôi, cậu gọi cửa đi...

Minh: Chú Quân ơi...

(im lặng)

Lan, Tú: Chú Quân có nhà không ạ?

(im lặng. Ông kính di động thật chậm vào trong nhà, quan sát căn phòng, mâm cơm, rồi dừng lại chỗ chú Quân đang nằm trên giường. Chú Quân mệt mỏi tỉnh lại và mơ hồ nghe có tiếng gọi... Chú cố gắng ngồi dậy)

Chú Quân: Có ai gọi Quân đây? Xin mời vào...

(Cửa khê khàng hé mở rồi những cái đầu ngó vào)

Minh: Thưa chú, chúng cháu đến thăm chú đây ạ.

Chú Quân (ngạc nhiên, như tỉnh táo lại): Mời các cháu vào đi. Mở to cửa hộ chú... Chú xin lỗi vì không ra đón các cháu được.

(Cửa mở to ra, ánh sáng tràn ngập ngôi nhà. Cả ba đã mạnh dạn hơn, vui vẻ ùa vào, lại bên chú Quân)

Lan: Thưa chú, chúng cháu là học sinh lớp 6, được cô hiệu trưởng và cô chủ nhiệm phân công đến thăm chú hàng ngày, kể từ hôm nay ạ...

Tú (nhìn vẻ mặt mệt mỏi của chú Quân, ái ngại): Chú ơi, dường như chú đang mệt lắm phải không?

Minh (quay nhìn mâm cơm): Chú không ăn được cơm phải không chú?

Chú Quân (cố gắng ngồi dậy tựa vào tường): Chú cảm ơn các cháu. Thỉnh thoảng, chú lại bị một cơn đau như vậy. Đó là do vết thương cũ tái phát. Gần đây, chú bị thường xuyên hơn. Trưa nay, chú đang ăn dở bữa cơm thì không gượng được nữa...

Minh: Chú tự nấu cơm lấy hả chú?

Chú Quân (đã có vẻ khoẻ hơn): Phải, chú tự nấu, các cháu ạ. Bình thường, khi không bị cơn đau thì chú có thể tự làm được nhiều việc nữa đấy...

Lan (ngập ngừng): Thế gia đình chú không có ai...

Chú Quân (vẻ đã hiểu câu hỏi): Chú hiểu các cháu muốn hỏi gì. Bố chú mất sớm, khi chú đi bộ đội bị thương về nhà thì chỉ còn mẹ già với ngôi nhà đã cũ nát. Chị gái chú đã đi lấy chồng...

Tú: Vậy ngôi nhà này thì...

Chú Quân: Đây là ngôi nhà tình nghĩa mà đơn vị chú cùng địa phương xây cho. Khi mẹ chú mất thì chị và anh rể cũng muốn chú về ở cùng để khi vết thương tái phát có thể giúp chú, nhưng chú chỉ muốn ở đây... (ngước nhìn lên bàn thờ) Còn để hương khói cho bố mẹ chú thường xuyên nữa... (có vẻ mệt)

Lan (tinh ý nhận ra, lại đỡ chú Quân): Chú ơi, hình như chú lại mệt, để cháu đỡ chú nằm nghỉ...

Chú Quân (vẻ cố gắng, tươi tỉnh): Có lẽ là tại chuyển mùa, vết thương của chú đang *biểu tình* đây... (mệt mỏi nằm xuống giường)

Minh, Tú: Thôi, chúng mình bắt tay vào công việc đi (cả hai nhanh nhẹn đi dọn dẹp, mỗi người một việc)

Lan: Chú nghỉ một lát, chúng cháu sẽ nấu cháo cho chú ăn vậy... (lại nhìn nồi cơm, như nói một mình) Chắc trưa nay, chú không ăn được cơm đây mà... (*thu dọn mâm bát. Cả ba vừa làm vừa nói chuyện vui vẻ. Tuy vậy, thỉnh thoảng cũng đưa mắt ý tứ sao cho không ảnh hưởng đến việc nghỉ ngơi của chú Quân. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện*)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Nhờ có bàn tay của ba bạn nhỏ, ngôi nhà của chú Quân đã như sáng sủa hẳn lên. Đặc biệt, Lan rất ngạc nhiên thích thú khi phát hiện ra có rất nhiều trứng gà trong bếp, chắc là của người đến thăm mang biếu.

Nhờ hay để ý học hỏi mẹ, Lan đã nấu được cho chú Quân một bát cháo trứng gà rất bổ, thơm lừng mùi hành. Cả ba rất vui khi chiều muộn, sau khi ngủ được một lúc, chú Quân đã ăn rất ngon miệng và đã như khoẻ hơn hồi sáng rất nhiều.

Hôm sau là chủ nhật, cả ba bạn đến sớm hơn...

(Mở màn chuyển sang cảnh 3)

Bối cảnh 3

Chú Quân đang ngồi đọc báo trước hiên nhà, chú nhanh nhẹn đứng dậy đón ba bạn nhỏ...

Chú Quân: Chào các thiên thần nhỏ của chú, chú thật là cảm ơn các cháu...

Cả ba: Chúng cháu chào chú ạ.

Lan (reo lên): Chú đã khoẻ lại nhiều rồi. Trông hôm nay chú trẻ hẳn ra, chú Quân ạ.

Tú: Vâng, cháu cũng thấy thế, chú ạ. Tối qua chắc chú ngủ được, phải không chú?

Chú Quân (phấn chấn): Chưa lúc nào chú ngủ ngon như vậy, cảm ơn các cháu...

Minh: Chú ơi, hôm nay chủ nhật, chúng cháu sẽ tổng vệ sinh, giặt giũ cho chú đây ạ.

Lan, Tú (vui vẻ xác nhận lời Minh): Vâng, chú cho phép chúng cháu nhé. Hôm qua chiều muộn nên chúng cháu không tiện giặt giũ cho chú...

Chú Quân (cảm động): Cảm ơn các cháu. Có điều, sau đó chú muốn được “trả công” cho các cháu (mắt ánh lên vui vẻ) Các cháu có đồng ý không?

Cả ba (bối rối nhìn nhau): Không ạ...

Lan: Chúng cháu chỉ làm “nhiệm vụ đặc biệt” của mình, như cô chủ nhiệm nói vậy. Sao chú lại trả công ạ?

Chú Quân (cười hóm hỉnh): Công đây là chú sẽ kể một câu chuyện chiến đấu của lính xe tăng mà chính chú đã trực tiếp tham gia cơ...

Cả ba (hiều ra, reo lên): Ra vậy, thế thì còn gì bằng. Hoan hô chú...

Minh: Nào thôi, chúng ta bắt đầu đi. Minh sẽ kéo nước cho các cậu giặt giũ...

(Ổng kính mô tả cả ba vui vẻ đi làm. Chú Quân nhìn theo, lòng đầy cảm kích...)

Mở màn, chuyển sang cảnh 4)

Bối cảnh 4

*Trong khi chuẩn bị cho quần áo vào chậu giặt, Lan phát hiện trong túi áo của chú Quân có một mảnh giấy, mở ra thì thấy đó là một lá thư... Lan thoáng đọc những dòng chữ nắn nót (**Đọc diễn cảm trong bối cảnh ấy:** ...“Vậy là lại sắp đến ngày 22-12 rồi, ước gì em được gần anh để lại mang đến tặng anh những bông hoa trắng tinh khôi như năm nào cũng vậy, khi em còn ở bên anh”... Lan vẫy Tú lại.*

Lan: Này, có một lá thư của cô Thu Trang nào đó, chắc là người yêu của chú Quân...

Tú (ngạc nhiên): Thế à. Sao không thấy cô ấy đến thăm chú Quân nhỉ?

Lan: Có lẽ là cô đang ở xa, trong thư viết là 22-12 này không thể về để tặng hoa cho chú...

Tú: Hay lát nữa, trước khi chú Quân kể chuyện, chúng mình sẽ tranh thủ hỏi chú ấy. Kể mà cô Thu Trang ở gần chú lúc này thì tốt biết mấy, phải không cậu?

Lan: Nhất định rồi... (như chợt nghĩ ra điều gì) Nhưng này, mình biết là nếu cô Thu Trang không về được thì chúng mình cũng có thể thay cô mang lại cho chú Quân niềm vui mà cô mong muốn...

Minh (thấy Lan và Tú thì thầm bàn nhau, chạy lại): Có chuyện gì mà các cậu bí mật thế?

Lan (nhìn Minh và Tú): Vào ngày 22-12, chúng mình sẽ thay cô Thu Trang tặng hoa cho chú Quân, có lẽ đó sẽ là một bất ngờ cho chú ấy đấy. Các cậu đồng ý không?

Tú: Đồng ý (thấy Minh có vẻ không hiểu, nói thêm) Cô Thu Trang là người yêu của chú Quân đấy...

Lan: Có một bức thư của cô gửi cho chú Quân trong túi áo. Xuýt nữa thì mình giật rách mất...

Minh: Vậy thì chúng mình còn chần chừ gì nữa, hôm nay là mùng mấy rồi?

Tú: Hôm nay là 19 rồi... Lát nữa, chúng mình sẽ đòi chú Quân kể về cô Thu Trang đã

Minh: Ừ. Thôi, chúng mình tiếp tục đi...

(cả ba lại tiếp tục công việc của mình. Một lát, có tiếng chú Quân gọi, cả ba chùng như đã xong việc, cùng nhau đi vào. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến. Hôm đó, chú Quân đã kể về cuộc chiến đấu cuối cùng của mình- một người lính xe tăng, ngay trước cửa ngõ Sài Gòn. Chú đã bị trúng một viên đạn bắn thẳng của địch khi cố nhảy xuống cứu một người đồng đội bị thương rất nặng, đó chính là người lính bộ binh đã dũng cảm bảo vệ cầu cho xe tăng ta tiến lên.

Sau này, khi tỉnh lại trong quân y viện, chú được biết người đồng đội của chú đã được chuyển đi một bệnh viện khác. Còn chú thì phải đến ngày thứ ba mới tỉnh lại và một viên đạn vẫn còn nằm trong cột sống...

Câu chuyện xúc động đã khiến cho ba bạn lặng đi, quên cả ý định hỏi chú về cô Thu Trang. Và đúng hôm 22-12, ba bạn là những người đầu tiên đến nhà chú với bó hoa trắng muốt trong tay...

(Mờ dần, chuyển sang cảnh 5)

Bối cảnh 5

Chú Quân đang ngồi ngoài hiên, Minh, Lan và Tú riu rít bước vào...

Cả ba (đồng thanh vui vẻ): Chúng cháu chào chú ạ.

Chú Quân: Chào các thiên thần của chú (nhìn bó hoa ngạc nhiên) Ôi, một bó hoa màu trắng...

Lan (trao bó hoa cho chú Quân, vẻ hồn nhiên): Đây là bó hoa mà chú thích nhất, phải không chú?

Chú Quân (ngỡ ngàng, hạnh phúc): Phải, những bông hoa trắng tinh khôi... (chợt băn khoăn) Nhưng... sao các cháu lại biết là chú...

Lan (bối rối nhìn Tú và Minh): Thưa chú, là vì... lúc giặt áo cho chú, tình cờ cháu đã bắt gặp một lá thư trong túi áo... (lúng túng thanh minh) Nhưng... cháu chỉ đọc có mấy dòng thôi ạ.

Chú Quân: Thì ra là vậy (cười) Không sao đâu cháu, chú biết là các cháu luôn muốn tìm cách giúp đỡ chú mà...

Tú (cười hồn nhiên): Chú ơi, cô Thu Trang có phải là người rất yêu chú không?

Minh: Chúng cháu đã biết được là cô ấy rất mong được tặng chú những bông hoa trắng vào dịp 22-12...

Chú Quân (vẻ cảm kích): Chú thật là cảm ơn các cháu, các cháu đã rất quan tâm đến chú (như chợt buồn) Còn về cô Thu Trang... đó là một kỷ niệm đẹp đã qua rồi, các cháu ạ.

Lan, Tú (thấp thỏm): Sao vậy chú?

Minh: Hay là... chú không yêu cô Thu Trang nữa?

Chú Quân (cười): Không phải vậy đâu, các cháu ạ. Cô Thu Trang rất tốt (chợt đăm chiêu) Nhưng chính vì vậy mà chú không muốn trói buộc cô ấy vào nỗi khổ của riêng mình. Chú ở một mình chứ không muốn về với người thân cũng chính là vì vậy, các cháu ạ.

Lan: Nhưng rồi cô Thu Trang có hiểu cho chú như vậy không?

Chú Quân (cười âu yếm nhìn các cháu): Chú không ngờ là các cháu lại có một sự cảm thông sâu sắc như vậy, như vượt cả lứa tuổi hồn nhiên ngây thơ của mình... Chính trong lá thư mà các cháu vừa biết đó, hình như cô Thu Trang đã hiểu cho chú rồi đấy.

Tú (xúc động): Vậy là chú đã luôn hy sinh vì người khác, chú ạ.

Minh: Phải rồi, và chính vì vậy mà chúng cháu đã được các thầy cô cử đến đây hàng ngày với chú...

Chú Quân (xúc động): Đó chính là điều mà chú thấy hạnh phúc nhất đấy, các cháu ạ. Mấy hôm nay, chú thấy khoẻ lên nhiều. Các cháu thấy chưa, chú đã được địa phương và nhà trường quan tâm rất nhiều (ngước nhìn lên) Ngay cả ngôi nhà này cũng vậy, đây chính là mái ấm tình thương của nhân dân dành cho những người lính như chú đấy.

Lan: Chúng cháu rất vui vì chú đã khoẻ lên, chú ạ (quay lại hai bạn) Còn bây giờ, chúng mình sẽ hát tặng chú một bài hát nhân ngày 22-12, nào các bạn... (cả ba vòng ra sau chú Quân cùng vui vẻ hát:

“Màu áo chú bộ đội...” hoặc một bài hát thiếu nhi nào đó về chú bộ đội. Cả ba đang vui vẻ cùng chú Quân thì cô giáo đến, tay cầm hoa...)

Minh (nhận ra đầu tiên): A, cô giáo. Chú Quân ơi, các bạn ơi, cô giáo đến.

Lan, Tú: Chúng em chào cô. Ôi, hoa đẹp quá.

Chú Quân (cười hạnh phúc): Xin được cảm ơn cô về món quà là các “thiên thần bé nhỏ” mà cô và nhà trường đã ưu ái gửi đến cho tôi (chỉ tay về phía ba bạn nhỏ) Các cháu đã như đem lại sức sống mới cho tôi, cô ạ.

Cô giáo (âu yếm nhìn các học sinh, tươi cười): Thế à anh? Nếu vậy thì còn gì bằng (trao bó hoa cho chú Quân) Tôi xin chúc cho anh luôn được khoẻ mãi... Anh biết không, các em nhỏ ở lớp tôi ai cũng mong được đến lượt mình thay thế các bạn nhỏ ở đây trong vai trò “thiên thần bé nhỏ” bên anh đấy ạ...

Minh: Cô ơi, khi biết “nhiệm vụ đặc biệt” này, các bạn ai cũng mong được đến lượt mình...

Cô giáo (nhìn chú Quân, cười vui vẻ): Anh biết không, các em nhỏ của tôi đây đều là học sinh xuất sắc của nhà trường và được chính cô hiệu trưởng gợi ý tuyển chọn đây... (như chợt nhớ ra) À phải rồi, tôi được biết lát nữa cô hiệu trưởng cùng các bác trong chính quyền địa phương sẽ tới thăm anh đây... Nghe nói sẽ có tin rất đặc biệt cho anh.

Chú Quân (cười): Được chính quyền địa phương và nhà trường quan tâm đến đã là đặc biệt rồi, cô ạ. Còn hạnh phúc nào hơn bên mình lại có những thiên thần trong vai các bạn học sinh giỏi đáng yêu này...

(Ông kính mô tả cô giáo và ba bạn nhỏ chuyện trò vui vẻ với chú Quân... Mở dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến. Cái tin đặc biệt mà cô giáo nói đó chính là việc chú Quân cùng với nhiều đồng đội khác được một đoàn chuyên gia y tế quốc tế về phẫu thuật cột sống tiến hành phẫu thuật tại một quân y viện. Chú đã chịu đựng ca mổ bằng ý chí của một người lính. Và khi đã vượt qua giai đoạn khó khăn nhất, chú đã nói rằng, chính “*những thiên thần bé nhỏ*” của chú đã hồi sinh cho chú.

Một thời gian sau, chú Quân lại một lần nữa xúc động cảm kích khi cô Thu Trang bất ngờ xuất hiện với lá thư ký tên “*Những thiên thần bé nhỏ*”, kể về sự hồi phục thần kỳ của chú Quân.

Phần còn lại của câu chuyện, chắc các bạn đã đoán ra rồi phải không? Còn bây giờ, đã đến lúc nói lời tạm biệt. Xin chào các bạn và hẹn gặp lại.

Hoa Tình bạn

(Sửa lại từ kịch bản Hoa Cẩm cù)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Bạn tôi kể cho tôi nghe một kỷ niệm của tuổi học trò, tôi phân vân không biết có thể kể cho các bạn nghe trong chuyên mục CCCM hôm nay không.

Chả là câu chuyện xảy ra với bạn tôi vào năm học lớp 11, “hơi người lớn so với tuổi của các em đấy”, tôi bảo vậy với cô em gái học lớp 8 của tôi sau khi kể cho em nghe.

Không ngờ, em tôi nói đại ý rằng, những kỷ niệm như thế không có tuổi, hay đúng ra là của chung lứa tuổi học trò. Em tôi hình như già trước tuổi khi còn nói thêm rằng, những câu chuyện như thế sẽ giúp cho học trò có ý thức hơn về gia đình và tình bạn.

Nếu các bạn cũng nghĩ như thế thì tôi xin bắt đầu câu chuyện và hãy để ý rằng kỷ niệm luôn nhắc đến một loài phong lan có cái tên rất ngộ, hoa “Cẩm cù”...

(Mở dần, chuyển sang bối cảnh 1)

Nhân vật

Miên: 17 tuổi học lớp 11 chuyên toán.

Lan: Bạn gái ngồi cùng bàn Miên.

Kiên: Bạn học với Miên (nam)

Quang: Bạn trai ngồi cùng bàn Kiên.

Bối cảnh 1

Nhà Lan. Miên và Lan đang ngồi học bài trong nhà... Ông kính miêu tả bối cảnh chung ngoài sân rồi quan sát hai bạn đang chăm chú học. Một lát, bắt đầu câu chuyện giữa họ...

Lan (bỏ bút, vươn vai): Vậy là cuối cùng cũng đã xong rồi. Cậu thấy những bài toán thầy cho thêm đợt này thế nào?

Miên: Rất hay. Nhưng chưa phải đã là quá khó.

Lan: Vẫn còn chưa quá khó? Cậu biết thầy lấy ở đâu ra không?

Miên: Biết. Thầy bảo lấy trong tập *tuyển chọn toán thi học sinh giỏi toàn quốc các năm 1980 đến 2003*... Nhưng đây chỉ là những bài giới hạn trong chương trình chúng mình đã học thôi.

Lan: Thì có gì khác với khi chúng mình đã học xong chương trình đâu... (nhìn Miên vẻ nghi ngờ, tinh nghịch) Hình như cậu đã “lên tay” nhiều rồi thì phải? (cười, vẻ dọa dẫm) Có khai ra là đã *bái thêm sư phụ* nào không?

Miên (cười): Không. Đã giao kèo với nhau là cùng học cùng thi rồi, ai lại thế (chợt buồn) Với lại, mẹ mình đợt này đau yếu luôn, mình lấy đâu ra tiền mà học thêm thầy. Mình chỉ hay học khuya thôi.

Lan (thông cảm): Ừ. Mẹ bạn đã yếu, nghề trồng hoa lại đòi hỏi tốn công chăm sóc... Đắt hàng, người ta đến tận nhà lấy còn đỡ, nếu không, mẹ cậu còn phải tự đi bán nữa

Miên (vẻ buồn buồn): Biết làm sao được. Mẹ bảo nhà mình chỉ có nghề trồng hoa thôi, chẳng biết làm gì hơn... Minh cũng thường xuyên giúp đỡ mẹ chăm bón tưới tẩm, chỉ còn chưa phải đi bán dạo thôi, dường như mẹ muốn tránh cho mình phần việc khó khăn đó...

Lan: Nhà cậu lặn độn thế mà cậu vẫn luôn chiếm ngôi đầu ở cái lớp chuyên toán này, thật đáng nể (chợt tinh nghịch) À này, hình như cậu đang có *Fan* của riêng mình rồi đấy.

Miên (vẻ không hiểu): Nghĩa là sao?

Lan: Cậu biết anh chàng tên Kiên, hay tếu ngồi bàn đầu không?

Miên: Chỉ sơ sơ. Vì cậu ta chả vừa ở trường khác chuyển về là gì. Minh đã nói chuyện với “hắn” bao giờ đâu.

Lan: Thì mình cũng thế. Có điều, cậu Quang ngồi cùng bàn Kiên nói với mình là cậu bạn mới này tỏ ra rất khâm phục cậu đấy.

Miên: Làm sao tin được, Lan không thấy cậu ta cái gì cũng đùa được đó sao. Chuyện gì qua cậu ta cũng trở nên hài hước được, bao phen cả lớp phải bò ra cười là gì.

Lan: Ừ. Chỉ có điều, nhiều khi cậu ta cũng hơi “ác khẩu” đấy. Nhưng cũng phải công nhận, cái lớp chuyên toán bọn mình khô khan, không có cậu ta chọc cười chắc *thần kinh* mất.

Miên (đồng tình): Đúng thế. Chắc cậu ta cũng chỉ vô tư thôi... Nhưng kể ra mới chuyển về mà *bao* thế thì cũng phải tự tin lắm.

Lan: Nghe cậu Quang nói anh chàng học *rất được*, lại con nhà giàu, trông ăn mặc cũng biết... gì mà chẳng tự tin.

Miên (nửa đùa): Thế à. Vậy thì Lan yên tâm đi, mình không có trong bộ nhớ của cậu ta đâu.

Lan: Ai bảo cậu thế. Học giỏi ai mà chả kính nể, cứ gì phải kể đến hoàn cảnh. Lớp mình, thầy giáo chả bao lần nêu gương cậu trước cả lớp là gì. Bao nhiêu công từ tiểu thư con nhà giàu có muốn cũng chả được như cậu.

Miên (chân thành): Có lẽ chỉ tại họ ham chơi thôi. Như mình, không có điều kiện chơi thì đành chăm học vậy, có gì mà tự hào...

Lan: Cậu thật khiêm tốn. Theo thầy giáo thì đó là tố chất của một học sinh giỏi đấy.

Miên (bối rối): Cậu có nhầm không? Đó là thầy ám chỉ những tài năng. Mình chỉ cần cù, sao dám *vơ vào* (chợt chun mũi tinh nghịch như đánh hơi, chuyển câu chuyện) Chà, hình như nhà cậu vừa có thêm một loài lan mới? (*đứng dậy bước ra sân, mắt tìm kiếm nơi treo những giò lan. Chuyển sang cảnh 2*)

Bối cảnh 2

Ông kính theo hai bạn ra ngoài sân, miêu tả Miên đang chăm chú quan sát những dò phong lan treo dưới giàn hoa...

Lan (ra theo, vẻ khâm phục): Quả cái mũi của *nhà người* thật là tinh. Một người bạn của bố mình vừa tặng một giò lan mới, có cái tên rất ngộ: hoa “*Cắm cù*”

Miên (reo lên thán phục, khi bắt gặp giò lan mới): Chao ơi, những *ngôi sao tí hon màu hồng tím* mới quynn rũ làm sao. Bố mình ở đơn vị mỗi lần về phép cũng mang về những giò lan mới, vậy mà chưa hề có loại này...

Lan: Bố mình cũng rất quý giò lan này. Ban đêm, bố mình thường nói, *hãy im mà nghe mùi hương Cẩm cù...*

Miên: Bố mình cũng bảo, giống lan ngoài vẻ đẹp quynn rũ, còn âm thầm tỏa hương khi ta không ngờ nhất...

Lan: Phải, vào ban đêm hay những khi hiu hiu gió như thế này.

Miên (cười tinh nghịch): Cũng thật lạ. Chúng mình nói chuyện về lan say sưa như *các cụ* vậy... (chợt trầm tư) Bố giao cho mình chăm sóc những giò lan. Bố bảo, để về đêm, mẹ được thưởng thức một mùi hương khác hẳn cánh đồng hoa của mẹ.

Lan: Bố cậu có vẻ tâm lý ghê... Còn mình thì chỉ hóng chuyện mấy người bạn của bố khi các bác đến nhà uống nước, thưởng lan với bố.

Miên: Mình thì được bố giảng giải rất kỹ về lan. Bố mình là bộ đội biên phòng, thường có dịp đi qua những cánh rừng đầy phong lan... Mình thường học khuya, quen thuộc hết hương thơm những loài lan đã có, chỉ riêng loài “*Cẩm cù*” này...

Lan: Có vẻ như cậu đã *mê* “*Cẩm cù*” rồi, đúng không? Để mình nhờ bố chiết cho Miên một cành. Bố mình vẫn thường chiết cành trao đổi giống lan với các bạn của bố mà.

Miên: Thế thì còn gì bằng, chắc về phép, bố mình sẽ ngạc nhiên lắm. (chợt nhìn đồng hồ) Thôi chết, đã đến giờ về nhà cơm nước rồi.

Lan: Để mình lấy cặp sách cho cậu (quay vào nhà. Miên say sưa ngắm những giò lan... *Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện*)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Thế rồi tới hôm đó, mẹ của Miên bị cảm, dạo này bà thường yếu luôn như vậy. Sáng chủ nhật, mẹ định cố đi bán nốt chỗ hoa còn lại mà không cố được nữa.

Miên hăng hái nhận đi thay mẹ. Bạn kể với tôi, hồi đó tuy đang là học sinh nhưng trông bạn rất khỏe, vả lại gánh hoa cũng nhẹ thôi, chỉ ngại nhất là không biết mời chào ra sao...

Đang cúi xuống chăm chú chọn hoa cho khách, bỗng Miên nhận ra chân ai đó bước ngập ngừng trước mặt. Một linh cảm lạ lùng khiến Miên ngẩng lên: Quang và Kiên đang ôm sách từ trong hiệu sách vừa đi qua đường...

(*Mờ dần chuyển sang bối cảnh 3*)

Bối cảnh 3

Một đoạn phố. Ông kính quan sát những người bán hoa dạo, mô tả diễn xuất của Miên khi ngỡ ngàng nhìn theo Quang và Kiên rồi theo hai bạn về nhà. Phòng học của Kiên, bố trí hơi sang trọng một chút, thể hiện “con nhà giàu”.

Kiên vẻ rất vui vì mua được sách ưng ý. Cả hai ngồi ngả lưng ra ghế, vẻ như khá mệt vì đi bộ một đoạn về...

Kiên: May mua được đúng mấy cuốn toán tuyển chọn thầy vừa giới thiệu sáng nay...

Quang: Ủ. Cô bán hàng bảo vừa nhập về đây... (nhìn quanh) Này, cậu có bản nhạc nào hay hay cho nghe chút đi.

Kiên: Có, nhưng không phải bây giờ. Mẹ mình nghiêm khắc lắm, cuối kỳ rồi, đang giờ học bài thì chớ có mà nhạc nhẽ. Chúng mình chỉ chuyện trò một chút rồi học thôi...

Quang: Thế à. Mình trông mẹ cậu hiền lành và niềm nở lắm mà.

Kiên: Đây là với bạn của mình thôi. Với lại, chỉ khi nào mình tỏ ra có kỷ luật một chút. Khi mẹ đã phật ý thì ngay cả đùa tếu cho vui nhà, mình cũng không dám. Mặc dù bình thường, mẹ vẫn gọi mình là “chú Tếu của nhà mình”

Quang: Thế bố cậu thì sao, hình như ông ít khi ở nhà thì phải?

Kiên: Bố mình còn công tác ở tỉnh xa. Chỉ khi chị mình vào đại học và mẹ mình về hưu thì bố mới chuyển gia đình về đây...

Quang: Thảo nào, vào đầu năm học cậu mới chuyển về... (chợt nghĩ ra điều gì đó) À này, mình chợt nghĩ ra một chuyện, cậu đưa mình xin tờ giấy...

Kiên: Để làm gì vậy? (lấy giấy đưa cho Quang)

Quang (nét mặt đầy vẻ âm mưu, đón tờ giấy, lấy bút ra): À, chỉ là một ý nghĩ thoáng qua thôi (cúi xuống hí hoáy vẽ gì đó, nhưng có vẻ không ưng ý lắm) Chà, quả là mình vụng quá...

Kiên: Cậu định vẽ gì vậy (cười) sao không biết là đang có một Lê-ô na Đơ-vanh-xi đang ngồi đây...

Quang (vẻ ngạc nhiên): Sao, thì ra trong cậu lại cùng một lúc tồn tại nhiều tài năng đến thế kia à. Toán học, tiểu lâm, lại còn họa sĩ nữa...

Kiên (cười, một chút tự hào): Cậu sẽ còn ngạc nhiên nữa đây, Quang ạ. Nào thử nói xem, có ý tưởng tài ba nào xuất hiện trong cái đầu toán học của cậu, để mình giúp...

Quang (vẻ ranh mãnh): Thì cậu cứ giúp đi, rồi mình sẽ nói...

Kiên: Được thôi, cậu định vẽ gì thì nói đi.

Quang (chìa tờ giấy vẽ dở): Đây, mình muốn thể hiện một “Nin-da” bịt mắt, chỉ hở đôi mắt, với thanh kiếm là chiếc đòn gánh trong tay

Kiên: Tưởng gì, “Nin-da” thì tranh truyện Nhật nào mà chả có. Xem đây (múa bút một lúc)

Quang (ghé đầu xem, thán phục): Cha cha... Bái phục, bái phục! Không ngờ trong cậu ẩn chứa thật nhiều tài năng, Kiên ạ.

Kiên (đi nốt nét vẽ cuối): Đã bảo cậu không chê được mà (đưa bức vẽ cho Quang) Đây, đúng ý tưởng kỳ dị của cậu chưa? Nhưng mà đó là ý tưởng gì vậy chứ. Chẳng nhẽ cậu định đưa ra một kiểu thời trang mới ư?

Quang: Bí mật. Rồi cậu sẽ biết vào đầu buổi học sáng mai trên lớp. (ngắm kỹ bức vẽ) Quả là tuyệt, cậu đúng là hậu duệ Đơ-vanh-xi tài ba của nước Ý (Cẩn thận cất bức vẽ vào cặp) Thôi, làm bài tập đi.

(Ông kính mô tả cả hai chăm chú học. Đồng hồ trên tường chạy từng vòng từ 9 đến 11 giờ trưa. Kiên hài lòng bỏ bút, vươn vai đứng dậy...)

Quang (đứng dậy theo Kiên, vươn vai): Thế là xong rồi... (Chợt như lắng nghe điều gì) Này, nhà cậu có loài lan gì mà hương thơm lạ vậy?

Kiên: Sao cậu lại biết là lạ. Cậu cũng rành phong lan thế cơ à?

Quang: Chả là bố mình hay làm việc khuya. Mình cũng hay học muộn. Trước khi mình đi ngủ, bố mình hay chỉ cho mình biết cách phân biệt mùi hương các loài lan trước cửa sổ nhà mình...

Kiên: Và chưa từng có mùi hương này đúng không? Đó là một loài lan mới mà chú lái xe của bố mình vừa mang về đây. Nó có cái tên rất ngộ: hoa “Cắm cù”...

Quang: Cái tên nghe hay nhỉ. Còn hương thơm thì tuyệt vời...

(cả hai cùng đi ra cửa, xuống cầu thang. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Quả thật như Quang nói, chuyện mà Quang bảo là bí mật đã xảy ra. Đó là vào đầu giờ học, bỗng trên bảng xuất hiện một bức vẽ “Nin-da” đội nón, mặt bịt kín, chỉ hở đôi mắt, tay cầm đòn gánh mùa may trông rất khôi hài. Cả lớp vô tư cười trong khi Miên choáng váng gục đầu xuống bàn.

Miên cay đắng nghĩ: thì ra hôm đó Kiên đã nhận ra Miên, nhưng Kiên có quyền gì để chế nhạo Miên, bán hoa chẳng nhẽ đáng bêu bác như thế sao?

Lan cũng đã nhận ra chính Kiên là kẻ gây ra câu chuyện đáng xấu hổ này, vì trong lớp, ai cũng biết tài vẽ của Kiên. Và Lan đã quyết phải làm cho ra nhẽ...

(Mờ dần chuyển sang bối cảnh 4)

Bối cảnh 4

Sân trường. Kiên đứng đợi ở ngay lối ra với vẻ mặt của kẻ tội đồ. Miên dắt xe đi vụt qua trước mặt Kiên với vẻ mặt lạnh lùng, rồi lên xe đạp vụt đi. Lan đuổi theo nhưng không kịp, đành đi cùng Kiên...

Kiên (vẻ thiếu nã): Rõ khổ, có gì thì cũng để cho người ta xin lỗi một câu chứ. Lan xem...

Lan (vẻ nôn nóng cắt lời): Còn xin lỗi cái gì nữa đây. Chẳng nhẽ cứ đi diễu người cho chán rồi xin lỗi là xong ư?

Kiên (bối rối thanh minh): Thì nào Kiên đã biết có chuyện gì...

Lan (hoi gay gắt): Lại có chuyện xúc phạm người khác một cách vô tình chẳng? Kiên có biết đùa như thế với Miên là quá ác không?

Kiên: Thì ngay cả bây giờ, Kiên cũng không biết bức tranh đó nói lên điều gì mà Miên đã nhìn Kiên với con mắt thù hận như thế suốt cả buổi học...

Lan (nhìn Kiên một cách lạ lẫm): Cậu có định coi Lan là kẻ ngu ngơ không đấy? Hay cậu tự coi mình là một kẻ chủ mưu vô tội?

Kiên (tỏ vẻ ngạc nhiên, cầu khẩn): Lan ơi, hãy làm ơn tin mình một chút đi. Quả thực bức tranh đó đã xúc phạm gì đến Miên vậy?

Lan (đang dắt xe, đứng dừng lại): Sao? Hoặc cậu là một kẻ đùa dai. Hoặc cậu...

Kiên: Quả là mình đang hỏi Lan một cách chân thực đấy.

Lan (hỏi dồn): Nhưng bức tranh đó là do cậu vẽ?

Kiên (chân thực): Đúng, mình vẽ... Hay nói cho đúng hơn là Quang nhờ mình vẽ trong buổi học nhóm ở nhà mình hôm qua. Nhưng “Nin-da” trong bức vẽ của mình không đội nón và không phải cầm đòn gánh...

Lan (nghỉ ngò): Quang nhờ? Thật mình không hiểu...

Kiên: Đúng là Quang nhờ mà. Đầu buổi sáng, trước khi về nhà mình học thì mình và Quang đi hiệu sách mua mấy cuốn sách toán chọn lọc mà thầy vừa gợi ý...

Lan (như đã bắt đầu hiểu ra): Và Kiên đã bắt gặp Miên trên phố, đúng không?

Kiên (ngạc nhiên): Không hề. Sao lại có chuyện *Miên trên phố* ở đây?

Lan (như nói một mình): Vậy là Quang rồi...

Kiên (vẻ chưa hiểu): Quang làm sao?

Lan: Là mình muốn nói tác giả bức tranh đó chính là Quang, đặc biệt là cậu ta đã vẽ thêm nón và đòn gánh cho “*Nin-da*”...

Kiên (vẻ ngạc nhiên): Sao Lan lại biết? Quả thực là sau khi đi mua sách về thì Quang vẽ, nhưng không vừa ý và nhờ mình vẽ hộ.

Lan: Vậy sáng nay ai dán bức tranh lên bảng?

Kiên: Chính là Quang... (vẻ ngờ ngợ) Chỉ không hiểu vì sao cậu ta lại vẽ thêm nón và chĩa thanh kiếm thành đòn gánh và bức tranh lại khiến cho mọi người cười và Miên lại đột nhiên nhìn mình đáng sợ như vậy.

Lan (vẻ đã hiểu): Thôi, đúng rồi... (cười, vẻ thông cảm) May cho cậu là Miên đã chỉ hiểu nhầm. Vậy Quang đâu?

Kiên (ngạc nhiên): Quang bảo với mình là có việc gấp rồi về ngay khi vừa tan lớp... Nhưng mình còn chưa hiểu. Lan làm ơn...

Lan (nhăn nhó cười, vẻ làm lành. Vội kéo Kiên): Ông ngó ời. Thôi đi nhanh về nhà Miên kéo trưa nay *người ta* lại không ăn được cơm.

(Kiên lúng túng lên xe đạp theo Lan. Mờ dần, chuyển luôn sang cảnh 5)

Bối cảnh 5

Trong khi Lan gặp Kiên thì Miên về nhà và hết sức ngạc nhiên khi thấy Quang đã đứng đợi ở cổng từ bao giờ. Như đã người ngoài chuyện ở lớp, Miên ngó Quang đang trong vẻ mặt lo lắng...

Miên: Sao cậu lại ở đây? Mà cậu làm sao đến được đây sớm vậy?

Quang (lúng túng): Mình về đây ngay sau khi tan học và đợi Miên được một lúc rồi (gãi gãi đầu, ấp úng) Mình, mình muốn xin lỗi Miên...

Miên (ngạc nhiên): Đợi mình? Vào giờ này? Mà xin lỗi cái gì mới được cơ chứ...

Quang (đánh bạo): Là chuyện bức vẽ sáng nay trên lớp... Đó là do lỗi của mình đấy, Miên ạ.

Miên (sững lại một giây): Cậu nói sao? Chính Kiên đã vẽ bức tranh đó còn gì? Tất nhiên là sáng qua còn có cậu đi cùng...

Quang (đã mạnh bạo hơn): Thực ra là Kiên không nhận ra Miên đâu, chỉ mình nhận ra và nảy ra ý nghĩ ngốc nghếch đó. (vẻ chân thực) Đó là một phút rồ dại nhất trong đời Quang đấy, Miên ạ.

Miên (vẻ vẫn chưa hiểu): Kiên không nhận ra mình ư. Nhưng chính cậu ta đã vẽ bức tranh ám chỉ ác độc đó mà...

Quang: Hãy tha lỗi cho mình, Miên nhé. Mình đã vẽ, nhưng không ưng ý và nhờ Kiên... Có điều, mình không nói cho Kiên biết sẽ làm gì với bức tranh “*Nin-da*”. Sau đó mình đã vẽ thêm vào...

Miên (đã người ngoài trước vẻ chân thực của Quang): Vậy mà cả buổi học hôm nay, mình đã cay đắng tự thề rằng: sẽ không bao giờ thèm nhìn mặt Kiên nữa...

Quang: Chỉ là do vào giờ học rồi nên mình không còn kịp thanh minh nữa, đành đợi đến lúc tan học vậy.

Miên (băn khoăn): Vậy hóa ra mình đã có lỗi với Kiên ư? Biết làm sao bây giờ. Mà sao trông mặt cậu ta như đúng là có lỗi vậy nhỉ...

Quang: Thực ra là Kiên không hiểu đã xảy ra chuyện gì đâu. Kiên hỏi vẽ tranh làm gì nhưng mình đã đại dốt bảo vào buổi học ngày mai khắc biết. Rồi chúng mình làm bài luôn và Kiên cũng không hỏi nữa...

Miên: Thì ra là vậy... (như nói một mình) Rất may là mình đã không thất vọng về bạn bè, Quang ạ. Ngay cả cậu nữa...

Quang: Cảm ơn Miên đã tha thứ cho mình...

(vừa lúc đó, Lan và Kiên đạp xe vội đến...)

Lan (kêu lên từ xa khi nhìn thấy Quang): Kiên ơi, *kẻ tội đồ* đích thực đã ở đây rồi...

Miên (lúng túng): Lan ơi, mình đã nhầm rồi...

Kiên (vẻ hiểu ra): Vậy là mình đã được Miên tha thứ rồi chẳng?

Quang: Đúng vậy. Lỗi ở mình chứ không phải cậu. Mình đã không nói cho cậu biết trò đùa đại dốt của mình. Nếu không, chắc cậu đã cảm mình rồi...

Lan (dàn hòa): Thôi, chung quy là tại đại dốt và hiểu lầm nhau. Theo mình thì nếu Miên đã tha thứ cho Quang rồi thì chúng ta bỏ qua cho nhau ở đây thôi.

Miên (bối rối nhìn Kiên): Quả là mình đã vội kết tội cho bạn rồi...

Kiên (vẻ cảm kích): Chính mình cũng có lỗi, Miên ạ. Lan đã nói cho mình biết và mình thực lòng cảm phục bạn. Còn lâu mình mới sánh được với Miên về nghị lực và tấm lòng của một người con...

Lan (cười): Và để tỏ lòng cảm phục đó, Kiên phải làm gì đây nhỉ...

Miên (nhìn Lan vẻ cảnh giác): Cậu đã lại tham mưu cho Kiên điều gì phải không?

Kiên: Phải. Mình sẽ gửi tặng cho Miên một giò lan Cẩm cù. Lan đã nói cho Kiên biết, Miên rất mê loài hoa hồng tím huyền diệu đó. Một loài hoa được cả sắc lẫn hương...

Quang (tiếp lời Kiên): Và đó chính là loài hoa của tình bạn, có phải không. Mình đã từng được thưởng thức mùi hương của nó ở nhà Kiên, chỉ tiếc là mình đã không nhận ra điều đó sớm hơn...

Lan: Thôi, đã bỏ qua rồi mà... Chúc cho tình bạn của chúng ta đẹp và mãi ngát hương như loài hoa “Cẩm cù” ấy nhé... (chìa bàn tay ra) Nào, hãy đặt bàn tay của các bạn lên đây...

(Ông kính miêu tả cảnh cả bốn bạn đặt bàn tay lên nhau rồi hát lên, Pause hình lại. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Sau hôm đó, bố của Miên về phép vào một buổi tối và hết sức ngạc nhiên khi phát hiện ra một mùi hương lạ. Ông ngắm nghía những giò lan được chăm sóc rất cẩn thận và phát hiện ra giò lan mới, *những ngôi sao tí hon màu hồng tím* e ấp trong đêm.

Mẹ bảo dạo này Miên thường tranh thủ giúp mẹ đi bán hoa và buổi tối lại thức học rất khuya. Vậy mà trước khi ngủ, bao giờ Miên cũng chăm chút rất kỹ những giò lan của bố dành cho mẹ.

Khi bố hỏi về giò lan mới, mẹ bảo, đó là hoa “Cẩm cù” mà bạn của cái Miên tặng cho. Mẹ cười: cái tên hoa nghe rất lạ, nhưng mùi hương của nó trong đêm thì

thật dễ chịu. Con còn bảo đó là **hoa tình bạn** nữa. Không ngờ, con bé thật chịu khó, hàng xóm và bạn bè ai cũng khen...

Các bạn thân mến! Câu chuyện tôi kể hôm nay đã hết rồi. Xin chào các bạn và hẹn gặp lại trong chương trình sau nhé.

Lâm “cò bọ”

(Dựa theo truyện “Mưa bụi” của Trần Thiên Hương)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Hồi tôi học lớp 11, cái tên Lâm “cò bọ” gắn với một kỷ niệm học trò rất đáng nhớ mà tôi sẽ kể cho các bạn nghe sau đây. Lâm là tên một bạn trai học giỏi nhưng ít nói trong lớp tôi, còn biệt danh “cò bọ” kèm theo lại do một cô bạn tên là Phi Nga mới chuyển về học cùng lớp đặt cho.

Với vẻ ngoài khoẻ mạnh và có vẻ ngỗ ngáo của mình, có lẽ Phi Nga đặt biệt danh đó để ám chỉ cái dáng cao kều, gầy nhẳng và có vẻ yếu đuối của Lâm. Vì “cò bọ” là một loài cò trông gầy nhẳng, ốm o nhất trong họ nhà cò mà.

Chính điều đó khiến Lâm, tuy chưa thể hiện ra, nhưng tỏ ra không mấy thiện cảm với cô bạn mới chuyển về này. Vậy mà run rủi thế nào, một tình huống bất ngờ lại khiến cho họ thành một đôi bạn thân cho đến tận bây giờ...

Nhưng, đó là câu chuyện về sau này, còn bây giờ, mời các bạn hãy làm quen với các nhân vật của chúng ta đã.

(Nếu người dẫn nhỏ tuổi thì thay mấy câu đầu bằng: “Các bạn thân mến! Anh tôi kể rằng, hồi anh học lớp 11, cái tên Lâm “cò bọ” gắn với một kỷ niệm học trò mà anh tôi còn nhớ mãi. Trong chương trình CCCM hôm nay tôi sẽ kể cho các bạn nghe câu chuyện đó. Lâm là tên một nam học sinh học giỏi nhưng ít nói trong lớp anh tôi, còn biệt danh...”... tiếp theo như trên)

(mở dần, chuyển sang các cảnh)

Nhân vật:

Lâm: Học lớp 11.

Hà: Em gái Lâm, học lớp 6.

Phi Nga: Bạn học của Lâm.

Cô Duyên (mẹ Phi Nga): Trạc ngoài 50 tuổi, công chức về hưu.

Mẹ Lâm: Trạc ngoài 50 tuổi, công chức về hưu.

Thanh niên xấu: Trạc ngoài 20 tuổi, to con, ngỗ ngáo.

Bối cảnh 1

Ông kính miêu tả ngoại cảnh: Buổi tối, Lâm đi học thêm về. Gần đến nhà, vừa xuống dẫu xe đạp thì Hà chạy ra, thì thào mách...

Hà (vẻ quan trọng): Anh Lâm này (đánh mắt vào trong nhà) có bác hàng xóm mới về đây sau nhà mình sang chơi. Có vẻ muốn đợi anh về thì phải...

Lâm (vẻ ngạc nhiên): Bác hàng xóm mới á. Anh có quen ai đâu?

Hà: Đó là cô Duyên, hình như là mẹ của chị Nga nào đó vừa về học lớp anh ý.

Lâm (vẻ hiểu ra): Lớp anh đúng là có cô bạn mới chuyển về, tên là Phi Nga... Thì ra là nhà ở ngay đây sau nhà mình à?

Hà: Chắc đúng rồi đấy. Cô ấy với mẹ là bạn thể dục buổi sáng thì phải, chuyện trò ra vẻ hợp ý lắm...

Lâm: Thế à? Vậy thì có liên quan gì đến anh, chắc chỉ là “chuyện các cụ” thôi...

Hà: Em không biết, chỉ nghe loáng thoáng nhắc đến tên anh. Thôi, anh cứ vào khắc biết. Đưa em dẫu xe vào bếp cho.

Lâm: Ừ (chuyển xe cho em) Em cất xe hộ anh (đi vào)
(Mở màn, chuyển sang cảnh 2)

Bối cảnh 2

Trong nhà Lâm. Có thể trang trí trong nhà sao cho có không khí tết. Ông kính miêu tả hai bà mẹ đang dở câu chuyện...

Mẹ Lâm: Sắp tới lại có đợt gió mùa đông bắc mới, không mưa phùn còn đỡ, mưa mà đi bộ sớm thì ngại, chị nhỉ.

Cô Duyên: Vâng. Đạo ở chỗ cũ, chúng tôi hay đi thành nhóm, đang quen, lại vui bạn nên cũng đỡ. Sang bên này, may sớm quen chị, nhưng đường đất thì còn lạ...

Mẹ Lâm: Cũng không khác mấy đâu, chị ạ, đều là khu tập thể cao tầng cả. Và lại, rồi quen ngay ý mà...

Cô Duyên: Đây, chị nói đến quen với lạ, tôi mới nhớ. Cái Nga nhà tôi ham học, về đây đang lạ chỗ vậy mà đã đăng ký đi học ngoại ngữ buổi tối ngay...

Mẹ Lâm: Thế à. Cháu học Trung tâm nào, không khéo cùng chỗ cháu Lâm nhà tôi...

Cô Duyên: Hình như là vậy... Chả đâu gì chị, hôm nay tôi sang chơi, trước là thăm chị, sau cũng có ý định nhờ cháu Lâm đấy...

Mẹ Lâm (bối rối): Thế à. Có chuyện gì vậy? Sao chị lại biết...

Cô Duyên (cười): Thì chị thấy đấy. Tôi già rồi, tính cẩn thận, nhà lại có con gái... Mấy hôm cháu đi học tối, tôi cứ lo lo nên gần đến giờ nó học về lại ra ngắm. Nên... mới biết nó hay đi về cùng đường với con trai chị, nhưng có vẻ như hai đứa chưa quen nhau...

Mẹ Lâm: Vậy thì chắc là hai đứa học cùng chỗ rồi. Khu này chỉ mỗi Trung tâm ngoại ngữ đó là gần hơn cả, lại có tiếng dạy tốt...

Cô Duyên: Nếu thế thì hay quá. Tôi định nhờ cháu có gì thì kèm cặp hộ cháu Nga nhà tôi. Đêm hôm, có con trai đi cùng, tôi cũng đỡ lo cho cháu...

Mẹ Lâm (vẻ hiểu ra câu chuyện, cười): Tôi hiểu rồi, nhưng... chắc chị chưa ngắm kỹ cháu Lâm nhà tôi. Trông cu cậu lẻo khèo lắm, không vạm vạp như con người ta...

Cô Duyên (cười): Chả đâu gì chị, tôi trông rồi. Cháu cao gầy, không to con nhưng mùa đông mặc áo vào trông cũng... vũng vàng lắm. Chỉ có điều, cháu Nga nhà tôi... (vừa lúc đó thì Lâm vào)

Lâm: Con chào mẹ. Cháu chào cô ạ.

Cô Duyên: Cô chào cháu.

Mẹ Lâm (với cô Duyên): Cháu nhà tôi đấy (với Lâm) Con cất cặp đi rồi ra đây mẹ bảo.

Lâm: Thưa mẹ, vâng ạ (đi cất cặp sách rồi quay ra đứng bên cạnh mẹ)

Mẹ Lâm: Con này, đây là cô Duyên, nhà mới chuyển đến sau dãy nhà mình... Có phải lớp con có bạn Nga mới chuyển về không?...

Lâm: Có đấy mẹ ạ (quay sang cô Duyên) Nhưng chúng con mới biết nhau, con cũng không biết đấy là...

Cô Duyên (cười, cảm thông): Phải, đó là con gái cô đấy...

Mẹ Lâm (tiếp lời): Con cũng học lớp ngoại ngữ buổi tối cùng với bạn Nga nữa, phải không?

Lâm: Thưa mẹ, vâng ạ (lúng túng) Nhưng cũng vì chưa thân nhau nên...

Cô Duyên (cười, với mẹ Lâm): Chắc tại cái Nga nhà tôi, nó có vẻ ương bướng lắm, chị ạ.

Mẹ Lâm (thăm dò con trai): Cô Duyên đây muốn nhờ con đi cùng bạn Nga về vào các buổi tối học thêm... Liệu con...

Cô Duyên (đỡ lời): Phải đấy cháu ạ. Có điều, cái Nga nhà cô, tính tình ương bướng... (vẻ ngập ngừng) Cháu chớ cho nó biết là cô nhờ cháu nhé, kéo rồi nó lại cần nhờ đến cô...

Lâm (bối rối): Cháu... cháu... (vẻ không tự tin) Để cháu thử xem ạ.

Cô Duyên (vẻ yên tâm): Thế là tốt rồi. Tan học, cháu cứ chịu khó đợi em nó một chút rồi đi cùng về hộ cô là được... Thôi (quay sang mẹ Lâm) tôi cũng về cho cháu Lâm còn ăn cơm kẻo muộn quá (quay sang Lâm) chào cháu nhé, cô cảm ơn cháu trước

(Cả ba đứng dậy. Hai mẹ con Lâm tiễn cô Duyên ra cửa. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thấy không, vậy là anh chàng Lâm của chúng ta đã bắt đầu dĩ trở thành vệ sĩ cho chính người chế diễu mình là “cò bợ”.

Mà biệt danh đó có vẻ cũng xứng đáng nếu các bạn xếp Lâm đứng cạnh Phi Nga: anh chàng cao gầy, léo khèo còn cô nàng thì vạm vạp, lại có vẻ ngoài ngang tàng nữa.

Có một điều mà Nga không ngờ tới là Lâm đã từng được bố cho theo học võ Thiếu lâm từ năm lớp 6, mãi lên lớp 11, do bạn học nhiều nên mới bỏ ngang.

Hôm sau buổi cô Duyên đến nhà, tình cờ Lâm và Phi Nga gặp nhau vào giờ tan học...

(Mờ dần, chuyển sang cảnh 3)

Bối cảnh 3

Công trường. Lâm đạp xe ra sau cùng thì bắt gặp Nga dắt chiếc xe xịt lốp đang ngó nghiêng tìm chỗ vá...

Lâm (đạp xe vượt lên, rồi xuống xe bắt chuyện): Chào bạn. Ngoài đường không có chỗ vá đâu, chỉ có trong ngõ cạnh đây...

Phi Nga (vẻ phớt lờ): Cám ơn, cậu chỉ cái ngõ ấy cho mình rồi cứ về trước đi...

Lâm (bối rối): Được, hãy đi theo mình (dắt xe đi trước)...

Phi Nga (bướng bỉnh, dừng xe lại): Cậu cứ chỉ chỗ cho mình cũng được. Mình sẽ tự đi đến đó.

Lâm (ngạc nhiên): Sao thế, mình muốn đi với bạn một lúc mà?

Phi Nga (vẻ khó chịu): Thôi mà, cậu sẽ bị muộn đấy... (ngập ngừng) Mà này, cậu thông cảm cho mẹ mình... Chỉ là do mẹ mình ốm yếu quá nên cứ lo cho mình vậy thôi...

Lâm (có vẻ đoán ra thái độ của Nga): Thì ra bạn đã...

Phi Nga: Phải. Tôi qua, nghe mẹ mình nói chuyện sang chơi nhà cậu. Hôm nay lại gặp cậu ở đây, mình đã đoán ra câu chuyện... (dừng xe lại, nhìn thẳng vào mắt Lâm) Có phải mẹ mình *lại nhờ* cậu buổi tối đi kèm mình không?

Lâm (cũng dừng xe lại, ngạc nhiên): *Lại nhờ* ư? Chẳng nhẽ mẹ bạn không chỉ một lần làm việc đó?

Phi Nga (vẻ cực chẳng đã, kể với Lâm): Phải, bên chỗ ở cũ, mẹ mình cũng nhờ một cậu bạn cùng lớp như vậy. Kết cục là mình bị lũ bạn cùng lớp chế diễu mãi. Sang đây tưởng thoát được, ai dè...

Lâm (vỡ lẽ): Thì ra vậy, thảo nào hôm nay thấy bạn có vẻ căng thẳng... (cười, nhìn quanh) Nhưng bạn xem, giờ này còn ai cùng lớp mình đâu mà bạn phải ngại...

Phi Nga (dắt xe đi tiếp, vẻ đanh đá): Không ai ư? (đưa mắt nhìn Lâm từ đầu xuống chân) Không lẽ cậu tự cho rằng có thể giúp được cái việc mà mẹ mình nhờ ư?

Lâm (lúng túng trước thái độ của Nga, dắt xe đi theo): Minh, mình... cũng không biết nữa. Nhưng nếu cậu thấy bất tiện thì...

Phi Nga (như thấy mình vô lý, cười): Thôi được, cho mình xin lỗi vậy... (tuy vậy, vẫn bướng bỉnh) Nhưng ta cứ thống nhất với nhau là coi như mẹ mình không đến nhờ cậu, vậy nhé?

Lâm (bối rối): Thôi được, đành vậy... Chỉ tiếc là mình đã nhận lời với mẹ bạn...

Phi Nga (vẻ tự tin): Không sao, cứ coi như cậu đang làm việc mẹ mình nhờ. Còn mọi việc, mình sẽ tự lo lấy, được chưa?

Lâm (bị động): Thế cũng được... (dừng xe lại, chỉ ngõ nhỏ trước mặt) Chỗ vá xe kia rồi. Thôi, mình về trước vậy.

Phi Nga (đã đỡ căng thẳng hơn, cũng dừng xe lại, cười): Dù sao cũng cảm ơn cậu. Cậu về đi...

(Nga nhìn theo Lâm lên xe đạp đi rồi thong thả dắt xe vào ngõ nhỏ. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Phương án 1: Dựng cảnh đánh nhau trên đường.

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Sau hôm đó, mọi chuyện xảy ra như Lâm và Phi Nga đã giao kèo với nhau. Nghĩa là tan học tối, Nga nhanh chóng nhảy phóc lên xe rồi đạp biến đi, coi như không có Lâm đạp xe đi sau. Còn Lâm, mặc dù vậy, vẫn cố gắng không để mất bóng Nga, nhất là trên một đoạn đường thường vắng người nhất trên đường về.

Cho đến một hôm, Lâm đang yên tâm vì đã qua đoạn đường thường vắng đó thì bỗng xảy ra chuyện...

(Mờ dần, chuyển sang cảnh 4)

Bối cảnh 4

Ông kính mô tả một buổi tan lớp học tối nào đó rồi quan sát một đoạn phố ít người qua lại. Lúc đó là khoảng hơn 9 giờ tối... Lâm đạp xe ngoá xa lên phía trước, yên tâm khi thấy Nga đã qua đoạn đường vắng. Đang cho xe đi chậm lại, bỗng Lâm đạp dấn xe lên... Phía trước, có một thanh niên đi chiếc xe đạp kiểu thể thao đang áp sát xe Nga...

Người thanh niên to con, ăn mặc ngổ ngáo đang buông lời chọc ghẹo rất bạo, mặc dù thỉnh thoảng vẫn có người đi đường lướt qua...

Người thanh niên (ép sát xe Nga): Chào em bé, chắc đi học thêm về hả?

Phi Nga (hốt hoảng, nhưng cố trấn tĩnh): Anh đi xa ra, tôi không quen anh.

Người thanh niên (cười trâng tráo): Không quen thì rồi sẽ quen. Trời tối thế này, để anh đưa về nhé (đặt tay lên ghi đông xe Nga)

Phi Nga (luống cuống): Anh bỏ tay ra. Tôi kêu lên bây giờ...

Người thanh niên (nhâng nháo): Để anh kêu hộ cho... (vờ cao giọng) Bà con ơi...

(Đúng lúc đó, ghi đông xe hai xe bị gài vào nhau một phút và Nga chủ động buông xe nhảy ra. Người thanh niên phản xạ phanh xe lại rồi cũng nhảy xuống theo. Chiếc xe đạp của Nga đổ xuống đường. Vừa lúc, Lâm phóng xe vội tới. Nga quay phắt lại mừng rỡ)

Phi Nga: May quá. Lâm ơi... mình vừa bị ngã...

Lâm (xuống xe, mắt đề phòng người thanh niên): Để đó mình giúp...

Người thanh niên (nhìn lướt qua Lâm, cười khẩy): Không đến lượt cậu, cú! (gạt chân chống xe mình rồi lại nắm tay Nga, nhả nhỏ) Lại đây, anh em mình cùng về...

Phi Nga (giật tay lại): Tôi không quen anh, bỏ tay ra!

(Lâm gạt chân chống xe mình, cúi xuống định nhấc xe Nga lên)

Người thanh niên: Đã bảo cú cơ mà, cậu nhóc (xông tới định đẩy Lâm)

Lâm (làm động tác né mình, khiến người thanh niên mất đà. Rồi nghiêng người, lấy chân trái làm trụ, chân phải đạp tới sát nách đối phương theo đà lao, bằng một thế võ đẹp mắt, khiến hắn bay đi một quãng, ngã sòng xoài lên cả xe đạp của hắn): Thì cú đây! (Quay lại thế xuống tấn như chờ đối thủ)

Phi Nga (kêu lên thảng thốt): Trời ơi, Lâm...

(vừa lúc, một vài người đi đường cũng dừng lại. Tiếng xuyết xoa “đánh hay lắm”. “Thật may cho cô bé”. “Đáng đời lắm”...)

Người thanh niên (lầm lét gượng dậy nhặt xe, lảm bảm chữa ngượng): Cậu bé khá lắm, có nghề mà không nói trước cho anh một tiếng... (dắt xe rồi lấy đà nhảy lên, cú thẳng)

Phi Nga (lúc này mới ngượng nghịu): Cảm ơn Lâm. Nếu không có cậu thì mình đã gặp chuyện chẳng lành rồi...

Lâm (cúi xuống dựng xe của Nga lên): Có gì đâu... Bạn đỡ lấy xe (trao xe cho Nga, rồi quay ra dắt xe mình) Thôi, chúng mình về kéo muện...

Phi Nga (ngập ngừng): Lâm này...

Lâm (nhìn về bồi rối của Nga): Có gì vậy Nga?

Phi Nga: Một lần nữa cảm ơn bạn... Có điều, mong Lâm đừng cho mẹ mình biết chuyện này, vì mẹ hay ốm yếu nên luôn lo sợ cho mình. Nếu không, mẹ sẽ không cho mình đi học tối nữa.

Lâm (vẻ tự tin): Tất nhiên rồi. Thực ra, hy hữu lắm mới gặp chuyện như vừa rồi mà...

Phi Nga (chợt dừng lại, gạt chân chống xe, cười dịu dàng): Lâm đợi mình một chút (đưa tay cặp gọn lại mái tóc lúc này đã xoã ra)

Lâm (ngập ngừng): Trông bạn lúc này... thật khác với Phi Nga mà mình vẫn gặp trên lớp, đặc biệt là buổi trưa hôm nào đấy.

Phi Nga (cười, chân thành): Phải, cậu đã bắt gặp đúng con người của mình rồi đấy, Lâm ạ (tinh nghịch) Có điều... hôm nay mình cũng đã bắt gặp một Lâm khác hẳn trên lớp đấy.

Lâm (cười): Thì ra, không phải lúc nào chúng mình cũng hiểu thật đúng về bạn bè, phải không Nga?

Phi Nga (đồng tình): Đúng thế, Lâm ạ. Thôi, chúng mình cùng về đi.

(Cả hai lên xe thông thả đạp đi trên nền một bài hát hoặc một đoạn nhạc thích hợp. Mờ dần, chuyển sang cảnh 5)

Phương án 2: Không dựng cảnh đánh nhau trên đường.

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Mọi việc sẽ cứ tiếp diễn mà không có gì đáng nói, nghĩa là Lâm và Phi Nga cứ đều đặn các buổi học tối đi về như chẳng thân nhau, nếu một ngày kia không xảy ra một chuyện. Chừng hơn 9 giờ tối đúng hôm ông táo lên trời, mưa phùn giăng giăng... Như mọi bận, sau khi tan học, Phi Nga lên xe phi thẳng một mạch, còn Lâm vẫn cố theo sau để không mất bóng Nga.

Trên đoạn đường thưa thớt người qua lại, một thanh niên to con, trông rất càn quấy đã ép xe của Nga và buông lời chọc gheo. Do quá hốt hoảng, ghi đông xe của Nga bị gài vào xe của thanh niên nọ, rồi đổ kênh ra đường, may mà Nga nhảy vội xuống kịp.

Anh chàng càn quấy phanh xe lại rồi lại nắm lấy tay Nga. Đúng lúc đó thì Lâm đuổi kịp và Nga đã không kịp hiểu chuyện gì đã xảy ra khi trong chớp mắt, người thanh niên vừa mắng Lâm một câu đã bị ngã sóng soài xuống đường, đè lên cả chiếc xe đạp còn mới của hắn.

Biết gặp phải tay *có nghề*, anh chàng càn quấy lùi thúi dất xe biến mất. Còn Nga thì vẫn chưa hết run sợ trong sự ngạc nhiên bất ngờ...

(Mờ dần, chuyển sang cảnh 4)

Bối cảnh 4

Lâm và Phi Nga đang trên một đoạn đường vắng, thỉnh thoảng mới có bóng người qua lại. Chiếc xe đạp của Lâm dựng chống chân bên đường, xe của Nga nằm dưới đất...

Phi Nga (kêu lên thảng thốt): Trời ơi, Lâm... Cảm ơn cậu, nếu không có cậu thì mình đã gặp chuyện chẳng lành rồi...

Lâm (cúi xuống dựng xe của Nga lên): Có gì đâu... Bạn đỡ lấy xe (trao xe cho Nga, rồi quay ra dắt xe mình) Thôi, chúng mình về kéo muộn...

Phi Nga (ngập ngừng): Lâm này...

Lâm (nhìn về bối rối của Nga): Có gì vậy Nga?

Phi Nga: Một lần nữa cảm ơn bạn... Có điều, mong Lâm đừng cho mẹ mình biết chuyện này, vì hay ốm yếu nên mẹ luôn lo sợ cho mình. Nếu không, mẹ sẽ không cho mình đi học tối nữa.

Lâm (về tự tin): Tất nhiên rồi. Thực ra, hy hữu lắm mới gặp chuyện như vừa rồi mà...

Phi Nga (chợt dừng lại, gạt chân chống xe, cười dịu dàng): Lâm đợi mình một chút (đưa tay cặp gọn lại mái tóc lúc này đã xoã ra)

Lâm (ngập ngừng): Trông bạn lúc này... thật khác với Phi Nga mà mình vẫn gặp trên lớp, đặc biệt là buổi trưa hôm nào đấy.

Phi Nga (cười, chân thành): Phải, cậu đã bắt gặp đúng con người của mình rồi đấy, Lâm ạ (tinh nghịch) Có điều... hôm nay mình cũng đã bắt gặp một Lâm khác hẳn trên lớp đấy.

Lâm (cười): Thì ra, không phải lúc nào chúng mình cũng hiểu thật đúng về bạn bè, phải không Nga?

Phi Nga (đồng tình): Đúng thế, Lâm ạ. Thôi, chúng mình cùng về đi.

(Cả hai lên xe thong thả đạp đi trên nền một bài hát hoặc một đoạn nhạc thích hợp. Mờ dần, chuyển sang cảnh 5)

Bối cảnh 5

Buổi chiều. Ông kính theo Lâm và Phi Nga vừa ở nhà Nga về. Khi đến gần nhà Lâm, cả hai xuống xe. Hà trong nhà chạy ra...

Hà (vẻ mừng rỡ, kêu to): Chị Nga, chị có nhớ mang cho em mượn cuốn truyện hôm nọ chị hứa không?

Lâm (vẻ diễu cợt): Tưởng vui về chuyện gì, thì ra là mong để mượn truyện. Sao không mời chị Nga vào nhà đã, cô em?

Phi Nga (vỗ vổ vào cặp sách, cười): Thì chị đến nhà em là vì lời hứa đó mà.

Hà (lườm anh): Còn anh nữa, *chuyện động trời* vậy mà cấm có nói cho em biết.

Phi Nga (nhìn Lâm có ý hỏi): ?

Lâm (hiểu ý Nga, nhún vai. Quay sang Hà, vờ không biết): Lại có chuyện gì vậy, cô em?

Hà (nhìn chị Nga vẻ dò hỏi): Cả chị cũng giấu em, phải không?

Phi Nga (nhìn về phía nhà Lâm, thay câu trả lời bằng một câu hỏi): Có ai đang ở chơi trong nhà em à?

Hà (nhanh nhẩu): Vâng, là mẹ chị đấy (quay sang Lâm) Anh Lâm sướng nhé, hai bà nói chuyện rôm rả lắm. Mẹ chị Nga cứ xuýt xoa khen anh Lâm mãi.

(Chợt có tiếng mẹ Lâm gọi vọng ra: “Hà ơi, chị Nga và anh Lâm ngoài đây phải không? Bảo anh chị vào đây mẹ nhờ việc này”)

Hà: Đấy, các bà tinh không. Thôi, anh chị vào đi (gọi chị Nga) Chị Nga (cười, tay ngoắc ngoắc, vẻ tinh nghịch) sách đâu, đưa em luôn đi.

Phi Nga (vẻ nhớ ra, cười): Ý, quên mất (mở túi lấy sách đưa cho Hà) Đấy, em cứ từ từ mà xem, của chị đấy.

Hà (nhận sách, vui vẻ): Em cảm ơn chị Nga. Thôi, anh chị vào đi. Để xe em trông cho (ngồi lên sau một xe, chống hai chân xuống đất, mở sách ra xem lướt lướt, trông vẻ rất hài lòng)

(Ông kính miêu tả căn nhà. Có thể bài trí như đã 25- 26 tết. Mẹ Lâm và cô Duyên đang ngồi nói chuyện thì Nga và Lâm bước vào...)

Nga, Lâm: Con chào mẹ. Cháu chào cô. Cháu chào bác...

Cô Duyên: Hôm nay nghỉ tết chưa con?

Nga, Lâm: Dạ thưa, hôm nay chúng con được nghỉ tết rồi ạ.

Mẹ Lâm: Thế thì hay quá. Mẹ với cô Duyên đang có việc muốn nhờ hai con đây...

Nga, Lâm: Có việc gì thế hả mẹ?

Cô Duyên (với Nga): Con còn nhớ chú Quang trên Nhật Tân không?

Phi Nga (vẻ nhớ lại): Phải chú Quang hôm đến nhà mình mà có cả bác đây ở đó không mẹ? Năm ngoái con đã đến xin cây đào nhà chú một lần rồi còn gì.

Mẹ Lâm (hài lòng): Phải, chính chú ấy đấy. Hôm chú Quang đến nhà cháu thì bác có ở đó.

Cô Duyên: Đúng rồi. Ban nãy mẹ đưa chú Quang sang đây chơi, chú ấy vừa về. Chú Quang dặn con là chiều nay lên nhà chú, rủ cả Lâm nữa, chờ hai cành đào về. Chú ấy để dành cho hai cành đẹp nhất vườn đấy.

Lâm (reo lên): Thế hả cô? Mẹ ơi, thế thì chúng con đi luôn. Ôi, được nghỉ học đi chơi thì tuyệt quá, phải không Nga?

Phi Nga: Đúng thế. Chúng con đi luôn, mẹ nhé?

Mẹ Lâm (nhìn cô Duyên đang cười gật đầu, cũng vui vẻ): Thế cũng được, cũng gần hai giờ chiều rồi, đi lên chơi một lúc rồi về cho sớm...

(Cả hai vui vẻ cất cặp rồi chạy ra ngoài. Hai bà mẹ vui vẻ cười theo. Tết đang đến rất gần với mỗi nhà qua sắc thắm của hoa đào ở khắp mọi nơi. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Câu chuyện tôi kể đến đây đã hết rồi. Chuyện xảy ra chúng tớ Lâm không “cò bợ” tẹo nào, phải không. Vậy mà cho đến bây giờ, mỗi khi gặp nhau, Phi Nga vẫn thường đùa, gọi là Lâm “cò bợ”. Cái tên liên quan đến một kỷ niệm đặc sắc như vậy, quả thật không dễ gì xoá bỏ đi được.

Nó như một dấu ấn không phai mờ về một tình bạn thuở học trò vậy. Các bạn có thấy vậy không. Còn bây giờ, xin chào các bạn và hẹn gặp lại. Chúc các bạn một cái tết vui vẻ nhé!

Điểm tám văn

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Tuổi học trò chúng mình có thật nhiều kỷ niệm về tình bạn, đúng không? Trong chương trình CCCM hôm nay, các bạn sẽ được biết đến một trong những kỷ niệm như vậy.

Chuyện kể về một học sinh lớp 9 tên là Dũng, vừa bỏ ngõ từ trường Dân tộc nội trú chuyển về một trường chuyên toán của tỉnh...

Câu chuyện không chỉ liên quan đến tình bạn, tình cha con, thầy trò... mà phần nào đó còn gợi cho chúng ta một cái nhìn mới để có thể học môn văn sao cho tốt nữa.

Nào, xin mời các bạn!

(Mở dần chuyển sang các cảnh)

Nhân vật

Cô giáo (chủ nhiệm lớp 9A- dạy văn): Trạc 40 tuổi.

Dũng: Học sinh lớp 9 mới chuyển về.

Bố Dũng: Trạc ngoài 50 tuổi, trông vẻ thật thà, khắc khổ.

Mai Linh: Học sinh lớp 9A.

Minh Huyền: Bạn Linh.

HS1- HS2 và một số bạn khác.

Bối cảnh 1

Cổng một ngôi trường chuyên của tỉnh. Linh và Huyền đang đi vào lớp thì bố Dũng cùng Dũng đi đến...

Bố Dũng: Các cháu cho bác hỏi thăm, văn phòng nhà trường ở đâu?

Linh (lễ phép chỉ tay): Thưa bác, ngay ở tầng một, sát cầu thang kia ạ.

Bố Dũng (nhìn theo, vui vẻ): Thấy rồi, thấy rồi... Bác cảm ơn hai cháu (quay lại) Đi thôi con...

(Dũng có vẻ ngượng nghịu khi thấy bố lại kéo tay mình, trong khi Linh và Huyền vừa đi vào lớp vừa tinh nghịch quay lại nhìn... Cả hai bố con cũng đi vào văn phòng. Ông kính quay lại với Linh và Huyền)

Linh (tinh nghịch, cố tình cho Dũng nghe thấy): Khiếp, lớn thế mà còn phải có bố dắt tay đến trường...

Huyền: Ừ, chắc ở quê mới ra. Không biết xin vào lớp nào nhi... Biết đâu lại vào lớp mình?

Linh: Cũng có thể... Trông trạc tuổi bọn mình (cười) Nhưng trông ngố ngố thế nào... (chợt nhớ ra) Thôi chết, chạy đi, vào lớp rồi.

(Cả hai kéo tay nhau chạy đi. Mở dần, chuyển sang cảnh 2)

Bối cảnh 2

Văn phòng nhà trường. Hai bố con Dũng đang ngồi đợi...

Bố (ngắm nhìn quanh phòng): Chà, được học ở đây thì sướng thật. Con xem, nhà trường này có bao nhiêu là bằng khen, cờ thưởng...

Dũng (vẻ lo lắng): Nhưng học đây cũng khó lắm đấy bố ạ. Không biết con có theo được không...

Bố Dũng: Phải, học giỏi trên mình là một chuyện, chứ còn xuống đây... Nhưng bố cũng muốn con có được điều kiện học tốt nhất. Đời bố đã không được học hành gì nhiều...

Dũng (băn khoăn): Nhưng con đi học thế này, bố lại vất vả thêm vì không còn ai đỡ đần cho bố...

Bố Dũng (động viên): Con đừng lo, để tâm mà học. Công việc ở nhà, bố chỉ cố thêm một chút thôi mà...

(Chợt có tiếng bước chân. Một lát cô giáo bước vào. Dũng và bố cùng đứng dậy)

Bố Dũng (lúng túng cúi chào): Bố con tôi kính chào cô giáo...

Cô giáo (vui vẻ): Chào bác. Xin mời bác và em ngồi... (cũng ngồi xuống ghế) Tôi được thầy hiệu trưởng thông báo có học sinh mới. Vậy ra em đây là...

Bố Dũng (vẻ kính cẩn): Thưa cô, vâng. Đây là cháu Dũng, con trai tôi. Cháu được trường địa phương giới thiệu và trường ta đã chấp nhận cho cháu vào học từ đầu năm. Nhưng... Chả đâu gì cô, nhà tôi khó khăn quá. Tôi định vẫn cho cháu học ở địa phương nhưng rồi nghĩ lại, hôm nay mới cho cháu xuống đây...

Cô giáo (lật lật hồ sơ): Phải, tôi có biết. Em Dũng đủ tiêu chuẩn vào trường này... (ngâng lên, vui vẻ nói với bố Dũng) Thầy hiệu trưởng đã gửi vào lớp tôi, nhà trường sẽ hỗ trợ một phần theo chế độ. Vậy bác cứ yên tâm cho cháu vào học (quay sang Dũng) Đã được nửa kỳ rồi, em sẽ còn vài tháng để ổn định, làm quen với lớp còn chuẩn bị thi hết kỳ I. Dũng cố gắng để đạt kết quả tốt ngay từ học kỳ này nhé?

Dũng (lễ phép đứng dậy): Dạ thưa cô, em sẽ cố gắng ạ.

Cô giáo (cũng đứng dậy, vẻ hài lòng): Tốt. Giờ em theo cô vào lớp luôn (quay sang bố Dũng) Vậy bác cứ yên tâm, bác ạ.

Bố Dũng (đứng dậy, cảm động): Tôi xin cảm ơn cô giáo (quay sang Dũng) Thôi con theo cô vào lớp đi...

(Cả ba đứng dậy. Dũng bịn rịn chia tay bố rồi theo cô giáo vào lớp. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Thật là tình cờ, khi Dũng được cô giáo đưa đúng vào lớp của Linh và Huyền, lại được xếp ngồi cạnh hai nhân vật của chúng ta. Cả hai được một phen lúng túng khi chợt nhớ tới cuộc gặp ban sáng. Còn Dũng thì lúng túng, ngượng nghịu trông thật tội nghiệp khi được cô giáo giới thiệu trước cả lớp...

(Mờ dần chuyển sang cảnh 3)

Bối cảnh 3

Lớp học đang giờ tạm nghỉ. Cô giáo cùng Dũng bước vào. Cả lớp xôn xao đứng dậy tò mò nhìn anh chàng học sinh mới. Ông kính miêu tả diễn xuất của Linh và Huyền, khi cả hai nhớ lại cuộc gặp bố con Dũng ngoài cổng trường...

Huyền (giật tay Linh): Này, “chàng ngố” của cậu đây... Thiêng chưa?

Linh (thâm thi): Biết rồi... (cười lém lỉnh) Trông kia, mặt đỏ như gấc chín. Cậu ta không biết nhìn đi đâu nữa...

Huyền: Chuyện, cả trăm con mắt chiếu tướng vào mặt chứ ít à...

Cô giáo (vui vẻ vẫy tay cho cả lớp ngồi xuống): Nào, trật tự. Giờ chúng ta hãy làm quen với một bạn mới (đợi cả lớp lắng xuống, đến bên cạnh Dũng, lúc này đang hết sức ngượng nghịu) Đây là bạn Mạnh Dũng, cây toán số 1 của trường Dân tộc nội trú. Được giới thiệu vào lớp ta từ đầu năm nhưng do hoàn cảnh khó khăn nên giờ mới đến. Mong các em đón nhận Dũng như một người bạn...

(Cả lớp vui vẻ vỗ tay. Dũng bối rối đưa mắt nhìn về cảm kích...)

HS1 (vẻ lém lỉnh, đứng dậy): Thưa cô, cô cho bạn Dũng lại ngồi cạnh em ạ.

Cô giáo (cười): Cô đang định ghép Dũng vào nhóm học tập của Linh và Huyền, hy vọng bí thư đoàn sẽ giúp bạn sớm làm quen với môi trường học tập mới (chỉ tay về phía Linh, nói với Dũng) Em hãy về chỗ ngồi của mình đi.

(cả lớp vỗ tay như hưởng ứng quyết định của cô. Dũng ngáp ngừng đi về chỗ ngồi...)

Cô giáo (giơ tay lên): Nào thôi, rồi các em sẽ còn nhiều dịp làm quen với bạn Dũng (quay lại bàn giáo viên) Còn bây giờ, chúng ta bắt đầu vào tiết văn mới... (đi lại viết “Tập làm văn” lên bảng)

(Mô tả cảnh lớp vào giờ học... Mờ dần, chuyển sang cảnh 4)

Bối cảnh 4

Sân trường. Giờ ra chơi. Dũng đang ngồi như vắn vơ buồn thì Linh và Huyền kéo tay nhau đi đến gần...

Linh, Huyền: Chào bạn Dũng...

Dũng (giật mình đứng dậy, vẻ lúng túng): Chào hai bạn...

Linh: Mình là Mai Linh, bí thư đoàn (kéo tay Huyền) còn đây là Minh Huyền, bạn thân của mình. Chúng mình thường học cùng nhóm với nhau, giờ có thêm bạn...

Huyền (giới thiệu): Tuy lớp mình là chuyên toán, nhưng bí thư đây cũng là “cây văn” của lớp đây, Dũng ạ (tinh nghịch) Còn bạn thì sao, có thể tự giới thiệu về mình không?

Dũng (ngượng nghịu): Minh... mình... chẳng có gì...

Linh (như hiểu được vẻ lúng túng của Dũng, đỡ lời): Nghe cô giáo nói Dũng học toán “siêu lăm”, không ít lần từng vào đội tuyển của tỉnh?

Dũng (đã tự tin hơn): Nhà mình gần đồn biên phòng, chú trưởng đồn thường dạy thêm toán cho mình. Nhưng... về đây chắc không theo được (nhìn ngôi trường bề thế, đẹp đẽ) Các bạn ở đây có điều kiện tốt lắm...

Huyền (vẻ hiểu biết): Bố mình bảo, học giỏi hơn nhau ở tư chất thông minh và chăm chỉ, điều kiện chỉ giúp thêm vào...

Linh (đồng tình): Đúng vậy. Không có điều kiện mà bạn học tốt vậy, về đây chắc bạn sẽ học tốt hơn. Nhưng... sao bạn không về trường sớm hơn, nghe cô giáo nói...

Dũng: Thầy hiệu trưởng trường nội trú trước là học sinh trường này. Mình được thầy giới thiệu và được trường chấp nhận từ đầu năm. Nhưng... nhà mình nghèo

lắm, chỉ có bố đi rừng nuôi cả nhà, bố lại yếu... Minh cũng không muốn xuống đây học vì ở nhà có thể đỡ đần cho bố được nhiều việc...

Linh: Sáng nay ở cổng trường, chính là bố bạn đấy à? (nhìn Huyền rồi quay lại, vẻ bối rối) Cho chúng mình xin lỗi vì sáng nay đã...

Dũng: Phải, bố mình đấy. Ông ít khi đi xa nhà... Phải nhờ thầy hiệu trưởng và chú trưởng đồn động viên mãi, bố mới quyết định đưa mình về trường này...

Huyền: Thảo nào, chắc bạn cũng ít khi xa nhà đúng không? (quay lại Linh) Từ giờ, chúng mình sẽ cùng giúp nhau học tập, phải không Linh...

Linh (vui vẻ): Nhất định rồi...

Dũng (cảm kích): Cảm ơn hai bạn...

(chợt có tiếng trống trường, cả ba cùng chạy vào lớp học. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Chỉ sau một thời gian ngắn các bạn cùng lớp đã lập tức được chứng kiến khả năng học toán của Dũng. Thầy giáo dạy toán rất bất ngờ bởi cái điều mà thầy gọi là “trực giác toán học” của Dũng.

Theo thầy thì một năng khiếu toán có hai loại: Loại thứ nhất, có tư chất thông minh cộng thêm kỹ thuật do rèn luyện. Loại thứ hai, đặc biệt hơn, là có “trực giác toán học”. Đó là tổng hợp của tư chất thông minh và phản xạ nhạy bén mang tính trực giác.

Dũng thuộc loại thứ hai. Nếu có điều kiện và môi trường tốt, khả năng của Dũng sẽ còn tiến xa nữa.

Tuy nhiên, chuyện đặc biệt ở Dũng mà tôi muốn kể với các bạn hôm nay lại không liên quan đến toán, mà là môn văn của cô chủ nhiệm. Môn học mà học sinh chuyên toán vốn rất sợ...

(Mờ dần, chuyển sang cảnh 5)

Bối cảnh 5

Lớp học. Cô giáo chủ nhiệm đang có buổi trả bài thi thử học kỳ môn văn. Ông kính mô tả cả lớp đang xôn xao, hồi hộp trước khi cô giáo trả bài...

Cô giáo: Theo cô được biết, năm nào cũng vậy, các lớp chuyên toán có thành tích tổng kết học kỳ không cao chủ yếu do môn văn có kết quả thấp. Ngoài thường xuyên tìm nhiều biện pháp nâng cao chất lượng học văn, việc thi thử cuối học kỳ để kịp thời rút kinh nghiệm cũng quan trọng... (vội tay lấy chồng bài thi)

(Cả lớp xôn xao: “Thưa cô bài thi thử có tốt không ạ?” “Ai được điểm cao nhất ạ?” “Ai bị điểm thấp nhất ạ?”)

Cô giáo (cười thông cảm): Cô rất mừng là bài thi đợt này đã khá hơn so với các bài kiểm tra lần trước...

HS1: Thưa cô, có ai được tám không ạ?

HS2: Khó lắm đấy, suốt cả học kỳ chỉ mỗi “cây văn” Mai Linh được duy nhất một lần...

Cô giáo (mỉm cười): Lần này có một bài làm rất đặc biệt, rất bất ngờ...

Có tiếng xuýt xoa: Đặc biệt? Ai nhỉ? Chắc lại “cây văn”?

(nhiều người quay sang Linh. Linh lúng túng, hồi hộp)

Huyền: Hay là bài của cậu?

Linh (vẻ không tự tin): Mình không biết, chắc không có khả năng đó, bài viết lần này, mình không được tự tin lắm...

Cô giáo (mỉm cười, lật lật những bài thi): Điều quan trọng mà cô muốn nhắc nhở các em khi làm văn là sự rung cảm chân thực toát ra từ bài viết, bất cứ là thể loại nào. Một bài văn tự sự như bài này lại càng như vậy...

HS1 (rụt rè nhưng không dấu được vẻ sốt ruột): Thưa cô... vậy ai là thủ khoa hôm nay đây ạ?

Cô giáo (vẻ thông cảm, cười): Các em thử đoán xem?

(Không khí đã “nóng” lên khi cả lớp thấy cô giáo đang vui)

Huyền: Thưa cô, phải bạn Mai Linh không ạ?

Cô giáo (mỉm cười khẽ lắc): Mai Linh chỉ được 7.

HS1 (đoán mò): Hay là bạn Minh Huyền, thưa cô? Cùng nhóm với “cây văn” Mai Linh mà...

Cô giáo (khẽ lắc đầu, bỗng chú ý đưa mắt tìm Dũng): Bạn Dũng đâu, sao hôm nay không thấy?...

Linh (đứng dậy): Thưa cô, bạn Dũng xin phép giải lao vào mượn ạ.

(vừa lúc đó Dũng thập thò ở cửa lớp. Cô giáo quay ra)

Dũng: Thưa cô, em xin phép vào mượn ạ.

Cô giáo: Vào đi, giờ học mới bắt đầu thôi, em vừa đi đâu vậy?

Dũng: Em thưa cô, là bố em gửi thêm áo ấm xuống...

Cô giáo (thông cảm): Phải rồi, đợt này thật rét quá... Thôi, Dũng về chỗ đi (vui vẻ đứng lên đi xuống lớp, tay cầm tập bài thi) Các em biết không, điểm tám văn lần này là của bạn Dũng đây (cả lớp ồ lên)

Linh (quay sang Dũng lúc này vừa ngồi xuống, vẻ chưa biết gì): Này, cậu đã biết gì chưa?

Dũng (lúng túng ngạc nhiên khi thấy cả lớp quay lại nhìn mình): Mình không biết. Có chuyện gì vậy?

Huyền: Bài văn thi thử học kỳ này, bạn được điểm tám. Duy nhất đấy!

Dũng (vẻ hơi bất ngờ):?

(Cô bắt đầu phát bài thi cho từng HS. Mô tả cảnh này, coi như chuyển cảnh: Mỗi học sinh xem điểm của mình, xuýt xoa. Linh và Huyền cùng nhau xem bài làm của Dũng với điểm tám đỏ chói... Một lát sau, cô giáo lại gần Dũng)

Cô giáo: Cô muốn giành thời gian nhắc lại một điều quan trọng nhất mà người làm văn phải có được, thông qua bài văn điểm tám này của bạn Dũng (Dũng bối rối ngượng nghịu) Em cho cô mượn lại bài làm... (đón bài văn từ tay Dũng rồi chậm rãi quay lên bảng, vừa đi vừa nói như tâm sự)

Các em ạ. Lớp chúng ta học chuyên toán, song điều đó không có nghĩa là có thể bỏ qua môn văn. Vì nhiều lẽ, nhưng trước hết chắc ai cũng biết là một bài toán có lời giải tốt phải có câu văn khúc chiết, mạch lạc. Nghĩa là nhà toán học tài năng tương lai không thể tự cho phép mình là một học sinh dốt văn được.

Ngoài ra, trong cuộc sống của một con người, văn học luôn ghi dấu ấn trong giao tiếp, trong tâm hồn, trong ứng xử, trong các văn bản... (lên đến bục giảng, cô đột ngột quay lại) Đặc biệt là trong kỳ thi học kỳ này, là cô giáo chủ nhiệm, cô

càng không muốn vì môn văn của chính mình mà để giảm thành tích học tập của lớp ta...

Và một trong những yếu tố khiến cho một bài văn có sức thu hút là sự rung cảm mạnh mẽ, từ người viết truyền sang cho người đọc...

Lâu nay cô biết chúng ta có thói quen bắt chước máy móc những bài văn mẫu, nên văn viết ra không có sức sống, vì nó không xuất phát từ cảm xúc của chính mình (giờ bài văn điềm tám của Dũng lên)

Cô không muốn coi bài văn mang tính tự sự này như một bài văn mẫu, chỉ lưu ý các em như một ví dụ của *tính chân thực, gây xúc cảm cho người đọc* của bài văn. Đặc biệt là một đoạn trích bức thư của người bố mà bạn Dũng đưa ra trong bài làm, nó thực sự gây xúc động cho người đọc (hướng về phía Dũng) Cô xin phép tác giả của bài văn được đọc lại bài viết đó, được không em?

Dũng (bối rối đứng lên): Thưa cô... được ạ.

Cô giáo: Để thực hiện đề bài “*Kể lại kỷ niệm sâu sắc của mình*” bạn Dũng đã sử dụng luôn kỷ niệm mà cô chắc là còn nóng hổi của mình khi nhận được thư của người cha thân yêu vừa gửi đến. Cô xin được đọc nguyên văn cho các em nghe, chỉ lưu ý đoạn trích bức thư của bố với nhiều lỗi chính tả mà em Dũng thể hiện rất đắt trong bài văn này.

Đoạn trích đã nâng tầm người cha thương con và tấm lòng của người con yêu cha lên nhiều lần trong mắt người đọc... (ngừng một phút, đọc): “*Kỷ niệm sâu sắc nhất của em là khi nhận được thư của cha em. Nhà em nghèo lắm, lại đông anh em. Cha không được học hành gì nhiều, nhưng Người đã quyết tâm cho em xuống phố học để sau này làm được điều gì đó tốt đẹp hơn. Cho em xuống phố, ngoài việc phải chi phí thêm nhiều cho em ăn học, em còn không còn thời gian giúp cha đi rừng kiếm thêm tiền cho gia đình. Chưa bao giờ cha em viết cái gì cả. Đạo còn ở nhà, khi cần viết gì, cha đều nhờ em... Vậy mà giờ xuống đây, vì thương em, cha em đã tự mình viết những dòng thư như sau cho em*” (cô bỗng ngừng đọc, vẻ xúc động nhìn cả lớp) Các em ạ, cô sẽ chép nguyên văn bức thư của người cha thân yêu mà bạn Dũng đã trích ra đây, để chúng ta cùng đọc (Cả lớp bỗng hồi hộp, như nín thở theo dõi những dòng chữ dần hiện ra dưới tay cô): “*Con iu thương của cha. Chịu hôm qua cha kiu người bán con nái sẽ để có tiền gửi cho con, con nhớ nhà khôn? Cả nhà nhớ con nhiều lắm, cố học nge con, vài hôm rồi cha gửi thêm áo bông cho, trên này rét lắm*” (cô giáo nhắc) trong bức thư không hề có dấu một chấm phẩy nào, cô thêm vào để các em đọc cho dễ hiểu.

(cả lớp đọc xong ngỡ ngàng, còn Dũng thì bối rối cúi đầu xuống bàn)

Cô giáo (lặng đi một phút): Các em thấy không, không chỉ một bài văn tự sự mới gây xúc động như vậy. Nếu có tình cảm chân thực và sự đam mê, mọi thể loại văn học đều truyền được cảm xúc đến cho người đọc. Và đó chính là bí quyết để có một bài văn hay... (nhìn đồng hồ) Ngoài ra, nhân dịp này, các em sẽ được hiểu thêm về một người bạn của mình (vui vẻ) Cô được biết, tuy mới đến nhưng Dũng đã có kết quả học tập rất khá, đúng không? Hy vọng các em sẽ cùng nhau thi đua học tập tốt, đạt kết quả cao nhất trong kỳ thi này nhé.

(Cả lớp vui vẻ hưởng ứng: “Thưa cô vâng ạ”. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Câu chuyện về một kỷ niệm học trò mà tôi muốn kể đến đây đã hết rồi. Xin chào và hẹn gặp lại các bạn trong các chương trình sau nhé.

Những món quà tết

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Chắc chúng ta, ai cũng muốn được nhận quà, đúng không? Nhất là được nhận quà trong dịp tết như lúc này. Những món quà, ngoài ý nghĩa vật chất, còn thể hiện tình yêu thương, sự quan tâm của người cho đối với người nhận.

Tuy nhiên, tặng quà cũng mang lại niềm vui cho chính người tặng nữa. Trong câu chuyện mà tôi kể hôm nay, các bạn sẽ được chứng kiến hai chị em Mai đã hiểu về điều đó như thế nào, qua câu chuyện bà kể; qua một buổi cùng ông nội đi thăm người thầy giáo cũ của ông; qua bà; qua bố mẹ và qua chính cả hai chị em Mai nữa.

Chuyện mới xảy ra vào tết năm ngoái. Nào mời các bạn cùng theo dõi nhé.

(Mở màn, chuyển sang các cảnh)

Nhân vật

Bà: Trạc gần 60 tuổi.

Ông: Trạc gần 60 tuổi.

Cụ Huân (thầy giáo cũ của ông): Trạc ngoài 70 tuổi.

Bố Mai: Trạc 35 tuổi.

Mai: 11 tuổi, học lớp 6.

Cu Minh (em Mai): 8 tuổi, học lớp 3.

Bối cảnh 1

Miêu tả một bàn thờ trang hoàng ấm cúng đầy không khí tết. Mai đã là 30 tết, trên bộ phản kê giữa nhà, sát bàn thờ, hai chị em Mai đang chăm chú xem bà chuẩn bị nốt một số việc cho đêm giao thừa. Vừa làm, bà vừa kể chuyện...

Bà (đang kể về sự tích bánh chưng bánh dày): ... “Đến lượt hoàng tử út, tên là Lang Liêu mang quà tết dâng vua. Có tiếng xì xào của các hoàng tử anh chê bộ quần áo nâu sồng quê mùa của hoàng tử, chê mâm bánh gói bằng lá chuối chằng út đang đội trên đầu.

Sơ với vàng bạc châu báu và thức ngon vật lạ của họ, mâm bánh quả là giản dị như một món quà quê vậy”...

(dừng lại một chút để sắp xếp lại cái gì đó)

Cu Minh (lo lắng): Bà ơi, thế thì hoàng tử út thua các hoàng tử anh hả bà?

Mai (cũng lo lắng, nhưng nói như tự trấn an mình): Thua làm sao được, bà nhi. Rồi sao nữa, bà kể đi...

Bà (âu yếm ngắm hai chị em, tiếp tục): *Không ngờ, khi hoàng tử Lang Liêu cất bánh dâng lên, vua và quần thần đều tấm tắc khen ngon. Họ chưa bao giờ được thưởng thức một món ăn ngon và lạ như vậy. Vì họ đã ăn đến chán các món ngon trong cung đình mà các hoàng tử anh vừa dâng vua rồi.*

Mai (nhìn cu Minh vẽ đặc thắng): Đây, thấy chưa? (quay sang bà, vẽ sột ruột dục) Rồi sao nữa hả bà?

Cu Minh (vẽ sung sướng): Thế là hoàng tử út thắng chứ còn sao nữa, bà nhi.

Bà (cười, chỉ bánh chưng và bánh dày): *Ai ai cũng ngạc nhiên khi Lang Liêu kể rằng, đó là hai món bánh tượng trưng cho Trời và Đất, chỉ làm từ hạt gạo nhà nông gieo trồng.*

Vua Hùng vui mừng truyền rằng: Ta muốn đặt tên cho hai loại bánh mới này: “Thứ bánh vuông được gọi là bánh chưng, tượng trưng cho Đất; thứ bánh tròn được gọi là bánh dày, tượng trưng cho Trời. Hai loại bánh này đáng quý ở chỗ, chúng đều làm từ hạt gạo, là thứ nuôi sống trăm họ, thứ mà chúng ta ăn hàng ngày không chán.

Bánh chưng và bánh dày từ nay được dùng để cúng tế ông bà tổ tiên trong ngày Tết để tỏ lòng hiếu thảo của con cháu. Còn Lang Liêu, đứa con hiền thảo, chăm chỉ làm ăn, sẽ được nối ngôi vua” ...

Cu Minh (sướng quá reo lên): Hoan hô, hoàng tử út thắng thật rồi...

(Bỗng chuông điện thoại reo, bà dừng câu chuyện đưa mắt cho Mai, Mai chạy lại cầm ống nghe...)

Mai (chăm chú): A lô, cháu Mai đây... (lắng nghe) Bà cháu ấy ạ? Có đây ạ (quay lại bà, tay bịt ống nghe, thấp giọng) Bà ơi, có ai gọi bà...

Bà (chỉ tay vào mình, ra hiệu cho Mai): Gọi cho bà à? (như nói một mình) Ai nhi... (bỏ dở việc, lại nghe điện thoại) A lô? Ai đấy? (tươi tỉnh hẳn lên) Sao, ông đã chọn được rồi à? Quý hoá quá, để tôi bảo cháu lên xin ông... Vâng, cảm ơn ông nhé. Chào ông (vui vẻ đặt máy)

Mai (tò mò): Bà ơi, ai gọi cho bà đấy ạ?

Bà (vui vẻ): Đó là ông Đông, bạn của ông nội cháu, nhà trên Nhật Tân, cháu ạ. Ông báo đã chọn được cây đào thế ưng ý lắm. Bà muốn gửi vào Sài Gòn cho ông nội cháu dịp tết này. Đợi bố về, cháu nhắc bố lên Nhật Tân lấy đào về nhé.

Mai (vẽ thích thú): Vâng ạ (quay sang Minh) Chị em mình ra ngoài đón bố đi. Bà ơi, chúng cháu ra ngoài chơi đây ạ.

Bà: Ừ. Đừng đi đâu xa... Mà nhớ nhắc bố cháu nhé.

Mai, Minh (đồng thanh): Vâng ạ (rời cùng nhau chạy ra ngoài)

(Mờ dần, chuyển sang cảnh 2)

Bối cảnh 2

Quãng đầu buổi chiều. Hai chị em Mai vừa đi ra ngõ vừa bàn với nhau...

Mai: Tết này ông nội đi công tác đột xuất vào Sài Gòn, bà gửi cây đào cho ông. Hay chúng mình cũng nhờ bố mua quà gì tặng ông đi...

Cu Minh: Ừ, phải đấy, chắc ông thích lắm... Nhưng, chị em mình biết gửi quà gì bây giờ?

Mai (vẽ suy nghĩ): Biết ông thích quà gì nhi...

Cu Minh: Ông rất thích cây đào thế. Mọi năm tết đến, bao giờ ông cũng cho em cùng đi Nhật Tân chọn đào...

Mai: Ừ. Nhưng bà đã tặng ông cây đào rồi, còn chúng mình...

Minh: Hay là chị em mình đợi bố về rồi nhờ bố chọn hộ vậy.

Mai (vẻ miễn cưỡng): Thế cũng được... Nhưng thế hoá ra lại là quà của bố. Chi muốn đó là quà của chị em mình cơ.

Minh: Ừ nhỉ... (reo lên) A, em nhớ rồi.

Mai (hy vọng): Em nhớ gì?

Minh: Chị nhớ câu chuyện bà vừa kể không, quà của hoàng tử út ý...

Mai (vẻ cụt hứng): Tưởng gì... Ai mà chả nhớ. Nhưng chẳng nhẽ chị em mình lại bắt chước Lang Liêu gửi bánh chưng, bánh dày cho ông?

Minh: Em không nói là mình gửi bánh chưng, bánh dày... Em muốn nói là mình gửi quà gì đó... đặc biệt một chút.

Mai (vẻ hiểu ý): Ừ. Phải đấy. Em thế mà khá... (lại ỉu xìu) Có điều là nghĩ cho ra được thứ quà gì đặc biệt mới khó chứ...

Minh (không nghĩ ra gì hơn, cũng thú nhận): Khó thật, không biết ông thích gì...
(*Vừa lúc đó thì bố về*)

Mai, Minh: A bố đã về. Mẹ đâu hả bố?

Bố: Mẹ có việc ở nhà bà ngoại về sau. Hai con sao lại ở đây, không xem bà làm nữa à? Hay bà có việc đi đâu?

Mai: Bố ơi, bà xin được cây đào cho ông nội rồi. Bà bảo bố về thì lên Nhật Tân chờ đào về rồi đi gửi cho ông.

Bố: Thế à. Bố về trước là để đi lấy đào đây. Thế này nhé, giờ hai con ở nhà, bố đi lấy cây đào về rồi ba bố con mình ra phố mua quà gì gửi cho ông luôn...

Mai, Minh (reo lên): Hoan hô bố.

Cu Minh: Nhưng chúng con muốn tặng quà riêng cho ông cơ...

Bố (vui vẻ): Tốt quá. Thế hai con đã nghĩ ra quà gì chưa?

Mai (ỉu xìu): Chúng con đang bàn mãi mà chưa nghĩ ra, bố ạ.

Cu Minh: Có cây đào thế ông thích thì bà đã tặng rồi...

Bố (cười): Đúng vậy. Bố sẽ gửi tặng ông loại chè ướp sen mà ông vẫn thích. Còn hai con... có cần bố nghĩ hộ xem tặng gì không?

Cu Minh (nhìn Mai): Kìa chị Mai?...

Mai (ngập ngừng, vẻ người lớn): Thôi, hay bố cứ đi lấy cây đào đi, để chúng con nghĩ thêm đã...

Bố (vẻ hài lòng): Tốt lắm, có khi các con tự nghĩ lại hay hơn ấy chứ. Thôi, để bố vào xem bà có dặn gì không đã...

(*đi vào nhà. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện*)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Ông nội bạn Mai và Minh không những rất yêu quý hai cháu mà còn đặc biệt quan tâm đến việc học hành của hai chị em.

Từ tết năm ngoái, ông đã sắm cho hai chị em hai chú lợn nhựa và khuyến khích hai chị em học bằng cách thưởng cho những điểm 10 mà hai chị em về khoe với ông. Ông bảo, đó là “quà khuyến học” của ông cho các cháu.

Bà và bố mẹ thỉnh thoảng cũng tặng “quà khuyến học” cho hai chị em, ngoài phần của ông. Khi bố đi lấy cành đào thì hai chị em bàn nhau sẽ xin với bà cho mổ lợn nhựa ra mua quà tặng ông...

(*Mờ dần, chuyển sang bối cảnh 3*)

Bối cảnh 3

Phòng học của Mai và Minh. Hai chị em mang lợn nhựa ra ngắm nghía...

Cu Minh (lắc lắc con lợn ông ghi tên mình): Cửa em gần đây rồi, cửa chị thì sao?

Mai (cũng lắc lắc lợn nhựa của mình): Cửa chị cũng vậy, toàn tiền năm nghìn, chắc hai chị em mình góp lại cũng mua được món quà gì đó biếu ông...

Cu Minh (băn khoăn): Nhưng mà chúng mình vẫn chưa biết mua gì...

Mai: Hay là...

(vừa lúc đó có tiếng bố gọi to ngoài sân: “Bà ơi. Các con ơi. Có tin đặc biệt đây”...)

Mai, Minh (reo lên): A, bố về rồi (gọi to) Bà ơi, bố cháu về rồi (bỏ lợn lại, chạy ra sân đón bố)

Bố (dắt xe vào sân, trên xe là một cây đào thế rất đẹp): Bà đâu rồi các con?...

Bà (trong nhà đi ra): Bà đây... Có tin gì mà đặc biệt hả con?

Mai, Minh (chạy lại xem cây đào) Đào đẹp quá... (nhìn bố chờ đợi) Có tin gì đây bố?

Bố (như cố tình chưa báo tin vội, gạt chân chống xe, cười): Tin đặc biệt... Bác Đông thông báo là sáng mai, ông sẽ bay ra...

Bà (ngạc nhiên): Sao, ông lại được ăn tết ở nhà à? (như tự hỏi) Tin đặc biệt thế, sao ban sáng ông Đông không báo cho bà biết nhỉ?

Mai, Minh (mừng quá, ríu rít): Có thật không bố? Có phải ông được về ăn tết ở nhà không? Thế thì tuyệt quá.

Bố (tháo cây đào ra khỏi xe, cười): Tin mới toanh, bà ạ. Theo ông Đông thì bác chỉ huy trưởng vừa đi công tác về, bác ấy có gia đình ở Sài Gòn. Ông Đông bảo “Nếu vậy thì ông sẽ không phải trực thay nữa, thế nào mai ông cũng sẽ được về ăn tết với gia đình”...

(Vừa lúc đó thì chuông điện thoại trong nhà vang lên)

Bà (vui vẻ): Chắc là ông báo tin đây. Để bà vào nghe... (chạy vào nhà)

Mai: Thế thì tốt rồi... Ông lại về ăn tết như mọi năm, bố nhỉ.

Minh: Ông lại cho chị em mình đi xem chợ hoa, chị Mai nhỉ.

Bố: Ừ. Ông rất thích đi xem chợ hoa. Nào, bố con mình mang cây đào vào nhà thôi (ngắm cây đào) Chắc về nhà, ông thích lắm đây.

(Bà trong nhà chạy ra)

Mai, Minh: Ai gọi điện đây hả bà? Phải ông không?

Bà (vui vẻ): Ông đây. Lúc ông Đông gọi vào thì ông ra sân bay đón ông chỉ huy trưởng. Ông vừa về xong và gọi điện cho bà cháu mình luôn. Mai ông sẽ bay ra bằng chuyến đầu tiên, đúng 30 tết...

Mai: Bố ơi, vậy bố con mình có đi mua quà cho ông nữa không?

Bố: Có chứ. Để bố mang cây đào vào rồi ba bố con mình cùng đi. Mà hai con đã nghĩ ra quà gì chưa?

Cu Minh (vẻ buồn thiu): Vẫn chưa, bố ạ.

Bà (cười): Khi nghe bà nói hai cháu đang chưa biết mua quà gì tặng ông, ông cười bảo “hai cháu ngoan, học giỏi chính là món quà mà ông mong nhất trên đời này rồi...”

Bố (với bà): Bà biết không, tuy chưa nghĩ ra quà gì tặng ông, nhưng khi nghe con nói cần gọi ý không, các cháu vẫn muốn tự mình nghĩ ra đây ạ (quay sang Mai,

Minh) Thôi được, mai đi đón ông, bố sẽ đưa cả hai chị em đi cùng, thế là ông vui nhất, được chưa?

Mai, Minh (vỗ tay reo lên): Hoan hô bố. Còn bây giờ, bố cho chúng con đi mua quà cho ông đi.

Bố: Được, đợi bố một lát, xong ngay đây...

(chuyển cây đào vào nhà. Mờ dần, chuyển sang cảnh 4)

Bối cảnh 4

Ba bố con Mai tay xách những túi quà vừa mua sắm về đang thích thú đi dạo trong khu vực bán cây cảnh (chọn một nơi nào để thể hiện được không khí tết: Khu cây cảnh ở Bộ y tế, ở đường Giải phóng, đường Hoàng Quốc Việt hoặc trong Công viên Thống nhất...)

Mai, Minh (trâm trồ): Ôi, cây đẹp quá.

Bố: Ông rất thích những cây cảnh như thế này. Hồi bố còn bé, vào dịp tết, ông luôn đưa bố đi thăm các hội chợ cây cảnh trong công viên. Khi về, bao giờ ông cũng chọn mua được một loại cây nào đó rất đẹp...

Mai: Bố ơi, hay là bố chọn cho chúng con vài loại cây cảnh nào đó (giơ nắm tiền ra) Đây là tiền của chúng con đây.

Bố (ngạc nhiên): Hai chị em lấy đâu ra tiền thế?

Cu Minh: Bố không nhớ ư? Hồi ra tết, ông mua lợn nhựa cho chúng con rồi mỗi khi ai được điểm mười, ông lại cho 5 ngàn đúc lợn đấy.

Bố (cười): Bố nhớ rồi, đó là “quà khuyến học” của ông. Cả năm, hai chị em được bao nhiêu là điểm mười, rồi ông đến hết cả tiền vì đúc lợn cho các con...

Mai (tự hào): Ông bảo, càng tốn tiền nuôi lợn cho chúng con, ông càng thích, bố ạ.

Bố (cười): Thế thì còn gì bằng... Nhưng hai con đã xin phép bà chưa?

Cu Minh: Chúng con xin phép rồi, bố ạ. Nhưng bà bảo để bà ủng hộ, không phải mổ lợn. Con với chị Mai không đồng ý...

Mai: Chúng con muốn tự mình mua quà tặng ông mà bố...

Bố (cười): Rồi bà bảo sao?

Cu Minh: Bà đưa tiền cho chị Mai rồi bảo, nếu vậy thì hai chị em cứ đi chọn quà rồi nhờ bố mua hộ, ra tết nhờ ông mổ lợn, trả cho bà cũng được.

Bố (vui vẻ): Vậy thì ba bố con cùng chọn cây thôi...

(Cả ba bố con say sưa ngắm chọn. Cuối cùng thì hai chị em cũng chọn được hai chậu xương rồng cảnh trổ hoa rất đẹp khiến bố cũng thấy ưng ý. Cả ba bố con vui vẻ ra về. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Hôm về nhà, ông hết sức ngạc nhiên về món quà mà Mai và Minh tặng ông. Ông bảo, đó là loại cây mà ông rất thích. Ông còn nói rằng, ông cũng đang định chọn loại cây đó làm quà tặng một nhân vật đặc biệt, mà chiều hôm đó- 30 tết- ông sẽ cho cả hai chị em đi cùng...

Mai và Minh rất vui. Một phần vì món quà hai chị em chọn được ông thích, một phần vì sắp được cùng ông đi thăm một người mà ông rất kính nể. Ai vậy nhỉ? Như ông nội mà còn tỏ vẻ kính cẩn khi nhắc đến, thì người đó chắc phải đặc biệt

lắm. Nhưng thôi, chúng ta sẽ được cùng hai chị em Mai đi gặp người đó ngay bây giờ đây...

(Mở màn, chuyển sang cảnh 5)

Bối cảnh 5

Ông kính mô tả nhà cụ giáo Huân- thầy giáo cũ của ông nội Mai- lúc này cụ đang cầm bình hoa tưới cho cây quất rất to...

Ngoài cổng, ba ông cháu Mai đang đi bộ vào, tay bê mấy chậu cây cảnh nhỏ rất đẹp...

Mai: Ông ơi, đây là nhà ai thế hả ông?

Ông (cười): Đây là nhà thầy giáo của ông đây, các cháu ạ.

Cu Minh (ngạc nhiên): Ông mà cũng có thầy giáo cơ ạ? Phải bé như cháu với chị Mai mới có thầy giáo chứ.

Ông (cười): Ai cũng phải có thầy giáo và phải luôn nhớ đến thầy, các cháu ạ. Cụ đây là thầy giáo dạy ông hồi còn bé đấy. Hôm ở Sài Gòn, ông mới biết cụ vừa ra ngoài này...

Mai: Thế thì cụ phải già lắm rồi, ông nhỉ.

Ông: Phải, cụ cũng hơn 70 tuổi rồi, các cháu ạ (gần vào đến sân, ông nhắc) Cụ có nhà đây... (cung kính chào đánh tiếng) Con chào thầy ạ.

Mai, Minh: Cháu chào cụ ạ.

(Cụ giáo Huân dừng tay tưới cây, quay ra)

Cụ Huân: Ai đấy... (chăm chú nhìn, còn chưa nhận ra) Anh là...?

Ông (vui vẻ): Thưa thầy, con là “Quân còi”, học sinh cũ của thầy từ hồi học lớp 5 đây ạ.

Cụ Huân (vẻ nhớ lại): Quân à... (rồi vui vẻ) Phải rồi... Anh nhắc tôi mới nhớ... Hồi đó, có anh hay đeo cái còi trên cổ, chuyên làm trọng tài bóng đá quả bưởi... Ra là anh đấy hẳn? (cười sáng khoái)

Ông (cười, vẻ xúc động): Thầy còn minh mẫn thật, đã hơn 40 năm rồi... Hôm ở Sài Gòn, gặp bạn bè, con mới biết thầy đã ra ngoài này...

Cụ Huân: Phải, vào ở với cậu con cả được mấy năm, tôi lại nhớ quê cha đất tổ... Anh tính, già rồi được về nơi mình sinh ra và lớn lên, tôi thấy thanh thản lắm, khí hậu ngoài này cũng hợp với tôi...

Ông: Thưa thầy... (quay sang chị em Mai) Đây là hai cháu nội của em. Lẽ ra, như các cụ nói “mồng 3 tết thầy”... Nhưng vừa đi Sài Gòn ra, được con cháu tặng quà, lại nhớ sở thích của thầy hồi xưa, con mang đến biếu thầy chơi tết... (kính cẩn nâng chậu cây đưa cho cụ Huân xem rồi đặt lên tường hoa) Còn đây là chè sen mà hồi xưa thầy vẫn thích...

Cụ Huân (cầm gói chè, cảm kích): Quý hoá quá... (ngắm chậu cảnh) Cây đẹp thật... Hơn 40 năm rồi mà anh vẫn còn nhớ...

(Đi lại ngắm nghía hai chậu hoa rồi mời ông lại ngồi uống nước. Hai chị em Mai chạy khắp sân chơi đùa)

Ông (cầm chén nước bốc khói, bồi hồi nhớ lại): Thưa thầy, con còn nhớ một lần đá bóng, chúng con đã làm vỡ một chậu cây trên cửa sổ phòng làm việc của thầy ở văn phòng, một chậu cây như thế này...

Cụ Huân (cười): Lâu lắm rồi, tôi cũng không còn nhớ rõ nữa...

Ông (vẫn theo dòng hồi tưởng): Khi em và hai bạn nữa lo lắng rụt rè vào nhận lỗi, không những thầy không trách phạt mà còn trao cho chúng em những chén trà ướp sen thơm lừng...

Cụ Huân (nhìn ông ngạc nhiên): Lúc đó anh còn bé lắm, mà vẫn nhớ vậy ... Đã hơn 40 năm rồi... (xúc động) Giờ được nhắc lại, tôi mới nhớ, lúc đó ngoài trời rất nắng, còn các anh thì mồ hôi mồ kê nhễ nhãi...

Ông (cười, tiếp lời cụ Huân): ... Và khát nước lắm ạ.

(Mai, Minh bỗng dừng lại. Cả hai tò mò đến đứng bên cụ Huân)

Cụ Huân (cười, nhìn hai chị em): Giờ thì anh đã có hai cháu nội lớn như thế này... (hỏi như để giấu vẻ xúc động) Thế ra hai cháu đã biết tặng quà cho ông nội rồi đấy?

Mai: Thưa cụ, ông cháu cũng thích cây cảnh, đặc biệt là loại cây này, Ông cháu hay để ở cửa sổ bàn làm việc đấy ạ.

Cu Minh: Ông cháu cũng thích chơi đào thế vào dịp tết nữa, cụ ạ. Hôm qua, bố cháu đã mang về biếu ông một cây đào rất đẹp...

Cụ Huân (cười vui vẻ): Chà, con cháu biết quan tâm đến người lớn, thật phúc đức. Các cháu ngoan quá...

Ông: Chả là em phụ trách đơn vị ngoài này, vừa rồi có chuyến công tác đột xuất ở Sài Gòn, tưởng sẽ trực qua tết trong đó. Nhà em và các cháu đã chuẩn bị hương vị tết quê hương gửi vào. Đến phút cuối thì lại được về ăn tết ở nhà...

Cụ Huân: Nó cũng thành thói quen cố hữu rồi, anh ạ. Bao nhiêu tết trong đó, cũng với con cháu cả mà tôi vẫn thấy thiếu thiếu thế nào... Thì ra cái không khí tết ở ngoài này nó khác, thời tiết nó khác, cây đào, cây quất nó khác... Ngay cả cái *anh chè sen* này cũng vậy, uống trong thời tiết se lạnh ngoài này nó cũng khác...

Cu Minh (hồn nhiên): Cụ ơi, cụ có thích quà của ông cháu không?

Cụ Huân (nhìn ông cười vang, vui vẻ): Rất thích, các cháu ạ. Cám ơn các cháu. Các cháu thật là ngoan...

(Cụ Huân và ông cười vui vẻ nhìn theo hai chị em Mai lại tung tăng đùa vui trong sân. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Đó là câu chuyện về những món quà khởi đầu là từ câu chuyện về sự tích “*Bánh chưng bánh dày*” mà bà đã kể cho hai chị em Mai vào dịp tết năm ngoái...

Giờ đây, vào đúng 30 tết, tôi nhớ lại câu chuyện như vừa mới xảy ra, câu chuyện về những món quà, về những tấm lòng thơm thảo...

Còn các bạn thì sao, nhận quà thì thích rồi, nhưng các bạn có thích tặng quà không? Nếu thích thì điều quan trọng là phải quan tâm và thương yêu người mình muốn tặng, được như vậy thì dù chỉ là món quà giản dị, cũng làm vui lòng người nhận, đúng không?

Lúc đó, người tặng quà và người được nhận quà, vào một dịp có ý nghĩa nào đó, nhất là vào ngày tết như thế này, đều thấy xúc động, phải không các bạn? Còn bây giờ, đã hết thời gian rồi, xin chào các bạn và hẹn gặp lại. Chúc các bạn một cái tết vui vẻ nhé!

Ông già bán sách dạo

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Chúng ta vẫn thường nghe câu “Học thầy không tày học bạn” nhưng chỉ biết đại khái là nhiều khi học ở lớp thầy dạy không hiểu, cùng bạn bè trao đổi với nhau mới hiểu thêm những bài thầy dạy.

Câu chuyện tôi kể cho các bạn nghe hôm nay sẽ cho các bạn thấy, ngoài bài vở ra, còn có thể học thêm ở bạn bè nhiều điều nữa... Nào, mời các bạn cùng theo dõi nhé.

(Mở màn, chuyển sang cảnh 1)

Nhân vật

Ông già bán sách

Cô bán sách

Thu: Học sinh lớp 6

Nga: Học sinh lớp 6

Hồng: Học sinh lớp 6

Bà bán hàng vật.

Bối cảnh 1

Một đoạn phố cạnh công trường. Giờ tan học, học sinh thường vây quanh cô bán sách bày la liệt trên hè. Nga, Thu, Hồng cũng thường hay đến mua, vì sách thiếu nhi ở đây rất rẻ...

(Ông kính mô tả ba bạn đang chăm chú chọn mua sách. Một lát sau họ cũng chọn được mấy quyển ưng ý)

Cô bán sách (vẻ quảng cáo): Đây, các cháu thấy chưa, sách cô bán rẻ lắm, chỉ cần nhìn ăn sáng một buổi cũng có thể mua được mấy quyển, tội gì mà mua ở hiệu sách cho đắt...

Nga (vẫn còn muốn chọn thêm, vẻ lơ đãng): Vâng, nhưng mua ở hiệu thì bố mẹ cháu đi cùng, cháu không phải trả tiền, còn ở đây thì...

Thu (mải chọn, reo lên): Ôi, không ngờ ở đây mà cũng có cuốn này (cầm cuốn sách lên, đưa cho Nga và Hồng) mình để ý tìm mãi, giờ mới thấy...

Hồng (lật lật vài trang): Ừ, quyển này hay đấy. Cậu mua đi rồi chúng mình trao đổi nhé.

Nga: Tất nhiên rồi, bọn mình mua những cuốn không trùng nhau, có như thế mới xem được nhiều chứ...

Cô bán hàng (đùa nịnh): Gớm, các cháu tôi khôn thế. Học sinh thời nay thông minh quá. Lần sau nhớ rủ thêm các bạn lại mua cho cô nhé.

Hồng: Thưa cô vâng ạ. Sách rẻ thế này, chúng cháu không cần rủ thì cô vẫn đông khách, cô ạ.

(Ông kính chuyển sang một ông già trông khắc khổ, dắt chiếc xe cũ kỹ đi ở gần đó rồi quay sang cô bán sách)

Cô bán sách (nhìn ông già vẻ khó chịu): Thế mà vẫn có người muốn tranh khách của cô đấy, các cháu ạ.

Cả ba (ngạc nhiên trước thái độ của cô bán sách, dùng tay ngược nhìn lên): Sao thế ạ? Cô muốn nói đến ai? (chợt nhận ra cô bán sách đang muốn ám chỉ ai đó, liền nhìn theo)

Thu: Ông cụ kia cũng bán sách hả cô?

Cô bán sách (vẻ mỉa mai): Phải, cứ lượn cạnh đây suốt. Cũng có mấy cô cậu đến xem nhưng thấy chả bán được cuốn nào...

Hồng: Nhưng, trông ông cụ tội nghiệp quá, chắc chưa quen bán sách...

Nga: Ông cụ còn treo biển gì trước xe kia, chúng mình lại xem đi, biết đâu lại có sách hay cũng nên.

Cô bán sách (vội vàng): Đừng mất công, các cháu ơi. Đã bao nhiêu cô cậu xem rồi, có mua được gì đâu. Ông già lắm cảm đấy mà, toàn sách thiếu nhi thời xưa, ai mua!

Cả ba: Thôi, chúng cháu cảm ơn cô (trả tiền sách, rồi vui vẻ đứng dậy, đuổi theo ông già, lúc này đã đi được một quãng xa)

Cô bán sách (xởi lởi nói với theo): Cô cảm ơn các cháu nhé. Lần sau lại đến mua cho cô nhé!

(Mở màn, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các em thân mến! Hôm đó muộn quá, các bạn của chúng ta đã không gặp được ông già bán sách như đã định. Nhưng ông đã kịp để lại trong các bạn một ấn tượng ban đầu. Mỗi bạn nghĩ về ông một khác. Chúng ta hãy theo dõi tiếp câu chuyện nhé!

(Mở màn chuyển sang cảnh 2)

Bối cảnh 2

(Cảnh này có thể được quay trước khi vào bối cảnh 1. Do đó có thể sử dụng một phần cho trước bối cảnh 1, dùng cho cảnh tan học)

Tan học. Ba bạn lại theo lối cũ qua chỗ cô bán sách...

Thu: Này, hay là hôm nay chúng mình lại chỗ ông cụ bán sách đi. Mình thấy ông tội tội thế nào ấy...

Hồng: Ủ, mình cũng thấy thế...

Nga: Chắc các cậu lại thấy ông cụ trông giống ông nội mình phải không?

Hồng: Đúng vậy. Chúng ta quyết định lại chỗ ông cụ nhé. Để xem tại sao cụ già thế mà phải đi bán sách dạo...

Nga: Mình đồng ý. Còn để xem tại sao ông không bán được sách, có khi chúng mình tư vấn cho ông, ông lại bán được sách ấy chứ.

Thu: Nhất định rồi. Sách mà chúng mình thích thì chắc chắn ông sẽ bán được, không ế nữa đâu.

Hồng: Mà biết đâu, chúng mình vừa mua được cho ông, lại gặp được những cuốn sách hay cũng nên...

Thu (nhìn quanh): Không biết hôm nay ông cụ có đi bán không. Vậy chúng ta đi nhanh nhanh lên một chút.

*(Cả ba vừa ngó quanh như tìm ông cụ vừa bước nhanh chân hơn.
Mờ dần chuyển sang cảnh 3)*

Bối cảnh 3

(cảnh này có thể được quay trước, ngay sau khi ba bạn rời cô bán sách ở cảnh 1)

Bối cảnh như cảnh 1. Ông kính theo cả bọn đi qua cô hàng sách. Cô bán sách vội rói rít: “Các cháu ơi, đi đâu đấy, dừng lại mua sách cho cô đã...” Thu bỗng nhận ra ông già bán sách từ xa... Ông kính chuyển cảnh, mô tả ông già dắt xe rồi quay sang ba bạn đang vội vàng chạy đến

Thu (reo lên): Ông cụ kia rồi, chạy nhanh lên các cậu ơi.

Nga, Hồng (gọi to): Ông ơi, đợi chúng cháu một chút.

(Ông già bán sách quay đầu lại, nét mặt ánh lên rạng rỡ. Ông nhấc xe quay lại, dắt lên hè phố, đứng đợi. Ba bạn chạy đến, thở gấp, vẻ mệt nhưng lại rất vui)

Thu: Chúng cháu tìm ông mãi (tò mò nhìn tấm bảng bằng bìa cứng có ghi dòng chữ như quảng cáo: *Sách hay của nhà xuất bản Kim Đồng: “Bí mật ở Miếu ba cô” “Đội du kích thiếu niên Đình Bảng” “Đội du kích Bát sắt”...*)

Nga, Hồng (tò mò): Ông ơi, ông bán loại sách nào thế?

Ông già (hào hứng vì có người quan tâm): Toàn sách hay, các cháu ạ. Đây là những sách nổi tiếng của nhà xuất bản Kim Đồng mà một thời thế hệ các ông ham mê quên cả chơi đấy.

(Ba bạn tò mò lật lật những cuốn sách cũ trong khi ông già chăm chú quan sát):

Thu (vẻ ngạc nhiên): Tại sao ông bán những cuốn sách cũ thế này hả ông?

Ông già (vẻ say mê): Cũ nhưng rất hay, các cháu ạ. Đây là một số cuốn trong tủ sách của ông thời xưa. Đọc sách này, các cháu như được sống lại với những kỷ niệm thời niên thiếu của cha ông mình thời trước...

Hồng: Nhưng, tại sao ông lại bán đi? Sao ông không để lại cho các cháu của ông?

Thu (ngước nhìn ông vẻ ái ngại): Sao ông già rồi, như ông nội chúng cháu mà phải đi bán sách dạo hả ông?

Ông già (chợt buồn): Ông sống với bà, chỉ hai ông bà già, bà lại ốm nặng đã lâu rồi, các cháu ạ. Con cháu ông ở xa... Ông thấy tiếc những cuốn sách này. Đây là những cuốn sách quý của ông thời xưa...

Thu: Sao ông và bà không đến ở với con cháu của ông hả ông?

Ông già (càng buồn hơn): Các con của ông ở xa, mà bà lão nhà ông lại ốm. Ông bà không muốn xa quê hương, các cháu ạ.

Nga (rụt rè): Ông ơi, chúng cháu nghe cô bán sách nói học sinh cũng xem sách của ông nhưng không mua... Hay là ông bán sách tranh truyện ý, ông ạ. Chúng cháu bây giờ hay xem truyện ngắn, sách mỏng hoặc truyện tranh. (Lật lật quyển sách cũ trong tay) Sách dày thế này, khó bán lắm, ông ạ.

Thu (đồng tình, vẻ thành thạo): Phải đấy ông ạ. Ông mua sách thiếu nhi, chủ yếu là truyện tranh ở các quầy cho thuê, đó là những sách đã cho thuê nhiều rồi, họ cần

thay sách mới. Mua nhiều thì họ bán rẻ lắm ông ạ. Ông bán loại sách ấy thì sẽ đông khách hơn...

Ông già (vẻ cảm động): Ông cảm ơn các cháu. Thì ra là như vậy. Mấy lần, ông cũng định lại gần cô bán sách xem tại sao lại đông khách thế, nhưng...

Hồng (mau mắn mách): Cô ấy muốn giữ khách đấy ông ạ, sợ ông tranh khách của cô ấy đấy...

Ông già (cười trước vẻ hồn nhiên của Hồng): Ông biết, cháu ạ. Cảm ơn các cháu đã mách cho ông, lần sau ông sẽ làm theo lời khuyên của các cháu.

(Ba bạn tách ra, chụm đầu vào nhau bàn bạc. Sau đó thống nhất...)

Thu (nhặt 1 cuốn): Cho cháu mua cuốn này, ông ạ.

Nga (cũng lấy 1 cuốn): Cháu thì mua cuốn này.

Hồng: Cháu cũng mua một cuốn. Ông tính tiền cho chúng cháu ạ.

Ông già (vẻ hiểu ra): Vậy ra là các cháu không những tư vấn cho ông, mà còn mua sách cho ông nữa, nhưng đây là những cuốn mà các cháu không thích cơ mà?

Thu: Chúng cháu sẽ nghe lời ông, đọc thử những cuốn này xem sao ạ.

Nga, Hồng: Đúng thế ông ạ. Biết đâu ông đã cố vấn cho chúng cháu những cuốn sách hay mà chúng cháu chưa từng biết...

(Cả ba trả tiền cho ông rồi vui vẻ dắt nhau đi. Ông già cảm động nhìn theo, tay cầm nắm tiền mà cứ ngỡ như trong mơ... Ông lầm bầm: “Chắc hẳn rồi các cháu sẽ thấy đó là những cuốn sách hay thôi, nhưng rồi ông cũng nghe lời các cháu xem sao...” Ông cất tiền rồi xếp lại sách, nhấc xe xuống đường rồi lên xe, thông thả đạp đi. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Sau hôm đó, ba bạn của chúng ta đã vận động nhiều bạn khác mua sách cho ông cụ nữa, chỉ với mục đích để giúp ông có tiền chăm sóc bà cụ bị ốm ở nhà.

Không ngờ sau đó, cả ba bạn của chúng ta lại hết sức thích thú với những cuốn truyện của nhà xuất bản Kim Đồng cũ mua của ông. Họ không ngờ những cuốn sách cũ kỹ của ông lại hay đến thế.

Chắc các bạn sẽ tò mò, muốn biết tại sao ba bạn lại thích những cuốn sách đó chứ. Chúng ta sẽ gặp lại họ ngay bây giờ đây...

(Mờ dần chuyển sang cảnh 4)

Bối cảnh 4

Ông kính mô tả một buổi học nhóm của ba bạn... Thu dùng bút, vươn vai...

Thu: Xong rồi. (quay sang Hồng và Nga) Các cậu vẫn chưa xong à?

Hồng, Nga: Minh cũng xong rồi đây...

Thu: Cuốn sách mà mình mua hôm nọ ý, hay lắm.

Hồng (gấp vở bài tập lại): Cuốn nào? Mua ở đâu?

Thu: Cuốn “Đội du kích Bát sắt” mua của ông cụ hôm nọ ý.

Nga (cũng đã học xong): Nhớ rồi. Cuốn của mình cũng hay...

Hồng (đồng tình): Của cậu là “Đội du kích thiếu niên Đình Bảng” hả? Trông dày thế. Cuốn của mình mỏng hơn, có cái tên rất hay “Bí mật ở miếu ba cô”, đọc xong lại thấy muốn dày hơn nữa để đọc... Không ngờ sách lại hay thế. Toàn những chuyện về nông thôn của lứa tuổi học sinh chúng mình.

- Thu:** Thế à? Vậy thì hôm nay trao đổi thôi. Các cậu đọc xong hết rồi còn gì. Các cậu có mang đi không?
- Hồng, Nga:** Không, đã quy ước đi học không mang theo truyện rồi còn gì?
- Thu** (cười): Ừ nhỉ. Lát nữa đến nhà nhau lấy vậy. Hay là các cậu kể tóm tắt về sách của mình đi.
- Nga** (say sưa): Đó là một cuốn sách viết về một đội du kích chỉ toàn thiếu nhi. Các cậu có biết tại sao không? Vì chỉ có thiếu nhi mới dễ dàng hoạt động trong vùng bị địch tạm chiếm...
- Hồng:** Du kích thiếu nhi? Thiếu nhi thì hoạt động như thế nào?
- Thu** (ngạc nhiên): Thế à? Thế thì chắc cũng giống cuốn của mình. Nhưng ở đây là viết về hoạt động của đội du kích thiếu nhi thành phố...
- Hồng** (vẻ tò mò): Thế á... (vẻ nhớ lại) Thôi, mình biết rồi. Đó chính là hai cuốn sách mà ông cụ đã quảng cáo trên tấm bìa cứng treo ở ghi-đông xe đạp.
- Nga:** Đúng. Ngay tên sách cũng đã rõ rồi mà. Cuốn của mình thì kể về hoạt động của đội du kích thiếu niên Đình Bảng (quay sang Thu) Còn của cậu thì kể về đội du kích thiếu nhi Bát Sắt, đúng không? Nhưng... “Bát Sắt” là địa danh nào mà lạ nhỉ?
- Thu** (cười): Đình Bảng là địa danh một xã, còn Bát sắt không phải là địa danh đâu, đó là chỉ cái bát sắt tráng men mà du kích và bộ đội trước kia được phát thôi.
- Nga:** Thảo nào, mình chưa được đọc cứ tưởng là địa danh như sách mình vừa đọc...
- Hồng** (vẻ sốt ruột): Thôi thôi... Hai cậu kể đi. Mình muốn biết thiếu nhi như chúng mình thì hoạt động du kích như thế nào.
- Thu:** Như ở đội du kích Bát sắt thì đó là một đội thiếu nhi ở thành phố Hà Nội hồi tạm bị giặc Pháp chiếm đóng, do các chú biệt động thành phố tổ chức và chỉ đạo hoạt động...
- Nga:** Còn ở đội du kích thiếu niên Đình Bảng thì gồm toàn các bạn thiếu nhi ở xã Đình Bảng tập hợp lại. Công việc của đội là trong khi chặn trâu, cắt cỏ thì la cà làm quen với lính Tây để thu thập tin tức, hoặc lấy trộm súng đạn nộp cho cán bộ...
- Thu:** Một điểm đặc biệt của du kích thiếu nhi là đều rất dũng cảm và gan dạ. Không bao giờ từ chối nhiệm vụ khó khăn, nguy hiểm và đặc biệt, không bao giờ chịu khai báo nếu như bị địch bắt.
- Nga:** Đúng vậy. Các du kích thiếu nhi, tuy nhỏ tuổi nhưng lại rất thông minh, sáng tạo. Ví dụ như cải trang thành người cắt tóc cho lính Tây để hỏi dò tin tức...
- Hồng:** Thôi, thôi. Các cậu đổi sách cho mình đi, nghe hấp dẫn quá.
- Thu** (cười): Thế sách của cậu thì viết về cái gì?
- Hồng:** Về sinh hoạt của vùng nông thôn trước kia. Về những hoạt động hè của các bạn thiếu nhi, trong đó miêu tả rất sinh động những cảnh đi câu cá, đi săn chuột. Mình đặc biệt thích con chó rất khôn của anh “Hai Sếu”, một nhân vật chậm tiến trong sách.
- Thu** (ngạc nhiên): Sao, săn chuột à? Tại sao lại săn chuột? Mình chỉ nghe săn thỏ, săn chim, săn lợn rừng... chưa nghe thấy săn chuột bao giờ.

Hồng (vẻ hãnh diện): Thấy chưa. Rất đặc biệt. Các cậu sẽ mê li cho mà xem, đặc biệt là sẽ thấy yêu vùng quê của đất nước hơn.

Nga: Thế à. Thôi, học xong rồi, chúng mình mang sách đi đổi cho nhau đi.

Thu: Hôm nào chúng mình lại đến gặp ông cụ xin mua thật nhiều cuốn nữa, đồng ý không?

Hồng Nga: Nhất định rồi. Thôi, chúng mình đi nào.

(cả bọn đứng lên đi ra. Mờ dần, chuyển sang dần chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Những ngày đến lớp sau đó rất nhiều bạn cũng có suy nghĩ như ba bạn của chúng ta. Họ đều cho rằng, những cuốn sách của ông cụ rất hay, không phải chỉ mua với mục đích “từ thiện” như ban đầu họ nghĩ. Thế là cả lớp quyết định góp tiền đi gặp ông cụ bán sách. Tất nhiên, ba bạn của chúng ta là những người khởi xướng và hăng hái nhất.

Có điều, rất nhiều bạn cho biết là sau hôm đó ít lâu, họ không gặp ông đến bán sách ở chỗ cũ nữa. May sao, ba bạn của chúng ta đã tìm được manh mối một cách tình cờ...

(Mờ dần chuyển sang cảnh 5)

Bối cảnh 5

Ông kính mô tả ba bạn đi lại như ngóng chờ ai ở đoạn phố cũ. Đang thất vọng vì không tìm được ông cụ bán sách dạo, bỗng có tiếng gọi của bà cụ bán hàng vật bên hè phố, cả ba bước đến...

Bà bán hàng: Có phải các cháu chờ mua sách của ông lão mọi khi không?

Ba bạn: Thưa bà, vâng ạ.

Bà bán hàng: Ngồi xuống đây uống nước rồi bà kể cho...

(Ba bạn ngỡ ngàng dựng xe bên hè rồi lú lú ngồi xuống, vẻ hồi hộp)

Thu: Thưa bà, đã mấy hôm nay, chúng cháu không thấy ông cụ bán sách đâu. Thế bà có biết không ạ.

Bà bán hàng (chép miệng): Bà biết, các cháu ạ. Rõ khổ, những hôm nắng quá, ông cụ vẫn thường ngồi nghỉ uống nước ở đây. Nhà ông có người ốm, con cái lại ở xa, nên ông cụ vẫn gắng đi bán sách...

Hồng (vẻ sốt ruột): Vâng, gần đây chúng cháu vẫn mua sách cho ông, nhưng mấy hôm nay...

Bà bán hàng: Có, bà biết. Có hôm ông kể là có ba cô bé học sinh, ngoan lắm, mua sách cho ông rồi còn về kể cho các bạn đến mua nữa. Nhưng ông bảo là các cháu không thích sách của ông lắm, chỉ mua giúp ông thôi...

Thu (thật thà): Thưa bà, đó chỉ là hôm đầu chưa biết thôi, về đọc sách rồi, chúng cháu ai cũng thấy hay, nên...

Bà bán hàng (vẻ hiểu ra): Ra vì thế mà hôm nay các cháu muốn tìm ông cụ để mua sách phải không (chợt như buồn hẳn đi) Tội nghiệp, nếu biết thế, hẳn ông ấy vui lắm. Chỉ tiếc là...

Ba bạn (như có linh cảm chẳng lành): Có chuyện gì với ông hả bà?

Bà bán hàng: Bà cụ nhà ông đã mất rồi, các cháu ạ. Ông có qua đây một lần, nhắn với bà là nếu các cháu đến tìm mà bà biết được thì nhắn đến nhà ông. Ông còn dặn

lại là, nếu các cháu tìm thì tốt, nhờ bà chỉ nhà ông cho các cháu đến, nếu các cháu không tìm thì thôi...

Thu: Bà ơi, chính là các cháu đến tìm đây, bà chỉ nhà ông cho chúng cháu đi.

Hồng Nga: Phải đây, chúng cháu cần tìm ông lắm, bà ạ.

Bà bán hàng (đã vui vẻ hơn): Bà cũng nhận ra như vậy. Đây là địa chỉ nhà ông (lấy ra một mảnh giấy có vẽ sơ đồ) Cũng dễ tìm, các cháu đến thăm ông đi.

Thu (đưa hai tay đỡ mảnh giấy): Bà cho cháu xin ạ (cả ba ngó vào sơ đồ) Chúng cháu cảm ơn bà. Chúng cháu xin phép ạ.

(Bà bán hàng vui vẻ gật đầu nhìn theo cả ba đi ra. Cả ba dừng lại bên đường chụm đầu xem sơ đồ, bàn bạc một lúc rồi quyết định đạp xe đi. Mờ dần, chuyển sang cảnh 6)

Bối cảnh 6

Nhà ông bán sách. Ông kính miêu tả bên ngoài ngôi nhà, quan sát ba bạn đi đến, rụt rè đứng ngoài cổng...

Thu (ngập ngừng gọi): Ông ơi...

(Không có tiếng thưa)

Nga: Ông ơi, ông có ở nhà không ạ?

(Không có tiếng thưa)

Hồng: Hay ta cứ vào sân đi, cổng không đóng đâu

(cả ba rụt rè dắt xe vào cổng. Bỗng có tiếng người phía sau: Có ai gọi ông đấy)

Cả ba (quay lại, nhận ra ông cụ bán sách): Cháu chào ông ạ.

Ông già (vui mừng): Thì ra là các cháu. Các cháu vào nhà đi, ông rất vui khi các cháu đã tìm đến nhà ông...

(cả ba tránh ra một bên nhường cho ông vào trước rồi vui vẻ theo sau)

Ông già (đi vào sân, chỉ chiếc chiếu ở hiên, trên có bày ấm chén): Ông cháu ta ngồi đây uống nước (ngồi xuống rót nước)

(Cả ba lễ phép ngồi xuống cạnh ông)

Thu (ngập ngừng): Thưa ông chúng cháu xin chia buồn với ông...

Ông già (âu yếm nhìn từng người một): Ông cảm ơn các cháu. Bà cụ nhà ông ốm đã lâu rồi, nên khi ra đi, bà cũng thanh thản, các cháu ạ. Giờ chỉ còn một mình, con trai ông muốn ông ra ở cùng. Vài hôm nữa, ông sẽ đi, nhưng chưa quyết định ở hẳn hay không...

Hồng: Vậy đi rồi, ông để lại nhà cho ai trông?

Ông già: Ông có người bạn hàng xóm, cùng là bạn cựu chiến binh hứa trông nom giúp, còn hương khói giúp ông nữa... (nhìn cả ba, vẻ cảm động) Ông chỉ cần khoản một điều (chỉ mấy thùng giấy rất to đóng sẵn) là cần tìm chủ nhân cho những cuốn sách này...

Nga: Nhiều sách thế kia hả ông?

Ông già: Phải, toàn sách thiếu nhi của ông từ thời xưa...

Thu: Như những sách mà ông đem bán hả ông?

Ông già: Thực ra, ông không muốn bán, các cháu ạ, chỉ bắt buộc dĩ thôi (ông nhìn ra xa) Con người ta, có khi phải làm cả những việc mà mình không muốn... (chợt

như sự tỉnh, dứt khỏi mạch suy tư) À phải, chính là những quyển sách như thế đấy. Nhưng bây giờ thì ông không phải bán chúng nữa...

Hồng (buột miệng): Tiếc quá, vậy mà chúng cháu... (chợt lúng túng nhìn hai bạn)

Ông già: Sao, các cháu đã đọc những cuốn sách của ông chưa?

Thu: Thưa ông, chúng cháu đã đọc rồi. Cả các bạn trong lớp cháu nữa. Ai cũng nói đó là những cuốn sách hay...

Ông già (ngạc nhiên, thích thú): Sao, không phải là các cháu mua giúp ông chứ?

Nga (vẻ ngượng nghịu): Thưa ông, chúng cháu xin lỗi... Sau đó thì ai cũng cho rằng ông đã nói đúng. Đó là những cuốn sách rất hay ạ.

Thu, Hồng (gật đầu xác nhận): Đúng thế, ông ạ.

Ông già (vui vẻ): Ông thật vui khi nghe từ chính các cháu nói như vậy. Thú thật là ông rất tiếc khi thấy bao nhiêu sách quý như vậy (chỉ những thùng giấy to, buộc cẩn thận) mà không có người đọc...

Hồng (rụt rè): Giờ thì ông định đóng gói mang đi hả ông?

Ông già (cười vui vẻ): Không phải đâu, các cháu ạ. Ông không phải mang đi đâu nữa, ông nghĩ là sách của ông đã có chủ rồi (nheo mắt hóm hỉnh) Chủ của nó chính là các cháu đấy.

Hồng (reo lên): Ôi, thật không ông? Nhưng...

Thu, Nga (rụt rè): Ông ơi, chúng cháu muốn mua cho tủ sách của lớp, nhưng...

Ông già (cười vui vẻ): Thật không còn gì vui hơn khi biết không những các cháu thích đọc sách của ông, mà còn định thành lập một tủ sách nữa. Ông sẽ gửi tặng các cháu đấy... (ngừng một lát) Các cháu biết không, khi ông dọn bà cụ bán nước, ông nghĩ là, nếu các cháu quay lại tìm ông, tức là các cháu đã thấy sách của ông hay rồi.

Giờ thì ông đã hoàn toàn yên tâm giao sách lại cho các cháu. Mong các cháu đọc và làm theo sách nhé...

Cả ba (phấn khởi): Chúng cháu cảm ơn ông ạ.

(Mở màn, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các em thân mến! Như vậy là thông qua bạn bè chúng ta đã học được cách quan tâm đến người già, cho dù đó chỉ là một người bán sách dạo, lại qua đó mà học được cách đọc sách nữa.

Còn hôm đó, khi chuyển sách về trường, khỏi phải nói, cả lớp ai cũng thích. Cô chủ nhiệm còn đích thân xin thầy hiệu trưởng cho mượn một chiếc tủ để đựng sách ở một góc câu lạc bộ. Ai muốn mượn đọc, chỉ cần đến đăng ký với một trong ba bạn của chúng ta, họ được cô giáo giao cho phụ trách tủ sách của lớp.

Hiện nay tủ sách vẫn còn đó, nếu các bạn muốn mượn, chỉ việc đăng ký với họ, nhanh tay lên, các bạn nhé!

Con vẹt biết nói

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Dũng có một con vẹt biết nói, đó là phần thưởng của bố nhân dịp Dũng được công nhận là học sinh giỏi xuất sắc học kỳ I năm học lớp 5 vừa rồi.

Khỏi phải nói Dũng mê “món quà sống” của mình đến thế nào. Sau khi học bài, Dũng có thể ngồi bên con vẹt hàng giờ, dạy vẹt tập nói. Nam, bạn của Dũng cũng vậy. Từ khi có con vẹt, hai đứa ít đi chơi hăng đi, học xong chỉ quanh quẩn quanh con vẹt. Hôm nay cũng vậy...

(Mở màn, chuyển sang cảnh 1)

Nhân vật

Dũng: Học sinh lớp 5

Nam: Bạn Dũng

Bố

Bác Đồng: Thương binh, bạn của bố.

Một chú vẹt cảnh.

Bối cảnh 1

Mô tả sân nhà Dũng. Giàn hoa. Cây cảnh. Những chiếc lồng chim. Mô tả lồng chim có con vẹt, Đặc tả con vẹt. Ống kính vào nhà, dừng lại bên hai bạn đang học bài, thể hiện cả hai đang học rất chăm chú (bỗng có tiếng con vẹt vọng vào- Từ đây về sau sử dụng tiếng giả cho con vẹt- Giải lao. Giải lao. Dũng ơi, giải lao...)

Dũng (ngước nhìn đồng hồ treo tường, bỏ bút vui sướng nói với Nam): 5 giờ chiều! Thành công rồi, Nam ơi.

Nam (vẻ ngạc nhiên): Sao, vẹt đã biết nhắc cậu đúng giờ rồi à?

Dũng: Đúng vậy. Nhưng đáng lẽ phải nói là “Hết giờ. Nghỉ thôi. Dũng ơi”. Ban nãy nó đã nhắc “Giải lao” rồi...

Nam (cũng bỏ bút): Thế là đã khá lắm rồi... Cậu học xong chưa. Mình xong rồi. Ra xem con vẹt của cậu đi.

Dũng: Mình cũng xong rồi (cất sách vở vào cặp) ta ra đi.

(Cùng Nam đi ra sân. Dũng lấy cây sào có móc ở đầu hạ lồng vẹt xuống. Cả hai ngồi quanh con vẹt)

Nam: Cậu bảo nó chào mình đi.

Dũng (cho vẹt ăn): Dễ thôi. “Chào Nam”

Con Vẹt (gật gù nhại theo): Chào Nam. Hê- lô!

Nam: Hay quá. Tự nó nói Hê-lô à?

Dũng: Mình dạy nó đấy. Sau câu chào là kèm thêm Hê lô.

Nam: Vậy nó đã biết nói được những gì rồi?

Dũng: Nó khôn lắm. Mới mua về, nó đã biết “Xin chào. Có khách. Ông ơi. Bà ơi...” Sau đó mình dạy nó gọi tên mình, gọi bố mình...

Nam (ngạc nhiên thích thú): Thế mà nó cũng nhận ra nhỉ, siêu thật...

(Miêu tả không thoại cả hai với con vẹt một lúc. Sau đó quay sang bố Dũng ngoài ngõ đi vào, cả hai mãi chơi với vẹt không biết nhưng vẹt đã nhanh nhẩu)

Con Vẹt: Bố về, bố về. Dũng ơi. Chào bố. Chào bố.

(Dũng và Nam giật mình quay ra)

Dũng (vẻ vui mừng, với Nam): Đấy, thấy chưa? (quay sang bố) Bố ơi, con vẹt biết nhận ra bố rồi đấy.

Nam: Cháu chào bác.

Bố (vui vẻ): Bố thấy rồi. Thế hai đứa đã học xong chưa mà đã lại mê mãi với vẹt rồi?

Dũng: Chúng con học xong rồi. Lúc 5 giờ, con vẹt nó nhắc con đấy, bố ạ.

Bố: Thế cơ à. Không ngờ con vẹt này lại dễ dạy nhỉ (như nhớ ra điều gì) À Dũng này, sáng mai chủ nhật, bố con mình đến chơi nhà bác Đồng nhé.

Dũng: Bác Đồng thương binh, bạn của bố ấy ạ?

Bố: Phải, con vẫn còn nhớ đấy nhỉ.

Dũng: Con nhớ. Nhưng bác Đồng vẫn ở trại điều dưỡng hả bố, cũng xa đấy, bố nhỉ.

Bố: Không. Bác Đồng đã về rồi, giờ đi thăm bác thì gần thôi. Mai bố con ta đi (quay sang Nam, thân mật) Mai cháu Nam không bận gì thì đi chơi cùng bạn Dũng với bác nhé. Nhưng nhớ xin phép bố mẹ đã...

Nam (sung sướng): Thưa bác vâng ạ. Mai cháu không bận gì đâu ạ.

Dũng (vẻ vui mừng, khoe): Cậu không biết đâu, bác Đồng bị thương ở trận Buôn Mê Thuật đấy, lúc ấy bác là chỉ huy xe tăng của ta vào đánh chiếm sở chỉ huy giặc...

Bố: Đúng rồi. Hai đứa sẽ có dịp được nghe bác kể chuyện chiến đấu ngày ấy đấy.

Dũng: Còn bố mình lúc đó là lái chính xe tăng, dưới quyền chỉ huy của bác Đồng.

(cả ba đang say sưa. Bỗng con vẹt nhắc “Nấu cơm. Dũng ơi. Nấu cơm”

Cả ba cùng cười vui vẻ. Dũng cho lồng vẹt vào đầu sào rồi treo lên cao, âu yếm nói với chú vẹt: “Khá lắm. Cám ơn mày đã nhắc, vẹt ạ”

(Mở màn, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Sáng hôm sau, bố đưa Dũng và Nam đến nhà bác Đồng. Đường đến nhà bác theo lối tắt khoảng hơn cây số, qua một con đê với một cánh đồng, bố bảo đi theo lối tắt cho nhanh, lại được ngắm phong cảnh. Dũng xin phép bố cho mang theo con vẹt.

Cả ba đến nhà bác Đồng khi có mấy người bạn chiến đấu của bác vừa ra khỏi...

(Mở màn chuyển sang cảnh 2)

Bối cảnh 2

Mô tả cảnh ba người bước vào ngõ nhà bác Đồng khi bác đang ngồi trên xe lăn từ ngõ đi vào sân...

Bố (vui vẻ đánh tiếng): Mới sáng ra, hình như anh Đồng đã đi đâu về rồi thì phải?

Bác Đồng (quay đầu lại, nhận ra khách, mắt bác ánh lên vui vẻ): A, anh Huy.. cả cháu Dũng nữa (nhìn Nam) Còn đây là...

Bố (vui vẻ lại bắt tay bác Đồng): Ra anh vẫn nhớ tên cháu Dũng (giới thiệu) Cháu đây là Nam, bạn học của cháu Dũng. Các cháu rất sung sướng khi được sang thăm bác đây (nhìn lên hiên, nơi có bày ấm chén như vừa có khách xong) Hình như anh vừa có khách thì phải?

Bác Đồng (sôi nổi): Phải rồi. Cánh ta cả đấy. Cậu Hoàng trình sát pháo, cậu Linh hậu cần, đều cùng sư đoàn mình cả...

Bố (vui vẻ): Ra thế. Nhưng sao các anh ấy lại về sớm thế?

Bác Đồng (cười): Về sao được. Đi chợ đấy. Nghe mình nói trưa nay cậu cũng lại đây, cả bọn quyết định tổ chức một cuộc gặp mặt nho nhỏ... Mình vừa chỉ cho các cậu ấy đường ra chợ.

Bố: Thế thì còn gì bằng. Từ hồi lên thăm anh trên điều dưỡng, em cũng chưa có dịp gặp lại các anh ấy...

Bác Đồng: Hay lắm (quay sang Dũng và Nam) Thôi, bác cháu mình vào nhà đi.

Dũng (đưa lồng vệt cho Nam): Đề cháu đẩy xe cho bác (cúi xuống chiếc lồng) Chào bác Đồng đi.

Con Vệt: Chào ông. Hê-lô.

Bác Đồng (vẻ thích thú): Ái chà. Hay thế chứ lì. Có “cậu vệt” này làm bạn thì tuyệt cú mèo (quay sang bố) Ở trại đông vui quen rồi, về đây ở nhiều khi cũng buồn...

Bố: Em cũng nghĩ thế. Giá mà anh có đám nào trong làng thì tốt...

(Dũng đẩy xe đưa bác Đồng vào sát hiên nhà, nơi có trái chiếu và ấm chén. Bác Đồng nhanh nhẹn rót nước. Bố lại đỡ cho bác...)

Bố: Anh để em (rót nước ra chén)

Bác Đồng: Đạo mới về, bà con lại chơi đông lắm. Cũng có vài đám xa xôi đề cập đến chuyện đó. Cũng là thịnh tình của bà con và địa phương thôi, nhưng mình lại ngại ngần...

Bố: Sao lại ngại, anh cũng cần có người sớm hôm đỡ đàn chứ...

Bác Đồng (nhìn theo Dũng và Nam đang đưa lồng vệt lại bên bể nước): Đành là thế. Nhưng đó là mới chỉ nghĩ cho mình. Nghĩ cho người ta lại thấy phải tội. Tự nhiên lại ràng buộc họ vào nỗi khổ của mình...

Bố: Nhưng anh còn khoẻ mà (ngắm kỹ bác Đồng) Em thấy anh khoẻ hơn đạo trên điều dưỡng nhiều.

Bác Đồng: Đây là so với mình thôi. Vả lại, khi có bạn bè thì tự nhiên thấy phần chân nên trông khoẻ ra. Ở một mình lại thấy sức khoẻ không ổn, nhất là những khi thay đổi thời tiết... (chợt thay đổi nét mặt) Nhưng thôi, gặp nhau hãy vui lên đã, biết đâu lần sau cậu đến đã thấy nhà mình có thêm người rồi (cười, quay sang Dũng và Nam gọi to) Nào, các cháu lại đây với bác.

Dũng, Nam: Vâng ạ (xách lồng vệt chạy lại)

Bác Đồng (vui vẻ): Hai cháu cho bác biết việc học hành thế nào nào (ngắm hai bạn) Trông cậu nào cũng thông minh cả, học không xoàng đấy chứ?

Dũng (vẻ ngượng nghịu): Chúng cháu cũng được học sinh giỏi đấy, bác ạ.

Bố: Cũng tạm được thôi, còn phải cố nhiều nữa đấy, anh ạ.

Bác Đồng (hài lòng quay sang Nam): Thế còn cháu, cháu có đạt học sinh giỏi không?

Nam: Thưa bác, cháu có ạ... (ngập ngừng) Cháu nghe cô giáo kể những ngày này cách đây 30 năm, quân ta đánh lớn lắm. Bạn Dũng kể bác chỉ huy xe tăng ta đánh chiếm sở chỉ huy địch, phải không bác?

Bố: Cả hai đứa nghe nói sẽ được nghe bác kể chuyện chiến đấu thì thích lắm, háo hức đòi sang thăm bác đây.

Bác Đồng (vui vẻ): Được rồi, được kể chuyện chiến đấu cho học sinh giỏi nghe thì còn gì bằng. Các cháu lại đây.

(Cả hai bạn lại gần bác Đồng. Chợt con vẹt bập bẹ nhắc “Học bài. Dũng ơi. Học bài”. Tất cả mọi người cười vui vẻ)

Bác Đồng: Thật tuyệt. Cháu có một người bạn nhỏ thật tuyệt. Nào, hãy ngồi cạnh bác, chúng ta cùng học bài học lịch sử hào hùng của dân tộc ta...

(Ống kính mô tả bác Đồng say sưa kể chuyện, bố và hai bạn chăm chú lắng nghe. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Hôm đó, không những Dũng và Nam được nghe bác Đồng kể chuyện đánh chiếm Buôn Ma Thuật mà đến bữa ăn, các bạn của bác Đồng và bố Dũng còn ôn lại nhiều chuyện chiến đấu trong chiến dịch Hồ Chí Minh nữa. Toàn những chuyện sống động do chính các bác trực tiếp tham gia. Dũng và Nam mê tít, hồi hộp như chính mắt mình được xem trên màn ảnh vậy.

Tuy nhiên, sau hôm đó, Dũng đã áp ủ một điều mà khi kể lại với bạn, Nam cũng không ngờ tới...

(Mờ dần chuyển sang cảnh 3)

Bối cảnh 3

Mô tả cảnh Dũng và Nam tan trường. Dũng chạy đuổi theo Nam. Cả hai đi dọc theo con phố, vừa đi vừa trao đổi chuyện gì đó về rất sôi nổi...

Nam: Sao cậu lại biết là bác Đồng đang gặp khó khăn như vậy?

Dũng: Thì hôm ở nhà bác, mình nghe lỏm bác nói chuyện với bố...

Nam: Nhưng hôm đó, mình thấy bác khoẻ mạnh, vui vẻ lắm. Chỉ phải đi xe lăn thôi...

Dũng: Bác bảo, chỉ là khi gặp bạn bè vui vẻ thôi. Còn ngày thường, bác yếu luôn. Đặc biệt là bác đang ở trại điều dưỡng đông vui, giờ về đây vắng người buồn lắm.

Nam: Thế cậu định giúp bác Đồng ra sao?

Dũng: Cậu có thấy vườn cây nhà bác không. Bác Đồng rất khéo tay. Tuy không trồng trọt ngoài vườn được nhưng ngắm vườn treo trong sân nhà bác thì tuyệt vời, đủ các loài cây...

Nam: Ừ. Chắc nhờ thế mà bác đỡ buồn hơn.

Dũng (vẻ suy tư): Mình đã nghĩ kỹ rồi, Nam ạ. Nhà bác Đồng không phải lúc nào cũng có người. Lắm khi, chỉ có một mình bác quanh quẩn cả ngày, bác không có ai trò chuyện. Mình sẽ biếu bác Đồng con vẹt của mình...

Nam (ngạc nhiên): Con vẹt của cậu? Con vẹt mà cậu không thể rời ra được, lúc nào cũng chỉ nghĩ đến nó?

Dũng (chợt buồn): Phải. Cũng tiếc lắm, nhưng nghĩ đến bác Đồng hàng ngày lui thủi trong sân một mình, nếu có con vẹt bập bẹ làm bạn, chắc bác sẽ vui hơn...

Nam: Đúng thế, Dũng ạ. Hôm đó bác Đồng cũng rất thích con vẹt... (chợt ngập ngừng) Nhưng còn bố cậu nữa, con vẹt là do bố cậu tặng mà.

Dũng: Bố mình thì không phải lo, mình sẽ xin với bố cho mình được tặng bác Đồng con vẹt. Chắc chắn bố mình sẽ đồng ý thôi.

Nam (vẻ vui lên): Thế thì tốt rồi. Mà không biết chừng bố cậu lại mua cho cậu một con vẹt khác ấy chứ.

Dũng (vẻ suy nghĩ): Còn điều này nữa, chúng mình sẽ đưa việc này ra bàn với các bạn trong lớp. Có thể chúng mình sẽ thay phiên nhau sau giờ học hay ngày nghỉ đến chơi thăm bác, đỡ đần bác những việc vặt trong nhà...

Nam: Phải đấy. Không ngờ cậu lại có nhiều sáng kiến thế... (chợt reo lên) Dũng ơi, mình có ý này. Hay chúng ta kể chuyện này với cô chủ nhiệm, cô là tổng phụ trách đội thiếu niên, chắc cô sẽ có một kế hoạch tốt hơn mà chúng mình không nghĩ ra.

Dũng: Đúng thế. Vậy mà mình không nghĩ ra. Đợt này, nhà trường đang phát động phong trào đền ơn đáp nghĩa, vận động thiếu nhi làm việc tốt, thế nào cô giáo cũng ủng hộ.

Nam: Vậy chiều nay học xong, chúng mình cùng đến nhà cô giáo nhé.

Dũng: Ừ. Thôi, muộn rồi, chúng mình cùng về nhà thôi.

(cả hai hớn hở nhanh chân bước đi. Mờ dần chuyển sang cảnh 4)

Bối cảnh 4

Mô tả cảnh Dũng đi học về. Bố đang cầm kéo chăm sóc mấy cây cảnh ở sân, vẻ như ngóng Dũng về.

Quay sang mô tả Dũng vội chạy về nhà. Đến cổng thì ngập ngừng chậm lại, vẻ suy nghĩ... Vừa lúc đó, bố vẻ sốt ruột trong sân đi ra.

Bố: Kia con, sao hôm nay về muộn thế? Con có làm sao không?

Dũng (hơi giật mình, lúng túng): Con chào bố... Con, hôm nay con... (chợt như nghĩ ra điều gì) À, bố ơi. Con vẹt của con... Con có được... (lại ngập ngừng)

Bố (vẻ ngạc nhiên): Có chuyện gì thế? Con vẹt của con làm sao? Nhưng thôi, đi ăn cơm đã. Trưa muộn, đói rồi còn gì (hai bố con đi vào sân)

Dũng: Nhưng... bố ơi, con muốn hỏi bố một việc (quyết định nói với bố) Con rất thích con vẹt của bố tặng, nhưng nếu như con... không thích nuôi nó nữa, con muốn tặng lại cho người khác thì bố có đồng ý không?

Bố: Thì ra là chuyện con vẹt. Thảo nào mà con cứ ngập ngừng mãi. Nhưng này, bố biết là con rất thích chú vẹt lắm mà, sao tự nhiên con lại không muốn nuôi nữa?

Dũng: Là thế này, bố ạ. Không phải là con không muốn nuôi nữa, mà con... con muốn tặng nó cho bác Đồng. Bác ấy ở một mình chắc buồn lắm, con vẹt sẽ giúp cho bác vui hơn, bố ạ.

Bố (chợt nhìn Dũng như nhìn một người mới lạ): Để bố xem nào (nhắm lấy hai vai Dũng, cúi xuống nhìn vào mặt con, cười hài lòng) Con trai bố lớn lên nhiều rồi mà giờ bố mới nhận ra. Vậy ra từ hôm ở nhà bác Đồng về, con đã suy nghĩ về bác nhiều lắm?

Dũng (thú thực): Vâng, bố ạ. Con thấy bác Đồng ở một mình, lại ngồi xe lăn... À, bố ơi, sao bác Đồng lại ở một mình?

Bố: Bố cũng quên chưa nói với con về hoàn cảnh của bác Đồng. Bác Đồng bị thương khi còn rất trẻ, chỉ ngoài hai mươi tuổi nên bác chưa có gia đình. Bác ở trại điều dưỡng nhiều năm, lại đau yếu luôn nên không có điều kiện lập gia đình. Gần đây, nhiều người khuyên bác đi lấy vợ nhưng bác lại sợ gây đau khổ cho người khác...

Dũng: Thế nhà bác ở hiện nay là nhà ai hả bố?

Bố: Bác Đồng là con trai một, khi bố mẹ bác mất đi thì bác Đồng phải về để trông nom nhà cửa, hương khói cho ông bà. Nếu không thì bác cũng chỉ thích ở trại điều dưỡng thôi, ở đó cho tiện chăm sóc sức khỏe của bác.

Dũng: Thì ra vậy. Bố ơi, nếu bố đồng ý thì hôm sau, con rủ bạn Nam đến thăm bác để biếu bác con vẹt của con nhé.

Bố (vẻ hài lòng): Tất nhiên là bố đồng ý rồi. Không những thế, bố hứa sẽ tìm cho con một chú vẹt mới. Bố đã biết khả năng dạy cho vẹt nói của con rồi.

Dũng (reo lên): Thế thì hay quá. Con cảm ơn bố.

Bố: Giờ thì bố con mình đi ăn cơm thôi. Cũng muộn quá rồi còn gì.

(vừa lúc đó, con vẹt như cũng chờ cho hai bố con nói chuyện xong, sốt sắng nhắc: “*Ăn cơm. Dững ơi. Ăn cơm*”. Dũng vui vẻ chạy lại bên chú vẹt, nhặt cho nó ít thức ăn, rồi hai bố con đi vào nhà)

(Mở màn, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Sau hôm đó, Dũng và Nam đã gặp cô giáo chủ nhiệm, cũng là tổng phụ trách đội kể chuyện về bác Đồng. Hai bạn rất vui vì cô giáo hứa sẽ cùng một nhóm bạn đến thăm bác trước, sau đó sẽ phân công người thăm nom bác thường xuyên. Về phần mình, được bố đồng ý, Dũng đã rủ Nam cùng xách lồng vẹt đến nhà bác...

(Mở màn chuyển sang cảnh 5)

Bối cảnh 5

Mô tả cảnh Dũng và Nam tay xách theo lồng vẹt đi vào cổng nhà bác Đồng. Vào đến sân, cả hai ngập ngừng đi chậm lại vì trong nhà có vẻ như không có người... Bác Đồng hình như đã đi đâu đó... Con vẹt, như đã được huấn luyện trước, bập bẹ: “Bác Đồng. Có khách. Có khách”. Vẫn im ắng. Bỗng trong nhà có tiếng ho... Dũng và Nam nhìn nhau...

Dũng: Gay rồi Nam ơi, hình như bác Đồng bị ốm, nằm trong nhà...

(vừa lúc đó, có tiếng hỏi vọng từ trong nhà ra: “*Ai đến đây. Mở cửa vào đi. Tôi ở trong này*”)

Nam (với Dũng): Đúng là bác Đồng bị ốm rồi (gọi to đánh tiếng) Bác ơi, cháu là Nam và Dũng đây ạ

Con vẹt: Có khách. Có khách.

Bác Đồng (tiếng vọng ra): Là Dũng con bố Huy phải không? Cả cháu Nam phải không? Vào đi các cháu, bác nghe cả tiếng chú vẹt của các cháu rồi...

Dũng (đưa lồng vẹt cho Nam, mở cánh cửa): Chúng chào bác ạ.

(*ống kính quan sát căn phòng. Bác Đồng đang cố gương ngời dậy trên giường, chiếc xe lăn để bên cạnh. Dũng nhanh nhẹn chạy lại đỡ lấy bác*)

Nam (lại cạnh bác Đồng): Bác cứ nằm đi ạ. Bác ơi, bác bị mệt lâu chưa?

Bác Đồng (như cố gắng vui vẻ): Bác không sao. Chỉ là do trở trời thôi, có đau ê ẩm một chút. Một lúc nữa, bác sẽ đỡ hơn... (thành thạo kéo xe lăn lại gần rồi chuyển từ giường sang xe lăn) Xem nào, chú vệt thật là sướng, đi đâu cũng được theo hai cháu. Chắc hai cháu quý chú vệt này lắm phải không?

Con Vệt: Bác Đồng. Có khách. Có khách.

Bác Đồng (cười sảng khoái): Biết rồi, cảm ơn chú vệt (nhắc theo chú vệt) Có khách, có khách. Khách quý của bác ấy chứ. Nào, chúng ta ra hiên ngồi cho thoáng đi.

(*Dũng giúp bác đẩy xe lăn đi. Nam xách lồng vệt theo ra đặt ngoài hiên*)

Nam (vui vẻ báo tin): Bác ơi, cô giáo phụ trách tổng liên đội thiếu nhi trường cháu vài hôm nữa sẽ đến đây ạ.

Bác Đồng (ngạc nhiên): Làm sao cô phụ trách đội trường cháu lại biết bác?

Dũng: Là do chúng cháu kể lại cho cô đấy ạ.

Bác Đồng (vui vẻ): Thì ra vậy (nheo mắt hóm hỉnh) Hai cháu của bác đã giới thiệu về bác như thế nào nào?

Dũng: Chúng cháu nói bác là chỉ huy xe tăng, bị thương trong trận Buôn Ma Thuột, trong chiến dịch giải phóng hoàn toàn Miền Nam...

Nam: Cháu còn kể là bác biết rất nhiều chuyện về cuộc tổng tiến công năm đó và bác kể chuyện rất hay...

Dũng: Cô giáo hứa sẽ dẫn các bạn đến thăm bác. Còn hôm nay (nhìn Nam) Thưa bác, chúng cháu muốn đến tặng bác một món quà...

Bác Đồng: Một món quà? Là gì vậy? (cười vui vẻ) Hai cháu đến thăm bác đã là món quà quý giá nhất rồi...

Dũng: Thưa bác (đưa tay cầm lồng vệt) đây là món quà bố cháu tặng cháu nhân đạt học sinh giỏi xuất sắc học kỳ vừa rồi. Một con vệt biết nói, lại rất hay nói. Cháu muốn tặng bác để hàng ngày nó nói cho bác nghe ạ.

Bác Đồng (lặng đi cảm động): Ôi, thật quý hoá quá.

Con vệt: Bác Đồng. Có khách. Có khách.

Bác Đồng: Phải rồi, vệt ạ. Có khách. Khách quý. Các cháu là khách quý của bác đấy (cười) Không ngờ con bố Huy lại quan tâm đến bác như vậy. Cả cháu Nam nữa, bác rất vui...

Nam: Thưa bác, chúng cháu còn định sẽ thay nhau tranh thủ đến thăm bác thường xuyên nữa đấy ạ.

Dũng: Để cho bác đỡ nhớ trại điều dưỡng, bác ạ.

Bác Đồng: Bác cảm ơn các cháu. Bác không ngờ là các cháu lại nghĩ được những điều sâu xa như vậy. Có điều, con vệt đã gắn bó gần gũi với các cháu như vậy. Xa nó, các cháu sẽ nhớ nó lắm đấy...

Dũng: Không đâu bác ạ. Những lúc học xong chúng cháu lại đến với bác thường xuyên mà. Ngoài ra, bố cháu còn hứa sẽ mua cho cháu một con vệt khác. Cháu sẽ dạy được cho nó biết nói nhanh thôi ạ.

Bác Đồng: Các cháu đã khiến cho bác xúc động quá (quay xuống con vệt như dấu niềm xúc động) Các cháu thật là ngoan. Phải không, chú vệt?

Con vẹt: Khách quý. Khách quý. Bác Đồng. Khách quý.

(Bác Đồng sung sướng vỗ tay khen ngợi chú vẹt. Cả Dũng và Nam vỗ tay theo. Cả ba cùng cười vui vẻ)

(Mở màn, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Một hôm sau, cô giáo dẫn một đoàn các bạn thiếu nhi sang thăm bác Đồng. Dũng và Nam đã sang trước. Cả ba bác cháu cùng chú vẹt biết nói ra tận cổng đón.

Cô giáo và các bạn hết sức ngạc nhiên khi vừa gặp, chú vẹt đã kêu lên như mừng rỡ: “*Bác Đồng. Bác Đồng. Khách quý. Khách quý*”.

Hôm đó, đúng vào dịp cả nước kỷ niệm 30 năm giải phóng hoàn toàn Miền Nam, các bạn đã được nghe bác Đồng kể rất hay về những ngày tháng hào hùng của bác và đồng đội.

Và những ngày sau đó, căn nhà của bác Đồng không còn vắng vẻ nữa, người ta luôn nghe tiếng con vẹt báo tin cho chủ ngôi nhà: “*Bác Đồng. Bác Đồng. Khách quý. Khách quý*”

Dũng Ê-đi-xon

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Trong các kỳ thi quốc tế, điểm yếu nhất của học sinh chúng ta là khả năng thực hành. Trong câu chuyện hôm nay, tôi xin kể cho các bạn nghe câu chuyện về một bạn học sinh lớp 8 rất ham mê thực hành, cậu ta tên là Dũng.

Ngoài khả năng học giỏi đều các môn, Dũng còn rất ham thích khám phá. Có lẽ vì thế mà trong lớp, cậu có biệt danh là Dũng Ê-đi-xon. Chả ông Ê-đi-xon vốn là nhà phát minh nổi tiếng người Mỹ hồi đầu thế kỷ 19 mà.

Bất cứ cái gì qua mắt Dũng đều được cậu ta tìm hiểu cặn kẽ: chiếc đồng hồ chuông của bố, con Rô bot đồ chơi, máy chơi Game cầm tay...

Hôm đó, khi Nam, bạn của Dũng đến nhà thì thấy cậu ta đang tháo tung một chiếc Ra đi ô. Ghê thật, các bạn có muốn xem Dũng đang làm gì không? Nào, chúng ta hãy cùng Nam đến thăm nhà Dũng nhé.

(Mở màn, chuyển sang cảnh 1)

Nhân vật

Dũng: Học sinh lớp 8

Nam: Bạn học của Dũng

Bố Dũng.

Ông nội.

Cô giáo: Dạy vật lý khối 8 của Dũng và Nam.

Bối cảnh 1

Sáng chủ nhật ở nhà Dũng. Nam từ ngoài cổng đi vào, dựng xe đạp ở sân. Bắt sang cảnh trong nhà, Dũng đang loay hoay trước bệ bộn các vật dụng đang tháo ra đầy sàn, trên tay đang cầm một chiếc ra-đi-ô của Tàu tháo dỡ, thỉnh thoảng lại khọt khẹt...

Nam (gọi từ ngoài sân): Dũng ơi. Dũng ơi...

(Trong nhà, Dũng mãi mê chọc chọc chiếc ra-đi-ô, lại áp vào tai, lắc lắc. Chưa nghe tiếng gọi)

Nam (ngó quanh, rồi tiến vào nhà, nhìn thấy Dũng): Này... Dũng (chợt Dũng quay ra, nhìn thấy Nam) Này, mình gọi mãi mà cậu không nghe (ngạc nhiên nhìn đồng hồ đặc bừa bộn) Sao, cậu tháo tung hết các thứ ra đấy à?

Dũng: Nam à, vào đây...

Nam: Cậu học bài xong chưa, mai có kiểm tra Toán giữa kỳ đấy.

Dũng: Vào đây. Mình học xong rồi (chia ra-đi-ô cho Nam xem) Hôm nọ về quê, ông nội mình bảo cái đài này tiếng kém quá. Mình xin với ông cho mang về sửa...

Nam (vẻ không tin): Cậu mà sửa được sao. Không khéo “chữa lợn lành thành lợn què”. Để yên còn nói được, cậu chọc vào lại tịt luôn...

Dũng (vỗ vỗ cái đài, tiếng nghe trong hơn. Vẻ đắc chí): Đấy, cậu thấy chưa. Tiếng nghe đã khá lên rồi đấy.

Nam (ngghi ngờ): Thì cái đài nào mà chả thế. Dùng lâu nó long mạch ra, vỗ vỗ nó chạm mạch vào lại rõ tiếng, được một lúc lại tịt ấy mà.

Dũng (vẻ chông chế): Thì mình phải thử xem nó long mạch nào để còn hàn lại chứ...

Nam (nhặt chiếc mỏ hàn điện lên xem, vẻ khâm phục): Chà, cậu cũng biết hàn cơ à. Trông các mối hàn li ti, lại sát vào nhau thế này, không khéo lại chập lung tung...

Dũng (vẻ thành thạo): Thế mới phải khéo tay... Nhưng hàn còn dễ, tìm ra chỗ nào cần hàn mới khó chứ.

Nam (vẻ khâm phục): Thế làm sao cậu biết được chỗ nào cần hàn?

Dũng (vẻ lúng túng): Hiện tại thì mình cũng chỉ... mò thôi. Biết được đã thành... thợ.

Nam: Làm sao mà mò được, bao nhiêu mối hàn thế này...

Dũng (vẻ thành thạo): Thế này nhé, lẽ ra nếu có nghề thì phải dùng đồng hồ điện để đo, kiểm tra chỗ nào hở mạch thì hàn. Nhưng mình lại chưa có đồng hồ. Đồng hồ vạn năng đắt lắm, mấy trăm ngàn một chiếc...

Nam: Vậy cậu làm sao?

Dũng: Thì mình đập đập, vỗ vỗ. Rồi dò dẫm, tìm xem chỗ nào bị lỏng mạch. Chạm mỗi hàn vào đó. Đến khi vỗ nữa mà không bị mất tiếng thì coi như hàn đúng chỗ...

(vừa lúc đó thì bố về)

Bố (vẻ hóm hỉnh): Chà, đúng là ông lang vườn. Chữa như con thì phá hỏng đồ của người ta mà chắc gì đã hàn được đúng chỗ cần hàn...

Nam (nhanh nhẹn): Cháu chào bác ạ.

Bố: Nam đấy à. (quay sang Dũng) bạn sang để học bài, sao con còn loay hoay với đài đóm ở đây?

Dũng: Chúng con học xong rồi bố ạ (vẻ gạ gẫm) À, bố ơi, hôm nào bố mua cho con một chiếc đồng hồ vạn năng đi. Có đồng hồ, chắc không phải mò thế này...

Bố (cười): Cũng không phải dễ đâu con ạ. Để sử dụng được đồng hồ đo, còn phải học chán. Nhưng thôi được, nếu con thích, hè tới bố sẽ cho con theo học một lớp điện dân dụng ngắn hạn...

Dũng (reo lên): Hoan hô bố. Nhưng rồi bố sẽ mua đồng hồ vạn năng cho con chứ...

(Chợt điện thoại reo lên. Bố nhấc ống nghe. Trông vẻ mặt bố có vẻ lo lắng, Dũng cũng cảm thấy như có chuyện chẳng lành...)

Bố: Thế à, vậy anh sẽ về ngay đây (gác máy, quay sang Dũng) Chú Toàn gọi điện ra, ông có vẻ ốm nặng, bố định về ngay bây giờ. Nếu con không bận học thêm thì có thể đi cùng với bố...

Dũng (vẻ rất thích được đi theo bố): Con học xong rồi bố ạ, cho con về thăm ông với.

Bố: Vậy con chuẩn bị đi (quay sang Nam) Nam về nhé, chắc chiều bạn Dũng sẽ về thôi...

Dũng (với Nam): Tạm biệt cậu. Nhà ông nội mình chỉ cách đây chừng vài chục cây thôi, hẹn chiều gặp lại...

(Nam gật đầu với Dũng, lễ phép chào bố Dũng rồi đi ra. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Không ngờ, chuyện đi đột xuất với bố về thăm ông nội lần đó đã hình thành một ý tưởng mới trong đầu Dũng.

Thì ra, với người luôn có ý thức khám phá trong đầu thì bất cứ điều gì cũng có thể khơi gợi khám phá, phải không các bạn.

Nhưng chúng ta hãy cùng xem Dũng đã có ý tưởng gì trong lần về thăm ông hôm đó đã nhé.

Bối cảnh 2

Ông kính miêu tả hai bố con đi xe máy về đầu ngõ, rồi chuyển sang mô tả nhà ông nội của Dũng. Ông nằm nửa ngời trên ghế tựa trong phòng khách đang đọc báo, không có vẻ mệt mỏi gì nhiều như bố con Dũng nghĩ. Thấy bố con Dũng về ngoài sân, ông nhòm người dậy...

Bố (dừng xe máy ở sân rồi đi vào, hỏi ông từ xa, vẻ quan tâm): Ông cảm thấy khó ở hơn hả ông?

Ông nội (vẻ chưa hiểu có chuyện gì): Cũng vậy vậy thôi, thỉnh thoảng có hơi khó thở. Có lẽ do thời tiết... Hai bố con vừa về thăm ông hôm nọ, sao lại...?

Bố (hơi ngạc nhiên): Con vừa nhận được điện thoại chú Toàn, chú báo tin ông có vẻ khó ở hơn...

Dũng (lại gần ông nội): Đúng thế. Nhưng cháu cũng thấy ông có vẻ khoẻ hơn hôm nọ...

Ông nội (cười, vẻ hài hước): Ông vẫn hôm khoẻ hôm yếu vậy thôi... (đặt tay lên vai Dũng) Chắc hai bố con “trúng kế” chú Toàn cháu rồi.

Bố (ngạc nhiên, nhưng rồi vẻ như đoán ra): Thì ra là vậy (vui vẻ nhìn quanh) Con cũng hơi ngờ ngợ, vì vừa về thăm ông xong... Chú Toàn đi đâu rồi bố? (chạy đi tìm chú Toàn)

Dũng (vẻ không hiểu, hỏi với theo bố): Bố nói vậy nghĩa là sao? (quay sang ông đang cũng có vẻ vui vui) Ông ơi, hay chú Toàn muốn rủ bố cháu về làm gì hả ông? Vậy mà bố cháu cứ lo lo, sợ ông có chuyện gì.

Ông (vẻ đùa đùa): Ông thì vậy thôi, chứ còn lâu mới “có chuyện gì” (kéo tay Dũng) ngồi xuống đây ông bảo... (Dũng ngồi xuống bên cạnh ông) Chú Toàn cháu rủ mấy người bạn làm món “mộc tòn”, chắc muốn rủ bố cháu về cho vui, nhân tiện thăm ông... Sao, dạo này cháu có *phát minh* thêm được cái gì hay ho không? Đài của ông đã sửa được chưa?

Dũng (thật thà): Cháu đang đợi bố mua cho chiếc đồng hồ vạn năng, phải đo đếm hẳn hoi, ông ạ. Chứ chữa mò, bố cháu lại bảo... lang vườn.

Ông (cười): Quan trọng là ham thích, sau đó thì đọc thêm sách, học thêm thầy. Chứ ngày xưa ông Ê-đi-xơn cũng chỉ tự mày mò thôi, mà chế ra bao nhiêu thứ...

Dũng: Ông cũng biết về ông Ê-đi-xon hả ông? Các bạn cháu cũng gọi cháu là Dũng Ê-đi-xon đấy, vì thấy cháu hay mày mò khám phá...

Ông: Thời ông và bố cháu, loại sách danh nhân có nhiều, Ê-đi-xon ai mà không biết. Ngày nay, học sinh dường như ít đọc sách khoa học hơn, vậy mà cháu cũng chịu đọc, thế là khá đấy...

Dũng: Bố cháu hứa sẽ cho cháu đi học một khoá ngắn ngày về điện dân dụng, cháu rất thích ông ạ.

Ông: Thế thì còn gì bằng. Cũng nên học thêm những môn mình thích, nhất là các môn thực hành, học nhiều lý thuyết mù cả đầu, lớn lên có khi lại chả biết làm gì... (bỗng nhìn lên, bảo Dũng) Cháu lại tắt hộ ông bóng điện, ông thấy chói mắt (vẻ than thở) Không hiểu sao mắt ông có vẻ kém, hơi sáng quá là chói mắt...

Dũng (chạy lại tắt điện): Khi nào đọc báo ông bật lên, khi không đọc, ông tắt đi cho đỡ chói mắt, ông ạ.

Ông (cười): Ừ. Vậy mà nhiều khi, đứng lên đứng xuống cũng thấy ngại, giá mà ngồi một chỗ bật, tắt điện được như tivi thì tốt...

Dũng (vẻ nhớ ra): Có thể sử dụng Ri-môt, bật tắt từ xa đấy ông ạ. Cháu nhớ rồi, trong một cuốn sách về điện dân dụng, hình như người ta có giới thiệu cách làm mạch đóng ngắt bằng Ri-môt đấy, để rồi cháu sẽ cố gắng làm biểu ông một bộ.

Ông (vẻ hài lòng): Thế thì tốt. Cháu đúng là có gen của bố cháu với chú Toàn. Bố cháu là kỹ sư không nói làm gì, chú Toàn làm nông nghiệp thế thôi nhưng nhiều sáng kiến cải tiến về giống cây trồng lắm. Hai năm liền chú được bầu là chiến sĩ thi đua ngành nông nghiệp của tỉnh đấy.

Dũng: Bố cháu cũng thường xuyên được thưởng sáng kiến trong ngành điện lực đấy ông ạ. Bố cháu cũng khuyến khích cháu mày mò khám phá. Bố cháu còn cho cháu bày hẳn một góc nhà làm xưởng thực hành đấy. Cháu làm gì tùy thích...

(Hai ông cháu mãi mê nói chuyện, có vẻ tâm đầu ý hợp lắm. Được một lúc, có tiếng ồn ào ngoài sân. Tiếng cười đùa của Bố và chú Toàn cùng mấy người bạn vọng vào. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Vậy là đã đủ hình thành một ý tưởng. Sau hôm đó, Dũng bắt đầu một mục tiêu mới: chế tạo một mạch điện đóng ngắt từ xa để tặng ông nội. Dũng rủ Nam đến hiệu sách tìm mua được sách kỹ thuật điện dân dụng về những điều mình cần.

Sau buổi học, Dũng rủ Nam cùng vào phòng thực hành của mình...

(mờ dần, chuyển sang bối cảnh 3)

Bối cảnh 3

Phòng học của Dũng. Mô tả hai cậu đang chăm chú học bài. Ít phút sau Nam bỏ bút, vươn vai đứng dậy, vẻ rất thoải mái...

Nam (nhìn Dũng đang cắm cúi làm bài): Cậu vẫn chưa xong à?

Dũng (không ngẩng lên): Sắp xong rồi đây. Đợi một chút mình cho cậu xem cái này hay lắm...

Nam: Được, cậu cứ làm nốt đi, mình ra sân đây (đi ra)

Dũng (một lúc sau, cũng làm bài xong, gấp sách ra theo. Với Nam): Đi sang phòng thực hành của mình, tớ cho xem cái này...

(cả hai vào góc phòng, ở bối cảnh 1, nơi mà Dũng gọi là phòng thực hành. Dũng cầm lên một bản sơ đồ mạch điện vừa vẽ, tay chỉ mấy cuộn sách kỹ thuật vừa mua về...)

Dũng: Đây là sơ đồ mạch đóng ngắt từ xa bằng Ri- một, tớ vừa thiết kế xong tới qua. Dựa vào mấy cuốn sách kỹ thuật hôm nọ chúng mình vừa mua đấy.

Nam (ngạc nhiên): Sao? Cậu đã biết thiết kế mạch điện rồi cơ à? Tớ cũng xem qua mấy cuốn hướng dẫn đó, nhưng chả hiểu gì...

Dũng: Chỉ là chưa quen thôi. Nếu muốn, cậu có thể bắt đầu từ dễ đến khó. Điều quan trọng là phải thực hành.

Nam: Thực hành? Nghĩa là phải biết vẽ ra mạch rồi theo đó hàn các linh kiện lại sao cho trở thành một mạch điện theo ý muốn?

Dũng: Cậu hình dung như thế là đúng rồi đấy. Tuy nhiên, mới đầu chỉ đơn giản là các mạch thông thường thôi, như đấu bóng đèn và các dụng cụ điện trong nhà...

Nam (vẻ ngần ngại): Nhưng mình rất sợ điện giật...

Dũng (cười): Chỉ là tại cậu không hiểu rõ về điện thôi và càng sợ lại càng không hiểu được nó...

Nam: Thôi được, mình sẽ nghe lời cậu. Còn bây giờ, cậu hãy nói về cái sơ đồ của cậu đi, mình muốn biết cậu đang muốn làm cái gì.

Dũng (cầm sơ đồ): Đây là sơ đồ mạch điện đóng ngắt từ xa bằng Ri-một. Nghe thì có vẻ ghê gớm thế thôi, thực ra hàng ngày cậu vẫn dùng nó thường xuyên đấy.

Nam: Mình không hiểu lắm...

Dũng: Ví dụ như đóng ngắt điện nguồn vào Tivi, vào đầu đĩa ấy, nhà ai mà chẳng có...

Nam: Mình hiểu rồi. Tức là bằng sơ đồ này, cậu muốn đóng ngắt mạch điện nào đó từ xa, cũng bằng Ri-một như tivi vậy?

Dũng: Đúng. Cụ thể là mình muốn dùng sơ đồ này cho việc bật tắt bóng điện thông thường, giúp cho ông mình có thể ngồi một chỗ, không phải đi lại mà vẫn làm được việc đó.

Nam (chỉ sơ đồ): Có điều, những linh kiện này thì tìm đâu ra? Cả cái điều khiển này nữa?

Dũng: Lại cũng chỉ là do chưa quen thôi. Đây cậu xem nhé (chỉ vào sơ đồ) Đối với mỗi dụng cụ điện, cần một công suất khác nhau. Căn cứ vào đó các linh kiện cho từng sơ đồ được chọn sẵn, có ký hiệu riêng. Chỉ việc vào các cửa hiệu bán linh kiện mua đúng loại chỉ dẫn, về hàn lại là xong... Cái điều khiển cũng mua sẵn.

Nam (vẻ thích thú): Cậu nói nghe ngon ăn quá. Nếu vậy hoá ra mình cũng có thể làm được ư?

Dũng (vẻ khuyến khích): Sao lại không được. Chỉ có điều cậu phải vượt qua được bờ ngõ ban đầu, nghĩa là phải mạnh dạn bắt tay vào thực hành, từ dễ đến khó...

Nam (hào hứng cầm mỏ hàn lên): Trông nhỏ gọn như khẩu súng lục vậy nhỉ, nó có giật không?

Dũng: Làm sao mà giật được. Dòng điện ra mỏ hàn nhỏ thôi, chỉ đủ nung nóng dây điện trở làm chảy thiếc hàn. Ngoài ra, chỉ khi cậu bóp “cò súng” này, đèn sáng, điện mới vào mỏ hàn...

Nam: Thì ra vậy. Cậu nói mình mới biết. Mọi khi mình không dám lại gần cái đám điện đóm này của cậu, nhất là cái mỏ hàn này đấy. Thôi, mình không quấy rầy cậu nữa, cậu có thể bắt tay vào làm đi.

Dũng (cười): Chưa được, đã có linh kiện đâu. Giờ mình với cậu đi mua linh kiện đã, rồi về mình sẽ làm cho cậu xem.

Nam (vẻ thích chí): Vậy còn chờ gì nữa, chúng mình đi thôi.

(cả hai chạy ra cổng. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Khởi phải nói Nam thích thú như thế nào khi được Dũng hé mở cho bao điều thú vị về thực hành. Nam đã hình dung ra các bước từ vạch ra ý tưởng đến việc chuẩn bị tài liệu hướng dẫn, thiết kế sơ đồ.

Sau hôm được chứng kiến Dũng thiết kế và chế tạo thành công mạch đóng ngắt từ xa, Nam cũng trở thành một “kẻ hâm mộ thực hành” như Dũng. Rồi một hôm, hai bạn được cô giáo dạy Vật lý giao một nhiệm vụ rất quan trọng...

(mờ dần, chuyển sang bối cảnh 4)

Bối cảnh 4

Phòng học lớp 8. Các bạn đã về hết, chỉ còn cô giáo và hai bạn...

Cô giáo (vui vẻ): Chào hai em. Cô có việc này muốn giao cho hai em. Tuần tới, sẽ có một hội thi thực hành điện dân dụng giành cho học sinh các trường Trung học cơ sở, mỗi khối cử hai em. Khối 8 của trường mình, cô chọn Dũng và Nam, các em có đồng ý không?

Hai bạn (vẻ phấn chấn): Thưa cô chúng em đồng ý ạ.

Nam: Thưa cô, hôm đó chúng ta sẽ thi ở đâu ạ?

Cô giáo: Sở sẽ tổ chức thi tại trường trung học cơ sở Giảng Võ. Như vậy trường mình cũng có thuận lợi về địa điểm vì đến đó cũng gần.

Dũng: Thế còn nội dung thi ạ? Thưa cô, chúng ta đã được biết về nội dung thi chưa?

Cô giáo: Đã biết. Có 3 nội dung:

- Một nội dung tự chọn, thí sinh sẽ tự thao tác tại chỗ một sản phẩm điện dân dụng tùy ý được chuẩn bị trước.

- Nội dung thứ hai là thiết kế và thực hành tại chỗ một sản phẩm điện dân dụng theo yêu cầu.

- Nội dung thứ ba là trả lời các câu hỏi trắc nghiệm về lý thuyết điện dân dụng.

Theo các em thì với nội dung đó, mình có khả năng thành công không?

Dũng, Nam (vẻ tự tin): Thưa cô, chắc là thành công ạ.

Cô giáo (vẻ thăm dò): Không phải cố gắng nhiều đây chứ?

Dũng: Thưa cô vâng ạ. Chúng em chỉ cần chuẩn bị kỹ thêm một chút theo các nội dung đó là được ạ.

Nam: Em sẽ tập trung nhiều cho phần lý thuyết, còn Dũng sẽ chú ý phần thiết kế và thực hành, cô ạ.

Cô giáo (vẻ hài lòng): Vậy là ổn rồi. Cô thấy tin tưởng vì các em đã hình dung ra công việc ngay. Ngoài ra cô cũng đã được biết khả năng của hai em rồi. Ngày mai, chúng ta sẽ bàn kỹ thêm về các bước chuẩn bị (nhìn đồng hồ, cười vui vẻ) Còn bây giờ, cô phải để các em về ăn cơm kéo muộn quá...

(Cả ba cô trò cùng đi ra. Câu chuyện giữa họ còn tiếp tục thêm một lúc nữa. Mở màn, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Hội thi hôm đó diễn ra trong bầu không khí sôi động. Cả khối 8, đặc biệt là lớp của Dũng và Nam có mặt đông đủ để cổ vũ cho hai bạn. Một băng rôn màu đỏ kẻ dòng chữ nổi bật “*Dũng Ê-đi-xon chiến thắng. Nam ơi cố lên*” trong tiếng hò reo cổ vũ khi các đội thi làm bài thực hành.

Và như đã hứa với cô giáo, Dũng và Nam đã đoạt giải nhất cả ba nội dung. Khởi phải nói hai bạn của chúng ta sung sướng đến thế nào.

Cảm giác tự mình làm ra được những sản phẩm cụ thể nào đó khác rất xa với việc đạt được điểm tốt trong môn học lý thuyết. Mặc dù cả hai đều đòi hỏi phải có sự nỗ lực và lòng đam mê. Nếu không tin, các bạn cứ bắt tay làm thử mà xem. Chúc các bạn thành công.

Câu chuyện về một cuốn sách

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Nghỉ hè rồi, chúng ta sẽ có rất nhiều thời gian cho một việc mà mình ưa thích, đó là đọc sách. Những ngày này, các hiệu sách luôn tấp nập các bạn vào xem, chọn mua và nếu thích thì... có thể đọc luôn ngay tại chỗ. Thật là thú vị, phải không các bạn? Đọc sách mang lại cho chúng ta nhiều hiểu biết mới mẻ, lý thú. Đặc biệt, có những điều đọc được trong sách đã có một tác động tích cực rất bất ngờ đối với chúng ta nữa.

Trong chuyên mục “*Chuyện của chúng mình*” hôm nay, tôi sẽ kể cho các bạn nghe về một cuốn sách như thế. Nào, xin mời các bạn cùng theo dõi nhé.

(Mở màn, chuyển sang bối cảnh 1)

Nhân vật

Mẹ Minh: Trạc 35 tuổi

Cô giáo: Trạc 35 tuổi.

Minh: 13 tuổi, học lớp 8

Hồng: 13 tuổi, bạn cùng lớp với Minh

Bà ngoại: Trạc 70 tuổi

Quân: Em trai Minh, học lớp 3.

Bối cảnh 1

Buổi tối. Cô giáo đang ngồi đọc sách ở bàn. Mẹ Minh, vẻ bồn chồn lo lắng đánh tiếng ngoài cửa...

Mẹ Minh: Cho tôi hỏi... Có cô giáo ở nhà không ạ?

Cô giáo (vội đứng dậy quay ra): Có tôi đây ạ (đi ra cửa, nhận ra mẹ Minh, đon đả) Chào chị, mời chị vào trong nhà ạ.

Mẹ Minh (vẻ vui mừng): May quá. Nghỉ hè rồi, tôi chỉ sợ cô cho các cháu đi nghỉ, không gặp được...

Cô giáo (cùng mẹ Minh đi vào): Mời chị ngồi (rót nước) Cuối tuần này, tôi mới cho các cháu về quê chơi với ông bà, chị ạ. Năm nào cũng vậy, cứ nghỉ hè là các cháu lại thích về chơi cả tháng với ông bà. Nhà ông bà rộng rãi, mát mẻ, đặc biệt có rất nhiều sách chuyện...

Mẹ Minh: Thế thì chả có gì bằng... (chợt buồn) Giá mà cháu Minh nhà tôi cũng...

Cô giáo (nhận ra vẻ bất thường ở khách): Chị uống nước đi... Có chuyện gì với em Minh nhà ta hả chị?

Mẹ Minh (buồn buồn): Phải đấy cô ạ. Bố các cháu mất sớm, một mình tôi lo toan, vẫn gắng cho các con theo học. Vậy mà... có vẻ như cháu không hứng thú gì. Năm

vừa rồi, sức học kém, có lẽ vì vậy mà cháu muốn bỏ học. Là tôi nghe bạn cháu nói vậy...

Cô giáo (vẻ trầm tư): Phải rồi, sang học kỳ 2, sức học của em Minh giảm sút, do vậy mà tổng kết cả năm thành tích của em kém đi. Ở lớp, em cũng kém sôi nổi hẳn so với trước đây...

Mẹ Minh: Có vài lần cô nhắn mà rồi gặp khi bận việc, tôi cũng không đến gặp cô được, bây giờ mới thấy ân hận. Giá như tôi cố thu xếp gặp cô sớm hơn để biết mà uốn nắn cháu...

Cô giáo (động viên): Tôi có hỏi em, cũng biết được hoàn cảnh gia đình ta, chị cũng phải lo toan vất vả... Nhưng thôi, chuyện đã thế rồi... Theo tôi, chị hãy cố thu xếp thời gian gần gũi với em hơn. Có thể thông qua bạn bè của em, vì nhiều khi con cái hay e ngại bố mẹ...

Mẹ Minh (cảm động): Có lẽ thế, cô ạ. Bạn bị lo toan, tôi ít có điều kiện gần gũi cháu, có lẽ vì thế mà... (chợt như vui lên) Phải rồi, tôi sẽ nghe lời khuyên của cô, cháu có bạn học tên là Hồng, hai đứa hay chuyện trò với nhau (chùng xuống) Trong khi, với mẹ thì...

Cô giáo (vẻ thông cảm): Bao giờ cũng vậy, chị ạ. Bạn bè dễ hiểu nhau hơn mà. Có lẽ cháu còn chưa hiểu được chị đấy thôi, tôi thấy cháu không phải là học sinh cá biệt... (chợt như nghĩ ra điều gì, lại bàn lấy một cuốn sách) Đây là cuốn “*Nhật ký Mã Yến*”, rất thích hợp với lứa tuổi các cháu, tôi tin cuốn sách sẽ giúp cho Minh hiểu được nhiều điều về mẹ và bản phận của mình hơn. Chị hãy cầm lấy...

Mẹ Minh (bối rối đỡ lấy cuốn sách từ tay cô giáo): Thú thực là tôi rất ít đọc sách, lại hầu như không có thời gian rồi... Vậy tôi phải làm gì với cuốn sách này?

Cô giáo (suy nghĩ một chút): Đây là nhật ký của một em học sinh Trung Quốc 13 tuổi, nhà rất nghèo. Mẹ của em không biết chữ, nhưng đã hy sinh tất cả cho em được đi học... Chị hãy đưa cuốn sách này cho Hồng, qua bạn bè nhiều khi lại là cách tốt nhất chúng ta gửi thông điệp đến cho con cái. Tôi tin cuốn sách sẽ có tác động tích cực...

Mẹ Minh (xúc động, chân thành): Tôi hiểu những điều cô giáo nói. Cảm ơn cô nhiều lắm. Nhưng, có lẽ tôi cũng phải dành thời gian để đọc trước cuốn sách này...

Cô giáo (vẻ hài lòng): Phải, thế thì càng tốt. Chị sẽ hiểu hơn những gì tôi vừa nói về cuốn sách (vẻ lưu ý) Có điều, sẽ hiệu quả hơn nếu chị không cho em Minh biết cuốn sách là do chị mang về. Coi như tình cờ Minh mượn được sách này từ bạn thì tốt hơn nhiều... (cười) Ở lứa tuổi của các em, nhiều khi chúng ta cũng phải *lựa* một chút, chị ạ.

Mẹ Minh (vẻ cảm phục): Tôi hiểu ý cô giáo, cô thật hiểu tâm lý học trò (vẻ ân hận) Thì ra, nhiều khi tôi vẫn nghĩ con mình là trẻ con và ít quan tâm đến tâm lý lứa tuổi của cháu... (đứng dậy, cho sách vào túi) Tôi xin cảm ơn cô giáo (chân thành) Không hiểu sao, tôi thấy nhẹ hẳn người, như có linh cảm tốt đang đến với mình vậy...

Cô giáo (cười thông cảm): Dẫu sao thì chị cũng đã quan tâm đến cháu hơn rồi mà... Tôi cũng tin là chị sẽ thành công.

(Cả hai vui vẻ đi ra. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Qua câu chuyện với mẹ bạn Minh, chúng ta biết cô giáo rất am hiểu tâm lý học sinh, cô rất coi trọng tác dụng giáo dục của sách đối với người đọc. Cô biết được loại sách nào cần cho đối tượng nào. Rõ ràng, phải biết chọn sách để đọc, vì không phải sách nào cũng hợp với lứa tuổi chúng ta.

Vậy “*Nhật ký Mã Yến*” là cuốn sách gì mà cô giáo lại tin tưởng sẽ có ảnh hưởng tốt đến bạn Minh đến vậy? Chúng ta hãy cùng theo dõi tiếp câu chuyện để hiểu được điều đó nhé.

(Mở màn, chuyển sang bối cảnh 2)

Bối cảnh 2

Buổi sáng. Mẹ Minh vẻ vui mừng khi thấy Hồng đến nhà tìm Minh. Chỉ ngay sau khi Minh vừa xin phép đưa em trai đến nhà bà ngoại...

Hồng: Cháu chào bác ạ.

Mẹ Minh (vui vẻ): Chào cháu, vào đây (hai bác cháu lại bàn học của Minh) Cháu tìm Minh phải không? Chiều Minh mới về. Chả là bà ngoại nhắ hai chị em đến chơi, vậy là hai đứa xin phép bác đi luôn. À, mà bác cũng đang có chút việc muốn nhờ cháu giúp đây...

Hồng: Thế hả bác (vẻ lúng túng)... Có chuyện gì thế ạ?

Mẹ Minh (vẻ trấn an): Chỉ là chuyện học hành của Minh thôi (chỉ chiếc ghế) cháu ngồi đây (vào nhà lấy cuốn sách cô giáo cho mượn đưa cho Hồng) Cháu đã xem cuốn sách này chưa?

Hồng (hai tay đón cuốn sách, đọc lướt, vẻ vui thích): “*Nhật ký Mã Yến*”, cháu mới chỉ nghe bạn cháu kể... Nghe nói cuốn sách này nổi tiếng lắm, đã in ra hàng chục thứ tiếng rồi...

Mẹ Minh (vẻ phấn khích): Phải đấy cháu ạ. Như bác bận bịu suốt ngày mà khi nghe cô giáo nói về cuốn sách cũng đã tranh thủ đọc ngay cho xong, càng đọc càng thấy xúc động. Bác chỉ mong sao cho Minh nhà bác cũng hiểu được lòng mẹ như nhân vật trong sách này...

Hồng: Thế... bạn Minh chưa đọc cuốn này hả bác?

Mẹ Minh: Thế này cháu ạ. Thú thực là do bận bịu, bác ít khi gần gũi con cái, mãi đến khi tổng kết năm học vừa rồi bác mới giật mình... Hôm vừa rồi đến nhà cô giáo, bác mới tỉnh ra... Lại được cô cho mượn cuốn sách này...

Hồng: Thế ra là cô giáo cho bạn Minh mượn sách này hả bác?

Mẹ Minh: Cô giáo dặn bác đưa cho cháu xem trước, rồi tình cờ cho Minh mượn, coi như bác không biết gì về cuốn sách này...

Hồng: Cháu hiểu rồi ạ. Chắc cô giáo muốn để tự bạn Minh đọc và hiểu về cuốn sách, coi như không có sự tác động của bác.

Mẹ Minh (vẻ ngạc nhiên): Thật không ngờ. Cháu cũng chỉ như Minh nhà bác thôi mà đã nghĩ được như vậy. Vậy mà bác vẫn luôn nghĩ con bác còn bé lắm, chưa hiểu biết gì... Thì ra tại bác thiếu quan tâm đến Minh nhà bác quá.

Hồng (lúng túng): Cũng chỉ tại bác bận bịu vất vả quá thôi ạ...

Mẹ Minh (vẻ hy vọng): Không hiểu Minh nhà bác có hiểu được cho bác như cháu không... (chợt buồn) Chắc là không, vì nếu thông cảm được cho bác thế thì nó phải chăm học hơn mới phải chứ, đằng này lại muốn bỏ học...

Hồng: Bạn Minh nói bác vất vả quá, muốn nghỉ học ở nhà giúp mẹ việc vặt trong nhà, rồi sẽ xin đi làm sớm, dành cho em đi học...

Mẹ Minh (vẻ ân hận): Thế có khổ không... Có bao giờ bác kêu ca để cho con cái hiểu ra thế đâu (chợt lúng túng) Xin lỗi cháu, bác lại kể lể rồi... Vậy cháu mang sách về đọc rồi cho Minh mượn nhé. Bác chỉ mong sao Minh hiểu được bác như cô bé trong cuốn sách này...

Hồng: Thưa bác, vâng ạ. Cháu xin phép bác cháu về ạ.

(Hai bác cháu cùng đi ra. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Giờ chúng ta cùng chị em Minh đến nhà bà ngoại nhé. Bà ngoại Minh đã già nhưng rất yêu các cháu. Nghỉ hè rồi, bà hay nhắn hai chị em Minh đến chơi. Hôm nay cũng vậy, khi hai chị em Minh đến nhà thì bà chỉ ở nhà một mình. Bà bảo cậu vừa đưa em đi khám bệnh. Thăng Bình con trai cậu mợ mới hơn hai tuổi, từ hôm qua bị sốt... Ba bà cháu ngồi ở hiên nhà cậu nói chuyện.

(Mờ dần, chuyển sang bối cảnh 3)

Bối cảnh 3

Hàng hiên một ngôi nhà kiểu ngoại thành. Bà, Minh và Quân, em trai Minh đang vui vẻ trò chuyện...

Quân: Bà ơi, em Bình bao giờ về?

Bà ngoại: Độ tầm chiều, cháu ạ. Chắc cậu các cháu chỉ cho em đi khám thôi, không phải nằm lại bệnh xá.

Minh: Thế còn mợ đi đâu hả bà?

Bà ngoại: Mợ các cháu đi gặt nốt đám lúa hôm qua. Hôm nay có thêm mấy chị em bạn gặt giúp... Hôm nay mẹ cháu có đi làm không?

Minh: Có bà ạ. Hôm nào mẹ cháu cũng đi. Xưởng may chỗ mẹ cháu làm hay tăng ca lắm. Nhưng hôm nay mẹ cháu có về đi muộn hơn...

Quân: Mẹ bảo bao giờ vào năm học, mẹ xin nhà máy cho nghỉ làm tăng ca...

Minh (vẻ ngạc nhiên): Ai bảo em thế?

Bà ngoại: Phải đấy, hôm nọ mẹ cháu cũng nói với bà như vậy. Mẹ bảo nghe nói cháu muốn nghỉ học, mẹ rất lo...

Quân (láu táu): Mẹ mắng cho chị Minh một trận đấy bà ạ. Có lần, mẹ còn đánh đòn chị nữa...

Minh (vẻ xúc động, âm ức): Mẹ nói cháu không thương mẹ... Bà ơi, có thương mẹ cháu mới muốn xin nghỉ học ở nhà giúp mẹ chứ.

Bà ngoại (an ủi): Mẹ cháu biết sai rồi, tại mẹ mệt qua nên cáu bẳn. Mẹ bảo không nói chuyện được với cháu... Sao cháu lại muốn nghỉ học, nghỉ học thì cháu có giúp được gì cho mẹ đâu?

Minh: Bà ơi, có khi nào cháu gặp được mẹ cháu lâu đâu (phụng phịu) có gặp, mẹ cũng chỉ kêu ca trách mắng...

Bà ngoại: Có lẽ tại mẹ cháu đi làm vất vả quá (bà thở dài) Khổ, bố cháu mất sớm, bao nhiêu lo toan dồn cả lên vai mẹ...

Minh: Nếu cháu nghỉ học, mẹ đỡ được một khoản học phí, chỉ phải lo cho mình em Quân thôi... Rồi cháu sẽ xin đi làm ở đâu đó đỡ cho mẹ.

Bà ngoại: Mẹ cháu không nghĩ thế. Mẹ bảo có học thì sau mới không phải khổ như mẹ. Làm thợ may ở nhà máy như mẹ cháu, vất vả bận rộn mà nuôi các cháu ăn học cũng khó khăn lắm...

Quân: Bà ơi, mẹ bảo nếu còn sống, bố cháu cũng chẳng cho chị Minh nghỉ học...

Bà ngoại: Phải đấy, mẹ bảo các cháu mà bỏ học là mẹ phải tội với bố các cháu đấy (kéo Minh lại gần) Cháu về chịu chuyện trò với mẹ cháu đi, mẹ có vẻ rất lo cho cháu đấy...

(Có tiếng xô xao ngoài ngõ. Quân reo lên “A, cậu với em Bình về rồi”. Cả ba đi ra sân. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Chiều hôm ở nhà bà ngoại về, mẹ vẫn chưa tan ca. Quân chạy đi chơi với lũ bạn hàng xóm, Minh như reo lên khi thấy Hồng chạy sang. Thì ra, Hồng và các bạn đã kịp đọc cuốn “*Nhật ký Mã Yến*” và kể từ đó, đã mấy lần Hồng sang nhà Minh, về sốt ruột mong sớm gặp được bạn...

Gặp Minh, Hồng hào hứng kể về cuốn sách...

(Mờ dần, chuyển sang bối cảnh 4)

Bối cảnh 4

Nhà Minh, như bối cảnh 2, có thể để hai bạn gặp nhau ngoài sân...

Hồng: Sao hôm nay cậu đi chơi mà tối qua không báo mình? Sáng nay sang mới thấy mẹ cậu nói chị em cậu sang nhà bà ngoại...

Minh: Thì đột xuất mà. Cậu mình sáng nay đưa em Bình đi khám, mợ đi giặt, bà ở nhà một mình mới nhắn mẹ cho hai chị em sang chơi.

Hồng: Ra thế (chợt hào hứng) Này, cậu còn nhớ dạo sắp nghỉ hè, bạn Nga có nói về một cuốn sách nổi tiếng của một cô bạn 13 tuổi không?

Minh: Một học sinh lớp 5 ở Trung Quốc, đúng không?

Hồng: Đúng đấy. Này, mình đang có cuốn sách đó đây, tuyệt không?

Minh (ngạc nhiên): Thế à. Nghe nói sách đã được in ở nhiều nước và bán rất chạy. Ngay ở mình, sách cũng hiếm, nhiều hiệu sách không còn trong khi rất nhiều người hỏi mua...

Hồng: Cậu biết không, cả ngày hôm nay mình với cả Hà và Nga đã đọc xong cuốn sách đó rồi. Đứa nào cũng khóc đấy...

Minh (ngạc nhiên, sốt ruột): Tại sao? Cậu về cho mình mượn đọc đi.

Hồng: Mê rồi phải không (vẻ trầm tư) Theo mình thì mỗi đứa có một lý do không giống nhau để thực sự xúc động sau khi đọc “*Nhật ký Mã Yến*”. Cái Hà, nhà nó giàu lắm, cậu biết rồi. Mà đây lại là nhật ký của một học sinh nghèo, ở một vùng nghèo khổ nhất Trung Quốc. Minh và Nga cũng không có hoàn cảnh giống Mã Yến... Cậu biết sau khi đọc xong, Hà và Nga bảo sao không?

Minh (vẻ sốt ruột, nhưng cũng hỏi): Bảo sao?

Hồng (vẻ suy tư): Cái Hà bảo “*Minh thật là đồ bỏ, đã phung phí tiền của bố mẹ cho mà không phải vì chuyện học hành. Đọc sách xong mới thấy đã phí hoài mất mấy năm, chỉ mãi chơi mà không lo học...*”

Minh (tò mò): Vậy còn cái Nga?

Hồng: Cái Nga thì thấy thương cho chị em Mã Yên những ngày nhịn ăn đi học, hàng tuần phải hai lần đi bộ đoạn đường 25 cây số đồi núi heo hút dưới mưa tuyết để đến trường và về nhà...

Minh: Vậy còn cậu, cậu khóc vì điều gì?

Hồng (chân thành): Minh khóc vì người mẹ dũng cảm của Mã Yên, vì tình thương và lòng biết ơn vô bờ bến của Mã Yên đối với người mẹ đầy bệnh tật nhưng hết lòng vì con cái của mình...

Minh (như cũng lây cảm xúc của bạn): Minh hiểu được tâm trạng của các bạn (ngập ngừng) Nhưng... bây giờ chúng ta hãy cùng sang nhà cậu đi. Minh muốn mượn cuốn sách...

Hồng (như vừa nhớ lại): Quên mất, mình cũng định sang xem cậu về chưa để khoe cuốn sách đó... Nào, chúng mình đi

(Cả hai cùng đi ra. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Vậy là chúng ta đã bắt đầu hiểu được phần nào nội dung cuốn sách mà các bạn của chúng ta trong câu chuyện đang bàn đến, đúng không. Nhưng quan trọng hơn, theo tôi là cuốn sách đã tác động đến các bạn đó như thế nào.

Bạn Hà nhà giàu thì thấy tiếc là đã không quan tâm đến việc học hành sớm hơn, nhưng theo tôi, thế là đã tốt lắm rồi, vì sang năm, bạn ấy mới lên lớp 9, còn đủ thời gian, phải không các bạn.

Bạn Nga thì thấy được cô bạn Trung Quốc khó khăn như vậy mà vẫn học tốt, hướng chỉ là mình. Đó là động lực tốt để bạn Nga phấn đấu học tốt hơn trong năm tới.

Bạn Hồng thì xúc động bởi tình thương cha mẹ dành cho con, qua đó mà sẽ cố gắng hơn trong học tập.

Vậy còn Minh, nhân vật chính của chúng ta thì sao? Mời các bạn theo dõi tiếp câu chuyện nhé.

(Mờ dần, chuyển sang bối cảnh 5)

Bối cảnh 5

Buổi tối. Mẹ Minh lại đến nhà cô giáo (bối cảnh như cảnh 1)

Cô giáo (vồn vã nhưng không dấu được đôi chút phân vân): Mời chị vào nhà... Em Minh sao rồi hả chị? (rót nước mời khách)

Mẹ Minh (đỡ chén nước, vẻ xúc động chân thành): Tốt rồi, cô giáo ơi, tôi đến để cảm ơn cô giáo đây (mở túi lấy ra cuốn sách) Tôi đã hiểu vì sao người ta lại bỏ ra nhiều tiền để mua sách cho con cái đọc...

Cô giáo (vẻ đã hiểu ra tình thế câu chuyện): Vậy là chị đã đọc cuốn sách này rồi. Thế còn em Minh thì sao hả chị?

Mẹ Minh: Tốt lắm cô ạ. Hôm đó tôi đi làm ca về, khoảng 10 giờ đêm. Cháu Minh đã đứng ở cổng đợi tôi từ bao giờ. Tôi mừng thầm trong bụng vì thấy cháu rất khác, tôi đoán cháu đã đọc cuốn sách của cô mà hồi sáng tôi đã đưa cho Hồng, bạn của cháu...

Cô giáo (chăm chú theo dõi câu chuyện, đỡ lời): Chị uống nước đi.

Mẹ Minh (chợt nhớ ra chén nước đang cầm mãi ở tay): Vâng, xin cô (nhấp một ngụm) Cháu đỡ xe đạp từ tay tôi rồi nói “Mẹ để con đưa xe vào”. Tôi cố giấu nỗi vui mừng, hỏi em đâu... Chỉ là để hỏi thôi, vì tôi biết em cháu thường đi ngủ sớm, trước khi tôi đi làm thêm ca về...

Cô giáo: Mọi khi thì...

Mẹ Minh: Vâng, mọi khi thì cháu chỉ lầm lũi ra mở cổng cho mẹ rồi lại quay vào làm gì đó, không hẳn là học. Tôi rất buồn... Cũng vì có lần gặp chuyện khó khăn của gia đình, cơ quan, tôi đã mắng mỏ cháu, thậm chí có lần nhân kết quả học tập không tốt, tôi đã đánh cháu nữa...

Cô giáo (vẻ thông cảm): Làm cha mẹ, tránh sao được những lúc như vậy...

Mẹ Minh (vẻ xúc động): Vậy mà tối hôm đó, tôi đã được nghe từ con gái tôi những lời yêu thương dành cho mẹ, điều mà tôi chưa bao giờ giám nghĩ tới, cô ạ. Cháu vừa nói vừa khóc nghẹn ngào, tôi cũng ôm con khóc mà lòng cảm thấy thanh thản, bao nhiêu mệt nhọc tan biến đi đâu mất...

Cô giáo (cũng lây xúc động): Tôi hiểu được tình cảm của chị...

Mẹ Minh (lây khăn thấm nước mắt mà giọng vui mừng): Cháu hứa với tôi sẽ không xin nghỉ học nữa, sẽ cố gắng học thật tốt trong những năm tới. Cháu cũng xin tôi tha lỗi cho cháu vì đã làm cho tôi buồn phiền, lo lắng...

Cô giáo: Tôi xin chúc mừng chị (cười) Giờ thì ngoài công việc gia đình, chị hãy khuyến khích các cháu chăm đọc sách thiếu nhi vào dịp hè này...

Mẹ Minh: Phải rồi, tôi còn quên chưa kể với cô. Khi tôi kể cho các chị em trong phân xưởng, nhiều người nói đã đọc cuốn sách này. Do mọi người truyền cho nhau nghe và tìm mua về cho con cái đọc...

Cô giáo: Trường tôi cũng vậy... Cuốn sách không chỉ có ích cho các cháu, nó còn giúp cho cha mẹ hiểu con cái mình hơn.

Mẹ Minh: Đúng vậy. Quả là một cuốn sách có tác dụng giáo dục rất tốt... (vui vẻ đứng lên, bối rối) Thật tôi cũng không biết phải cảm ơn cô giáo thế nào cho đủ, cô giáo đã giúp mẹ con tôi nhiều lắm...

Cô giáo (cùng đứng dậy, vui vẻ): Chị không biết đấy thôi, giúp đỡ được cho học sinh ngoan là hạnh phúc không gì sánh được đối với thầy cô giáo đấy.

(cả hai cùng vui vẻ bước ra. Mờ dần, chuyển sang dẫn chuyện)

Dẫn chuyện: Các bạn thân mến! Câu chuyện mà tôi kể cho các bạn nghe về một cuốn sách đến đây đã hết rồi. Còn cả hơn một tháng hè, ngoài vui chơi và giúp đỡ bố mẹ, hy vọng các bạn sẽ đọc được nhiều cuốn sách bổ ích khác.

Riêng về cuốn “*Nhật ký Mã Yến*” trong câu chuyện này, nếu bạn nào chưa đọc, hãy gắng tìm đi, tôi tin rằng mỗi bạn sẽ thấy ở đó một lý do để cho mình xúc động thực sự đấy.

Chúc các bạn một mùa hè vui và đầy ý nghĩa. Xin tạm biệt và hẹn gặp lại các bạn.